

Otomatik PC

Ufuk Yamankılıçoğlu,
Genel Yayın Yönetmeni

ABONE OL, KAZAN!

Abone olun, yılın konserlerini kaçırmayın

1-10 Temmuz tarihleri arasında Vogel Medya ve Yayımcılık dergilerinden CHIP, HİB, Level, Windows&.Net Magazine ya da IT Business yayınlarından ikisine aynı anda abone olan ilk 20 okuyucumuz Best Production ve Dutch Group tarafından düzenlenen DJ. Tiesto konserine bilet kazanabilecek. Yer: Yedi Kule Zindanları / İstanbul - 15 Temmuz 2005

CHIP'in Nisan 2005 sayısı 42.500 adet satılmıştır. Bu rakama yaklaşık 5.500 abone dahildir. Kaynak: DPP A.Ş.
CHIP'in okur katsayısı 2.40'tır.

Okulların yaz tatiline girmesiyle birlikte, çoğu aile başarılı çocuklarını yeni bir bilgisayar ile ödüllendirirken, Milli Eğitim Bakanlığı'nın öğretmenlere yönelik dizüstü bilgisayar kampanyası sayesinde de binlerce öğretmen ve öğrenci ilk defa bilgisayar sahibi oluyor. Ancak PC ve dizüstü PC satışlarındaki bu patlama, çoğu kullanıcının temel bilgisayar bilgisine sahip olmaması büyük problemleri de beraberinde getiriyor. Bu amatör kullanıcılar problemlerinin nedenini bulmada ve sıkıntılarının çözümünde büyük zorluklar yaşıyorlar.

Gerçekten de sağlam bir işletim sistemine sahip olmak, maalesef sadece işletim sistemini, donanım sürücülerini, yazılımları ve güncellemeleri yüklemekle yeterli olmuyor. Amatör kullanıcılar genelde karşılaştıkları ilk küçük veya büyük sorunda Windows'u baştan kurmaktan başka bir çözüm bulamazken, profesyonel kullanıcılar ise Windows problemlerinin çözümü için değerli zamanlarını boşa harcamak istemiyorlar. Peki virüsleri engellemek, verileri yedeklemek ve korumak, kilitlenmeleri engellemek, spyware'leri temizlemek gibi önemli işleri kendi başına yapan ve kendi kendini iyileştiren; kısacası, tam otomatik bir PC'niz olsun ister misiniz? Cevabınız evetse 134'deki yazımızda daha sorunsuz ve otomatik çalışan bir PC için ipuçları ve en iyi araçları bulabilirsiniz. "Otomatik PC" dosyamızı amatör veya profesyonel tüm kullanıcıların beklentilerine cevap verecek şekilde hazırladık.

Bu ayki kapak konumuzda ise (40) küçük araçlarla donanım bileşenlerinizden ve PC'nizden nasıl %100'e varan oranlarda performans artışı alabileceğinizi ve PC kaynaklı rahatsız edici gürültüleri nasıl engelleyebileceğinizi açıklıyoruz. Yeni oyunların ve uygulamaların sisteminizi fazla zorlamasından şikâyetçiyseniz, bu ince ayar rehberimiz size yardımcı olacaktır.

Kaçırınlar için eCHIP CD'lerinde geçtiğimiz ay ilk sayısını verdiğimiz dijital fotoğraf ekinin PDF biçimindeki elektronik sürümüne ve Haziran, Temmuz 2004 CHIP sayılarına yer verdik. Dergiyle ilgili her türlü yorumunuzu ve isteklerinizi uyaman@chip.com.tr ve www.chip.com.tr/forum adreslerinden bizlerle paylaşabilirsiniz.

Ufuk Yamankılıçoğlu

uyaman@chip.com.tr

İnleyen nağmeler ruhumu sardı/ Bir rüya ki, orada hep şarkılar vardı. *

Türkçe şarkılar internette satılacak

MÜYAP, temsil ettiği telifli müzik eserlerini, internet üzerinden satışına olanak sağlayacak şekilde, MP3 formatına çevirmeye başladı.

■ Apple'ın iTunes ile müzik eserlerini internet üzerinden, doğrudan kullanıcıların bilgisayarlarına indirilebilir şekilde, satmaya başlamasından ve kazandığı başarıdan sonra, dünya müzik piyasasındaki online satış eğilimi hakkında CHIP'te pek çok haber yayınlandı. Geçtiğimiz yıl içinde Avrupa'da ve Amerika'da pek çok girişimci, büyük internet portalları ve müzik endüstrisinin temsilcileri, iTunes benzeri bir online satış sitesi kurmak için yoğun uğraş içine girdi.

Yedi, sekiz sene önce MP3 biçimi sayesinde internet üzerinden müzik paylaşımı çılgınlığını başlatan ve müzik endüstrisini, açtığı telif hakkı ihlali davaları sonucunda pes edip terk eden Napster bile, kullanıcıların abonelik ücreti ödeyerek mü-

zik indirebilecekleri, telif haklarına saygılı bir yapıyla yeniden piyasaya girdi. Dünya çapında müzik endüstrisini ve halkın müzik dinleme alışkanlığını şekillendiren bu yeni eğilimin Türk müziğini etkilemesi de uzun sürmedi.

MÜYAP (Müzik Yapımcıları Birliği), temsil ettiği yüz binlerce müzik eserini MP3 biçimine çevirmeye başladı. Bu uğraşın en önemli hedefi, telifli Türk müziği eserlerini internet üzerinden kullanıcılara ulaştırmak isteyen ticari girişimlerin önünü açmak. Peki, Türkçe şarkıları, Türk müzik eserlerini, iTunes veya Napster örneğinde olduğu gibi, cüzi ücretler karşılığında indirilebilir olarak kullanıcılara sunacak müzik portalları kurmaya yönelik bir girişim var mı?

Yerli müzik siteleri için girişim

Apple IMC adını alan Apple'ın, Türkiye genel müdürü Tansu Yeğen, bu soruya kesin bir cevap vermiyor. Apple IMC iTunes'un Türkiye ayağını hayata geçirmek gibi bir projesinin henüz gündemde olmadığını belirten Yeğen, MÜYAP ve müzik yapımcıları ile yakın temasları sonucunda halihazırda online satış sistemi oluşturmak için ciddi faaliyetleri bulunan üç oluşumun varlığından bahsediyor. Büyük bir müzik yapım ve dağıtım şirketinin yanında, iki sanatçı da kendi yapımcıları ile ortak hareket ederek, Türk dinleyicilerine yönelik indirilebilir müzik satışı yapacak internet oluşumlarını hayata geçirmeye çalışıyor. Böylece dinleyiciler artık piyasada kopyası bulunmayan eski veya örneğe uygun ifadeyle "mazi-de kalmış" eserleri, iTunes sisteminde olduğu gibi, bir dolar civarındaki bir ücret karşılığında bilgisayara indirebilecek. Böylece evinde veya iPod gibi taşınabilir MP3 çalar cihazlarında üzerinde dinleyebilecek.

Piyasayı belirleyen etkenler sarsılacak

Online satış sistemlerinin hayata geçmesi satış miktarlarını arttırarak yeni eserlerin oluşmasını da desteklemek anlamına geliyor, ancak yeni sistemin Türk müziğine etkisini sadece ticari düzlemde değerlendirmek büyük hata olacaktır. Türkçe müzik satış portallarının hayata geçmesiyle, Türk müziğinde çok önemli yapısal değişimlerin de kendini göstereceği tahmin edilebilir. Sanatçılar artık CD veya kaset olarak basılıp müzik marketlerde satılacak albümler hazırlamak yerine, çok daha düşük maliyeti ve sadece online marketlerde indirilebilir biçimde satılmak üzere albümler hazırlayabilecekler. CD veya kasetin fiziksel sınırları nedeniyle, ham ortama sığmayacağı için bestelerini, eserlerini piyasaya sürememe sorunundan kurtulacak ve yaptıkları her eseri rahatça dinleyicileri ile paylaşabilecekler. Ayrıca, dinleyicilerin eserlere yönelik tepkisi de web sitesi üzerindeki satış rakamları ve forum alanları üzerindeki tartışmalarda çok hızlı biçimde kendini belli edecek.

Bugüne kadar müziğin gidişatını, ortaya çıkan akımları, albüm satışları belirlerken, online müzik satışı sayesinde, bu konuda da bir devrim yaşanabilecek. Okul sonrasında boş vakti olduğu için ders sonrası evine giderken müzik marketleri dolaşabilen, albüm kapağı üzerinde sanatçının karizmatik fotoğrafını görüp etkilenen, beğendikleri şarkıcıyla karşılaştıklarında çılgınlıklar içinde kendilerini yerlere atan "teenager" grubu değil; ofisinden çıkacak vakti bulamayan her yaşta çalışan, gününü evinde geçiren ev kadını veya emek-

li dinleyiciler de satış rakamları üzerinde önemli bir baskı oluşturacak. Dolayısıyla sanatçılar, yapımcılar, müzik üretimlerinde bu insanların beğenilerini de göz önünde bulunduracak. Üstelik, müzik satışı artık şarkıcıların albüm kapağı üzerindeki "karizmatik ve seksi" imajına göre değil, eserlerin kısa örnek bölümlerinin dinlenerek satın alınabileceği yeni bir sisteme oturacak. Dolayısıyla Türkçe müziğin, yeteneği ile değil görüntüsü ile var olmaya çalışan, mankenden kırma şarkıcılar ile terörize edildiğinden şikayet edenler, yeni sistem içinde yetenekli müzik insanlarının yükseldiğini görebilecekler. Bu yeniliğin Türk müziği adına çok önemli bir kazanım olacağını kimse inkar edemeyecektir. Online satış girişiminin beklenen sonuçlarına bakalım olursak, onca yıldır çözülemeyen kronik sorunları dijital yaşamın bir kez daha kendi dinamizi vasıtasıyla çözeceğini göreceğiz. Telif hakları ve kopyacılık sorunu azalacak, müziğin küçük bir grubun yönlendirmesi ile şekillenmesinin önüne geçilecek ve geniş kitlelerin beğenilerini dile getirebileceği bir platform ortaya çıkacak. Müzisyenler ve müzik insanları eserlerini maliyet kaygısı yüzünden dinleyicilerine ulaştıramama sorununu yenecek ve sadece cebinde parası olduğu için albüm bastırabilen yeni sesler değil, müzik yeteneği olup da seslerini duyuracak parası olmadığı için kaybolan gençler de kolayca isimlerini duyurup Türk müziğine katkıda bulunabilecekler.

Bilgi için: www.mu-yap.org

Cem Şancı, cemsanci@chip.com

*(Zeynettin Maraş'ın İnleyen Nağmeler bestesinden)

iTunes: Online indirilebilir müzik satışı kavramını müzik dünyasına sokan iTunes'da şimdiye dek yüz milyondan fazla şarkı satıldı.

Hem fare hem uzaktan kumanda

Elinizi tembel alıştırsın

■ Logitech, yeni MediaPlay kablosuz optik faresi ile PC'de müzik dinleme ve film izlemeyi daha kolay hale getiren tuşları, bulunmaları gereken asıl yere, yani kablosuz farenin üzerine taşıdı. Logitech MediaPlay, gelişmiş bir kablosuz optik fareden beklenen her şeyi fazlasıyla yapıyor. Bu ürünü diğer kablosuz optik farelerden büsbütün farklı kılan özelliği ise, bilgisayardaki müzik, video ve resim işleme uygulamalarını uzaktan kontrol etmeye imkân tanınması. Logitech MediaPlay, ürünle birlikte verilen MediaLife yazılımı sayesinde, Microsoft Windows Media Player, Musicmatch ve Real Player gibi pek çok yaygın medya uygulamasını kontrol edebiliyor. Mavi aydınlatmalı oynatma/duraklatma (play/pause), ileri/geri (forward/back) ve ses açma/kısma düğmelerine sahip olan Logitech MediaPlay Mouse, gümüş/mavi ve siyah/kır-

mızı olmak üzere iki farklı renk bileşimiyle satılacak.

Bilgi için: www.hizlisistem.com.tr

Ev telefonuna SMS

Ogatech OG-X400

Türk Telekom sabit hatlar üzerinde de SMS gönderilmesini ve dijital telefonların sağladığı hizmetlerin benzerlerini olanaklı kılacak bir sistemi hayata geçirme planları yaparken, bu teknolojileri destekleyecek sabit ev telefonları da pazara çıkıyor. OG-X 400 şık, hafif ve ergonomik kullanımıyla dikkat çekiyor.

Arayan numarayı gösterme özelliğine sahip olan OG - X 400, ayrıca 400 isim ve numara hafızalı telefon defteri, aranan 20 numarayı tekrar arayabilme özelliği, 1880-1900 MHz frekansta dijital ses kalitesi, arama engelleme, SMS gönderebilme ve alabilme (Telekom desteklediğinde), e-posta ve faks alma ve gönderebilme (Telekom desteklediğinde), takvim ve hesap makinesi, 20 saat konuşma gibi gelişmiş özelliklere sahip.

Bilgi için: www.ogatech.com.tr

READ.ME

MAHMUT KARSLIOĞLU
Yayın Koordinatörü
mkars@chip.com.tr

» Öğrenciler için pamuk eller cebe!

■ Eğer reklam kuşaklarında zap yapanlardan değilseniz, uzun bir süredir yayınlanan, bir sürü öğrencinin bir farenin peşinde koştuğu reklam filmini mutlaka seyretmişsinizdir. Kendi adıma, verilmek istenen ana fikrin seyirciye ulaştırılması konusunda son zamanlarda seyrettiğim en iyi reklamdan biri olduğunu söyleyebilirim.

Zaten ülkemizdeki bilgisayar başına düşen öğrenci sayısının yüksekliği sorunu, bundan daha etkili ve sevimli bir şekilde başka türlü nasıl işlenebilirdi ki? Milli Eğitim Bakanlığı'nın yaptığı açıklamaya göre, okullarımızda 240 bin bilgisayar var. Toplam 17 milyon öğrenci olduğunu düşündüğümüzde küçük bir hesaplama maalesef ülkemizde yaklaşık 71 öğrenciye bir bilgisayar düştüğünü hesaplayabilirsiniz. Dile kolay, 71 öğrenciye bir bilgisayar! Gelişmiş ülkelerde ise genel ortalama 8 öğrenciye bir bilgisayar şeklinde.

Her zaman söylüyoruz, hepimizin hedefi Türkiye'yi bilgi toplumlarının düzeyine çıkarmak. Bunun için hepimiz manevi olarak bir şeyler yapıyoruz. Ancak bundan çok daha fazlası gerekiyor ve bunun artık biraz da maddi olması gerek. İşte bu yüzden TÜBİSAD, kısa bir süre önce Milli Eğitim Bakanlığı ile ele vererek başta Başbakanımız olmak üzere, Maliye Bakanlığı ve ilgili bürokratlarımızın da büyük

desteği ile bir bağış kampanyası başlattı. Bilgisayarlı Eğitime Destek kampanyasının hedefi, ilköğretim okullarımıza 1 milyon bilgisayar kazandırmak.

Bu projede bağışlar ister bireysel, ister kurumsal olabiliyor. Dileyenler parasal bağışta bulunurken, dileyenler de bilgisayar satın alıp okullara gönderilmek üzere belli merkezlere ileterek kampanyaya katkıda bulunabilecek. Para yardımıyla bulunmak isteyenler, tutar ne kadar olursa olsun, banka hesabına havale, SMS ya da çağrı merkezi üzerinden kredi kartıyla ödeme yöntemleriyle bağış yapabilecekler. Daha detaylı bilgi isteyenler bu konu ile ilgili www.bilgisayarliegitedestek.org adresine başvurabilirler. Para yerine doğrudan bilgisayar yardımında bulunmak isteyenler de uygun minimum bilgisayar konfigürasyonu için yine aynı adrese başvurabilirler.

Sizleri bilmem ama ben okuduğum dönemlerde gerek lisede olsun gerek üniversitede bilgisayar laboratuvarlarından yararlanmak için hep sıra bekledim. Şimdilerde bile durum hala aynı olduğuna göre, sizler için de farklı bir durum olduğunu sanmıyorum. Belki de bir çoğunuz okulda bilgisayar yüzü bile göremedi. Fırsat bulmuşken buradan sizlere sesleniyorum. Duyarlı olacağınıza eminim. Yeter ki gelecek nesiller bizlerin çektiklerini çekmesin.

Engellilere özel çok fonksiyonlu yazıcı

Sesle komut verin

■ CANON'un yeni ürünleri iR 5570 ve iR 6570, yüksek güvenlik özelliklerinin yanı sıra, engelliler için de birçok ek özellik taşıyor. iR 5570 ve iR 6570'in "Sesli Rehber Özelliği" (İngilizce) görme engellilere kontrol panelini rahatlıkla kullanma imkanı sunuyor. "Uzaktan Operatör Yazılımı Özelliği", bedensel engelli çalışanların masaüstünden yazıcıyı rahatlıkla kullanmalarına olanak sağlıyor. "ADF kolu" ise, tekerlekli sandalye kullanan kişilerin tarama işlemi yaparken makineye daha rahat erişmelerine yardımcı oluyor. Çıktı, foto-

kopi, tarama ve e-posta özelliklerini tek bir makinede bir araya getiren iR5570- iR6570, MEAP teknolojisi ile (Uygulamaların Yüklenebileceği Çok Fonksiyonlu Platform/ Multifunctional Embedded Application Platform) kullanıcılara değişen ihtiyaçlarına göre geliştirilebilecekleri ürünler sunuyor. iR 5570 dakikada 55 kopya, iR6570 ise dakikada 65 kopya hızına sahip. CANON'un 4.000 IT yöneticisi üzerinde gerçekleştirdiği bir araştırmaya göre, IT yöneticilerinin %95'inin işyerlerinde en önemli verdikleri konu "güvenlik". Bu amaçla iR 5570 ve iR6570'de birçok güvenilir çıktı seçeneği yer alıyor. Yetkisiz kullanımlarda gizli bilgilere erişimi en aza indirmek için, makinenin sabit diski şifrelenabiliyor ya da önceden programlanmış bir şekilde silinebiliyor.

Bilgi: www.hesmak.com.tr

Motorola Nano Emissive Display

Nano teknoloji monitörler

■ Motorola HDTV, mini yapıtaşlarıyla gelişmiş ekranlar üretmeyi hedefliyor. Bu teknolojiyle karbon nano tüpleri kullanarak, sadece birkaç milimetre kalınlığında ve yalnızca 400 dolar fiyatlı 40 inçlik ekranlar üretilebilecek. Doğrudan ekran camı üzerinde oluşturulan nano tüpler, elektron gönderiyor ve aydınlık noktalar, geleneksel TV aygıtlarında olduğu gibi, söz konusu elektronların bir fosfor tabakası üzerine çarpmasıyla oluşuyor.

Bilgi için: www.motorola.com

Coolermaster Aquagate Mini R120

Kompakt su soğutması

■ Yaz aylarında sıcaklıkların yüksek seyretmesi durumunda, yüksek performanstaki PC'ler çökme tehdidiyle karşılaşılıyor. Özellikle yüksek performanslı ekran kartlı sistemlerin üzerinde Half Life 2 veya Doom 3 gibi ağır oyunlar çalıştığında ısı daha da artıyor. Coolermaster, sorunu yeni komple su soğutması "Aquagate Mini R120" ile kontrol altına almak istiyor. Kompakt sistem tüm Intel ve AMD işlemcileri için uygun, ancak kapalı yapı tarzı nedeniyle grafik kartına ya da yonga setine genişletilemiyor. Buna karşılık Coolermaster, son derece basit bir kurulum ve kullanım vaat ediyor. Aquagate Mini, basitçe bir fan yerine, kasanın arka tarafına monte ediliyor ve bakımı da çok vakit almıyor. Üretici, sistemin makul düzeyde ses çıkardığını ancak soğutma performansının büyük su soğutmalarından biraz daha düşük olduğunu söylüyor. Komple set, 12 santimetrelilik bir radyatör halalandırıcı ile yaklaşık 140 Euro tutuyor.

Bilgi için: www.coolermaster.com

Creative'den dizüstüne web kamerası

Minik ama marifetli

■ Creative, son çıkartmış olduğu WebCam Notebook Ultra ürünüyle, dizüstü bilgisayar kullanıcılarına yetenekli bir web kamerası sunuyor. WebCam Notebook Ultra, CCD algılayıcısı ve USB 2.0 bağlantısıyla (640 x 480 @ 30 fps) kalite-

teli ve hızlı görüntü sağlıyor. Dijital zum ve yüz izleme, kullanımı kolaylaştıran diğer özellikler olarak göze çarpıyor. Ürünün öne çıkan özelliklerinden biri ise ufak boyutu.

Cihazın, mobil kullanılacağı da düşünülerek tasarım küçük boyutlara indirgenmiş.

Bilgi: www.tr.creative.com

Apple'ın Türkiye atağı

Apple IMC Türkiye

■ Apple'ın markasını ve stratejilerini temsil etmek üzere bugüne kadar dünyada sadece 16 ülkeye tanıdığı IMC (Independent Marketing Company/Bağımsız Pazarlama Şirketi) yetkisi dahilinde Türkiye, Apple'ın dünya organizasyonu içinde önemli bir konuma yükseldi. Eski Bilkom, yeni yapıda Apple'ın Türkiye'deki bütün operasyonları "Apple IMC Türkiye" kimliği altında sürdürülecek.

Bilkom ise Adobe ürünlerine odaklanarak faaliyetine devam edecek. Apple IMC Türkiye Genel Müdürü Tansu Yeğen, 2007 yılına kadar, doğrudan tüketiciye satış yapacak ve merkezi noktalarda bulunacak 15 Apple Center açmayı hedeflediklerini belirtti. Apple Center'larda müşteriler mağazayı serbestçe dolaşıp, sergilenen ürünleri de-

neyebilecek, Apple hakkında sormak, öğrenmek istedikleri her konuda bilgilendirilecekler. Mağazalar yurt dışında tasarlanacak ve mağaza içinde aynı zamanda eğitim merkezleri kurulabilecek.

Bilgi için: www.apple.com.tr

Qosmio G20 dizüstü

Toshiba'dan radikal PC

■ Toshiba ailesinin en iyi eğlence olanaklarını sunan dizüstü bilgisayarı Qosmio G20, TV, ses sistemi, HDD/DVD kaydedicisi ve kişisel bilgisayar olma özelliğini bir arada barındıran ve mobil bilgi işlem olanaklarını sunan radikal bir tasarımdır. Qosmio yeni portatif ev eğlence merkezi olarak düşünülmüş. AV ve PC dünyalarının bir bileşimi olarak ortaya çıkan Qosmio, dijital eğlence ve mobil bilgi

işlem için dörtlü paket çözümü sunuyor. Qosmio G20 ile tek bir sistem üzerinde dolaşabilir, oyun oynayabilir, TV ya da DVD seyredebilir, müzik dinleyebilir ve sevdiğiniz gösterileri daha sonra izlemek üzere kaydedebilirsiniz. Qosmio aynı zamanda QosmioPlayer ile kullanıcılarına basit, sade ve hızlı sezgisel bir grafik arayüzü geliştirmiş. Windows işletim sistemini atlayarak TV, video ve ses eğlencelerinin saniyeler içinde kullanıma hazır olması sağlayan bu sistem, dijital eğlenceye tek düğme ile ulaşmayı sağlıyor. 17 inç ekranı, yerleşik kanal arayıcısı ve QosmioPlayer ile televizyon programlarını izleme imkanı sunan bilgisayar, TrueBrite WXGA+ ekrana sahip. Intel Centrino mobil teknolojisiyle donatılmış, tümleşik kablosuz LAN ve Bluetooth özelliklerine sahip olan cihaz, internete ve Bluetooth özellikli aygıtlara bağlanmayı da kolaylaştırıyor.

Bilgi: www.my-qosmio.com

Ogatech OG-8370

Geniş ekranlı kamera

■ OG-8370, 8.1 megapiksel CCD, 3x optik zum, 2,5 inç LTPS TFT LCD ekran ve 5 cm makro çekim özelliklerine sahip. Cihaz, aynı zamanda OG-8370 ile kendi kendine çekim ve sesli, hareketli görüntü kaydı yapılabilir. Geniş LCD ekranı, çekilen fotoğrafların rahatça izlenmesini sağlar, güçlü makro çekim özelliği yakın çekim yapmayı sevenleri tatmin ediyor.

Bilgi için:

www.ogatech.com.tr

En hızlı SD bellek kartları

Pretec SD 133X

■ PRETEC, yeni 133X hızlı SD bellek kartlarını duyurdu. PRETEC'in yeni 133X SD bellek serisi, giderek daha yüksek hız ve kapasite talep eden yeni nesil ürünler için uygun bir çözüm niteliğinde. 133X SD bellek serisi, saniyede 20 MB veri aktarım hızına sahip. PRETEC 1GB 133X SD bellek kartı, 5 megapiksel resimlerden oluşan 1 GB büyüklüğündeki bir klasörü bir dakikadan az bir sürede kopyalayabiliyor. PRETEC'in yeni SD bellek serisi, halen piyasada olan 60X hızlı üst seviye SD belleklerden yaklaşık iki kat daha yüksek bir veri erişim hızına sahip. 60X bellekler saniyede yaklaşık 9 MB veri okuyabilirken, 133X hızlı bellek kartlarında bu miktar saniyede 20 MB okuma hızına eşdeğer. Nem ve sarsıntı gibi etkenlere karşı dayanıklı, güvenilir ve sağlam bir yapıda tasarlanmış olan PRETEC 133X SD bellek kartları aynı zamanda en

üst seviyede veri koruma özelliklerine de sahiptir. Yeni nesil PRETEC 133X SD bellekler 256 MB, 512 MB ve 1 GB kapasitelerle satışa sunulacak.

Bilgi için:

www.hizlisistem.com.tr

Üç lise öğrencisi Intel'den ödül aldı

Gençlerimiz zeka küpü

■ Dünyanın en büyük mikroişlemci üreticisi Intel'in yaratıcı ve yenilikçi projeleri ödüllendirdiği Intel Uluslararası Bilim ve Mühendislik Fuarı'nda, Türkiye'yi temsil eden 19 yaşındaki öğrenciler, ülkemize 5 ödülle döndü.

13 Mayıs'ta ABD'nin Arizona eyaletinde gerçekleşen Intel Uluslararası Bilim ve Mühendislik Fuarı'na (ISEF) Intel desteğiyle giden Galatasaray Lisesi öğrencisi Ocan Sankur 'Çok Boyutlu Haritalama Algoritması' projesi ile Bilgisayar Bilimi Kategorisinde üçüncülük elde etti. İzmir Fen Lisesi öğrencileri Emir Konuk ve Emre Yılmaz, ortak tasarladıkları

'Güvenlik ve Tıp Alanında Kullanılan Çok Amaçlı Kamera' projeleriyle Eastman Kodak Company'den Onur Ödülü kazandı. Veri haritalama üzerine geliştirdiği projesiyle Ocan Sankur, kendi yarattığı algoritma yöntemiyle ülkeleri görsel olarak sınıflandırarak ülkeler haritası yaratıyor. Ülkelerin sanayi, yaşam

standartları, nüfus, eğitim ve sağlık gibi verilerini ele alan ve bunları harita üzerinde ayırtıran, benzer ve farklı ülkelerin rahatlıkla görülmesini sağlayan yöntem ile Sankur, haritalamaya yeni bir yaklaşım getirdiğini söylüyor. İzmir Fen Lisesi'nden yarışmaya katılan 19 yaşla-

rındaki Emir Konuk ve Emre Yılmaz, yarışmaya 'Güvenlik ve Tıp Alanında Kullanılan Çok Amaçlı Kamera' adlı projeleriyle katıldı. Eastman Kodak Company'den Onur Ödülü kazanan Yılmaz ve Konuk, aynı zamanda 'Science News' dergisine bir yıllık üyelik kazandı.

Bilgi için: www.intel.com.tr

Yüksek çözünürlük mü istiyorsunuz?

7.2 MP CASIO Exilim Z750

■ CASIO Exilim Z750, profesyonel fotoğrafçıların gündelik kullanım için tercih edebileceği küçük, hafif ve kaliteli bir süper-kompakt dijital fotoğraf makinesi. CASIO Exilim Z750'in 7,2 megapiksellek CCD algılayıcı teknolojisi ile yüksek kalitede fotoğraflar çekebilir, çekilen fotoğraflar 2,5 inç'lik LCD ekranda rahatça görebilirsiniz. Hızlı açılış avantajına sahip olan CASIO Exilim Z750, sadece 0,9 saniyede açılıp çekime hazır hale geliyor. CASIO Exilim Z750, 3x optik, 8x dijital olmak üzere toplam 24x zum becerisine sahip. 10 cm'den bile

makro fotoğraf çekebilen CASIO Exilim Z750'de istenirse bütün ayarlar manuel olarak yapılabilir. Dahili 8,3 MB hafızaya sahip olan CASIO Exilim Z750'nin fotoğraf çekim kapasitesi, SD/MMC bellek kartlarıyla artırılabilir. USB 2.0 bağlantı ile hızlı aktarım imkânı sunan CASIO Exilim Z750, ajanda ile resimli ve sesli alarm-saat özelliklerine de sahip. CASIO Exilim Z750'nin bir diğer dikkat çekici özelliği de, cihaz üzerinde resim boyutlandırma ve kırpma gibi işlemlerin yapılabilmesine imkân veren fotoğraf işleme özelliklerine sahip olması. Flash Assist ve Icon Help gibi, CASIO Exilim serisine ait gelişmiş özellikler Z750'de de mevcut.

Bilgi için: www.hizlisistem.com.tr

Fiyatı: 549\$+KDV

Sith'lerin arkasından AMD çıktı?

AMD ve Star Wars

■ Tüm dünyada büyük yankı uyandıran ve sayıları milyara yaklaşan hayran kitlesiyle sinema tarihinin en büyük fenomeni olan Star Wars'ın son filminin yapımı için AMD64 teknolojisi tabanlı bilgisayar sistemlerinin kullanıldığı açıklandı.

JAK Films yapım şirketinin dijital çizimleriyle birlikte çalışan George Lucas, gerçek zamanlı 3B varlıkları AMD64 tabanlı sistemlerden yararlanarak yönetmiş ve galaksi tasarımıyla geleceğin kentlerine, uzayda yüksek hızla gerçekleşen sahneler kadar her şey AMD 64 teknolojisi sayesinde kesintisiz bir akış içinde perdeye yansıtılmış.

JAK Films ekibi, AMD64 teknolojisinin de desteğiyle, eskiden haftalarca süren sekans hazırlıklarını Lucas ile yaptıkları birkaç saatlik oturumlarda tamamlayabilir duruma gelmiş. George Lucas ilk defa Yıldız Savaşları Üçüncü Bölüm'ün çekiminde küçük bir dijital animasyon grubuyla AMD64 tabanlı iş

istasyonları ve sunucular üzerinden çalışarak filminin her karesini tam istediği gibi yaratma fırsatını elde ettiğini dile getiriyor. Lucas, İkinci Bölüm'ün çekimlerinde yapılan ön izleme çalışmalarını haftada bir gözden geçirebiliyormuş ve animasyon ekibiyle nadiren bir araya gelebiliyormuş. JAK Films ekibi 2. bölümün çalışmalarında yaklaşık 2.200 çekimden oluşan film için 4.500 çekim üretebilmişti. AMD64 teknolojisinin ön izleme ekibine sağladığı kolaylıkların farkına vardıldıktan sonra Üçüncü Bölüm'ün çalışmalarına başlayan Lucas, dijital animasyon ekibiyle her gün birlikte çalışarak yine 2.200 çekimden oluşan film için 6.500 çekim hazırlamış. Direct Connect mimarisine sahip AMD64 teknolojide belleğin, giriş-çıkış aygıtlarının ve diğer işlemcilerin birbirleriyle bant genişliği için rekabet etmesinin yol açtığı darboğazları ortadan kaldırmaya yardımcı oluyor ve işlemcilerdeki bellek kontrolünü bütünleştirerek, HyperTransport teknolojisi (saniyede 12,8 GB veri aktaran ve yüksek nitelikli içerik dizilerini yönetmek üzere tasarlanmış bir noktadan noktaya iletim mimarisi) kullanarak işlemciler belleğe doğrudan ve birbirinden bağımsız biçimde bağlanıyor.

Bilgi için: www.amd.com.tr

CeBIT Bilişim Eurasia 2005 Gürültüye fren

■ Bu yıl, 6 - 11 Eylül 2005 tarihleri arasında İstanbul - Tüyap Beylikdüzü Fuar ve Kongre Merkezi'nde gerçekleştirilecek olan, Avrasya'nın en büyük iş geliştirme platformu CeBIT Bilişim Eurasia 2005, basına tanıtıldı. Fuarın üç ana, üç tematik bölüm ile on salonda gerçekleştirileceği açıklanırken, kurumsal tanıtımların yapılacağı salonda gürültülü müzik yayınına izin verilmeyeceğinin altı çizildi.

Geçtiğimiz yıl, dünyanın en büyük ilk on fuarı arasında sekizinci sıraya yükselen CeBIT Bilişim Eurasia, 2005'te yeniden yapılanmış olarak ziyaretçileriyle buluşacak. Fuar alanına inşa edilen üç yeni salonla daha geniş bir alanda gerçekleştirilecek CeBIT Bilişim Eurasia, ürüne değil, uygulamaya göre bölümlendirilecek. Bu yıl üç ana, üç tematik bölüme ayrılan CeBIT Bilişim Eurasia, bir uygulamanın gerektirdiği tüm yan ürün ve hizmetleri belirli bölümlerde toplayarak, ziyaretçilere kolaylık sağlayacak. "İş Dünyası", "Dijital Yaşam" ve "Telekomünikasyon" ana bölümlerinin yanı sıra, CeBIT Bilişim Eurasia'nın klasikleri sayılan, Türkiye'den Küreye, Gelecek Parkı ve Kamu Sektörü tematik bölümleri de bu ana bölümler içerisinde yer alacak.

Bilgi için: www.cebitbilisim.com

Blu-Ray HD-DVD'ye karşı

Yeni DVD kavgası

■ En az üç yıldır dünyanın en büyük elektronik firmaları DVD'nin mirası uğruna kavga ediyor: HD-DVD formatı mı galip gelecek, yoksa onun rakibi Blu-Ray mı? Gerçi çatışmanın sonu görünmüyor, ancak kulislerin ardında en azından görüşmeler yürütülüyor. Japon medyasının bildirdiğine göre, konsorsiyum önderleri Sony (Blu-Ray) ve Toshiba (HD-DVD) gerekirse tek bir biçim üzerinde anlaşmaya varabilir. Hatta söylenilere göre temelde bir uyuşma sağlanmış, ama daha ayrıntılar tamamlanmış değil. Haberlere göre, görüşmelerin hedefi yeni bir standart. Bu yeni biçim, HD-DVD ile Blu-Ray'in en iyi yanlarını bir araya getirecek. Anlaşma için zaman dar: İlin erbablarına göre, birçok Hollywood film stüdyosu, her iki üretici konsor-

siyumuna da ağır baskıda bulunuyor. CHIP olarak biz de kamuya açık bir şekilde, DVD'nin takipçisi uğruna kavganın sonlandırılmasından yanayız.

Üçüncü bir standart var olmayacak

Öyleyse bir evrensel DVD biçimi bu savaşa son verebiliyor mu? Yanıt en azından şimdilik hayır. Sony ve Toshiba, CHIP'in soruları karşısında görüşmelerin yürütüldüğünü onayladı. Ama hedef hiçbir surette yeni bir biçim değil. Sanayi birlikleri, her şeyden önce iki standart konusunda müşterilerin kafa karışıklığını sonlandırmak istiyor. Böylece, satın alınan DVD'ler üzerindeki içerikler, sözgelimi filmler, biçim bakımından uyumlu olacak, ama ortamların kendisi değil.

Yeni bir disk biçimi üzerinde

anlaşma zaten teknik ayrıntılardan dolayı başarısızlığa uğrayabilir. Mühendisler Blu-Ray ve HD-DVD'nin tümüyle kaynaştırılmasının mümkün olmadığına inanıyor, çünkü bunun için yıllar sürecektir araştırmalar ve birkaç yüz milyon dolar gerekebilir.

Yeni umudumuz melez diskler

Disk biçimlerinin adım adım birbirlerine uyumlu hale getirilmesi, bariz bir biçimde esnek bir çözüm olabilir. Sony bu senaryoyu başından sonuna kadar çoktan oynamış. Sonuç: Yazılım biçimi olarak HD-DVD ile uyumlu bir Blu-Ray disk hazırlanabilir. Buna karşılık Toshiba'nın Blu-Ray'den yalnızca çoklu katman tekniğini devralması mümkün olabilir ama disklerin geriye kalan yapısı HD-DVD'ye uygun biçimlendirilirdi. Bu tip melez disklerin gerçekten var olabileceğine firmaların kendisi de pek inanmıyor. Sonuç: Blu-Ray ile HD-DVD mücadelesinde gerçek anlaşma bir hayal ürünü olarak kalıyor. Ortak bir standart çok anlamlı olurdu, ama firmalar bu konuda şimdilik hiçbir şey bilmek istemiyor.

Bilgi için: www.sony.com,
www.toshiba.com

Java Teknolojileri

Java 10 yaşında

■ Bu yıl tüm dünyada 10. yılı kutlanan Java teknolojisi, Türkiye'de de ilk kez gerçekleşen Java Teknolojileri Kongresi'nde tüm yönleriyle ele alındı. Java Teknolojileri Derneği'nin organize ettiği Kongre, yazılım geliştiricileri İstanbul'da bir araya getirdi. 'Java Her yerde' sloganıyla yola çıkan etkinlikte, Java teknolojisindeki yenilikler, Java araçları, geleceği, platform bağımsızlığı, teknoloji firmalarıyla ilişkileri ele alındı. Java ile programlanan lego oyuncaklarının da tanıtıldığı kongrede, bu alanda yarışmalar yapıldı. Kongre'de ayrıca Java üzerine yazılan kitaplar da gün boyunca yazarları tarafından imzalandı. Java Teknoloji Derneği Başkanı Altuğ B. Altıntaş, amaçlarını 'Java teknolojisini Türkiye'de hakettiği yere taşımak' diyerek özetlerken, bu amaca yönelik bilgilendirme çalışmalarına Kongre ile start verdiklerini söyledi.

Bilgi: www.javakongresi.com

Format kavgası: DVD'nin yerini alacak formatların logoları hazır. Ancak şimdilik yüksek maliyetler en önemli engel.

Nseries N91

Nokia da iPod'a

■ Finli mobil telefon üreticisi Nokia bu yıl içinde "N91"i piyasaya sürmek istiyor. 4 GB kapasiteli sabit diske sahip olan aygıt, telefon işlevi içeren bir MP3 çalar olarak, iPod'un rakibi olacak. USB 2.0 bağlantısı sayesinde MP3'ler cep telefonuna hızla ulaşıyor, Bluetooth ve e-posta işlevi üzerinden, çalma listelerini arkadaşlarınızla takas edebiliyorsunuz.

Nokia'nın yeni "Nseries"i bu tip çoklu-ortam cep telefonlarını kapsayacak. 600 ila 800 Euro arasındaki fiyatlarla satılacak olan aygıtlar, video (DVB-H de) ve müzik oynatabilecek ya da (N90 modelindeki gibi) Carl Zeiss marka kaliteli lensler ve otomatik netleme özelliğiyle, dijital fotoğrafların daha iyi görünmesini sağlayacak.

Yeni cep telefonları, ayrıca video telefonu gibi UMTS özellikleri de sunacak.

Bilgi için: www.nokia.com

Oyun severler için grafik kartı 512 MB'lık kart

■ Grafik işlemcisi üreticisi ATI, 512 MB bellekli ilk PCI-Express grafik kartını piyasaya sürüyor. Yaklaşık 500 Euro tutarındaki kart "Radeon X800 XL" yongasını temel alıyor. Grafik işlemcisi ve bellek, 400 ya da 490 MHz'lik saat frekansı oranlarıyla çalışıyor. Yüksek akım tüketimi nedeniyle, iyi soğutulmuş bir sisteme ihtiyaç duyan kart, oyun severleri hedefliyor. Kart, PC üzerinden ayrı bir akımla beslenmeye ihtiyaç duyuyor.

Bilgi için: www.ati.com

Rapor: Geliştiriciler konferansı WinHEC

Longhorn'a donanım hazır

Windows XP'nin takipçisi donanım üreticilerinin ilgisini çekiyor. Zira Longhorn tümüyle yeni türde PC bileşenlerini ve küçük aygıtları destekliyor.

■ Donanım üreticileri Windows Longhorn'a adeta kilitlenmiş durumdalar ve bir an önce çıkması için Micorost'ta baskı yapıyorlar. Çünkü Windows XP'nin takipçisi olan Windows, Word ve Office için donanım taleplerini uzak ara yukarıya sürükleyecek. CHIP, Seattle'daki WinHEC'te (Windows Hardware Engineering Conference) yerini aldı ve size PC'nizin 2006'da hangi donanım ürünleriyle donatılacağını bildiriyor.

► **Yeni sabit diskler:** Longhorn yeni bir tür sabit diski destekleyecek. Bu diskleri benzerlerinden ayırt eden, normal belleğin yanı sıra en az 64 MB NV-Flash'e (non volatile, yani güç kesildiğinde içeriğini yitirmeyen bellek) sahip olmaları. Microsoft'un tavsiyesi 128 MB. Bu "sabit disk için ana bellek"te, Windows sıkça kullanılan dosyaları depoluyor ya da PC'nin uyku kipinden uyanışını hızlandırmak için, Hibernate kipindeyken belleğin bir kopyasını saklıyor.

WinHEC'te Samsung bu özelliğin işleyiş tarzını sergiledi. Microsoft Program Manager Hardware Innovation Group'tan Jack

Creasy, CHIP'e kesin fiyat bilgileri veremediyse de bunların güncel sabit disk fiyatlarının çok fazla üzerinde olmayacağını açıkladı.

► **DirectX9 uyumlu grafik kartı:** Longhorn, üç farklı sürüm ile aslında karmaşık yapıya bir işletim sistemi olacak. "Classic" sürümü, tipik bir Windows 2000 gibi görünecek ve eski XP sürücüleriyle çalışacak. Bu sürüm yeni OS'a yumuşak bir geçiş vaat edecek.

Sonraki sürümü Microsoft ya "2Go" ya da "Express" olarak adlandırmak istiyor. Longhorn'un bu çeşidi, enerjiyi idareli kullanmak zorunda olan dizüstü bilgisayarlar ve başka aygıtlar için düşünülmüş. Bu da yeni Longhorn arayüzünü kullanacak, ama bazı grafik efektlerinden feragat edecek.

DirectX9 yoluyla 3B oyunlarını destekleyecek sürümün adı ise "Aero" olacak. Bu sürümde Windows pencerelerine züm yapmak ve döndürmek mümkün. Masaüstü bile 3B efektleri kullanıyor olacak. Görünüş, Sun'un ünlü 3B masaüstü sistemini çok andırıyor. Longhorn geliştiricileri dahili olarak tüm bu

şasaalı efektleri "Visual Pop" olarak niteliyor, ancak bu efektler muazzam bir de kullanım değerine sahip.

Bu sayede programcılar nihayet kartal gözlü olmayan insanların da yüksek çözünürlüklü monitörleri kullanabilmesini sağlayacaklar. Şimdiye kadar,

yüksek çözünürlüklü (HD) filmleri kolayca kopyalamasını önlemek için, grafik kartı sürücülerini korunmuş bellek alanında çalışmak zorunda kalıyor. Kullanıcılar HD üzerinden film izlemek isterse, grafik kartı güvensiz analog çıkışları da kapatmak zorunda kalacak.

► **Ek monitör:** Microsoft bu şans elinden kaçırmazsa, o zaman "Auxiliary Display"ler (küçük ek monitörler) için Longhorn'un sunduğu destek, küçük aygıtlarda hakiki bir patlamaya yol açacak. Ek monitörlerin işlevleri, cep telefonları üzerindeki ikincil

Sergileme: WinHEC'te Samsung ek NV-Flash bellekli sabit disklerin nasıl işleyeceğini gösterdi.

yüksek çözünürlüklerde yazılar o derece küçük gösteriliyordu ki, yazı tipini büyütmek gerekiyordu. Yine de menüler ve butonlar okunaksız kalıyordu. Bu sorunu, uygulamalardaki tüm yazıları, butonları ve grafikleri büyütebilen "DPI Scaling – DPI ölçekleme" özelliği çözecek.

Hollywood'un isteği üzerine yeni işletim sistemine özel koruma yöntemleri de ekleniyor. Geçen ay CHIP'te de açıkladığımız gibi, yetenekli film tutkunlarının

ekranlara benziyor: Bunlar okunmamış e-postaları, W-LAN statüsünü ya da flaş haberler gibi özel bilgileri gösteriyor. İkincil ekranlar, üzerinde Longhorn'un çalıştığı aygıt içine monte edilmek zorunda değil. Böylece Windows örneğin okunmamış e-postaları Bluetooth yoluyla MP3 çalara veya randevu hatırlatmalarını cep telefonunu ekranına gönderebilir.

Bilg için:

www.microsoft.com/winhec

Küçük aygıtlar: Microsoft'a göre, ek monitörler saatlerde, cep telefonlarında ve başka aygıtlarda ek bilgi sunacak.

Uzay gemileri hafifledikçe hafifleyecek

NASA'dan hafif süper kablo

ABD'deki Rice Üniversitesi, NASA için akımı bakır bir kablodan kat daha hızlı ileten ve bakır kablonun yalnızca altıda biri ağırlığında olan, yeni türden bir

kablo geliştiriyor. Açıklamalara bakılırsa, bu teller bir nanometre çapa sahip bükülmüş karbon nano tüplerinden ibaret. NASA bu teknoloji sayesinde daha ha-

fif uzay gemileri ve daha hızlı bilgisayarlar üretebilmeyi umuyor. 2010 yılına kadar sürecektir araştırmanın 30 milyon dolar tutması bekleniyor.

Bilgi için:

www.rqi.rice.edu/research/areas/carbon/carbon.php

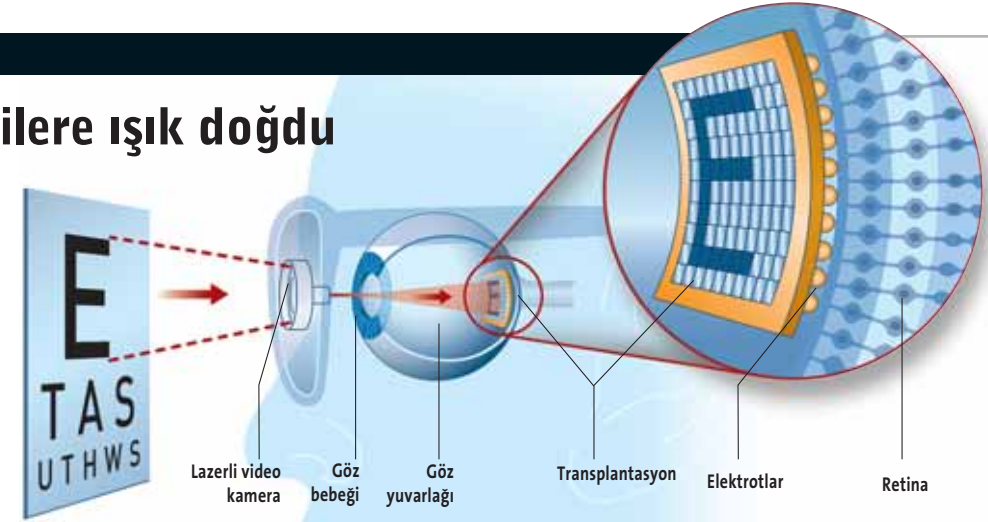

GÖZ YONGASI

» Görme engellilere ışık doğdu

ABD'deki bir gelişme, görme engellilere çevrelerini en azından kabataslak algılayabilme umudu uyandırıyor. İlke basit: Gözlükteki küçük bir kamera resimleri kaydediyor ve bu dijital resim bilgilerini göze yerleştirilmiş bir yonga ya gönderiyor.

Bu tip görme yardımlarıyla şimdiye kadarki deneyler, göz bebekleri silisyum yongalarını kabul etmediği için başarısızlığa uğramıştı çünkü yongalar bu biyolojik ortamda aşınmaya maruz kalıyordu. ABD'li Second Sight firması, yonganın silisyumu koruyan zar gibi ince bir elmas tabakayla kaplandığı bir yön-

tem geliştirmiş. Ağtabakaya yerleştirilmiş yonga, bu tabakadaki dejeneratif hastalıklardan mustarip olan insanlara yardımcı olacak.

Transplantasyon hasta hücrelere bir Bypass gibi davranı-

yor ve sağlıklı hücreleri uyarıyor. Üretici, sistemin çözünürlüğüne dair bilgi vermiyor, ancak 5 milimetreklik yonga büyüklüğüne bakılırsa bununla muhtemelen çevreyi yalnızca kaba hatlarıyla algılamak

mümkün. Gelişim daha birkaç yıl sürecek. Yonga teknolojileri geliştikçe görme engellilerin daha küçük yongalarla daha fazla ayrıntı görmesinin de önü açılacak.

Bilgi için: www.2-sight.com

Adobe, Macromedia'yı satın aldı

Microsoft'a meydan okuyor

■ Yazılım işinde büyük süke yaratan firma devralışları serisinin sonu gelmiyor. En yeni örnek, Adobe'nin, rakibi Macromedia'yı yaklaşık 3,4 milyar ABD Doları'na satın alması. Bu satın alma, zaten karışık olan sektörün iyice altını üstüne getireceğe benziyor. Çünkü Adobe'nin CEO'su ve yazılım devinin gelecekteki şefi Bruce Chizen'in ifadesine göre, iki firmanın birleşmesinin hedefi "en büyük yazılım evlerinden birini" doğurmak. Kulağa önce sıradan bir pazarlama sloganı gibi gelen bu ifade, aslında Microsoft'a açıkça bir savaş ilanı.

Elbette Adobe'un hedefi daha iyi bir işletim sistemi programlamak değil. Söz konusu olan, öncelikle veri yönetimi için özel uygulamalar, çoklu ortam ya da online içerik yönetimi. Ama bu pazar kesimleri Microsoft için de gitgide daha fazla önem kazanıyor. Örneğin Adobe kendi PDF aracı "Acrobat" ve Macromedia'nın "ColdFusion"unu bir araya getirerek uy-

gulayıcıların üzerinde istediği içeriği depolayabileceği, her yerden ulaşarak işleyebileceği ve başka kullanıcılarla paylaşabileceği, dinamik bir platform geliştirebilir.

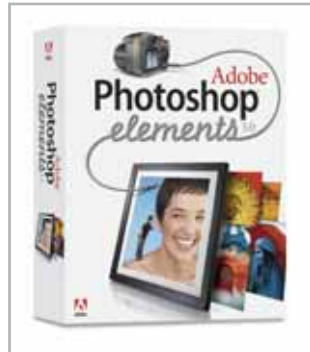
Tümüyle benzer bir platformu Microsoft da Windows'un gelecek sürümüne eklemek istiyor. Bu teknoloji şu sıralar "Metro" kod adıyla anılıyor ve Adobe'un PDF biçimini gereksiz kılcak gözüyle bakılıyor.

Microsoft, Adobe ile Macromedia'nın evliliği karşısında soğukkanlı bir tutum takınıyor ve

rakibin saldırgan davranışları konusunda yorum yapmıyor; ancak kulisler dedikodularla kaynıyor. Adobe-Macromedia birleşmesinin bildirilmesinden kısa bir süre sonra, Microsoft ve SAP stratejik bir birlik ilan etti. Hedef: SAP yazılımını ve Microsoft Office Suite'ini güçlü bir yönetim aracı oluşturmak üzere birleştirmek. Proje "Mendocino" kod adını taşıyor ve Microsoft'un elinde Adobe'a karşı güçlü bir silaha dönüşebilir.

Adobe'un genişleme rotası zaten riskler barındırıyor. Microsoft'a saldıranların çok sağlam bir zırha sahip olması ve çok iyi hazırlanmış olması gerekiyor. Daha önce yaşananlardan bu sonuç ortaya çıkmıştı. Ünlü bir örnek, Microsoft'un birkaç yıl önce kısa bir kışımadan sonra piyasadan adeta sildiği Netscape. Adobe tabii ki Netscape ile aynı kalibrede değil. Ama başka bir şekilde, bu senaryo veritabanı ya da ofis yazılımlarında kendini yineleyebilir.

Bilgi için: www.adobe.com

Photoshop: Adobe'nin piyasa lideri fotoğraf işleme yazılımı.

Gelecekte güvenlik

High-Tech teröre karşı

■ Fraunhofer topluluğu bilim adamlarının görüşü, terör, felaket, kaza ve illegal hareketlere karşı mücadele için dijital teknolojilerden daha fazla kullanılacağı ve geliştirileceği yönünde.

Terahertz frekansındaki ışınım teknolojisi ile hem sağlık hem de güvenlik alanında gelişme bekleniyor. Fraunhofer'e göre, yeni ışık kaynakları radar ve kızılötesi arasındaki frekans alanını kullanıma açıyor. Az enerjili ışın yayınımları insanlara zarar vermeden kağıtların, giysilerin, betonarme yapıların, plastik ve seramiğin içinden geçiyor.

Böylelikle kalite sınamaları ve güvenlik tekniği için yeni olanaklar açılıyor. Terahertz teknolojisiyle hem ilaçların içindeki maddeler gösteriliyor, hem de bavullardaki, çantalarındaki patlayıcı maddeler ortaya çıkıyor.

Bilgi için: www.fraunhofer.de

GÜNCEL MOBİL

S600i

Sony Ericsson'dan atak

■ Sony Ericsson yüksek çözünürlüklü ekranlara sahip renkli kapaklı modelleriyle gençleri etkilemeyi planlıyor. Sony Ericsson J210i, cep telefonunu ailesi ve arkadaşlarıyla konuşmak ve mesajlaşmak için kullananların favorisi olmak için birçok özelliği içinde barındırıyor. Kullanıcılarına kolay kullanım olanağı sunması için Sony Ericsson tasarım eki-

bi tarafından avuç içinin en rahat kavrayabileceği şekilde geliştirilen J210i, cep telefonu teknolojisini kullanıcı dostu haline getiriyor. Tuşların arasında boşluk bulunan geniş tuş takımı ve tahmini metin girişi sağlayan T9 sözlüğü, J210i ile kısa mesaj yazmayı kolaylaştırıyor. Ayrıca farklı duvar kağıtlarıyla telefonu kullanıcıya özel şekilde biçimlendirmek de mümkün. Arayanlara özel zil sesleri ve kullanım alanına göre biçimlenmiş pro-

filler ile yeni telefon göz dolduruyor.

Bilgi için:

www.sonyericsson.com/turkey

Z520i

Moda tutkunlarına

■ Modaya tam anlamıyla

uyum sağlamasının yanı sıra, Z520i yoğun iş ve sosyal hayatın içindekilere gün boyunca yardımcı olacak çeşitli uygulamaları içinde barındırıyor. Beyaz ve gümüşe uyum sağlayan renk yelpazesi, çeşitli renk ve desenlerdeki Style-Up kapakları, Z520i'nin farklı kostümler için aksesuara dönüşmesini sağlıyor. Telefon rehberinde kayıtlı kişilere atabilen fotoğraf, zil sesi ve sekiz farklı ışık efekti, bir kafede arkadaşınızla kahve içerken, sizi arayan diğer arkadaşınızı bir anda yanınıza getiriyor.

Sonic, Panasonic ile cebe girdi

Oyun severlere müjde

■ Panasonic, GSM pazarındaki etkinliğini artırmak ve kullanıcılara yeni fırsatlar sunmak için dünyanın en büyük oyun üreticilerinden Sega ile işbirliği yaptığını açıkladı. Panasonic, 2005 yılının ikinci yarısından itibaren satışa sunacağı yeni cep telefonu modellerini, Sega'nın bugüne kadar en çok satan oyunu Sonic the Hedgehog yüklü olarak piyasaya sunacak. Yıl sonuna kadar piyasaya çıkacak olan VS3 ve diğer yeni Panasonic cep telefonu modellerine yüklü olarak gelecek olan Sega Sonic the Hedgehog oyunu, ilk olarak 1991 yılında SEGA MEGA DRIVE oyun konsolu için geliştirilmişti. 1991 yılından bugüne 38 milyon adet satılan Sonic the Hedgehog, Sega'nın en çok satılan oyunu olma özelliğine sahip.

Bilgi için: www.panasonic.com.tr

Hız ve multimedia tutkunlarına

Motorola V635

■ Yeni Motorola V635, GPRS teknolojisine göre yüzde 300 daha hızlı olan EDGE teknolojisi ile hızlı veri aktarımı ve internet bağlantısı sunuyor. Taşınabilir bilgisayarlar V635 üzerinden hem kablolu hem de Bluetooth ile internete çıkış yapabiliyor. Motorola V635, 8x zoomlu 1.2 megapiksel dijital kamerası ile hem video hem de fotoğraf çekimi yapmanıza imkan sağlıyor. Görüntü menüsü oldukça zengin olan Motorola V635, flaş destekli megapiksel kamerasıyla, karanlık ortamlarda ve gece çekimlerinde de etkileyici sonuçlar yaratıyor. Çekilen görüntüleri anında paylaşmak veya V635'in des-

teklediği Transflash ile saklamak mümkün.

Bilgi için:

www.motorola.com.tr

LGT5100

Telefonlu fotoğraf makinesi

■ LG firması tarafından piyasaya sürülen T5100 modeli, değişik ve etkileyici özelliklere sahip. İlk bakışta 270 derece dönebilen ve dış kısmında da kullanılabilen bir ekrana sahip olan T5100, 1.3 mega piksel kamerasına sahip ve 1.280 x 960 piksel çözünürlüğünde resim ve video kaydı yapabiliyor. 262K renkli ekranı 176 x 220 piksel destekliyor. Ekranında renkleri ve simgeleri gayet canlı bir şekilde gösterebilen LG T5100, MP3 çalabiliyor. LG T5100 ayrıca, ses kaydı, resim yükleme, zil sesi yükleme, polifonik zil sesleri (40 kanal), sim toolkit, GPRS (class 10 (4+1/3+2 slots), SMS, EMS, MMS, video MMS, PC senkronizasyon, kızıl ötesi, Java MIDP 2.0, Wap 2.0, ezi text (t9), USB bağlantı noktası gibi özellikleri barındırıyor.

Bilgi için: tr.lg.com

Gerçek müzik deneyimini yaşayın

C381p ile müzik

■ Nokia N91 multimedia, Nokia'nın mobil müzik tüketimi için tasarlanmış en son aracı. 3.000 şarkıya kadar kapasitesi ve entegre 4 GB sabit diskiyle Nokia N91, kullanıcılarına gerçek bir müzik deneyimi yaşıyor. Bunun yanında, endüstri standardı 3,5 mm stereo kulaklık girişi ve müzik dosyalarının PC'nizden kolay transferi, Nokia N91'i daima online bir mobil müzik kutusu haline getiriyor. Paslanmaz çelik gövdeli Nokia N91'in, klavyesini ortaya çıkarmak üzere aşağı kayabilen kapağının yüzeyindeki tuşları müzikle ilgili işlevlere ayrılmış.

Bilgi için: www.nokia.com

Blogizmo'da hayat var!

Blogging cebe girdi

■ Blog'lar internette hızla yayılıyor ve her geçen gün daha çok okuyucu kazanıyor. Logizmo, Mayıs ayında başlattığı Blogizmo hizmetiyle, blogging'i ceplere taşıyor. Bir

kısmı Logizmo'nun genç ekibi, bir kısmı da internet ve mobil blogging dünyasının renkli yazarları tarafından hazırlanan haberler, abonelerin seçimlerine göre günde 1-3 kez cep telefonlarına ulaşıyor. Blogi olmak için yapılması gereken, SMS ekranına BLOG yazıp bir boşluk bırakmak, seçilen blog'un kodunu yazmak ve Turkcell 3151'e göndermek.

Bilgi için: www.logizmo.com.tr

SİZİN MODEMİNİZ YENİ NESİL Mİ?

ADSL2+ İlk defa Türkiye'de...

Daha fazla hız
ADSL2+ ile geliyor.

Interaktif Servisler
ADSL2+ ile hayata geçiyor.

ADSL2+ Türkiye'ye
TEKNOTEL ile geliyor !

LP-2014PW

sizi hayata bağlıyoruz

TEKNOTEL

0216 362 12 12 / adsl.teknotel.net

Güvenlik raporu

Yeni Phishing teknikleri

Banka hesabı casusluğu

■ Phishing amaçlı e-postalar, göndericilerin hesap bilgilerini yakalamak için yeni psikolojik ve teknik hileler kullanıyor. Örneğin Avrupa'da, Deutsche Bank'tan geldiği iddia edilen bir e-posta, kullanıcılardan kodlarını ve şifrelerini postayla birlikte gönderilen HTML formuna girmeye davet ediyor. Buna karşılık geleneksel Phishing postalarında, sahtekarlar kurbanı üzerinde oynanmış bağlantılarla farklı bir web sitesine yönlendirmeyi deniyor.

► **Yem olarak para:** Sosyal mühendisliğin "5 \$ ödüllü araştırma" başlığı ile kurbanlar tuzağa düşürülüyor. Phisher'ler ilk kez Citizens

Bank'ın bir sözde anketine katılım için para sunmuşlardı ve doldurduğu anket karşılığında para alacağını düşünen kurbanların çoğu, istenilen gizli bilgileri kolayca vermişlerdi. Anında mesajlaşma ile online sahtekarlar e-posta yerine artık ICQ ve benzeri yazılımları hedef alıyor.

Anti-Phishing Working Group'un (APWG, www.antiphishing.org) raporu, yem postaları sayısının hemen hemen hiç yükselmediğini, ama Phishing amaçlı Web sayfaları sayısının ayda neredeyse yüzde yedi oranında arttığını gösteriyor. Bu sayfaların ziyaretçileri, uydurma haberlerle,

gitgide artan bir biçimde tuzağa düşürülüyor.

► **Tuş casusluğu:** Endişe uyandırıcı bir başka eğilim daha var. Yaygınlaşmakta olan yeni yöntemle, kullanıcıların internet bankacılığı Web sayfalarındaki tuş girişlerini kayda alan ve bu verileri hackerlara ileten programlar ortaya çıkıyor. APWG, 2004 sonunda haftada ortalama bir ila iki yeni Keylogger teşhis ederken, rakamlar bu yıl sekiz ila ona kadar yükseldi. Sorunun önüne geçilmesi için, güncel virüs tarayıcılar ve güvenlik duvarı kullanımı öneriliyor.

► **Karşı önlemler:** Phishing ile savaşılanların da eli boş durmuyor. AOL, 24 saat süren analizleriyle, Phishing sitelerini teşhis etmek ve üyelerin erişimini en kısa zamanda bloke etmek istiyor. Hatta Postbank, online bankacılık yöntemini değiştiren ilk firma olmuş. Hava-ler de, artık 3.000 Euro'luk bir limit geçerli. Ayrıca bankalar, kullanıcı kodlarını rastlantısal olarak kodlayan bir sistemi gündeme getirme çabasında.

Bilgi için: www.antiphishing.org

MP3 kurdu

Sahte yazılım MP3'leri siliyor

Müzik tutkunları yakında sabit disklerinde yer açıldığını görüp şaşkınlığa düşebilirler. Nopir-B solucanı, bulaştığı PC'lerdeki tüm MP3 ve COM dosyalarını siliyor; üstüne üstlük Taskmanager, Kayıt defteri ve de sistem yönetimini devre dışı bırakıyor. AnyDVD kopyalama aracı için kırma dosyası olarak kamufle edilmiş bu zararlı kod, dosya paylaşım ağlarından yararlanarak yayılıyor. Antivirüs üreticileri virüs için güncellemeleri hazırlıyor. Değerli arşivi olanlar, güncellemeleri takip etmeliler. Bilgi için: www.sophos.com

Sahtekarlık yöntemi

Ucuz etin yahnisi

Phisher'ler şimdi uydurma ucuz uçuşlarla kullanıcıları kandırmaya çalışıyor. Kullanıcılar, sahtekarların hazırladığı bir Web sitesine geliyorlar. Kredi kartı verilerinin girilmesinden sonra, site bir hata bildiriyor ve para havale edilmesini rica ediyor. Böylece, cüzi bir ücret karşılığında indirimli uçak bileti aldığını zanneden kurbanlar aynı anda iki kez soyuluyor. Sahtekar siteler ayrıca utanmaksızın, kullanıcılara güvenli bir bağlantıya yönlendirildiği mesajı vererek, kurbanı güven telkin ediyorlar.

Bilgi için: www.panda-software.com

Virüs rekoru

WM solucanı: Yeni bir LoveBug mı?

WM solucanı Sober.S, 2 Mayıs 2005'te ortaya çıktı. Message-labs firması 24 saat içinde bir solucanın bulaştığı 1 milyon e-posta saptadı ve zararın tam ölçüsü, yazı işlerinin kapanışında henüz belli değildi. Karşılaş-tırma için hemen belirtelim, beş yıl önce "I love you" mektubu ilk günde 45 milyon alıcıya ulaşmıştı. Toplam zarar ise üç milyar Euro civarındaydı. Virüs tarayıcıları solucana karşı koruma sunuyor. Virüs tanımlama-larınızı güncelleyin.

Bilgi için: www.message-labs.com

KISA KISA

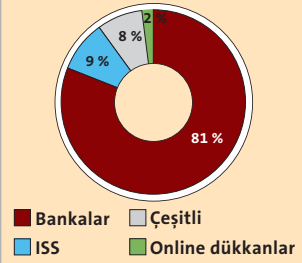
► Papa sürü postası

Sürü postacılar şimdi de kendilerine dini alet ediyor. Email Systems'a göre yeni papanın seçiminden kısa bir süre sonra, gönderilen sürü postaların onda birinin konusu Katoliklerin ruhani lideri ile ilgiliydi. Papa 2. Jean Paul'un anısına bir katedral inşası için gereken finansman konulu sürü postaların yanı sıra, eski papanın yaşamöyküsü ve kitapları için alıcılar aranıyor. Böylelikle papa sürü postaları Viagra'yı bile geride bıraktı.

Bilgi için: www.emailsystems.com

PARANIZIN PEŞİNDELER

Phishing saldırılarının üçte ikiden fazlası finansman hizmeti sağlayıcılara yöneliyor.

► 64 bit Windows korumasız kaldı

Anti virüs üreticileri, ev uygulamalarına 64 bitlik ürünler hazırlayana dek belirli bir süre geçecek. McAfee ise 2006'dan önce destek sunmayı düşünmüyor. Symantec daha şimdiden Antivirus Corporate Edition 10 ile firmalar için bir çözüm duyurmuştu.

Bilgi için: www.symantec.com

► Kablosuz ağ için daha fazla güvenlik

Microsoft, yeni W-LAN şifreleme tekniği WPA2'yi Windows XP, SP2 için hazırladığı bir yamayla birlikte sunuyor. WPA2, daha yüksek güvenlik ve kablosuz bağlantı için daha fazla konfor sunuyor. Kullanmak için uygun donanımına sahip olmak şart.

Bilgi için: <http://support.microsoft.com/kb/893357>

Know-how: Root-Kit'ler**Süper Truva atları yakalanmıyor**

■ Bu yüksek derecede gelişkin Truva atları, parolaları kaydeden, hacker'lara erişim sağlayan, tüm tuş girişlerini saklayan ya da ağda dolaşan bilgilere kulak misafirligi yapan program paketleri. Üstelik keşfedilmiyorlar da. Virüs tarayıcılarının Root-Kit'lerin izini arayıp bulamamalarının nedeni şu: Kullanıcı düzleminde çalışan geleneksel zararlı kodların tersine, Root-Kit'ler Windows API'ye (Application Program Interface) derinlemesine hakim oluyor. API üzerinden uygulamalar örneğin yazma olayları ya da Registry erişimleri gibi işletim sisteminin temel işlevlerini çağırıyor. Bunun üzerine, Ro-

ot-Kit artık her çağırışı yakalıyor ve uygulamaların hangi verileri görebileceğine karar veriyor. Örneğin bir antivirüs yazılımı Root-Kit'in dosya adını arıyorsa, Root-Kit buna kabul eden sonuçları, işletim sisteminin yanıtından siliyor. Yani süper Truva atı görünmez kalıyor. Root-Kit'leri şöyle keşfedebilirsiniz: Tanıdık Windows-Root-Kit'lerin büyük kısmı çok şükür kendini (daha) mükemmel olarak kamufle etmiyor. Böylece "Slanret" Truva atı güvenli modda görünür oluyor. Bu Truva atı, sık sık çökmelere de yol açıyor. Root-Kit'lere dair başka ipuçları arasında sabit disk çalışmasının sık sık kesintiye uğ-

raması, CPU performansının açıklanamaz bir şekilde düşmesi ve ansızın açık portlar da var. Root-Kit'leri şöyle uzaklaştırabilirsiniz: Radikal çözüm en iyisi, yani formatlama ve yeniden kurulum tüm Hacker aletlerini bertaraf ediyor. Akabinde tüm parolaları yeniden belirlemek lazım. Gerçi RootkitRevealer ya da BlackLight (www.f-secure.com) gibi özel tarayıcılar da mevcut, ama bunlar yalnızca uzun süredir bilinen Kit'lerde yardımcı oluyor. F-Secure gibi uzmanlaşmış firmalara bakılırsa, teknolojinin sunduğu imkanlar virüslerin gelecekte daha iyi kamufle olmasını sağlayacak bir potansiyele sahip.

YENİ GÜVENLİK AÇIKLARI**Windows**

iTunes 4.x: Özel olarak hazırlanmış bir MPEG4 dosyası sayesinde saldırganlar tampon bellek taşmasına yol açabiliyor ve sistemde zararlı kod yürütebiliyor.

→ Apple müzik yönetici yazılımının, söz konusu açığın kapatılmış olduğu yeni sürümü 4.8'i yayınladı.

Bilgi için: www.apple.com/support/downloads

Norton Antivirus 2005: Programdaki bir açık, RAR dosyalarına yuvalanmış virüslerin yakalanmasını önüyor. Internet Security Suite 2005 de aynı hatayı içeriyor.

→ İlgili güncellemeler ürünlerin LiveUpdate işlevi üzerinden ve internetten indirilebiliyor.

Bilgi için: www.symantec.com/techsupp

Linux

Mozilla Firefox 1.x: JavaScript ve Firefox'un güncelleme işlevindeki yüksek derecede kritik iki hata, Hacker'ların zararlı kod çalıştırmasına olanak tanıyor.

→ Yazı işleri kapanışında, tek çözüm JavaScript'i ve Web sitelerinden install seçeneğini devre dışı bırakmaktan ibaret.

Bilgi için: www.mozilla.org/security

Apple

Norton Antivirus 2005: Programdaki bir açık, RAR dosyalarına yuvalanmış virüslerin yakalanmasını önüyor. Internet Security Suite 2005 de aynı hatayı içeriyor.

→ İlgili güncellemeler ürünlerin LiveUpdate işlevi üzerinden ve internetten indirilebiliyor.

Bilgi için: www.symantec.com/techsupp

**SİZİN MODEMİNİZ
TÜRKÇE BİLİYOR MU?**

ADSL Modeminizi birkaç
saniyede kurmak istemiyor musunuz?

Türkçe Arayüz ve Hızlı Kurulum CD'si
ile

Hızlı Bağlantı Keyfi

SADECE 3 SANİYEDE !

Sadece **TEKNOTEL** de

sizi hayata bağlıyoruz

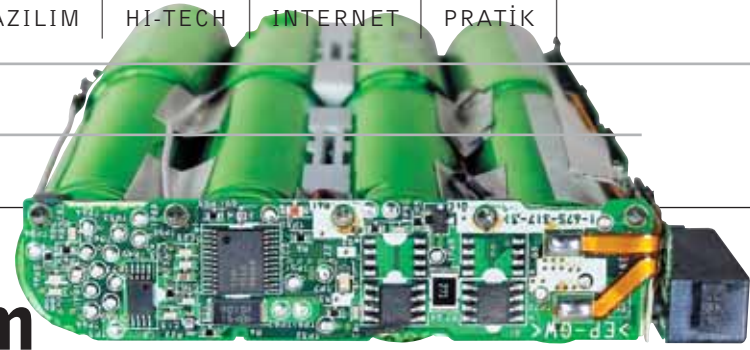
TEKNOTEL

0216 362 12 12 / adsl.teknotel.net

GÜNCEL TEKNOLOJİ

Piller ucuz donanım yüzünden güç kaybediyor

Dizüstü pilinin açık halı: Bütün hücrelerin aynı doluluk oranında kalmasını sağlayan dengeleme donanımına sahip sekiz adet lityum hücre.

Bir dizüstü bilgisayar pilinin, bir sene sonra gerçek kapasitesinin yüzde 60'ını ya da yüzde 100'ünü kullanabilmesi, kapasite dengelemesi (Balancing) yapabilmesine bağlıdır. CHIP sizlere bu teknolojinin arka planında neler bulunduğunu ve üreticilerin hangi noktada yanlış yapıp pilin ömrünü kısalttığını gösteriyor.

■ Kullandığı dizüstü bilgisayarın lityum pillerine sinir olmayan yoktur herhalde. Bu pillerin dayanma süresi daha ilk senesini tamamlamadan hissedilir derecede azalır. Bu konuda suç, pillerin içindeki her bir lityum hücrenin birbiri ardına zayıflamasına yol açan ucuz elektronik devrelere atabiliriz. Pilin içerisindeki en zayıf hücre, pilin toplam kapasitesini gösterdiği için, pillerin birbiri ardına bağlı olması daha da kötü sonuçlar doğurur: En zayıf lityum hücrenin kapasitesinin yüzde 80'e düştüğünü varsayarsak, pilin toplam kapasitesi de yüzde 80'e inecektir. İşte bu yüzden, pilin dayanıklılığını artırmak için pildeki bütün hücrelerin en uygun ve en verimli şekilde dengelenmiş ol-

ması gerekiyor. Bunun anlamı, eğer bütün hücrelerin arasındaki güç farkı yüzde 3 civarındaysa, o zaman pilin tamamı bir denge halindedir ve depolanmış olan toplam enerjiyi doğru bir şekilde kullanabilir.

Bunu duyunca, insanın dizüstü bilgisayar üreticilerine aslında pillerin neden böyle kötü dengelendiğini sorası geliyor ve onlar da topu genellikle pil üreticilerine atıyorlar. Çünkü pillerin içinde olup bitenden, pil üreticileri sorumludur. Konu şarj tekniklerine ve pil yönetimine geldiğinde ise bilgi eksikliği göze çarpıyor. İki açıdan da kolayca takılıp çıkarılabilen pillerle sorunu olan neredeyse yok gibi, bazı bilgisayar kullanıcıları seyahatler sırasında da çalışabilmek

için her sene iki adet yedek pil alıyor.

Dengeleme (Balancing) dizüstü bilgisayar pillerini uzun süre canlı tutuyor

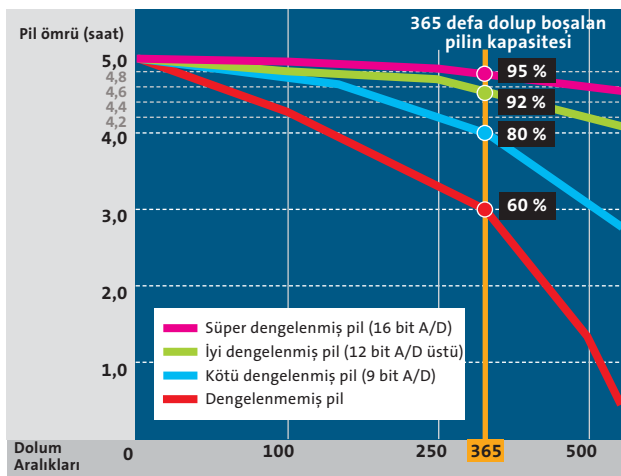
Dizüstü bilgisayar üreticileri ellerindeki kartları göstermedikleri için, CHIP birkaç tane pilin kutusunu ufak bir kesici alet ile açtı, mesela Dell şirketinin en yaygın kullandığı pillerden biri olan 75UYF. Kutuyu açtığımızda karşımıza her biri 2000mAh kapasiteye sahip olan 16850 tipi sekiz adet lityum iyon pil hücresi ve bir işlemci çıktı. Son olarak içeride dengeleme devrelerini ve dirençlerini, ayrıca dengeleme kontrolünün yanındaki mikro denetçiye gördük (sağ üstteki bilgi kutusuna bakınız). Pilin

kendisi, yüksek akıma ihtiyaç duyan dizüstü bilgisayarların güce duyduğu ihtiyacı karşılayabilmek için, her birinde çift hücrenin paralel bağlı bulunduğu dört adet seri bağlanmış lityum hücresiyle kapasitesini iki katına çıkartmış.

Sadece seri bağlanmış olan hücreler dengelenmek zorundadır, cep telefonları ya da dijital kameralardaki tek hücreli pillerle dengeleme işlemi yapılamaz. Bu dengeleme işleminin dizüstü bilgisayarlar için aslında ne kadar önemli olduğunu, aşağıdaki grafik açıklıyor: Dengelenmemiş bir lityum pil 365 defa boşaltılıp tekrar şarj edilirse, ilk günkü kapasitesinin ancak yüzde 60'ını verebiliyor. Buna karşılık olarak aynı koşullarda iyi dengelenmiş

PİL Dengeleme

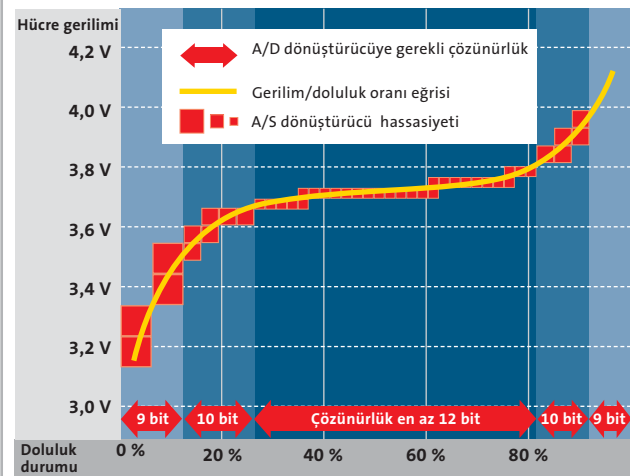
» İyi dengelenmiş piller uzun ömürlü

Zayıf: Kötü dengeleme donanımına sahip bir dizüstü bilgisayarı her gün şarj eden kişi, bir sene sonunda ilk günkü kapasitesinin en fazla yüzde 80'ine ulaşabiliyor.

DOLULUK DURUMU ÖLÇÜMÜ

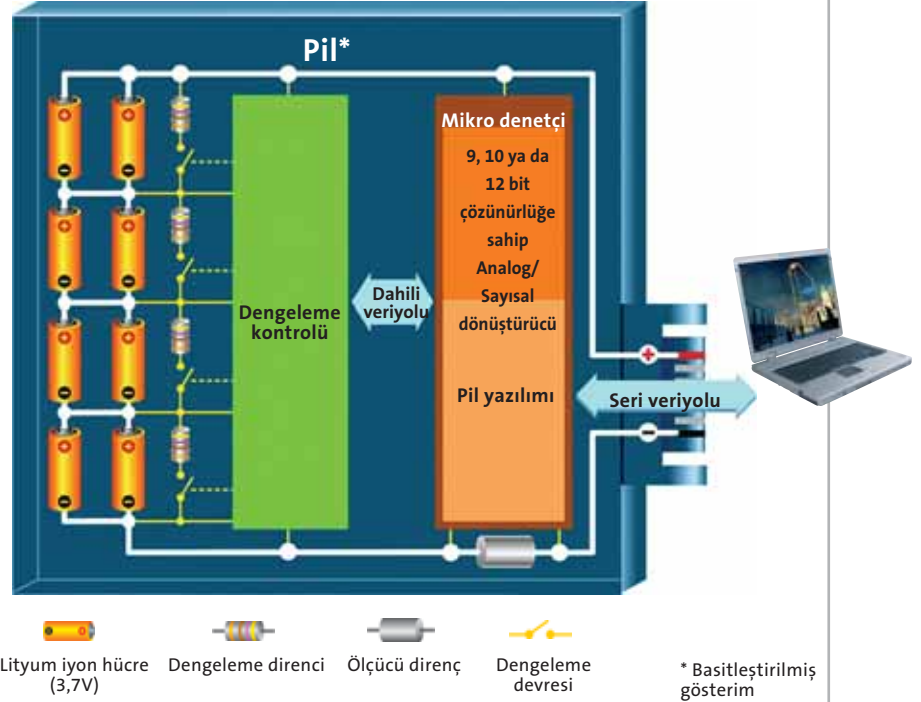
» Hassas bir A/D dönüştürücü gerekli

Hassasiyet: Doluluk oranı, hücreye ait gerilim üzerinden hesaplanıyor. Grafiğin düzgün kısmında kullanılmak üzere en az 12 bit çözünürlüğe sahip bir A/D dönüştürücüye ihtiyaç var.

» Pil dengelemesi nasıl çalışıyor?

Lityum pillerde çoğunlukla iki hücre, çift hücre olarak birleştiriliyor ve pilin tamamı sayıları 2 ile 4 arasında değişen seri bağlı çift hücrelerden oluşuyor. Pilde paralel bağlı kısımlar kendilerini dengeliyor, fakat seri bağlı hücreler dengeleme için fazladan elektronik devrelere ihtiyaç duyuyor. Bir mikro denetçi, her çift hücreye ait gerilimi analog/sayısal dönüştürücü ile sabitliyor. Eğer çift hücrelerden biri, diğer bir çiftten daha yüksek gerilim çekiyorsa, mikro denetçi o hücre çiftinin gerilimini azaltmak için dengeleme denetçisi ile dengeleme devresini kapatıyor. Bunun sayesinde dengeleyici dirençler lityum hücrelerini zorlamaya başlıyor. Bunun sonucunda da hücreler daha çabuk boşalıyor. Dengeleyici devreler, bütün hücre çiftlerindeki gerilim genliği ve kapasite aynı duruma gelinceye kadar kapalı kalıyor, böylece pilin tamamı dengeleniyor. Mikro denetçi, pilin doluluk oranını bir ölçücü direnç yardımıyla hesaplıyor ve bu değeri seri veri yolu üzerinden işletim sistemine aktarıyor.

bir lityum pil, 365 turdan sonra bile ilk günkü kapasitesinin yüzde 90'ına ulaşabiliyor. Pil kutusundaki dengeleyici elektronik düzenek ne kadar pahalıysa, pil de o kadar uzun süre dayanıklılığını koruyor.

Dengelemeyi üretim aşamasındaki kalite ve sıcaklık etkiliyor

Aslına bakılırsa, lityum pillerin dengelenmesini zorlaştıran iki sebep var: Pillerde kullanılan elektrolitler üretim aşamasında sapma gösterince, hücrelerden bazıları diğerlerinden daha fazla akım çeker hale geliyor. Bunu en iyi hale getirmek için, piller fabrikadan çıkar çıkmaz en baştan dengelenmek zorundadır.

İkinci sebep ise lityum hücrelerin diğer pillerde de görüldüğü gibi zamanla kendi kendilerine boşalması. Sıcaklık ne kadar yüksek olursa, kendi kendine boşalma hızı da o kadar yüksek oluyor. Sıcaklıktaki 10 derecelik bir değişim, kendi kendine boşalma hızını iki katına çıkarmaya yetiyor. Dizüstü bilgisayarlardaki işlemci ve 3B ekran kartı

çok miktarda ısı üretir ve diğer donanımlara kıyasla bilgisayar-daki pili, çeşitli yerlerinden fazlaca ısıtır. Sıcaklıktaki fark 25 dereceye kadar varabilir. Bunun sonucunda sıcaklık yüzünden yüksek oranda kendi kendine boşalan pil, seri bağlı tekli hücrelerin kapasitesinin arka arkaya düşmesine yol açar.

Pilin içerisindeki elektronik donanım, lityum hücrelerini dengede tutmak, yani hepsinin aynı kapasiteye sahip olmasını sağlamak zorunda. Buna rağmen, dizüstü bilgisayar üreticileri piller konusunda son derece cimri davranıyor ve dengeleme devrelerinin en ucuzunu kullanıyorlar. Bu yüzden pildeki analog/sayısal dönüştürücü dışarıda kalıyor. Bugüne kadar bilgisayarlarla gelen 9 ya da 10 bitlik çözünürlüğe sahip dönüştürücüler, hücrelerdeki gerilimi ve dolayısıyla da tekli hücrelerin kapasitesini gereken seviyeye yükseltmiyor. Bunun fiziksel açıklamasını 30'da bir lityum hücresine ait gerilim/dolum grafiğinde bulabilirsiniz. Eğer hücreler yüzde 0 ile yüzde 30 ve

yüzde 80 ile yüzde 100 arasında bir doluluk oranına sahipse, kapasitedeki ufak değişimler gerilimde, ölçülmesi kolay büyük farklar yaratıyor. Yüzde 30 ile yüzde 80 arasındaki bölümü gösteren ortadaki düz kısımda ise işleyiş tamamen farklı: Bu kısım boyunca kapasitedeki büyük farklılıklar, gerilimde çok ufak farklar yaratıyor, bu yüzden A/D dönüştürücünün çözünürlüğünün (ölçüm hassasiyeti) yüksek olması gerekiyor.

Zekice düşünülmüş pil yönetimi

Ucuza üretilen dönüştürücüler, 9 ya da 10 bit gibi kaba çözünürlükler sundukları için, pil kutusundaki denetçi sadece en başta ve sonda kalan bölümleri dengeleyebiliyor. Bu tip dönüştürücüler ile kapasite değişimlerinde istediğimiz yüzde 3'lük sapmayı yakalayabilmek mümkün değil. Bunun sonucunda lityum hücrelerinin tam dolu olmasına rağmen pil erkenden bitiyor.

Ama bu sorunun üstesinden gelmek mümkün, çünkü yarıiletken üreticileri ev ödevlerini

gayet iyi yapmışlar. Mesela Atmel bu yılın başında lityum piller için RISC işlemciyle çalışan ve 12 bitlik yüksek çözünürlüklü dönüştürücüye sahip uygun fiyatlı bir denetçiyi piyasa sundu. Artık alışkın olduğumuz dengeleme denetçisi de işlemciyle bütünleşik. Atmel'in açıklamasına bakılırsa, Asyalı pil üreticileri bu işlemci için şimdiden sıraya girmişler bile. Ama bu yeni ATmega406, teknolojinin ulaştığı son nokta sayılmaz çünkü dengeleme sırasında kullanılan dengeleme dirençlerinde ciddi bir performans kaybı oluyor. Yüksek performanslı pillerde kullanılan Uçan Kapasitör Yöntemi (Flying Capacitor) daha iyi bir çözüm sunuyor: Bu yöntem ile enerji, dengelenmesi gereken hücreden bir kondansatör aracılığıyla kısa sürede alınıp, daha düşük kapasite genliğine sahip hücrelere kayıpsız bir şekilde aktarılıyor. Böylece dizüstü bilgisayar pilleri yüzde beş daha dayanıklı hale geliyor. Sadece yeni bir denetçiyle tatmin olmayan dizüstü bilgisayar üreticileri için geçerli ve iyi bir sebep.

PC FİYAT DANIŞMANI

07/2005

Güncel PC sistemleri

CHIP Test Merkezi her ay üç adet PC sistemi oluşturup bu sayfalardan sizlere duyuruyor. Ofis, Multimedya ve Profesyonel kategorilerine ayırdığımız bu PC sistemleri her kesimden kullanıcıya rehberlik etmeyi hedefliyor.

yaklaşık 650 \$

Ofis PC

Kasa: 300 Watt güç kaynaklı standart ATX kasa

Anakart: Intel 865G yonga seti/ K8T800 ve Lan, Sound, USB 2,0

İşlemci: Intel Celeron D 340 (2,93 GHz) / AMD Sempron 3100+ (socket 754)

Bellek: 512 MB DDR400

Ekran Kartı: GeForce FX 5700LT / Radeon 9600 128 MB

Sabit Disk: 120 veya 160 GB 7200 RPM

Optik Sürücü: 16X DVD-ROM

Klavye+Fare: Kablolu klavye ve kablolu scroll fare

Yazılım: Microsoft Windows XP Home

yaklaşık 1.300 \$

Multimedya PC

Kasa: 350 Watt güç kaynaklı Midi-Tower ATX kasa

Anakart: Intel i915P yonga seti/ nForce4 ve Gbit Lan, 7,1 Sound, USB 2,0

İşlemci: Intel Pentium 4 640 (3,2 GHz) / Athlon 64 3200+

Bellek: 1 GB DDR400 (2 * 512 MB DDR400)

Ekran Kartı: GeForce 6600GT / Radeon X800 128 MB

Sabit Disk: 250 GB 7200 RPM

Optik Sürücü: 16X DVD Yazıcı (Çift katman)

TV Kartı: DVB-T / Analog

Klavye+Fare: Kablosuz klavye ve kablosuz scroll fare

Yazılım: Microsoft Windows XP Home

yaklaşık 2.000 \$

Profesyonel PC

Kasa: 420 Watt güç kaynaklı Big-Tower ATX kasa

Anakart: Intel i925X yonga seti/ nForce4 SLI ve Gbit Lan, 7,1 Sound, USB 2,0, Fireware ve S-ATA Raid

İşlemci: Intel Pentium 4 660 (3,6 GHz) / Athlon 64 4000+

Bellek: 2 GB DDR400 (4 * 512 MB DDR400)

Ekran Kartı: GeForce 6600GT-SLI / Radeon X850XT 256 MB

Sabit Disk: S-ATA 400 GB 7200 RPM

Optik Sürücü: 16X DVD Yazıcı (Çift katman)

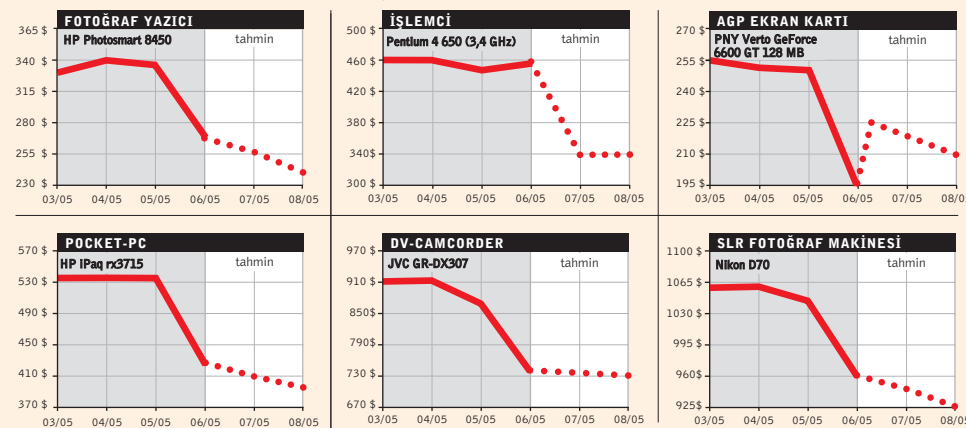
TV Kartı: DVB-T / Analog

Klavye+Fare: Kablosuz klavye ve kablosuz scroll fare

Yazılım: Microsoft Windows XP Professional

BİLEŞENLERDEKİ FİYAT DEĞİŞİMİ

» Önümüzdeki iki ay için CHIP'in fiyat tahminleri

Pocket PC almak isteyenler için aniden fiyatı düşen HP iPaq rx3715 ve işlemcisi upgrade etmek niyetindekiler için çift işlemcili, 64 bit versiyonları çıktığı için bu ay fiyatında önemli bir düşüş beklenen P4 işlemciler iyi bir fırsat sunuyor. Ekran kartını yenilemek isteyenler veya SLI ile çiftlemek amacındakiler PNY Verto'nun Geforce 6600GT'sindeki radikal fiyat düşüşünü iyi bir fırsata çevirebilirler.

Diyagramlardaki fiyatlar ortalama fiyatları esas alır

Kaynak: CHIP

e-CHIP içeriği

Temmuz 2005

Sizler için her ay özenle seçtiğimiz kullanışlı ve ilginç yazılımlarla dolup taşan eCHIP'lerin içeriklerini ve bu CD'lerde yer alan bazı yazılımlara dair açıklamaları bu sayfalarda bulabilirsiniz.

4 TAM SÜRÜM PROGRAM

► Avast Antivirus 4

Tamamen TÜRKÇE arayüze sahip yazılım, P2P dosya paylaşım araçları ve MSN Messenger gibi anlık mesajlaşma yazılımları için özel virüs tarama modülü ve Adware, spyware, dialer (numara çeviriciler) ve diğer tür zararlı yazılımlara karşı tam koruma sağlıyor. Ayrıca NNTP Newsgroup tarayıcısı ile haber gruplarından kaynaklanabilecek bulaşmalara karşı da mükemmel bir koruma sağlıyor.

► Snapfish PhotoShow

Snapfish Photoshow'la gözde fotoğraflarınızdan slayt gösterileri oluşturabilir, fotoğraflı duvar kağıtları ve ekran koruyucular yaratabilir, masaüstünüzden fotoğraf baskı siparişi verebilirsiniz. Ayrıca fotoğraflarınızı dostlarınızla paylaşip, düzenleyebilir, kırabilir, kırmızı göz hatalarını giderebilir dijital fotoğraf makinenizden aktarip saklayabilirsiniz.

► Hanes T-Shirt Maker Lite

Hanes T-Shirt Maker Lite ile artık siz de profesyonel-

Hanes **T-ShirtMaker**

ce tasarlanmış tişörtler ve kişiselleştirilmiş hediyeler yapabilirsiniz. Hanes2u.com, ödüllü Hanes T-Shirt-Maker Deluxe yazılımının yeni "Lite" sürümünü bedava olarak sunuyor. Ek tişört tasarımları için web sitesinin atölye kısmını gezebilir, Hanes TişörtMaker özel transfer kağıtlarını ve diğer Hanes ürünlerini özel fiyatlarla satın alabilirsiniz.

► DVD Rip N' Burn DVD

DVD filmlerinizi VCD'ye (Mpeg-1 biçimi) SVCD'ye (Mpeg-2 biçimi), DivX AVI'ye ve diğer AVI biçimlerine (seçtiğiniz codec'e göre; DivX tercih edilir) dönüştürebilirsiniz.

► Frameshow Basic:

Dijital fotoğraflarınızı zenginleştirin ve bu yaratıcı fotoğraf düzenleme yazılımıyla yepyeni bir görünüme kavuşturun! FrameShow'un başta gelen özellik-

leri şöyle: Çerçeve-lenmiş fotoğraflarınızı kişisel projeleriniz için popüler biçimlerde kaydedebilirsiniz.

ECHIP'TE YENİLİKLER!

Artık daha renkli!
Yenilenen arabirimiyle daha kullanışlı bir hal alan eCHIP'te programlar yanında eğlenceli bölümler de yer alacak.

▲ **Flash oyunlar:**
Bilgisayarınızla çalışırken birkaç dakikalık molalarınızda sizi eğlendirebilecek minik oyunlar artık her ay eCHIP'te yer alacak.

▲ **Film fragmanları:**
Gösterime girecek olan filmlerin yüksek kalitedeki fragmanlarını eCHIP arabiriminden izleyebilir veya bilgisayarınıza kopyalayarak arşivleyebilirsiniz.

▲ **PCONLINE:** Web sitesi tanıtımları, Studio Web+, Elektronik sözlük

DİKKAT!

Çizik, kırık veya başka nedenlerden dolayı çalışmayan CD'lerinizi değiştiriyoruz. Bunun için yardim@chip.com.tr adresine adres ve telefon bilgilerinizi içeren bir e-posta gönderebilirsiniz.

ADOBE PREMIERE PRO 1.5

Profesyonel videolar için

Dijital videolarınızı sadece birbiri ardına eklemek veya ışık, kontrast ayarını değiştirmek istiyorsanız basit kullanımlı video düzenleme yazılımı bulmakta hiç güçlükle karşılaşmayacaksınız. Ancak eğer amacınız profesyonel bir çalışmaya, Adobe Premiere Pro tam size göre.

► **Başlamadan önce:** Yeni bir projeye başlamadan önce video çözünürlüğünüzü ve ses kalitesini seçmeniz gerekiyor. Örneğin PAL ve NTSC görüntü biçimini seçebilirsiniz. *New Project* ekranındaki *Custom Settings* menüsünde *General*, *Capture*, *Video Rendering* ve *Default*

Becerikli: Adobe Premiere, piyasada bulabileceğiniz en başarılı video düzenleme yazılımlarından biri.

ult Sequence seçenekleri bulunuyor. *General*'da kaç fps (saniyedeki kare sayısı) hızında çalışacağınızı seçebilirsiniz, ses kalitesini belirleyebilirsiniz. *Capture* menüsünde ise bağladığınız dijital video kameranızdan bilgisayarınıza veri kopyalamanız için gerekli ayarlar bulunuyor. *Video Rendering* bölümünde ise işleminiz bittikten sonra düzenlediğiniz videonun hangi biçimde *render* edileceğini seçiyorsunuz. MPEG, DivX veya diğer AVI türlerini seçebilirsiniz. Bu özellikler sisteminizde yüklü olan codec'lere bağlıdır.

► **Projeye başlamak:** *File* menüsündeki *Import* komutuyla projeye eklediğimiz videoyu *Timeline* penceresine sürüklüyoruz. Burada zum yaparak videonun tüm uzunluğu içindeki istediğimiz bölümlere detaylı şekilde bakabiliriz. Sol taraftaki *Tools* çubuğundaki araçlar ile kesme - kopyalama ve taşıma işlemlerini kolayca yapabilirsiniz. Düzenlediğiniz videoyu *Monitor* penceresindeki *Sequence* ekranından izleyebilirsiniz.

► **Effektler:** Adobe Premiere'ı diğer rakiplerinden ayıran bir özellik de gelişmiş efektlere sahip olması. Ses efektleri, ses ve video geçişleri bir hayli çeşitli. En önemlisi de *Video Effects* altındaki, hemen hemen Adobe Photoshop'takilere benzeyen efektler. *Adjustment*, *Blur*, *Sharpen*, *Distort*, *Noise*, *Perspective* ve *Stylize* gibi kategoriler altında onlarca efekt bulunmaktadır.

Ödüller:

6 MP dijital fotoğraf makinesi OG 6370
5 MP dijital fotoğraf makinesi OG 5170
4 MP dijital fotoğraf makinesi OG 4170

Son Katılım: 15 Temmuz 2005

OGATECH®
IT & ELECTRONIC PRODUCTS

HİB fotoğraf yarışması ve ödülleri hakkında ayrıntılı bilgiyi www.hib.com.tr forumlarında bulabilirsiniz.

Yaza yeni fotoğraf makinenizle girin

Fotoğraf yarışması

En güzel tatil fotoğrafınızı çekin, bize gönderin

► Foto Bingör'den ilk üçe girenlere Ogatech dijital fotoğraf makinesi

En iyi yazılımlarla en yüksek performans

İnce ayarda son nokta

Yeni donanım alıp boş yere kesenin ağzını açmayın. Bunun yerine, PC'nizin potansiyelini son damlasına kadar kullanın. Birtakım yazılımlar sayesinde, gizli kalmış kaynakları açığa çıkartabilirsiniz. Bedava yazılımlarla bunu nasıl başarabileceğinizi bu yazımızda okuyabilirsiniz.

İÇİNDEKİLER:

İşlemciler/Anakartlar 41

İşlemcinizin performansını yükseltin ya da daha sessiz çalışmasını sağlayın

Ekran kartları 44

Hiçbir zahmete girmeden 3B performansını ikiye katlayın.

Sabit disk 46

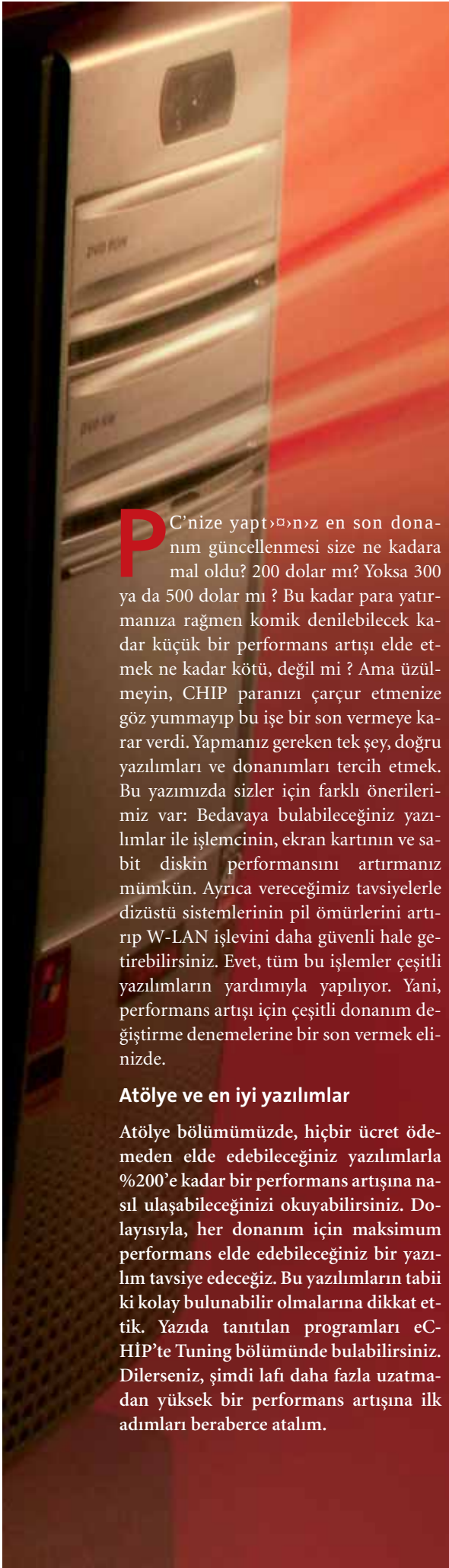
Ekstra bir maliyet getirmeyen RAID5 ile diskler daha hızlı ve güvenli

Dizüstü Sistemler 48

Dizüstü bilgisayarınızın pil kullanım süresini arttırın.

W-LAN 50

Yüksek güvenlik ve sinyal kalitesinin optimizasyonu

PC'nize yaptığınız en son donanım güncellenmesi size ne kadara mal oldu? 200 dolar mı? Yoksa 300 ya da 500 dolar mı? Bu kadar para yatırımınıza rağmen komik denilebilecek kadar küçük bir performans artışı elde etmek ne kadar kötü, değil mi? Ama üzülmeyin, CHIP paranızı çarçur etmenize göz yummayıp bu işe bir son vermeye karar verdi. Yapmanız gereken tek şey, doğru yazılımları ve donanımları tercih etmek. Bu yazımızda sizler için farklı önerilerimiz var: Bedavaya bulabileceğiniz yazılımlar ile işlemcinin, ekran kartının ve sabit diskin performansını artırmanız mümkün. Ayrıca vereceğimiz tavsiyelerle dizüstü sistemlerinin pil ömürlerini artırıp W-LAN işlevini daha güvenli hale getirebilirsiniz. Evet, tüm bu işlemler çeşitli yazılımların yardımıyla yapılıyor. Yani, performans artışı için çeşitli donanım değiştirme denemelerine bir son vermek elinizde.

Atölye ve en iyi yazılımlar

Atölye bölümümüzde, hiçbir ücret ödemeden elde edebileceğiniz yazılımlarla %200'e kadar bir performans artışına nasıl ulaşabileceğinizi okuyabilirsiniz. Dolayısıyla, her donanım için maksimum performans elde edebileceğiniz bir yazılım tavsiye edeceğiz. Bu yazılımların tabii ki kolay bulunabilir olmalarına dikkat ettik. Yazıda tanıtılan programları eCHIP'te Tuning bölümünde bulabilirsiniz. Dilerseniz, şimdi lafı daha fazla uzatmadan yüksek bir performans artışına ilk adımları beraberce atalım.

İşlemciler/Anakartlar

Doğru yazılımları kullanarak Athlon 64 işlemcisi ile hız rekorları kırmak mümkün. Ama bu sadece AMD'ye mahsus bir özellik değil. Çünkü Intel işlemciler de bu yazılımlar yardımı ile standartların üstüne çıkabiliyor. Durum böyle olunca, PC'nize önemli bir performans katkısı sağlayan bu yazılımları yakından incelemeye ne dersiniz?

Athlon 64 ince ayarları

Bu yazılımlara ihtiyacınız var:
CrystalCPUID, SpeedFan (CHIP-Code © TUNING)

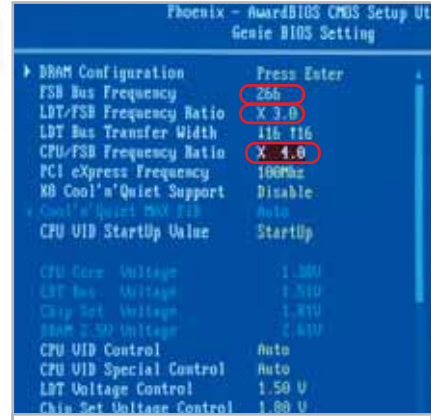
%70 performans artışı, daha düşük gürültü

CrystalCPUID ve SpeedFan 4.21 adlı yazılımlarla, Athlon 64 işlemcilerini hızlandırmak ve soğutma işlemi için de fanın sessiz çalıştırılmasını sağlamak mümkün. En büyük performans artışı Winchester çekirdekli (Soket 939) Athlon-64/3000+ (1.800 MHz) işlemcisinden alınıyor. Böyle olmasının nedeni de bu işlemcinin fazla ısınmaması (40 derecenin altında çalışıyor). Hatta 1.800 MHz sistem saatinde çalışan söz konusu işlemci yüksek performans için fanla 2.400 MHz'e kadar, fansız ise 1.066 MHz'de bile çalışabildiğini gördük.

1. BIOS ayarları

Buradaki ayarlar daha çok nVidia ve VIA

1. BIOS-Ayarları: İşlemci parametrelerini resimde gördüğünüz bu değerlerle değiştirin.

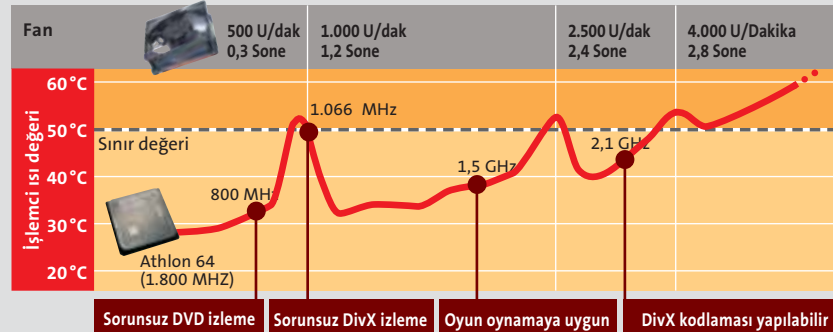
yonga setli Athlon 64 anakartlar için geçerli. Dolayısıyla, ilk olarak sistem açılır açılmaz [Del] ya da [F1] tuşuna basarak BIOS Setup'a girmeniz gerekiyor. BIOS Setup'ta yer alan menü kısmında da *Advanced Feature Setup* seçeneğini tercih etmeniz şart. Bir sonraki işlem, *FSB Bus Frequency* satırında karşılık gelen 200 MHz değerini 266 MHz (bkz. BIOS Setup ekran görüntüsü) değerine yükseltmek. Yaptığınız bu değişiklik sonucunda 1.800 MHz'de (9 x 200 MHz) çalışan Athlon 64 3000+ işlemcinizi 2,4 GHz'e (9 x 266 MHz) yükseltmiş oluyorsunuz. Yalnız bu ayarlama ile gerek kararlı çalışan işlemciyi, gerekse oldukça hassas olan sistemi de ekstra bir yük altına sokmuş oluyorsunuz. Bu yüzden de sistemin kararlılığını tekrar sağlamak üzere birkaç ayara gerek var. İlk →

→ ATHLON 64 İLE UNDER VE OVERCLOCK

» En optimal soğutma

Şekilde Athlon 64 3000+ (1800 MHz) işlemcisinin ısı değerinin frekans değerine karşı gösterdiği değişim grafiğini görebilirsiniz. Athlon işlemcisi 50 derecenin üzerine çıktığında işlemci fanı da dönüş hızını arttırmakta. Burada 50°C sınırı sadece 2,4 GHz'lik bir çalışma modunda aşıyor. Dikkat edilmesi gereken, 60°C sınırını aşmamak.

Isı-Frekans değişimi

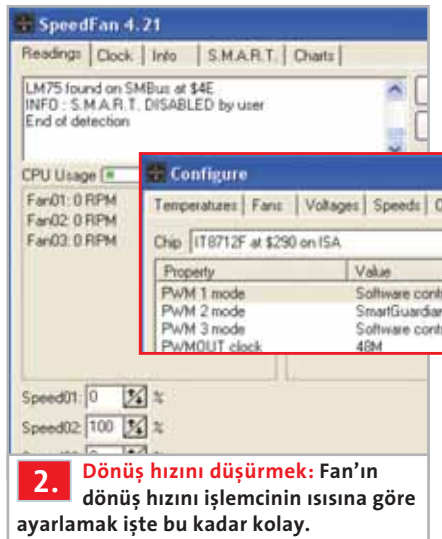

lülü kılan özellik, fan hızını işlemcinin ısı değerine göre yükseltmesi veya düşürmesi. Ama SpeedFan'ın özelliği bununla da sınırlı değil: Çünkü bu yazılım benzer bir işlemi anakartın yonga seti için de yapıyor. SpeedFan kurulduktan sonra *Configure* seçeneğinden ilk ayarları yapabilirsiniz. Burada yer alan *Temperatures* kutucuğuna Sensor 1 (işlemci) için "50" derece, Sensor 3 (yonga seti) için de "55" derece değerlerini girin. *Options* bölümünde *Start minimized* seçildikten sonra Speedfan.exe dosyasını da başlangıç menüsüne kopyalayın.

SpeedFan yazılımının BIOS'un benzer bir özelliği ile çalışmaması için sistemi yeniden başlatıp BIOS Setup menüsüne girin. Burada *Hardware Monitoring* kategorilerin altında yer alan işlemci fanının dönüş hızı "0" olarak girilmeli. Hepsisi bu kadar. Sistem yeniden başlatıldığında SpeedFan emirlerinize amade.

Bu işlem Athlon 64 sisteminizin artık son derece sessiz çalışmasını ve sadece gerek duyulduğu zaman 2,4 GHz hızına kadar yükselmesini sağlar. Fanlar ise ayarlanan ısı değerlerinin (İşlemci için 50 ve yonga seti için 55) aşılması halinde devreye girecek. Bu ayarlamalara rağmen fanların istenildiği gibi çalışmaması durumunda SpeedFan'ın *Configure* bölümünün altında yer alan *Advanced* seçeneğinde BIOS Setup'un belirlediği fan dönüş hızı değerlerini girin.

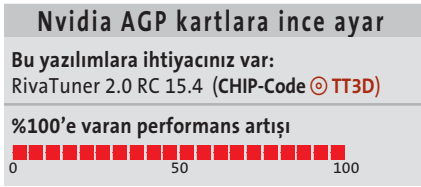
Bu kutuda bulunan *CHIP* seçeneğinde IT8712F denetçisini belirleyin. İşlemci fanı için PWM1 Mode, yonga seti fanı için de PWM3 modellerini atayın. Bu ayarların gerçekleşmesi için de *Set to* seçeneğini *Software controlled* olarak ayarlamanız lazım.

2. Dönüş hızını düşürmek: Fan'ın dönüş hızını işlemcinin ısısına göre ayarlamak işte bu kadar kolay.

Ekran kartları

Her altı ayda bir yeni ekran kartı satın almak istemeyen kişilerin yapacakları ilk iş, mevcut ekran kartlarının sınırlarını çeşitli yazılımlar yardımıyla zorlamak. Bunun kazancı, daha sessiz çalışmada iki katına varan hız artışı.

GeForce 6200 /6800-LE/6800 grafik yongasını taşıyan kartlar, RivaTuner adlı bedava yazılım sayesinde daha üst modellerle dönüştürülebilir. Üstelik GeForce yongasının tüm pipeline'larını etkinleştirmek daha yüksek 3B hızlarına ulaşmanızı sağlayacak.

1. Tüm Pipeline'ları kullanmak

RivaTuner 2.0 RC15.4 yazılımı, kurulum esnasında sistemdeki 3B kartının tüm register ayarlarını tekrardan yenileyerek ilk adımı atıyor. Kurulduktan sonra yapmanız gereken ilk iş, *Target Adapter* iletişim kutusunda *Customize* seçeneğine tıklamak. *Customize* altında ise *Low-Level-System-Tweaks* butonuna tıklamanız gerekir. Karşınıza çıkan menüde yer alan *Active pixel / vertex units configuration* seçeneğinin altındaki *Custom* ibaresinde *Allow hardware masked units* kutucuğunu işaretleyin. Bu işlemi yapmakla hedefe iyice yaklaşmış oluyorsunuz. Ama yapıl-

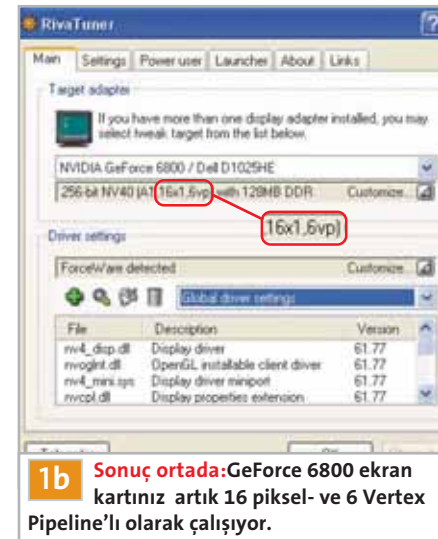
1a Ekran kartına modifikasyon: Kutuları işaretlemek tüm pipeline'ları kullanılabilir hale getiriyor.

ması gereken bir ayar daha var: *Custom graphic processor configuration* altında tüm pipeline'ların etkin hale getirilmesi sağlanabilir. Kapalı Pipeline'ları nasıl etkin hale getireceğinizi, hazırladığımız ekran görüntülerinde de takip edebilirsiniz. Burada yapmanız gereken tek şey *Description* altında yer alan *Vertex* ya da *Pixel unit* satırlarındaki *Disable* kutucuklarını işaretlemek. *Apply* ile onaylatacağınız bu işlem sonucunda sisteminizi yeniden başlattığınızda grafik yongasının tüm veri hatları etkinleşecek.

Dikkat! Sistem yeniden başlatıldıktan sonra piksel hataları oluşuyorsa vertex ya da piksel hatlarından biri arızalı demektir. Bu hatanın üstesinden gelmek için yapılması gereken, bozuk hatları kapatmak. Yani, veri hatlarını teker teker tekrardan başlatılması gerekiyor. Bu sayede hatanın hangi veri hattında olduğunu belirlenebilir ve sistem bu hat olmadan çalıştırılır.

2. Çalışma frekanslarını yükseltmek

GeForce ekran kartlarının çalışma frekanslarını yükseltmek de performans artışı sağlar. Yapılması gereken, RivaTuner yazılımını çalıştırıp *Driver Settings* bölümü altında *Customize* ve ardından da *System Setting* seçeneklerini girmek. Karşınıza çıkan arayüzde GPU ve bellek frekanslarını ayar düğmesini sağ sola oynatarak düşürebilir ya da artırabilirsiniz. Performans artışı için tavsiyemiz, frekans değişimlerini 10 MHz'lik adımlarla gerçekleştirmeniz. Bu işlem ekran yongasının modeline ve video belleğinin kalitesine göre 70 MHz'e kadar fark edebiliyor. Elde edilen toplam kazançsa %20 civarında.

1b Sonuç ortada: GeForce 6800 ekran kartınız artık 16 piksel- ve 6 Vertex Pipeline'lı olarak çalışıyor.

EN İYİ 3B UYGULAMALARI

ATI-Tool

ATI ekran kartlarında kontrollü soğutma ATI-Tool'un yeni sürümü (www.techpowerup.com/atitool/) ile güncel ATI grafik işlemcili kartların (Radeon 9000 ve üstü) fan dönüş hızları dinamik olarak kontrol edilebiliyor. Yazılımın menüsünde yer alan *Fan Control* seçeneğinde yapmanız gereken tek şey, ısı değerine göre fan dönüş hızını belirlemek. Bu sayede Office kullanımında oldukça sessiz çalışan bu kartlar, oyun söz konusu olduğunda tüm güçlerini de ortaya koyabilir.

nHancer

Oyunlar için SLI modunu kullanmak
İki adet Geforce kartını tüm oyunlarda kullanmak isteyen nForce4 SLI anakart sahipleri nHancer (guru3d.com) ve Frame-

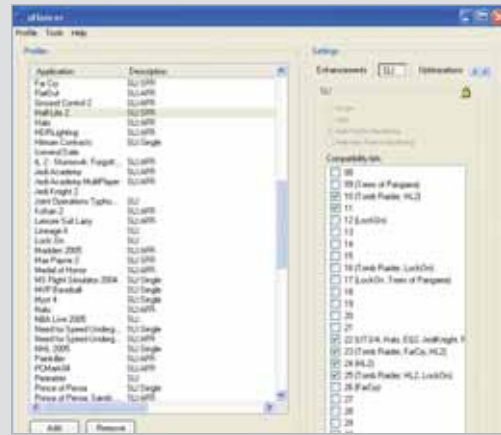
work.net (www.microsoft.com) yazılımlarına ihtiyaç duyuyor. Bu iki yazılım kurulduktan sonra yapmanız gereken oynamak istediğiniz oyunları nHancer'in oyun profiline aktarmak.

AFR (Alternate Frame Rendering) ve SFR (Split Frame Rendering) SLI modları arasında seçim yapıldıktan sonra, seçilen oyunlardaki 3B performansı %90'a kadar artabiliyor.

DirectX Eradicator

Ekran kartına DirectX optimizasyonu

DirectX 9.0c destekli ekran kartınız DirectX-8/9 sürümü (sonunda 0c olmayan sürüm) ile mi çalışıyor? O zaman DirectX

Eradicator tam size göre. Çünkü, DirectX-Eradicator (www.3dcenter.de) tek bir fare tıklamasıyla eski DirectX sürümünü sistemden kaldırıyor ve yenisi yüklenebiliyor.

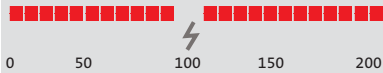
Sabit diskler

Uzun zamandır PC kullanan kişiler, sabit disklerin ister istemez nasıl zamanla biriktiğini bilir. Bunlar ya artık kapasiteleri yetersiz kalan ya da atmaya kıyılmayan ürünlerdir. Bu ürünleri RAID5 teknolojisine göre çalıştırmaya ne dersiniz? RAID5 için en az üç adet disk yeterli. Dikkat edilmesi gereken tek konu, disklerin tipinden çok kapasitelerinin benzer olması. Nedeni her zaman en düşük kapasite değerinin baz alınması.

Windows XP ile RAID5

Bu araçlara ihtiyacınız var:
SoftRAID Patch, Windows File Protection Switcher (CHIP-Code © TUNING)

Disk sayısına göre %200'e kadar performans artışı, yüksek güvenlik

RAID 5, disk birleşim teknolojileri arasında en çok ağırlığı olan ve en çok rağbet gören teknoloji. Nedeni de, başka hiçbir RAID seviyesinin hem hızlı ve aynı zamanda güvenli olmaması.

Örneğin bir diskin çökmesi durumunda, diğer disklerin eşlik bilgileri anında okunuyor ve çöken diskin bilgileri tekrar yükleniyor. Ayrıca kullanılan "Stripe Settings" teknolojisi ile

Veri okuma hızı kullanılan disk sayısına bağlı olarak, üç hatta dört katı daha

yüksek bir değere ulaşabiliyor. Bizim tavsiyemiz, P-ATA veriyolunun en fazla iki adet diski desteklemesi yüzünden S-ATA disklerin kullanılması. Zira bu sayede WindowsXP altında desteklenecek olan RAID5 teknolojisine, pahalı bir RAID denetçisine ihtiyaç duymadan ve bu işleme ekstra bir maliyet ödemedi geçilebiliyor.

1. Üç Windows XP dosyasının yer değişimi

İlk olarak "raidpatch.exe" (SoftRAID Patch) ve "wfps10.exe" (Windows File Protection Switcher) dosyalarını masaüstünüze kopyalayın. Ardından da Windows'un sistem verilerine kopya korumasını sağlayan "wfps10.exe" dosyasını çalıştırın. Çıkan soru kutucuğunu *Yes* ile onayladıktan sonra "raidpatch.exe" dosyasını çalıştırın. Ekran görüntüsünde de görüldüğü gibi, üç adet sistem dosyasının SoftRAID Patch dosyaları ile değiştirilme-

1. Yamaı kullanmak: Bu yazılım ile üç adet sistem dosyası yenisi ile yer değiştiriyor.

EN İYİ DİSK YAZILIMLARI

VIA IDE Accelerator

Sabit diskinizin daha hızlı çalışmasını istiyorsunuz. Ya da VIA yonga setli anakartınızın sabit disklerle olan çalışma ilişkisinden memnun değilsiniz. O zaman www.viaarena.com adresinden indireceğiniz VIA IDE Accelerator tam aradığınız yazılım. Çünkü bu yazılım disklerin veri güvenliğini sağlamakla kalmıyor, aynı zamanda %20 daha iyi çalışmasını da sağlıyor.

Plextor PX-716

Firmware ile yazma hızını artırmak

Plextor'un PX-716 A/SA/UF serisi DVD yazıcılarının çift katman yazma hızını, bir firmware güncellemesi ile artırmak mümkün. www.plextor.be sitesinden edinebileceğiniz 1.04 sürümlü yeni Firmware ile çift katmanlı medyalar yazma hızı 4x'ten 6x'e artırılabilir. Bununla birlikte çeşitli -R/+R/+RW medyalarının desteği de artmış oluyor.

si istenecek. Orijinallerin yerini alacak olan bu dosyaların doğru klasörlerin içinde bulunması gerekiyor. Bu yüzden de "dmconfig.dll" ve "dadmin.exe" adlı dosyaların "system32" klasörünün içine kopyalanması gerekiyor. Bununla beraber, "dmboot.exe" dosyası Windows'un "drivers" klasörünün altına kopyalanmalı. Kopyalama işlemi tamamlandıktan sonra sistemi tekrar başlatmanız gerekir.

2. Dinamik veri taşıyıcılarını oluşturmak

Sabit disklerinizin (örn. 3 adet için) RAID 5 teknolojisine göre çalışabilmesi için yapılması gereken ilk iş, sistemin yüklü olduğu sabit diski (genelde C:) dinamik bir veri taşıyıcısına dönüştürmek. Windows XP'nin masaüstünde bulunan *My Computer* simgesine sağ tıklayıp *Manage* seçeneğinden *Disk Management* alt kategorisine tıklayın. Burada göreceğiniz disklerinizden *Disk 0* yazana sağ tıklayıp *Convert to Dynamic Disk* üzerine tıklayarak dönüştürme işlemi başlatın.

Dönüştürme işleminin ardından çıkan pencerede RAID5 modunu (ikinci ekran görüntüsü) oluşturup *Next* düğmesine basın. Burada karşınıza çıkan menüde RAID 5 olacak diskleri *Add* düğmesiyle pencereye ekleyin. *Selected* ve *Next* işlemlerinden sonra bir sürücü harfi atayın. Bu işlem bittikten sonra, daha önce C, D ve E olarak adlandırılan sürücüler tek bir harf altında toplanacak. Sistemi yeniden başlattığınızda RAID kurulumu da tamamlanmış olacaktır.

3. RAID 5 ile çalışmak ve onarmak

RAID5'e göre ayarladığınız sisteminiz, belirli bir süre sonra bir disk hatası verdiğinde kaybolan verinin geri çağırılması hiç de zor değil. Bozuk olan diski yeni bir disk ile değiştirdikten sonra yapmanız gereken, yukarıda anlattığımız gibi *Disk Management* seçeneğine girmek ve yeni olan diske farelin sağ tuşu ile tıklayıp *Repair Volume* işlemini başlatmak. Bu işlem bittikten sonra sisteminiz eskisi gibi çalışır hale gelecektir.

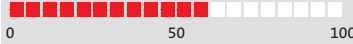
Dizüstü sistemler

Dizüstü sistemlerinin pil ömrü asla yeterli gelmez. Ama tavsiye edeceğimiz yazılım ve yöntemlerle, fazladan pil ömrüne sahip olabilirsiniz. Buna ek olarak 3B sevenler için de oldukça ilgi çekici olduğunu düşündüğümüz bir sürprizimiz var.

Pil kullanımında iyileştirme

Bu araçlara ihtiyacınız var:
RMClock, Power Center (CHIP-Code TU-NING)

%60'a kadar artan pil kullanım süresi

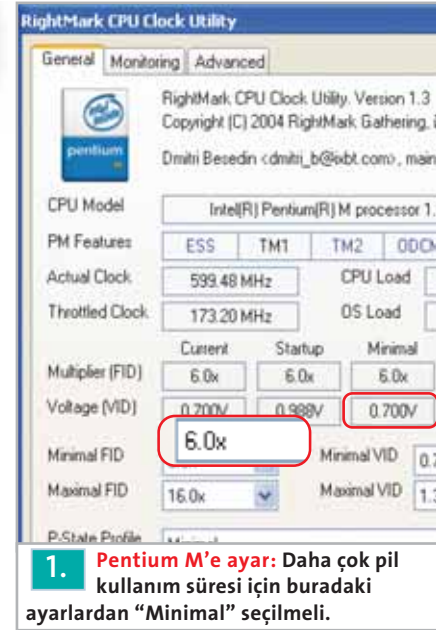
RMClock ile dizüstü sisteminin pil kullanma ömrünü, fan gürültüsünü de minimum seviyeye indireyecek şekilde, %60'a kadar yükseltmek mümkün. Üstelik bedavaya ve herhangi bir performans kaybı olmadan.

1. RMClock'un kurulum ve kullanımı

CHIP CD'sinin içinde yer alan RMClock13_bin_fix dosyasını masaüstünüze kopyalayın. Ardından "RMClock.reg" dosyasına çift tıklayın. Çıkan soruyu *Evet* ile geçtikten sonra "RMClock.exe" dosyasını çalıştırın.

2. Intel dizüstülerde optimizasyon

RMClock'un istenildiği gibi çalışabilmesi ve dolayısıyla dizüstü sisteminizin pil kullanma ömrünü artırması için üç aşamalı bir ayarlama yapılması gerekiyor. İlk aşamada *General* kategorisinin altındaki *Minimal FID* kutucuğundaki işlemci saat

çarpanı "6.0x" olarak değiştirilmeli. Aynı kutucuğunun gerilim dağılımı seçeneğinde "0.700V" değeri girilmeli. Diğer değerler iki numaralı ekran görüntüsündeki gibi olmalı. Bu değerler *Apply* ile onaylandıktan sonra ikinci adıma geçilir. İkinci adımda *Advanced* kategorisinin altında yer alan *Automatic Thermal Protection* değeri en yüksek seçeneğe getirilir. Burada *Thermal Monitor 2* seçeneği en ekonomik enerji tasarrufu için kullanılmalı. Yapılan bu ayarlar işlemcinin aşırı ısınması olayında sistem saat frekansını otomatik olarak düşmesi için oldukça önemli. Kurulumun son adımına geldiğimizde *On-Demand Clock Modulation* seçeneğinde işlemcinin hangi saat frekanslarında çalışacağı belirlenir. Burada yer alan *Duty Cycle* değerleri güncel saat frekansı değerini %12.5'a kadar düşürebiliyor. Bunun avantajı bu sayede güç ihtiyacının düşme-

EN İYİ DİZÜSTÜ OPTİMİZASYONLARI

Grafik performans

Pil kullanımına göre 3B performansını ayarlamak

Sadece 3B yongaları için enerji tasarrufunu aktif hale getirmekle, 20 dakikaya kadar bir çalışma süresi kazanılabilir. Bunun için yapılması gereken tek şey, ATI yongaları için "PowerPlay" nVidia yongaları içinse "PowerMizer" yazılımlarını minimum pil tüketimine göre ayarlamak.

Battery Eater

Pillerin daha hızlı şarj edilmesini sağlamak
Battery Eater Pro 2.50'nin *Info / Battery /*

Advanced bölümünde yer alan bir seçenek pillerin daha hızlı şarj olmasını sağlıyor. Bu özelliğinin çalışabilmesi için dizüstü sistemin pilinin bu desteğe sahip olması gerekli. Bu sayede % 25'lik bir zaman kazancı sağlanıyor.

Omegadriver

Mobil ekran kartları için üstün sürücüler
www.driverheaven.net sitesinde 3B yongaları için yamalanmış sürücüler yer alıyor. Bu sürücülerin avantajı ekran kartlarına yeni işlevler kazandırmasının yanı sıra 3B işlevlerini hızlandırması.

si ve buna bağlı olarak pille çalışma süresinin de artması. Ayrıca işlemci daha az ısınacağından işlemci fanı daha az veya daha düşük hızda çalışacaktır. Ayarları kayıtlı etmek için *Apply* seçeneğini onaylamak yeterli. Yalnız programın her açılışta otomatik olarak çalışabilmesi için başlangıç menüsüne konulması da unutulmamalı.

3. AMD dizüstülerde optimizasyon

Ana menüde *Minimal FID*'nin altındaki işlemci saat çarpanı değerini "4.0x" olarak ayarlayın.

Buna ek olarak *Minimal VID* değeri de "0.800V" olarak belirlenmeli. Diğer değerler ise değiştirilmeden aynen kalmalı. Dizüstü sisteminin maksimum çalışma süresi için P-State-Profile'ı *Minimal* olarak seçilmeli. *Advanced* kategorisinin altında yer alan *ACPI Power Management Settings* seçeneğinin altında *ACPI State Select* kutucuğu *C0, FID/VID Change* olarak değiştirilmeli. Bu kategorideki diğer ayarlar üç numaralı ekran görüntüsünden ayarlanmalı. AMD dizüstü sistemler için yapılması gereken ayarların hepsi bu kadar. Yalnız gerek AMD gerekse Intel olsun, dizüstü sistemlerin stabil çalışmadığını düşünüyorsanız *Minimal VID* değerini azar azar düşürmelisiniz.

4. Pil kullanım süresinin gösterilmesi

Dizüstü sistemlerde pil ömrünü görmek için, görev çubuğuna kurulan PowerCenter yazılımından faydalanılabilir.

W-LAN ağını ve bilgisayarınızı virüs ve Truva atı tehdidine karşı güvenli hale getirin. Yaptığımız araştırmalar sonucu, kullanımı kolay olan ve en optimal korumayı veren çeşitli yazılımları, Service Pack adında bir çatı altında topladık.

İnce ayar ve PC koruma

Bu araçlara ihtiyacınız var:

Kerio Personal Firewall 4, Antivir Personal Edition, Spybot Search & Destroy (CHIP-Code **TUNING**)

%75 daha güvenli

Windows XP, SP2 ile beraberinde getirdiği güvenlik duvarı işlevi ile fazladan güvenlik sağlıyor. Ama bu güvenlik seviyesinin bizim için kafi olmadığını söylemeliyiz. Bu yüzden uygulamada Kerio Firewall yazılımı ile en etkili korumayı nasıl oluşturacağınızı göstereceğiz.

1. Bilgisayarı virüslerden korumak

İlk olarak Anti-vir Personal Edition, Spybot Search&Destroy ve Kerio Personal Firewall 4 yazılımlarını sisteminize yükleyin. Sistemde eğer Windows XP SP2 kurulu ise yeniden başlatma işleminden sonra Microsoft Firewall'un Kerio bağlantısını onaylamanız gerekir.

Bunun nedeni Kerio'nun Microsoft Firewall'a kıyasla (Bkz. 1 nolu ekran görüntüsü) daha esnek olması. Örneğin Pop-up'ların görüntülenmesi için kullanıcıya her seferinde onay sorusu soruluyor. Bu soru internet bağlantısı olsun olmasın, yine de soruluyor. Bunun amacı Kerio'nun bu sayede USB belleklerden gelecek olan virüs tehdidine karşı önlem alması.

Böyle bir durum söz konusu olduğunda Antivir Personal Edition anında müdahale ederek virüsü siliyor. Güvenlik duvarının diğer bir özelliği "Program Execution Detection" işlevi sayesinde, çeşitli programları casus programcılara ve gizlenmiş alt programlara karşı kontrol etmesi. Bu kontrollere rağmen sisteme girmeyi başaran davetsiz misafirler Spybot Search & Destroy ile karşı karşıya geliyor. Spybot'un özellik yelpazesi oldukça geniş ve güncellenen bir veritabanı sayesinde bu tür davetsiz misafirleri anında gün ışığına çıkarabiliyor.

2. W-LAN ağına profesyonel ayarlar

W-LAN yönlendirici / erişim noktası ile masaüstü ya da dizüstü sisteminiz haberleşmeye başladıktan sonra, sıra geldi şifreleme tekniğinin belirlenmesine. Bunun için yapmanız gereken ilk şey, yönlendiriciye bağlanacak cihazlara bir WPA şifresi verilmesi. PC veya dizüstünde bunun için *Network Options* özellikleri altında *Network / Properties / Wireless Network / Add* bölümüne giriş yapılır.

Burada yer alan *Network Authentication* seçeneği "WPA-PSK" ve şifreleme tekniği olarak da "TKIP" atanmalı. Ağ anahatarı olarak on haneli, karakterlerden oluşan bir parola belirlenmeli. Aynı işlemleri yönlendiricinin menüsüne de uygulayın ve aynı şifreyi vermeyi unutmayın. Bazı yönlendiriciler WPA işlevini desteklemiyor. Yapılması gereken, yazılım güncellemesi ile bu işlevi yönlendiriciye kazandırmak.

3. W-LAN sinyalini artırmak

Kablosuz ağ bağlantısının kopması, genelde sinyal kalitesinin kötülüğünden kaynaklanıyor. Netstumbler yazılımı ile ürünlerinizin sinyal kalitesini ölçebilirsiniz. Bazı modellerde antenin cihazın içinde gizlendiği de görülüyor. Bu anteni kutunun dışarısına çıkarmak, özellikle metal kutulu ürünlerde sinyal kalitesini artırıyor. PCI W-LAN kartlarındaysa antenler genellikle sökülebiliyor. Bu durumda anteni bir kablo ile uzatmakta ya da daha güçlü bir anten takmakta fayda var.

Ecevit Bıktım, ecevitb@chip.com.tr

EN İYİ W-LAN UYGULAMALARI

Linksys WRT54-GS

VoIP ve güvenlik duvarı işlevlerini artırmak
Linksys'in WRT54GS modeline sahip olan kullanıcılar www.linksys.com/download sitesinden (www.hyperwrt.org ya da www.sveasoft.com/) güvenlik duvarı ve VoIP işlevlerini (Service of Quality, ses kalitesi) artıran yeni yazılım güncellemesini indirebilirler.

WLAN

Sinyal şiddetini düşürmek

WLAN yönlendiricinin sinyal performansını düşürmek işinize yarayabilir. WLAN destekli birçok ürün, Web sitesinde sunduğu yazılım güncellemeleri ile bu özelliği sunmaya başladı. Bu sayede sinyal şiddetinin düşmesine rağmen, 54 MBit/sn'lik veri aktarım hızının etkilenmiyor olması büyük bir avantaj.

İÇİNDEKİLER

58

Mini PC
Küçük ve işlevsel SFF PC'ler

64

Donanım inceleme
23 yeni ürün testte

82

CD kurtarma
Bozuk CD'lerinizi atmayın

86

SLR testi
10 fotoğraf makinesi testte

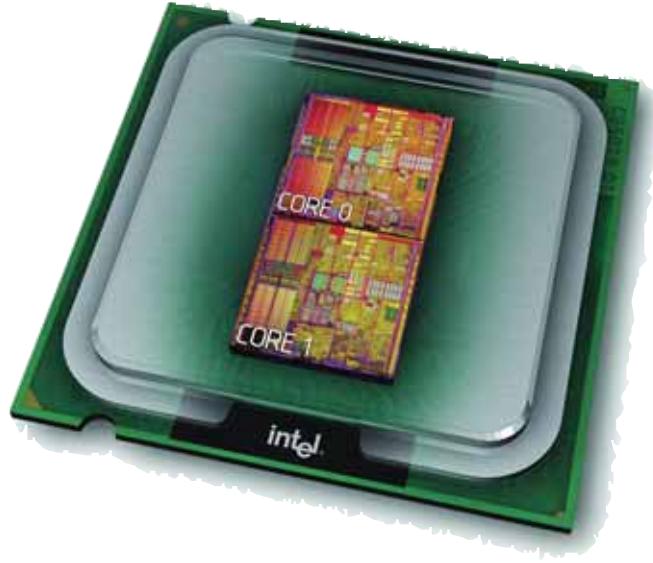
92

Test: Lazer yazıcılar
Renkli ve mono lazer testi

106

Donanım günlüğü
Donanım dünyasında bu ay

108

CHIP TOP 10
En iyi donanımlar

Çift çekirdek teknolojisinin uygulama alanları

Çift çekirdek,
evleri hedefliyor

Intel yeni geliştirdiği teknolojilerle dizüstü bilgisayarları baştan aşağıya yeniledi. Artık hareket halinde bilgisayar kullanmak daha farklı.

■ “Çift Çekirdek” deyimi bilgisayar kullanıcılarına artık yabancı değil; ancak henüz çok yeni olan bu teknoloji standartlaşma yolunda ilerlerken, üreticiler her gün bir başka bileşeni duyuruyor. Intel’in ev kullanıcıları için geliştirdiği yeni platform, çift çekirdekli (ya da çift beyinli) Intel Pentium D işlemcisini ve Intel 945 Express yonga seti ailesini içeriyor. Platform, çevresel ses, yüksek tanımlı (HD) video ve gelişmiş grafik özelliklerini destekliyor. Bu sayede son kullanıcılar bilgisayarlarında müzik, video ve fotoğraf gibi dijital içerikleriyle ilgili bir çok işlemi aynı anda gerçekleştirebiliyor. Örneğin, kullanıcı bilgisayarında bir TV programını kaydederken, diğer yandan oyun oynayabiliyor. Kullanıcılar, evde kuracakları bir ağ üzerinden, Intel Pentium D işlemcisi ve 945 Express yonga setine sahip bir bilgisayar ile, ses, video ve oyunlarını aynı anda farklı odalara aktarabiliyor ve ailenin farklı bireyleri tek bir bilgisayar ile aynı anda bu deneyimleri yaşayabiliyor. Yeni işlemcilerin ve yonga setlerinin yardımıyla kullanıcılar bilgisayarlarını, 7.1 çevresel ses sistemini destekleyen ve evin farklı odalarındaki çeşitli cihazlara birden fazla ses akımını gönderme yeteneğine sahip olan multimedya merkezine çevirebiliyorlar.

Intel Graphics Media Accelerator

Yeni Intel Graphics Media Accelerator (GMA) 950, 3B grafik performansını, bir öncekine göre yaklaşık iki kat artırıyor. Bilgisayarda canlı renkler ve gelişmiş görüntü kalitesi sunan GMA 950, en son yüksek çözünürlüklü TV biçimi olan 1080i gibi, pek çok geniş ekran standardını destekliyor. GMA 950 ayrıca, isteğe bağlı olarak alınabilecek Medya Genişletme Kartına destek veriyor. Bu kart sayesinde ev bilgisayarında televizyon izlemeye, görüntü içinde görüntü (PiP) özelliğini bilgisayar ekranında kullanmaya, televizyondan kayıt yapmaya, hatta canlı yayın sırasında televizyonu durdurup tekrar başlatmaya olanak tanıyor.

Yüksek hızlı bellek kullanımı

Intel’in geliştirdiği yeni platformlar, yüksek hızlı kullanım ve daha fazla performans sağlayabilen çift kanallı 667 MHz DDR2, daha fazla enerji tasarrufu ve daha sessiz bilgisayarları mümkün kılan Intel Speedstep Teknolojisi, virüslerin sebep olduğu etkileri azaltan Execute Disable Bit güvenlik özelliği ve daha fazla bellek adreslemesini mümkün kılan Intel Extended Memory 64 teknolojilerine sahip.

Bilgi için: www.intel.com.tr

Biyometri destekli subnotebook**Toshiba Portégé R200**

Sıkça yolculuk eden ve dizüstü bilgisayarında hassas veriler depolayanlar, Toshiba "Portégé R200"ü yakından incelemeli. 1,3 kilo ağırlığındaki Subnotebook, sadece yetkilendirilmiş kişilerin bilgisayara erişmesine olanak tanıyan bir parmak izi tarayıcıya sahip.

Güvenli bir bellek yongası olan TPM de verilerin korunmasına katkıda bulunuyor. Donanım özellikleri arasında ise, 1,2 GHz hızındaki Pentium-M 753 işlemci, 512 MB RAM, 60 GB sabit disk ve 12,1 inçlik ekran (1.024 x 768 piksel) yer alıyor. Portégé R200, yaklaşık 3.500 Euro'ya satılıyor.

Bilgi için: www.toshiba-tr.com

PC hesaplama gücüne sahip ses yongası**Creative X-Fi sınırı zorluyor**

Creative, X-Fi ("Extreme Fidelity")den türetilmiş adındaki, yakında Audigy serisinin yerini alacak, yüksek performanslı yeni ses yongasını tanıttı. 400 MHz saat frekanslı yonga üzerinde üreticiye göre 10.340 MIPS'lik (saniye başına milyon işlem) bir hesaplama performansı sağlayan 51 milyon transistör çalışıyor.

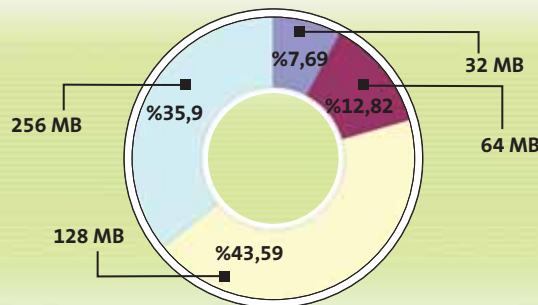

Böylelikle yeni ses yongası, güncel PC işlemcileri aratmayacak MIPS değerlerine ulaşıyor. 424 MIPS'lik Audigy yongasında performans 24 kat yükseliyor. Ancak bu hesaplama performansını kullanabilecek hiçbir uygulama-özellikle oyun-mevcut değil. Bu sırada birçok şey, Creative'in yeni oyun ses sistemi EAX Advanced HD 5.0'ın yaygınlaştırılmasına bağlı. CHIP'in sorusu üzerine Creative, ilk X-Fi ses kartlarının bu yıl içinde çıkacağını onayladı. Ürünün fiyatı hakkında ise bilgi verilmedi.

Bilgi için: www.creative.com

EKRAN KARTI HAFIZASI

Ekran kartınızın hafızası kaç MB?

128 MB: Kullanıcıların yarısına yakını 128 MB hafızaya sahip ekran kartlarını tercih ediyor, üçte biri ise 256 MB'ı.

Kaynak: CHIP Online

Bakış açınızla uyumlu!

110 mm'ye kadar yükselir, istediğiniz açıyla dönebilir. Siz kendinizi yormayın diye, o yüzünü size çevirir. İnce ve ergonomik tasarımı, yüksek çözünürlüğü ve NEC kalitesi de cabası...

340 derece teknoloji, 340 derece kalite, NEC MultiSync LCD Monitör'lerde!

LCD1770NX 17" Monitör

Ekran tipi	LCD
Ekran boyutu (inç/25,4)	17/43
Nokta Aralığı (mm)	0,264
Teke süresi	12 ms
Çözünürlük	1280x1024 (60 Hz'ye)
Yatay frekans (Hz)	31,5-81,0
Dikey frekans (Hz)	56-75
Kontrast oranı (maks.)	500:1
Parlaklık (cd/m²)	250
İşleme açısı	140° yatay/120° dikey (10:1 kontrast oranında) 160° yatay/160° dikey (5:1 kontrast oranında)

Yükseklik açısı	110 mm
Dönüş açısı	340°
Garanti	3 yıl

LCD1970NX 19" Monitör

Ekran tipi	LCD
Ekran boyutu (inç/25,4)	19/48,2
Nokta Aralığı (mm)	0,294
Teke süresi	25 ms
Çözünürlük	1280x1024 (60 Hz'ye)
Yatay frekans (Hz)	31,5-81,0
Dikey frekans (Hz)	56-75
Kontrast oranı (maks.)	500:1
Parlaklık (cd/m²)	250
İşleme açısı	178° yatay/178° dikey (10:1 kontrast oranında) 178° yatay/178° dikey (5:1 kontrast oranında)

Yükseklik açısı	110 mm
Dönüş açısı	340°
Garanti	3 yıl

NEC
MultiSync® serisi

NEC Türkiye distribütörü

INDEX
Türkiye'nin Bilgi Kaynağı

İstanbul: 0.212.312.0505
Ankara: 0.312.483.5656
İzmir: 0.232.489.3210
www.index.com.tr

KISA... KISA...

► USB port'lu ve LED klavyeli elektro gitar

Optek, gitar çalmayı yeni başlayanlar için kolaylaştırmayı hedefliyor ve bunun için USB teknolojisinden faydalaniyor. "Fretlight" adlı ürün bir PC'ye bağlıysa, gitarın klavyesi üzerindeki LED'ler her akor için gereken parmak pozisyonlarını gösteriyor. ABD'de bu USB gitarlar 600 dolara satılıyor ve Avrupa'da da satılması planlanıyor.

Bilgi için:

www.optekmusic.com

EDİTÖRLERDEN NOTLAR

Cem Şancı,
Haber
Müdürü

3B oyunlara dikkat

Yüksek kapasiteli grafik işlemi gerektirmeyen sıradan uygulamaları çalıştırırken bilgisayarınız ısınma problemi yaşamasa da, ağır 3B oyunlar veya multimedya uygulamalar çalışırken hem ekran kartınız hem de ekran kartınıza güç yetiştirmeye çalışan güç kaynağınız fazlasıyla ısınacaktır. Tam kapasite çalışan bir güç kaynağının üç veya dört tane 100 Watt'lık ampulün ürettiği kadar ısı üreteceğini aklınızda tutmaya çalışın. Sisteminizi doğru şekilde soğutmıyorsanız ve güç canavarı yeni nesil grafik kartlarından birini kullanıyorsanız, benim de tecrübe ettiğim gibi, grafik kartınızı besleyen güç kablosunun eriyip anakarta yapıştığını görebilir veya fazla ısıdan kaynaklanan başka bir sorunla karşılaşabilirsiniz. Yaz aylarını sağı solu yakmadan geçirmek için sağlam bir soğutma projesi geliştirmenizi öneririm.

TV kartlı ve W-LAN'lı lüks anakart

Asus P5WD2 Premium

Lüks anakartları tercih edenler, artık daha önce benzerine rastlanmamış sayıda donanım elde edebiliyorlar. Asus'un ürettiği P5WD2 Premium, bunun en iyi örneği. 200 Euro karşılığında müşteri yalnızca 800 MHz DDR2'li, SLI'li ve en yeni Intel 955X yonga setli, çift çekirdek destekli bir kart edinmekle kalmıyor, ayrıca bir dizi ekstra özelliğe de kavuşuyor: 7.1 HD-Audio ve çift Gigabit LAN'ın yanı sıra,

Tam donanım: SLI kartı, TV kartı, anten ve uzaktan kumanda içeriyor.

birlikte teslim edilen WiFi-TV kartı. Bu kart, analog TV'yi, radyo ve DVB-T'yi destekliyor.

Ayrıca bir W-LAN denetçisine de sahip. Asus öngörülen 270 Euro'luk standart bir fiyatı onaylamış bulunuyor. Ürün, bu fiyatla hesaplı bir paket niteliğine sahip; ne de olsa DVB-T kartları tek başına 100 Euro civarında (bk. CHIP 6/2005'teki karşılaştırmalı test). Asus basın sözcüsü Holger Schmidt'e göre TV kartı, gelecekteki tüm Asus anakartlar tarafından desteklenecek. Yani bu tür başka paketlerin de geleceği hesaba katılabilir. Asus'un rakibi Gigabyte da anakartın yanında verdiklerini artırarak kendi kozunu oynuyor. Gigabyte'ın en yeni ürünü olan 955X anakart, GA-8I955X Royal, TV kartı sunmasa da, bir W-LAN USB Stick içeriyor. Bilgi için: www.asus.com

www.giga-byte.com

Hem mono hem renkli Aculaser 2600 N

Epson AcuLaser 2600N, mono laser olarak sıradan tek renkli yazıcıların gördüğü işlevi yerine getirdiği gibi, ihtiyaç duyulduğunda renkli kartuş eklenerek renkli, canlı ve yüksek kaliteli baskılar alınmasını da sağlıyor. Ayrıca ürün, renkli kartuş bitse de, siyah beyaz çıktı vermeyi sürdürüyor. Cihaz, dört devirli teknolojisi sayesinde, siyah tonerlerden renkli baskılara iz bırakmadığı gibi, renkli tonerlerden de siyah, beyaz çıkışlara iz bırakmıyor. Dakikada 30 sayfa basabilen ürün, ilk mono sayfayı ortalama 9 saniye içinde basıyor. 1 siyah toner kartuşu veya 1 siyah ve 3 renkli toner kartuşu ile kullanıcılar 5.000 sayfa çıkış alabiliyorlar. Siyah, beyaz baskı yaparken kapasiteyi 4 katına çıkarmak için 4 siyah, beyaz toner kartuşu takmak da mümkün.

Bilgi için: www.epson.com.tr

Çalınan bilgisayarları bulmak mümkün

Seri numaralarına takip

Acer ve Dell bilgisayarlarının Türkiye'de satışını ve teknik desteğini sağlayan İnfronic, Acer ürünlerine dünya çapında, Dell ürünlerine ise EMEA (Avrupa, Ortadoğu, Afrika) bölgesinde sağladığı teknik servis desteğiyle, tüm ürünleri seri numaralarından takip edebiliyor. Bu marka bilgisayarlara sahip kullanıcılar için satış sonrası destek açısından önemli bir artı olan bu olanak aynı zamanda çalınan bilgisayarların takibinde de kullanılıyor.

İnfronic Teknik Servis Müdürü Selim Çakar, özellikle çalıntı taşınabilir bilgisayarların bir parçasının eksik olabileceğini belirtiyor. Çakar, "Örneğin, ürün çalışırken şarj cihazı o ortamda olmadığından çalışmıyor. Dolayısıyla, bu ürünlerin bir şekilde servise gelme olasılıkları bir hay-

li yüksek" diyor. Son birkaç ayda bu şekilde iki dizüstü bilgisayarı yakalayıp sahiplerine iade ettiklerini belirten Çakar, "İstanbul'da yaşayan bir müşterimiz dizüstü bilgisayarı çalınınca polisin yanı sıra şirketimize de haber verdi.

İhbar derhal bilgi sistemimize işlendi. Çalıntı dizüstü bilgisayar Ankara'da birisine satılmış. Ürünü alan kişi Ankara'daki teknik servisimize ürünü getiriyor. Arkadaşlarımız seri numarasını sisteme girdiklerinde ürüne çalıştığı notunun girildiğini fark edip, hemen polise haber veriyorlar. Böylece ürün gerçeğe sahibine iade ediliyor." şeklinde konuşuyor.

Bilgi için: www.infronic.com

TV kartlı yeni Sony Vaio Sony Vaio VGN-FS215Z

Televizyonlu dizüstü Sony Vaio, "hem bilgisayar hem televizyon" modelini bu kez 15,4 inç ekran olarak piyasaya sürülüyor. Sony Vaio'nun yeni modeli VGN-FS215Z, yeni nesil 533 MHz hızında Intel Pentium M 740 Centrino 1,73 Ghz işlemcisi, 2 MB ön belleği, 15,4 inçlik WXGA X Black LCD (1.280 x 800) yansımayı önleyen çift lambalı ekranı, 128 MB nVidia GeForce 6200 Turbo cache ekran kartı ve 100 GB yüksek kapasiteli sabit disk ile kullanıcılara sunuluyor.

Bilgi için: www.ozel.com

KISA... KISA...

► AGP-8x kartları için PCI Express adaptörü

Adaptör kartı "ATOP", AGP 8x grafik kartlarının bir PCI-Express yuvasında da çalışmasına izin veriyor. Üretici Albatron, kullanıcıların performans kaybindan korkmasının gereksiz olduğunu açıkladı. Ürünün fiyatı henüz belli değil.

Bilgi için: www.albatron.de

► 3 GB bellekli mini MP3 çalar

Archos'un yeni MP3 çaları "Gmini XS 100", neredeyse bir mendil paketi kadar. Ufak boyutuna rağmen, 1.500 şarkıya kadar (3 GB) yedekleme kapasitesine sahip. 1,5 inçlik LCD ekranı, çalınan parçaya dair bilgiler gösteriyor. Ürün, MP3 ve .wav dosyalarının yanı sıra korunmuş .wma dosyalarını da destekliyor.

Fiyatı: 180 Euro

Bilgi için: www.archos.com

► Eğilim: Asya'dan hesaplı lazer fareler

CHIP'in edindiği bilgilere göre birden fazla Asyalı üretici, önümüzdeki haftalarda Avrupa piyasasına hesaplı lazer fareler sürecek. Ürün modelleri 25 Euro'dan başlayan fiyatlarla satılacak. Piyasadaki lazer fareler genellikle bunun üç katı daha yüksek fiyattan satılıyor.

Bilgi için: www.litrax.com.tw

► Analog TV Tuner'lı DVB-T kartı

DVB-T yanı sıra, Analog TV'de izlemek isteyenler, Hauppauge'nin çoklu kartı WinTV HVR-1100 ile ihtiyaçlarına çözüm bulabiliyorlar. Kartta, bir dijital TV tuner, analog televizyon için bir alıcı bölümü ve bir de stereo FM modülü bulunuyor. Ürünün fiyatı 100 Euro.

Bilgi için: www.hauppauge.de

Longhorn Inside

HP'den yeni bilgisayar

HP'nin piyasaya sürdüğü masaüstü bilgisayarlar, hem Microsoft'un güvenlik koşullarına uygun, hem de kullanıcıların Microsoft x64 sürümlerini farklı platformlarda kullanabilmelerini destekleyecek şekilde geliştirilmiş. Yeni masaüstü bilgisayarlar ve iş istasyonları, Microsoft'un yeni işletim sistemi Longhorn'un yeni nesil özelliklerinden yararlanacak şekilde tasarlanmış. HP aynı zamanda, Microsoft Windows x64 işletim sisteminin desteğiyle, HP ProLiant sunucuların, yeni masaüstü bilgisayarların ve iş istasyonlarının sistem performansını da geliştiriyor. Kullanıcıların güvenliğini sağlama amacıyla tasarlanan yeni HP Compaq dc7600 masaüstü bilgisayarlar, ilk kez, standart olarak HP ProtectTools

dahili güvenlik yongası ile satılacak. Broadcom tarafından geliştirilen yonga, kullanıcılara, donanım tabanlı şifreleme olanağı, gelişmiş veri güvenliği ve sistem erişimi sağlayacak. HP, Trusted Computing Group'un Trusted Platform Module 1,2 inç standartlarına uygun olarak geliştirilen yeni yonga ile, Microsoft Longhorn'da olması beklenen yeni güvenlik özelliklerine uyumlu ilk masaüstü bilgisayarı piyasaya sunmuş olacak.

Bilgi için: www.hp.com.tr

Yeni başlayanlar için Dijital fotoğraf sizi korkutmasın

Kodak EasyShare C300, eğlenceli ve güvenilir bir şipşak dijital fotoğraf makinesi. Ürün, yüksek kaliteli fotoğrafların paylaşılmasını ve basılmasını kolaylaştırıyor. 3 megapiksel çözünürlük, 3X dijital yakınlaştırma ve sabit odaklı lens içeren C300, tek tuşla fotoğraf paylaşma, yüksek görüntü kalitesi ve kolay kullanım avantajları sunuyor. C300 kullanıcıları, basılacak ya da e-postayla gönderilecek fotoğrafları aygıtın üzerinden seçebiliyorlar.

C300'de, 32 adede kadar e-posta adresi saklanabiliyor. Fotoğrafları ilgili e-posta adreslerine göndermek için, makinenin üzerindeki kırmızı "Share" tuşuna basmak yeterli oluyor. C300, canlı renklere sahip 28 x 36 cm'lik baskılar alınmasını sağlıyor. Kullanıcılar, çeşitli ek özellikler sayesinde, fotoğraf ve video çekimlerini zorlanmadan yapıyorlar.

Bilgi için: www.kodak.com.tr

Inf'in renkli ekranlı yeni MP3 çaları Kibrit kutusu kadar

Yeni model inf MP3 çalar, renkli ekranı ile dikkat çekiyor. 1 inç büyüklüğündeki renkli ekranı sayesinde resimlerinize bakıp, video film izleyebilirsiniz. 512 MB kapasiteye sahip renkli ekranlı inf MP3 çalar, diğer modeller gibi FM radyo, ses kayıt, FM kayıt, USB bellek özelliklerini taşıyor. Ayrıca, MP3, WMA, WMV ve ASF dosyalarını çalabilen ürün ile jpeg biçimindeki resimler ve MTV biçimindeki filmler renkli ekranı sayesinde izlenebiliyor. Üzerindeki FM radyo sayesinde, radyo da kışkırlar dinlenip kaydedilebiliyor. Ekranının şarkı sözü özelliği ile .irc dosyasına sahip olan şarkıların sözlerini ekran-

da takip edebiliyorsunuz. Üzerinde bulunan mikrofon ile 60 saat ses kaydı yapılabilen inf renkli ekranlı MP3 çalar, 6 farklı ekolayzır ayarı sayesinde güçlü ses çıkışlarına sahip. Li-ion pil ile çalışan ürünün pil ömrü 10 saat. Böylece inf renkli ekranlı MP3 çalar ile uzun süre şarj etmeden müzik dinlemek mümkün. Hem PC hem Macintosh uyumlu olan ürün, kibrit kutusu kadar bir boyuta sahip. Metalik kasası, şık boyun askısı ile aynı zamanda bir aksesuar olan ürün, Linux işletim sistemini de destekliyor. Fiyatı ise 175 dolar.

Bilgi için: www.shop.infronic.com

Oyun severler için grafik kartı ATI'den 512 MB'lık kart

Grafik işlemcisi üreticisi ATI, 512 MB bellekli ilk PCI-Express grafik kartını piyasaya sürüyor. Yaklaşık 500 Euro tutarındaki kart "Radeon X800 XL" yongasını temel alıyor. Grafik işlemcisi ve bellek, 400 ya da 490 MHz'lik saat frekansı oranlarıyla çalışıyor. Yüksek akım tüketimi nedeniyle, iyi soğutulmuş bir sisteme ihtiyaç duyan kart, oyun severleri hedefliyor. Kart, PC üzerinden ayrı bir akımla beslenmeye ihtiyaç duyuyor.

Bilgi için: www.ati.com

Mini PC

Küçük güzeldir

Masaüstü bilgisayarlarda herhangi bir performans kaybı olmadan normal boyutun yarısı kadar küçülme durumuna verilen yeni ad: Small Form Factor PC. Bu tarz küçük PC'ler sessiz çalışabilmeleri, gelişkin multimedia özellikleri ve cazip tasarımlarıyla evlerin oturma odalarını fethediyor.

Orta ya da kartlıklarında Small Form Factor(SFF) PC'ler, masaüstü bilgisayarlığında yeni bir çağı başlattı. Küçük boyutları etkileyici ana özellikleriydi. Bununla birlikte tasarımları, teknoloji ve uygulamalar açısından ilk çıktıkları güne göre çok değişti. Bugün SFF PC'ler, farklı tipteki müşterilere değişik ürünler sunulabiliyor.

Günümüz PC kullanıcılarının isteklerine bakıldığında, beklentilerinde güç, işlev, markalar ve nitelikler ön plana çıkmaktadır ve her kullanıcı için uygun bir SFF PC bulunabilmektedir. Modern SFF PC'ler alan tasarrufu sağlamanın ötesin-

de, güçlü teknolojisi ve estetik görünümüyle dikkat çekmektedir.

Şimdi SFF PC'yi bu kadar popüler yapan nedir onu bulalım ve sizin geleneksel masaüstü bilgisayarınızdan farkını görelim.

SFF PC nedir?

SFF PC'de kullanılan teknoloji, normal masaüstü bilgisayara çok benzer. Daha az alan işgal etmek için bütün bileşenler bütünleştirilerek, büyüklük kontrol altında tutulur. Birçok özelliği üzerinde barındıran anakartla, kasanın genişleyebilme özelliği azaltılır.

Sade ve işlevsel: SFF PC'lerin tasarımında genellikle yalınlık ve kolay kullanım öne çıkıyor.

İçindeki daha az bileşenle, güç kaynağı ihtiyacı otomatik olarak düşer, üreticiye de tümleşik bir PSU (güç kaynağı birimi) yapma imkanı verir. Belirli tipteki kullanıcılar için üretildiklerinden ve varsayılan konfigürasyonun uzun süre kullanımı hedeflendiğinden, SFF PC'ler kolaylıkla güncellenemiyor. Sonuç olarak ortaya çıkan küçültülmüş bilgisayar, geleneksel kişisel bilgisayar ile kıyaslandığında üçte bir oranında yer kaplayan, görünüşü havalı ve kolaylıkla bir yerden diğerine taşınabilen bir bilgisayar olarak karşımıza çıkıyor.

SFF PC Tipleri: İnce SFF PC'ler

İlk üretilen SFF PC'ler, ince SFF PC'lerdi. Gövdesinde bütün bileşenleri barındıran basit bilgisayarlar olup geniş bir pizza kutusu büyüklüğündeydiler. Grafik, ses ve ağ arayüzü kartlarının hepsi anakartta toplanmıştı. Tüm genişleme yuvaları çıkartılmıştı. Bu PC'ler elektrik santralleri olmaksızın, iş için harika seçeneklerdi. Unutulmamalıdır ki, çoğu işyerinde PC'lerin öncelikli kullanılan uygulamaları kelime işleme ya da internette sörf gibi işlemlerdir. Bu PC'ler sayılan işlemleri başarı ile gerçekleştirebiliyor. Bilgisayarın

yaşam süreci dolduktan sonra, terfi ettirmek yerine kolaylıkla değiştirilebiliyor. Bu PC'ler genellikle pizza kutusu PC'ler olarak biliniyor.

Küp SFF PC'ler

SFF PC'lerin son ve en popüler olan tipi küp PC'lerdir. Küp PC'lerin güçleri benzer bileşenlerden oluşan masaüstü bilgisayarlarıki kadardır. Sadece tasarımları farklıdır. İnce PC'lerden farklı olarak bu PC'lerin şekilleri ve büyüklükleri, ayakbaşı kutularına benzer. Bugün küp PC'lerin yüksek kaliteli grafikler için bir AGP yuvası, bir PCI yuvası ve iki ya da daha fazla hafıza yuvaları bulunuyor. Düşük fiyatlı alternatifleri ise bütünleşik grafik kartı içerip AGP/PCI yuvaları içermemekte ve sadece bir hafıza yuvasına sahip olarak üretilmektedir. Anakartların değiştirilememesinden dolayı, bir çok üretici her çeşit yonga seti ve uygulamayla çalışabilecek geniş bir yelpazede PC'ler sunmaktadır. Bu PC'lerin bir başka ayırt edici faktörü ise biçimleridir. Tam veya yarım boy kasalardan ayrı olarak, genellikle fırçalanmış alüminyum ya da aynalanmış plastik gibi materyallerden üretilmektedirler.

Olabilirdi ince: İlk çıkan mini PC'ler küpten çok yassı dikdörtgen prizma şekilliydiler.

SFF PC'ler ne kadar farklı?

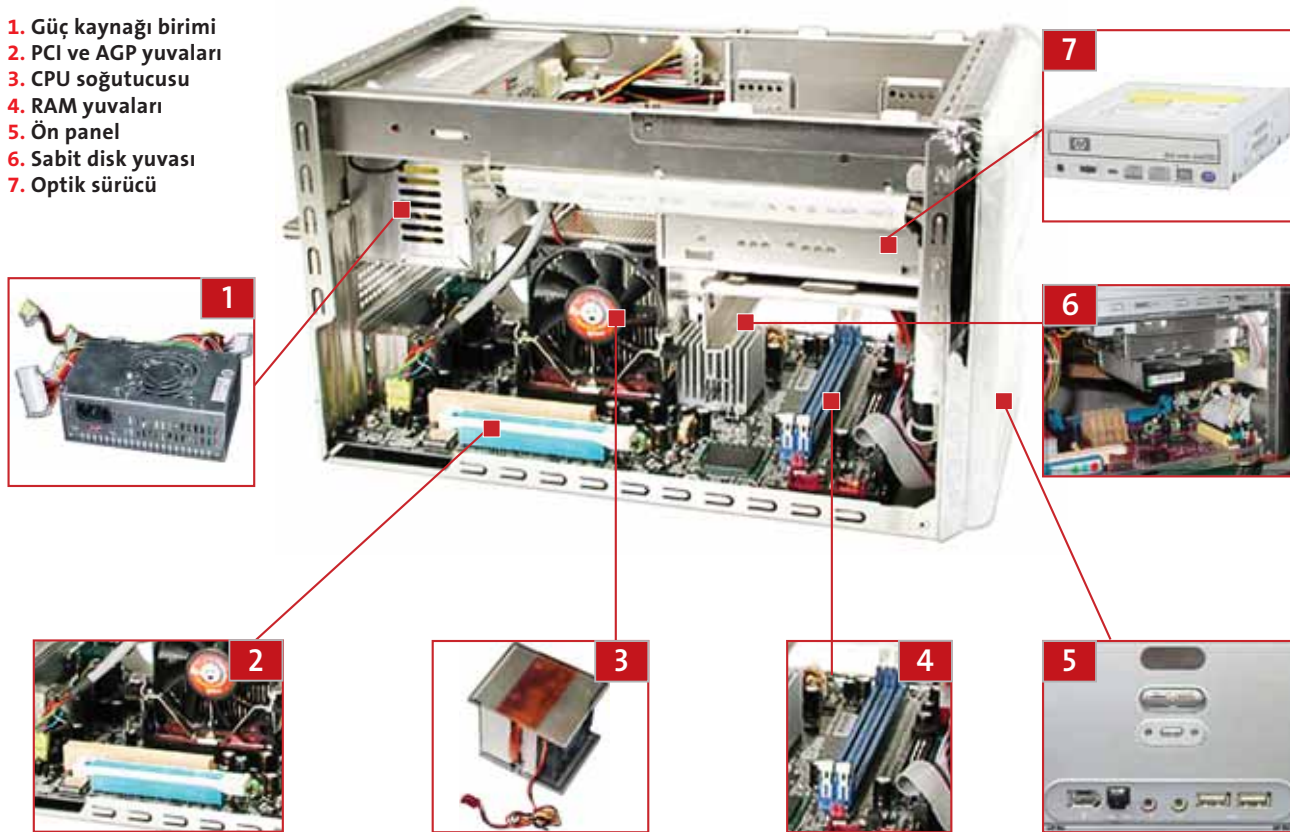
SFF PC kullandığı teknoloji bakımından normal bir masaüstü bilgisayara benzer ancak üretim aşamasına gelindiğinde bazı farklara sahiptir. Şimdi SFF PC'leri normal masaüstü bilgisayarlardan ayıran bazı önemli farklılıkları inceleyelim.

Anakart mimarisi

Anakart kişisel bilgisayarın temelini oluş-

MINİ PC'NİN ANATOMİSİ

1. Güç kaynağı birimi
2. PCI ve AGP yuvaları
3. CPU soğutucusu
4. RAM yuvaları
5. Ön panel
6. Sabit disk yuvası
7. Optik sürücü

ALMAK YADA ALMAMAK

» Daha iyi şifreleme ve yüksek hız

Her teknolojiye olduğu gibi, SFF PC'lerde de avantaj ve dezavantajlar vardır. Bu liste size bir SFF PC alırken hangisini seçmeniz gerektiği konusunda yardımcı olacak.

Avantajları:

1) Büyüklük: Bu cihazların yapılışının ana nedeni, en büyük avantajı ve yararı boyutlarıdır. Çok küçük olması evinizde ya da ofisinizde fazla bir alana ihtiyaç duymaksızın her yere sığabilmesine olanak sağlar.

2) Görünüş: SFF PC'ler sadece küçük değil aynı zamanda akıllı, zarif ve çekicidirler. Işıldayan LED'leri, ön panel göstergesi ve fırçalanmış alüminyum yapısı oldukça gösterişli üretilmiştir. Masaüstünüzün estetiğini artırır.

3) Taşınabilirlik: SFF PC'lerin küçük boyutlu ve hafif olması, onları ortalama bir masaüstü bilgisayardan daha taşınabilir hale getiriyor. Bilgisayarınızı bir odadan başka bir odaya taşımak (hatta ofisinizden evinize) çok daha kolaylaşıyor.

4) Öğrenme güçlüğü yok: SFF PC'ler geleneksel PC mimarisi ile kurulduğundan, sizi evindeymişsiniz gibi hissettirir. Eğer bilgili bir kişisel bilgisayar kullanıcısıysanız, SFF PC ile tanışmalısınız. Zorlanmadan, sabit diskinizi, optik sürücülerinizi ve diğer kartlarınızı değiştirebilirsiniz.

5) Küçük ama güçlü: Dizüstü bilgisayarlar ve mini bilgisayarlardan farklı olarak SFF PC'ler, sizi, güç ve kaynak konusunda sınırlamaz. PC mimarisinde yapıldıklarından, içlerindeki donanıma bağlı olarak bir masaüstü bilgisayar kadar güçlüdürler. SFF PC'lerin güç ve yeteneğinin bir masaüstü bilgisayar kadar olmadığı efsanesi ise uzun zaman önce, Shuttle ve Aopen gibi gerçekten güçlü SFF PC üreticileri tarafından, özellikle oyun camiası hedef alınarak kırılmıştır.

Dezavantajları:

1) Sınırlı genişletilebilirlik: Küçük boyutu, sizi, aynı seviyede normal bir PC'de olduğu gibi genişletilmesi ve terfi ettirilmesi durumlarında kısıtlıyor. Sadece tek bir PCI yuvası ve bir AGP yuvası olması (normal bir bilgisayarın 5 PCI yuvasının olmasına karşılık) kesinlikle genişleme konusunun kısıtlı olduğunu gösteriyor.

2) Isı: Sıcaklık kontrolü için ısı çubukları kullanmasına rağmen, bu teknik sadece işlemcinin soğutulmasına yönelik bir işleve sahip. Sabit diskten, optik sürücülerden ve grafik kartından yayılan ısı, problem olabiliyor. Bu araçlardan yayılan toplam ısı, sistem sıcaklığını artırıyor.

3) Gürültü: SFF PC'ler genellikle masaüstü bilgisayarlardan daha gürültülüdür. Sabit disk, optik sürücü ve soğutucu fanları gibi kapalı bir kutu içerisinde dönen tüm donanımın gürültü seviyesi, bazen katlanılamaz bir düzeye çıkabiliyor.

4) Satıcıya özgürlük: Masaüstü bilgisayarlardan farklı olarak SFF PC'ler baştan toplanamaz. Anakartını ya da güç kaynağı ünitesini satın alamazsınız çünkü tek tek olarak satılmıyor. Satıcıya özgü anakart tasarımı, yerleşimi ve soğutma teknolojisi, seçiminizi kısıtlıyor.

Hepsi bir arada: Mini PC'lerin anakartları küçük de olsa, güncel teknolojilerle tamamen uyumlu.

olarak karşılarken, fazlalık içermez ve bu sayede üreticiler bazı uzantıların boyutlarını ufaltma imkanı sağlar. Olağandan daha az enerji tüketen küçük bir anakart ve daha az çevresel aygıt ile bileşen desteklenir. SFF PC'ler kablolar söz konusu olduğunda, kısıtlı alan karışıklığının artmasına neden olsa da, kabloları uygun yere yönlendirmede iyi işler becerir. IDE kablo, güç bağlayıcısı ve diğer kablolar hem yuvarlaktır hem de uygun biçimde bağlanmıştır.

Soğutmada farklı bir yol

Kendine has tasarımı nedeniyle SFF PC'ler çok fazla ısı üretir. Hava akımı için çok küçük bir alan ve büyük soğutucularla ısı düşürücüler için yer olmamasından dolayı SFF PC'nin fazla ısıdan kaçınması için farklı bir yapıya ihtiyacı vardır. Birçok SFF PC, yüksek kalitede soğutma için ısı çubuğu kullanmaktadır.

Geleneksel PC'lerde soğutucular yonganın bütün sıcaklığını içine çekmesi için bir ısı yayıcı içerir ve fan bütün sıcak havayı alabilmesi için ısı yayıcının tepesine konulur. Isı çubukları kullanıldığında, işlemcinin üzerine metal bir blok eklenir. Bu blok genelde bakırdandır ve ısı düşürücü ile temas eden çubuklar içerir. Bu ısı

turan, tam bir kişisel bilgisayar oluşturmak için diğer cihazların üzerine bağlanıp bütünleştikleri zemindir. Anakart aynı zamanda bir kişisel bilgisayarın en geniş ve en çok alan kaplayan bileşenidir. Bu yüzden eğer bilgisayarın boyutlarını ufaltmak isterseniz, dikkatinizi anakarta yöneltmelisiniz. SFF PC'ler tam donanımlı anakartların küçük yapıları sürümünü içerir. Hepsini aynı teknoloji ile üretilir ama normal anakartların ancak yarısı kadardır. Bu anakartlar normal bilgisayarlardan çok SFF PC'ye uygun olarak geleneksel olmayan bir düzenlemeyle üretilir. Bileşenler sınırlı genişleme seçeneğiyle gelir.

Çevre birim kartları için az sayıda AGP ve PCI yuvası içerir veya bazen hiçbirini içermeyebilir. Bileşen, anakartın üzerinde taşıyabildiği maksimum özelliği (built-in LAN, VGA/Video yongası, 5.1 Audio FireWire ve USB 2.0 portları) içerir. Anakart üzerine bütünleştirilmiş bir çok özellik sayesinde donanımı güncelleştirme zorunluluğu azalır.

Küçük güç kaynağı ünitesi

PSU (güç kaynağı birimi), kişisel bilgisayarda çok yer kaplayan bileşenlerden biridir. SFF PC'ler için olan güç kaynakları ti-pik olarak SFF PC'nin güç ihtiyacını tam

Bağlantılar önde: Çoğu mini PC, kasanın ortasındaki bağlantıları ön panele taşıyor.

düşürücünün önündeki sessiz fan sıcak havayı uzaklaştırmaya yarar. Tertibat sessiz ve etkilidir. Soğutma sistemi mimarisine bağlı olarak daha az yer kaplar.

Kendi SFF PC'nizi seçin

Artık SFF PC'lerin yararlarının farkındasınız. Şimdi satın almak için son kararınızı vermek üzere bazı popüler SFF PC'lere göz atalım.

1. Aopen XC Cube EZ 65 (ev için): Aopen XC Cube EZ 65, ev bilgisayarı olarak mükemmel bir aday. Sade, zarif görünüşü ve değişik renk seçenekleriyle evinizin dekoruna da uyacağından emin olabilirsiniz. Intel 865G yonga setiyle üretilmiş olması, farklı seviyede kullanıcılar için güç ve esneklik sağlıyor. Gücü yonga setinin desteklediği çift kanal DDR400 bellekten, 800MHz FSB işlemcisinden ve HyperThreading'den geliyor.

Esnekliği, AGP ve bütünleşik Intel Extreme 2 grafiklerine adanmış olmakla beraber Serial ATA ve Gigabit LAN gibi bir çok anakart özellikleri sağlıyor. EZ65, işlemci, bellek ve diğer bileşenlerini kendinizin seçmesine olanak sağlayan geliştirilebilir bir PC sunuyor. Bu aynı zamanda oldukça sade bir SFF PC arıyorsanız, buna göre bileşenlerinizi seçebilmenize ve ücreti düşük tutmanıza yardımcı oluyor.

2. Shuttle 5600b (ofis için): Gösterişli, düşük ücretli bir Küp PC, ofisiniz için akıllı bir yatırım olacaktır. Kapladığı çok küçük alan, az gürültüsü ve geliştirilebilir özellikleri ile övünebilirsiniz. XPC System 5600b size modern iş hayatı için önemli bir teklif sunuyor. Sistem çok daha fazla insanın günlük iş yaşamında ihtiyacı olacağını gösteriyor. Bu makine, gücünü ol-

Yerli yerinde : Mini pc'lerin kasaları genelde ağızına kadar donanım bileşeniyle dolu oluyor.

Özel soğutma: SFF PC'ler masaüstü PC'lerden farklı soğutma çözümleri gerektiriyor.

dukça yetenekli olan Intel Celeron 2.6 GHz işlemci, 256 MB DDR bellek ve 80 GB sabit disk alanıyla sağlıyor. 16x DVD sürücüsü, tümleşik VGA, çoklu kanal ses ve LAN ve üzerinde Windows XP Pro ile paket tamamlanıyor. 2 yıl garantisi, geniş destek imkanı ile satış sonrası rahat olabilirsiniz. Mesela AMD bazlı bir çözüm istiyorsanız SFF sisteminizi AMD platformu işbirliğiyle kurabilirsiniz.

3. MSI MEGA 865 (kişisel ev sineması): Hi-Fi SFF PC diye adlandırılması yerinde olan MSI Mega, sizin ev sineması ya da surround ses sisteminize benzeyen çekici bir bilgisayar. MEGA PC'nin, iki modda (Hi-Fi ve PC) birden çalışabilmesi gerçekten ona özel. Hi-Fi moddayken, PC bileşenlerini çalıştırmadan ve işletim sistemini açmadan müzik dinleyebilirsiniz. İşlemci ve sisteminizin geri kalan aygıtları güç harcamazken tümleşik AM/FM alıcı ve optik sürücü bu iş için çalışan araçlardır. Aynı evinizdeki ev sineması sistemi gibi bütün multimedya uygulamalarını baştan sona kablolu erişim ile kontrol edebilirsiniz.

İkinci modda MEGA PC kusursuz bir

multimedya bilgisayardır. Çıplak MEGA 865, Intel 865G tabanlı yonga seti, bir tane SATA port, çift kanallı bellek desteği ve veriyolu hızı 800 MHz'ye kadar olan birçok P4 işlemci ile uyumluluk özelliklerini sunuyor.

4. Shuttle P8100G: Oyuncular için bir lütfet olan Shuttle XPC System, P8100G süper kare hızları ile çok iyi bir performans sunuyor. Harika konfigürasyonu ve soğutma sistemi, onu çok yoğun kişisel bilgisayar uygulamaları olan oyunlardaki performansı ile listenin en tepesine çıkarmakta. İ915G yonga seti temel üzerine kurulu olan sistem, 3.4 GHz hızında HyperThreading teknolojili P4 mikro işlemci ile donatılmış. ATI Radeon X600 kullanmakla beraber, daha güçlü grafik özellikleri istiyorsanız ATI Radeon X800XT'de kullanabilirsiniz. Sistem 5 çizgisel kontrollü soğutucu fanndan oluşan özel tasarlanmış bir hava akımı ile bütünleştirilmiş. SilentX 350W güç kaynağı ve geliştirilmiş soğutma sistemi ile tam yüklem halinde bile sistem başarılı biçimde çalışabilmektedir. ■

Hakkı Alkan, hakkı@chip.com.tr

Odanızın süsü: Bu tarz bir SFF PC'yi oturma odanızın baş köşesine rahatça koyabilirsiniz.

Müzik seti: MSI'nın MEGA' PC'si rengarenk görünümüyle müzik setini andırıyor.

Güçlü oyun PC'si: Boyuna aldanmayın, bu XPC masaüstündeki ağa beyleri kadar hızlı.

Atölye: Çizik CD'leri kurtarma

Çizik CD'lerinize hayat öpücüğü

En sevdiğiniz müzik CD'lerinizi artık dinleyemiyor musunuz? Ya da PC'nizi yeniden kurmak istiyorsunuz, ancak Windows CD'si okuma hataları mı veriyor? Bunların nedeni çoğunlukla hassas disk yüzeyleri üzerindeki çiziklerdir. CHIP, çizik CD'leri tekrar okunabilir hale nasıl getireceğinizi açıklıyor.

Unstoppable Copier isimli yazılım program ile çizik CD'lerdeki verilerin tekrar okunabilmesi mümkün. Böylelikle söz konusu yazılım ile, bozuk disket ve disklerdeki verileri güvenli bir şekilde kurtarabilirsiniz.

Çizik CD gibi hasarlı veri taşıyıcılarından veri okutmak istediğinizde, kopyalama işlemi yarıda kalır veya bilgisayarınız sonsuz döngüye girip yanıt vermez hale gelebilir. Unstoppable Copier, kopyalama işlemini akıllı bir şekilde sonuna kadar devam ettirir. Yinelenen kopyalama denemelerine rağmen yazılım tarafından okunamayan veriler sonucu ortaya çıkan ek-

sik bilgiler, yer tutucularla değiştirilir.

Kopyalamak istediğiniz şeyleri serbestçe seçebilirsiniz, böylece bir CD gibi tüm bir sürücüyü okutmak veya sadece bir dizini veya tek tek dosyaları kopyalayabilirsiniz.

Kurtarılacak CD'yi veya dosyaları seçin, hedef dizini belirleyin ve *Copy* düğmesiyle okumayı başlatın. Yazılımın tek olumsuz yönü çok düşük çalışma temposu. Komple bir CD'yi sabit diske kopyalamak için birkaç saati gözden çıkarmak gerekiyor. Programın diske kurulması gerekmiyor. Unstoppable Copier'i eCHIP'te (© eCHIP-Code Unstopcp) altında bulabilirsiniz. Programı sabit diske kopyaladıktan

Ücretsiz kurtarma: Unstoppable Copier ile sorunlu kayıt ortamlarındaki verilerinizi tekrar okutabilme şansınız var.

SkipDoctor:
CD üzerindeki çizik-
leri gidermek için
pahalı ama etkili bir
tamir seti.

sonra zip dosyasını açabilir ve hemen çalıştırabilirsiniz. Programı aynı zamanda USB Stick'ten veya disketten de çalıştırmak mümkün.

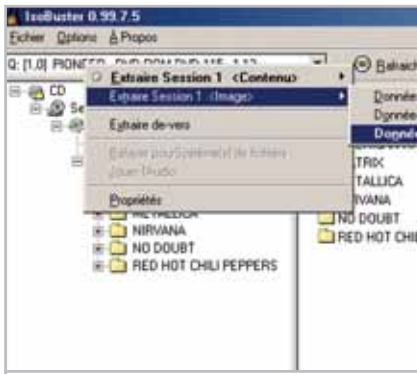
Shareware alternatifi: IsoBuster

IsoBuster, Unstoppable Copier ile karşılaştırıldığında çok daha zengin bir işlev kapsamına sahip. Yazılım, Unstoppable Copier gibi, hasarlı CD'leri güvenli bir şekilde okuyabiliyor. Bir diğer başarılı işlevi ise oluşturduğunuz imaj dosyalarını okutabilme özelliği. IsoBuster'ın desteklediği imaj biçimleri şunlar: DAO, TAO (Duplicator), ISO (Nero, BlindRead), BIN (CDRWin) ve IMG (CloneCD).

IsoBuster, bunların içindeki tüm dosya ve dizinleri gösteriyor. Seçtiğiniz dosyaları daha sonra fare tıklamasıyla sabit diskinize kopyalayabiliyorsunuz. Yazılımın shareware sürümünü eCHIP'ten yükleyebilirsiniz: [eCHIP-Code IsoBuster](#).

Garip ama gerçek: Diş macunu ve buzlukla kurtarma

Çizik CD'leri veya DVD'leri kurtarmak için değişik yöntemler mevcut. Garip gelse de diş macunuyla amatör bir şekilde veya cila makinesiyle profesyonel bir şekilde çizik CD'leri tekrar okunabilir hale

IsoBuster: Ücretli yazılım işlevselliğiyle dikkat çekiyor.

getirmek mümkün.

Diş macunu ve yumuşak bir bezle çiziklerin üzerini (CD/DVD'nin ortasından başlayarak dışa doğru) cilalayın ve daha sonra CD'yi ılık suyla yıkayıp durulayın. Bu yöntem çoğu durumda işe yarayacaktır. Burada bilmeniz gereken bir nokta da, CD'nin başında takılmalar yaşıyorsa, problemli yerin daha ziyade CD'nin ortasında olduğudur; uzunçalar plaklarda olduğu gibi dışta değildir.

SkipDoctor

CD üzerindeki çizikleri gidermek için bir

diğer profesyonel, ancak pahalı yöntem de, cilalama cihazı, temizlik maddeleri ve çok ince zımpara kâğıdından (veya keçeli ovma bezi) oluşan tamir setleri. Bu cihazlardan biri de yaklaşık 40 dolar'a satılan SkipDoctor (www.3nokta.com.tr). Çizik CD'ye, tamir setiyle birlikte gelen cilalama (yeniden yüzeylendirme) sıvısı püskürtülür ve CD SkipDoctor'a yerleştirilir. CD'yi bir defa komple sola veya sağa çevirdikten sonra, yapmanız gereken tek şey bezle kurulamak ve keçeli kağıtla cilalamaktır. Kirlilik derecesine veya çizikin derinliğine bağlı olarak bu işlemin birkaç defa tekrarlanması gerekebilir, böylece istediğiniz sonucu alabilirsiniz.

Dondurma yöntemi

Değerli gümüş diskleri kurtarmak için forumlarda başka bir yöntemden daha söz ediliyor. Çizik CD'lerinizi bir buz torbasına koyun ve iki saatliğine buzlukta dondurun. Bazı kullanıcılar aynı yöntemi sabit disklerinde de veri kurtarmak için kullanıyorlar. Yöntem her zaman işe yaramıyor, ancak disklere herhangi bir zarar da vermiyor.

Her şeyi daha iyi okuyan optik sürücüler

Bilgisayarınızda eski bir DVD sürücüsü veya yazıcısı varsa, yeni bir sürücü satın almak, çizik CD'lerle olan sorunlarınızı en aza indirebilir.

DVD sürücü: Teac DV-516E

Sadece bir DVD sürücüyü ihtiyacınız varsa ve DVD yazıcı kullanmayacaksanız, Teac'ın DV-516E DVD sürücüsünü size önerebiliriz. Bu sürücü DVD'leri 16x ve CD'leri de 48x hızında okuyabiliyor. Aygıtın en önemli özelliği ise okuma sırasında fazla gürültü çıkarmaması ve çok başarılı bir hata düzeltme işlevine sahip olması. Fiyat olarak da bir DVD yazıcıya göre çok daha hesaplı (yaklaşık 30 dolar).

DVD yazıcı: LG GSA-4163B

LG'nin GSA-4163B modeli DVD'ler, DVD-RAM'lar ve CD'ler için çok hızlı bir yazıcı. Çift katmanlı komple bir DVD'yi yazmak için ihtiyaç duyduğu süre de oldukça iyi. LG, ayrıca çok iyi bir hata düzeltme işlevine sahip. 2,6 sone'lik çalışma gürültüsünün farkına normalde pek varılmıyor.

Ayrıca cihazın medya uyumluluğu da çok iyi. LG GSA-4163B'nin fiyatı yaklaşık 70 dolar.

Dondurma:
Güvenirliliği tartışılan yöntemlerden biri de CD'yi buzlukta dondurmaktır.

Konforlu kurtarma:
SkipDoctor tamir setiyle, aşırı çizilmiş CD'leri bile kurtarmak mümkün olabiliyor.

Özetle: Çizik CD'lerinize ikinci bir şans verin.

Önemli bir CD veya DVD'niz okunamayacak derecede çizildiyse bu durum can sıkıcı ve pahalı olabilir, ama dünyanın sonu demek de değil. Verilerinizi kurtarmak için halen bir şansınız olabilir.

Unstoppable Copier mucizeler yaratmasa da iyice çizilmiş CD'leri tekrar okuyabiliyor. Sadece çok uzun zamana ihtiyaç duyması yazılımın işlevselliğine darbe vuruyor. Sorunu daha hızlı ve konforlu bir şekilde çözmek isteyenler shareware alternatifini IsoBuster'a yönelmelidir.

Çizik CD sorununu başka yöntemlerle de çözebilirsiniz. Dış macunu veya SkipDoctor cilalama cihazı çoğunlukla iyi sonuçlar verebiliyor. Acil durum çözümü olarak da diski buzlukta dondurmak mümkün.

Sürücünün yaşı da disklerin okunmasında önemli bir rol oynuyor. Teac DV-516E gibi yeni bir DVD sürücüsü veya LG GSA-4163B gibi yeni bir DVD yazıcı çok başarılı hata düzeltme işlevlerine sahip.

Tüm bunların dışında, elbette çizikleri önlemek için en iyi yol CD'leri iyi bir şekilde muhafaza etmekten geçiyor. CD/DVD'lerinizi kullandıktan sonra her zaman zarfına veya kutusuna geri koyun ve özellikle de asla verilerin yazılı olduğu yüzünün üzerine koymayın. ■

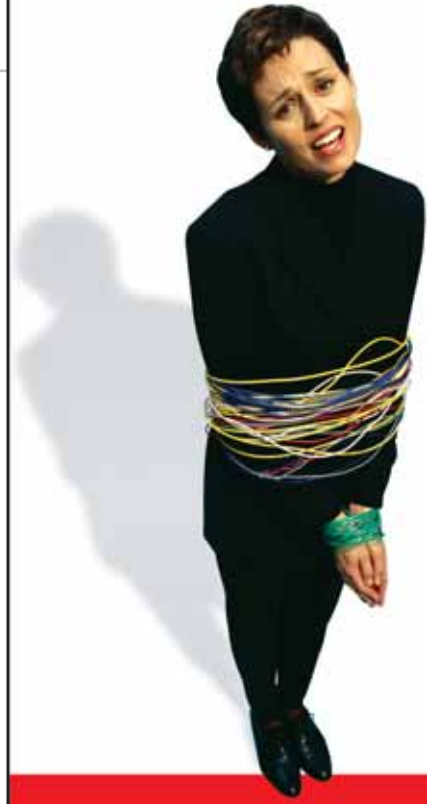
Ufuk Yamankılıçoğlu, uyaman@chip.com.tr

Teac DV-516E: İyi bir hata düzeltmeye sahip sürücü aynı zamanda oldukça sessiz çalışıyor.

LG GSA-4163B: Her şeyi yazabilen bu yazıcı sessiz çalışması ve yüksek medya uyumluluğu ile dikkat çekiyor.

**BAZI BAĞLANTILAR
ELİNİZİ KOLUNUZU BAĞLAR**

Geleceğin teknolojisi
kablosuz iletişim,
hareket özgürlüğü
demektir.

Sizi sınırlayan
kablolardan kurtulun,
kablosuz iletişime,
özgürlüğe geçin.
AirTies ile geçin!

AirTies
wireless networks

0212. 212 82 20 / www.airties.com

En iyi dijital SLR fotoğraf makinesi

Profesyoneller gibi fotoğraf çekin

DSLR fotoğraf makinelerinin özellikleri her ne kadar profesyonel makinelere yaklaşıp da, fiyatları sürekli ucuzluyor. CHIP dijital SLR fotoğraf makinelerini sizler için test etti. Testimizde, dijital fotoğraf makinelerinin güçlü ve zayıf noktalarını belirleyip hangilerinin gerçekten ucuz olduğunu açıklıyoruz.

Yüksek kalitede hızlı çekim

► Test birincisi: Canon EOS 20D

Canon firmasının ürettiği dijital SLR fotoğraf makinelerinden biri olan EOS 20D, sahip olduğu özellikleri ve performansı ile birçok profesyonelin de ilgisini çekiyor.

Her şeyden önce, EOS 20D'nin görüntü kalitesi son derece iyi. Bunun sağlayan ise CMOS görüntü algılayıcısı. Bu algılayıcının boyutları, 8 megapiksellek çözünürlüğüne rağmen oldukça küçük. Her bir fotodiyotun alanını küçültün ve bu yüzden resimdeki bulanıklıkların tehlikeli biçimde artmasına yol açan Canon, diğer yandan birçok avantaj sağlamış.

Fotoğraf çekimi sırasında kullanılan yüksek performanslı mikro lensler sayesinde, gerçek sinyal ile görüntü gürültüsü birbirlerinden uzaklaştırılmış. Bunun yanı sıra, çekilen fotoğraflar Digic II fotoğraf işlemcisiyle geçiriliyor. Bu işlemci, profesyonel bir makine olan Canon 1D Mark II'de de görev yapıyor.

► Profesyonel fotoğraf işlemcisi sayesinde çok hızlı

Profesyonel fotoğraf işlemcisi sayesinde, EOS 20D saniyede 5 fotoğraf çekebiliyor. JPEG dosya türünde seri çekimde arka arkaya 2-3 fotoğrafa kadar çekebilirken, RAW biçiminde arka arkaya altı poz çekebiliyor. Diyafram hızını ise test merkezimizde 0,03 saniye olarak ölçtük.

Ergonomik: 8 megapiksellek makinenin şık tasarımı ve hafif kasası, tamamen magnezyumdan üretilmiş. Kullanımda gerekli olan öğeler, ergonomi dikkate alınarak hizalanmış. Kasasının sağ üst kısmında, gerekli bilgileri kullanıcıya sunan ufak bir ekran bulunuyor. Makinenin üst kısmında çeşitli çekim programları için bir menü tuşu var. Tam manuel mod, otomatik zamanlama ve diyafram aralığı ayarı, programlama modu ve tamamen otomatik çekim gibi

özellikleri sayesinde, makinenin kullanımı oldukça kolay. Çekeceğiniz fotoğrafa en uygun ayarlar için önceden belirli altı adet ışıklandırma seçeneği bulunuyor. Sadece menü tuşunu döndürerek, bu ayarlardan herhangi birini seçebilirsiniz.

Fiyat: 1.300 Euro

300D'nin başarılı mirasçısı

► Uygun fiyat: EOS 350D

Canon EOS 350D de tıpkı test birincisi olan Canon'a benziyor. Bu yüzden halefi olan 300D kadar iyi bir satış rakamına sahip olması gerektiğini düşünüyoruz. Bunun sebebi makinenin daha yüksek çözünürlüğe, daha hızlı bir işlemciye ve daha iyi donanım özelliklerine sahip olması. 350D modeli fotoğraf kalitesi açısından test merkezimizden "iyi" notuyla geçti. Resimdeki bulanıklıkları, ışık hassasiyeti ISO 800 ile çekilmiş bir fotoğrafta ancak çok karanlık ve tek renkli nokta kümeleri halinde görebiliyorsunuz. Fotoğraflardaki renkler canlılığını yitirmiyor. Bunu sağlayan ise bu işe uygun bir objektif kullanılması.

Yeterince hızlı

300D ile karşılaştırıldığında 350D son derece iyi. Testimiz sırasında en yüksek kalite ile çektiğimiz ilk yedi fotoğraftan sonra makine, arabellek için bir süre bekliyor. Bu, peş peşe çekilen fotoğraflar için şaşırtıcı bir hız

olmasa bile, yeterli. Uzun yakınlaştırma yolu (ufak resimler için 88 milimetrelilik odak uzaklığı) ile 0,42 saniyelik diyafram hızı ölçtük, bu da En İyi 10 DSLR fotoğraf makinesi testimizin ortalamasına denk geliyor. Açma düğmesine basmanızdan yaklaşık bir saniye sonra, makine fotoğraf çekmeye hazır hale geliyor.

Ergonomik: Fotoğraf makinesi ele iyi oturuyor ve menüleri gayet düzenli ve anlaşılır. Çektiği-

niz bir fotoğrafı silmek gibi önemli özelliklere, tek bir tuş ile ulaşabiliyorsunuz. Her şeye rağmen, bazı fotoğrafçılara göre, makineyi güvenle kavrayabilmek için daha büyük bir kasa tasarlanması gerekiyordu.

350D'nin yarattığı heyecan, pilinin dayanım süresini ölçtüğümüzde kayboluyor çünkü tam şarjlı iken 270 fotoğraf çekebilmesi, bir önceki modeli 300D'ye göre büyük bir dezavantaj oluşturuyor.

Fiyat: 740 Euro

En başarılı DSLR fotoğraf makineleri

► Bir bakışta ilk beş

Sıralamamızda ilk beşe girebilen fotoğraf makineleri, sergiledikleri iyi görüntü kaliteleriyle bizi etkiliyor. Fiyat konusunda ise aralarında büyük farklar var.

Yüksek diyafram hızı ve kolay kullanım:

► 1. ve testimizin galibi: Canon EOS 20D

Canon firmasının ürettiği EOS 20D, yeni standartlar belirliyor. Modern tasarımı ve hafif kasası tamamen magnezyumdan üretilmiş. Tam manuel mod, otomatik zaman ve diyafram aralığı ayarı, programlama modu ve tamamen otomatik çekim gibi özellikler sayesinde makinenin kullanımı oldukça kolay hale getirilmiş.

Çekeceğiniz fotoğrafa en uygun ayarlar için önceden belirli altı adet ışıklandırma seçeneği mevcut. EOS 20D'deki 8 megapiksellek algılayıcı aynı zamanda yine Canon'un ürettiği profesyonel bir makine olan 1D Mark II'de de görev yapıyor. Bunun sayesinde makine son derece hızlı. Bahse değer başka özellikleri ise 0,03 saniyelik diyafram hızı ve saniyede 5 adet fotoğraf çekebilmesi.

Fiyat: 1.300 Euro

ADSL'DE LİMİTİNİ BİL!

Download ederken nerede duracağınızı biliyor musunuz?

AirTies biliyor!
Size de söylesin.

ADSL'e limitli tarifeyile
bağlananlar için
ADSL SAYACI
sadece AirTies'da!

AirTies
wireless networks

13,5 megapiksel çözünürlük

► 2. Kodak DCS Pro SLR/c

Kodak DCS Pro SLR/c, deyim yerindeyse er

mevyanındaki en yüksek çözünürlüklü makine. Etkin 13,5 MP ile 4.500'e 3.000 piksellik fotoğraflar çekmek mümkün. Makinenin kasasını biraz şekilsiz ve kaba olarak nitelendirebiliriz. Objektifsiz 1 kiloluk gövde ağırlığı ile hantal. Saniyede 1,7 fotoğraf çekebilmesi ve 130.000 pikselden oluşan 2 inçlik (5,08 cm) ekranı ortalama özellikler olmasına rağmen, ara bellek kullanmadan peş peşe 19 fotoğraf çekebilmesi etkileyici. Bu makine, çok yüksek çözünürlüğe ihtiyaç duyan kullanıcılara yönelik üretilmiş. Hız konusunda fedakârlık yapmanız gerekiyor. DCS Pro SLR/c sadece CF değil, SD hafıza kartlarıyla da çalışabiliyor.

Fiyat: 4.040 Euro

Sonsuza kadar seri fotoğraf çekebilir

► 5. Nikon D70

Nikon'un ürettiği D70 modeli, seri çekim özelliği ile gözümüzü kamaştırıyor. Aslında en yüksek çözünürlükle (3.008 X 2.000 piksel) arka arkaya sadece 12 fotoğraf çekebiliyor ama çözünürlüğü düşürmeye başladığınızda bu sayı gittikçe artıyor. Büyük ve hızlı bir CompactFlash bellek ile beraber kullanıldığında, neredeyse hiç kesintiye uğramadan fotoğraf çekebiliyor. Bu yüzden spor karşılaşmaları ve hayvan fotoğrafları çekmek için ideal bir makine. 4,6 cm (1,8 inç) büyüklükteki ekran biraz yetersiz kalmış.

Fiyat: 750 Euro

Normal pillerle de çalışabiliyor

► 3. Fujifilm FinePix S3 Pro

Testimizde en yüksek çözünürlüğe sahip ikinci makine olan Fujifilm FinePix S3 Pro, tam 12 megapiksel çözünürlüklü. Arka arkaya çekim sırasında 12 adet fotoğraf çekebiliyor. Bunun anlamı saniyede 2,5 fotoğraf ve şaşırtıcı bir değer değil. Çekilen fotoğrafları 235.000 pikselden oluşan 5,08 cm büyüklüğündeki ekrandan görebiliyorsunuz. Fotoğrafları USB 2.0 ya da FireWire bağlantısı üzerinden masaüstü ya da dizüstü bilgisayarınıza aktarma imkanı sunuyor. Yola çıktığınızda nikel metal hidrit

piller boşalırsa, herhangi bir bakkaldan alacağınız 4 adet AA kalem pil ile fotoğraf çekmeye devam edebiliyorsunuz, gayet pratik düşünülmüş.

Fiyat: 1.850 Euro

Uygun fiyata kaliteli fotoğraflar:

► 4. Canon Eos 350 D:

Fotoğrafların görüntü kalitesi açısından testimizi "iyi" notuyla geçiyor. Resimlerdeki bulanıklıklar ISO 800 ışık hassasiyetinde tek renkli nokta kümelenmeleri olarak ortaya çıkıyor. En yüksek kalitede arka arkaya çekilmiş yedi adet

resimden sonra arabellek için duraklaması, iyi bir değer değil. 0,02 saniye ile testimizdeki en hızlı diyafram hızına sahip olan makinenin en büyük eksisi, çok fazla pil harcaması. Canon EOS 350D, tam dolu pillerle sadece 270 poz çekebiliyor.

Fiyat: 740 Euro

Morel	Canon EOS 20D	Kodak DCS Pro SLR/c	Fujifilm FinePix S3 Pro	Canon EOS 350D	Nikon D 70
Fiyat	1300 Euro	4040 Euro	1850 Euro	740 Euro	750 Euro
Teknik veriler					
Fotoğraf kalitesi	Puan 0 50 100 91	Puan 0 50 100 96	Puan 0 50 100 96	Puan 0 50 100 88	Puan 0 50 100 83
Donanım	100	88	85	77	79
Ergonomi	84	74	89	99	85
Yardımcı doküman	100	50	50	100	67
Fiyat/Performans	90 (çok iyi)	88 (çok iyi)	87 (çok iyi)	87 (çok iyi)	83 (iyi)

6. ila 10. sıradaki ürünler

► Bir bakışta son beş

En iyi 10'daki makinelerin ikinci kısmında yine yüksek çözünürlüklü ve fotoğraf kalitesi iyi makineler bulunuyor. Bu kısımda daha uzun süreden beri piyasada olan makinelere ağırlık verdik.

Dahili flaşı yok

► 6. Olympus Camedia E1

Olympus Camedia E1 testimizdeki en düşük çözünürlüğe sahip makine. Buna rağmen 5 milyon piksel ile harikalar yaratabiliyor. Arabellek miktarı az tutulduğu için, bu SLR makine ile hızlı seri çekim yapmak pek mümkün değil. Ağırlığı ve ergonomisi açısından kullanıcılara son derece uygun. Menüleri açık ve anlaşılır tasarlandığı için kullanımı kolay ve 750 gram ağırlıkta olduğu için, beraber uzun yolculuklara çıkabilirsiniz. Olympus Camedia E1'in ufak bir dezavantajı, dahili flaşı olmaması.

Fiyat: 950 Euro

En iyi fotoğraf kalitesine sahip makine

► 7. Fujifilm FinePix S2

Fujifilm'in ürettiği SLR dijital fotoğraf makinesi FinePix S2, etkin olarak sadece 6 megapiksel çözünürlüğe fakat aynı zamanda test ettiğimiz makineler arasında en iyi görüntü kalitesine sahip. Test editörlerimizden bu kategoride tam 100 puan alıyor. Her açıdan iyi özelliklere sahip bu makine SmartMedia ve CompactFlash hafıza kartlarıyla çalışabiliyor (MicroDrive de bunlara dâhil). En iyi 10 SLR testimizde nispeten düşük bir sıralamada olmasının sebepleri 1,8 inçlik ekranı, artık eskilerde kalan USB 1.1 bağlantısı ve testteki en kötü diyafram

hızı değerine sahip olması. Seri çekim özelliği peş peşe 7 fotoğrafa kadar izin veriyor, bu da neredeyse saniyede iki fotoğraf demek oluyor.

Fiyat: 1.650 Euro

Hızlı ve değişken otomatik odaklama

► 8. Canon EOS 300D

Canon'un EOS 300D modeli, testimizdeki en hafif dijital fotoğraf makinesi. Kasası tamamen plastikten üretilmiş, ama makinenin

değerini düşürmemek ya da ucuz bir görüntü vermemek için iyi bir işçilik kullanıldığı gözümüze çarpıyor. Otomatik odaklama özelliği çok hızlı çalışıyor ve fotoğrafçıya, resmin ortasında duran nesneler için isteğe göre seçilebilen yedi keskinleştirme kademesi sunuyor. Fujifilm FinePix S2 Pro gibi, bu makine de seri çekime uygun değil. Arka arkaya dört fotoğraftan sonra ara bellek bitiyor ve makine fotoğrafları kaydetmek zorunda kalıyor. Çekimlerinizi CF ya da MicroDrive hafıza kartlarına kaydedebiliyorsunuz. EOS 300D'nin bir avantajı, dahili flaşı. Kırmızı gözleri engellemek için flaş, objektifin gerisinde ve yüksekte kalacak şekilde yerleştirilmiş.

Fiyat: 610 Euro

KAT KAT FAZLA
ADSL KAPSAMA ALANI

Çok katlı binalarda kablosuz ağ kurmak artık çok kolay.

AirTies, bütün kablosuz ADSL modemlerin karşılaştığı "duvar sorunu"nu çözüyor.

MESH TEKNOLOJİSİ

(En Geniş Kapsama Alanı)

Sadece AirTies'da

AirTies
wireless networks

0212. 212 82 20 / www.airties.com

Kullanışlı toz önleme özelliği

► 9. Olympus Camedia E-300

Olympus'un testteki diğer ürünü olan Olympus Camedia E-300, 8

megapiksel etkin çözünürlüğe sahip. Buna rağmen, fotoğraf çekerken aldığınız keyif, düşük ışıklı ortamlarda çekilen fotoğraflardaki görüntü bulanıklığı yüzünden çok da uzun sürmüyor.

Ürünün flaşı, Canon EOS 300D modelindeki gibi objektifin gerisinde konumlanmış. Ama diğer makinelerde olduğu gibi otomatik olarak kapanmıyor, kullanıcının bunu kendi yapması gerekiyor. Fotoğraf makinesinin tasarımı ve işçiliği yüksek kalitede fakat nispeten ağır ve kavraması zor bir tasarımı var. Objektifiyle beraber toplam bir kiloluk ağırlığı taşıyorsunuz.

Makinenin çok kullanışlı bir özelliği ise, tozu engellemesi. Makine, her açışınızda algılayıcının üzerinde biriken tozu uzaklaştıracak bir sistemle donatılmış.

Fiyat: 690 Euro

Tam dolu pillerle en fazla fotoğrafı Pentax çekiyor

► 10. Pentax *ist Ds

Tek bir şarjla 800 fotoğraf. Testimizde ölçtüğümüz en yüksek değer. Pentax *ist Ds ufak kasası ve kaliteli işçiliğiyle dikkatimizi çekiyor. Fotoğraf kalitesi iyi, resimdeki bulanıklıklara az rastlanıyor. Pentax asıl olarak seri çekim için üretilmemiş. JPEG dosya türünde peş peşe dokuz fotoğraf çekiyor ama sonra kaydetmek zorunda kalıyor. Fotoğraflar SD hafıza kartına kaydedilebiliyor. Herhangi bir yerden alacağınız dört tane AA kalem pille de makineyi kullanabilirsiniz, hatta cebinizde yeterince para yoksa eski tip alkali AA kalem pillerle bile çalışıyor.

Fiyat: 780 Euro

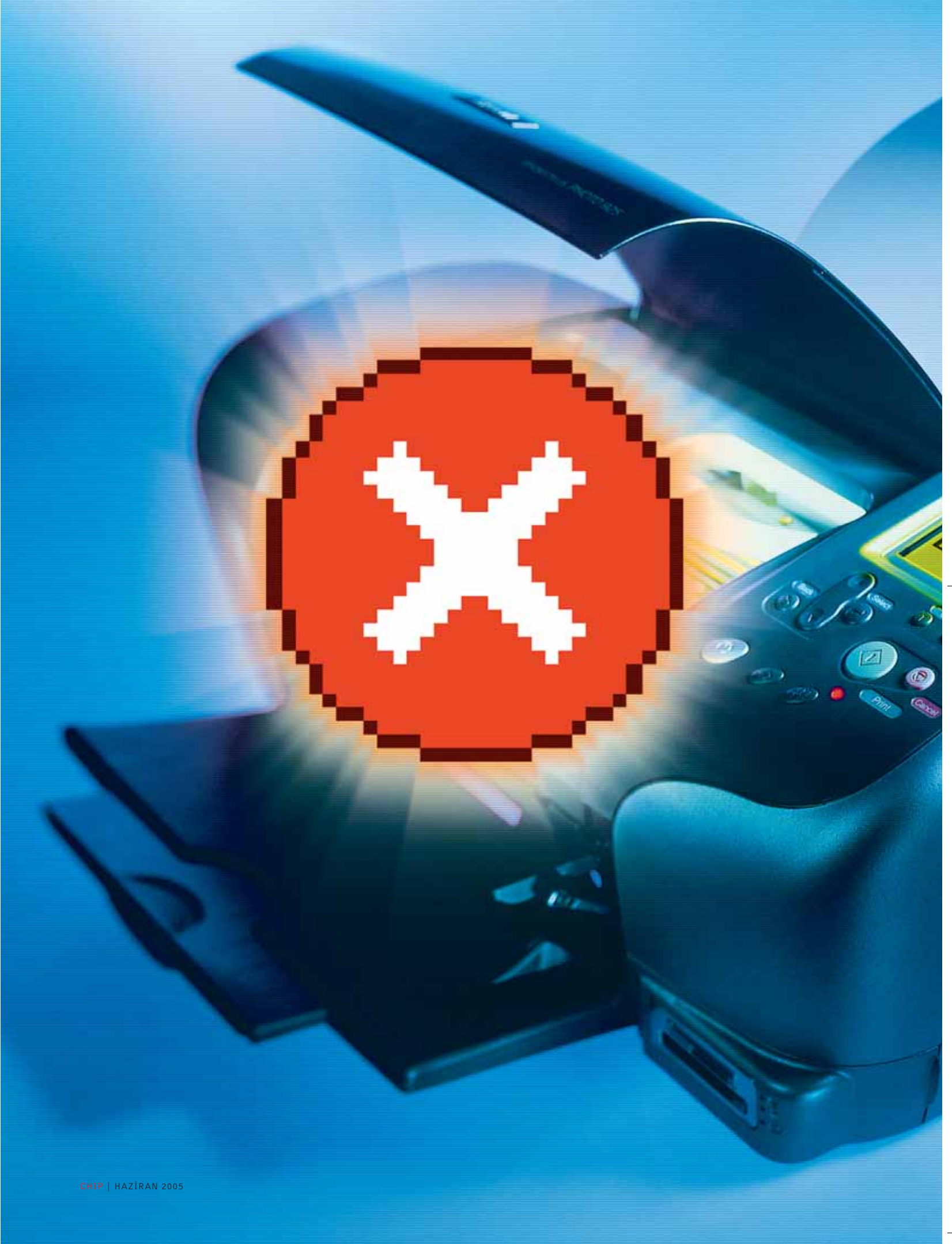

Sonuç: Profesyonel fiyatlara profesyonel makineler

■ Gerçekten kaliteli ve iyi bir SLR fotoğraf makinesi istiyorsanız, pamuk elinizi cebinize atmanız gerekiyor. Ama testimizdeki uygun fiyatlı Canon, 740 Euro'dan itibaren tatmin edici bir kalite sunuyor. 600 Euro'nun altında DSLR fotoğraf makinesi bulmanız imkansız ve sonraları bir objekte, bir ya da birkaç tane hafıza kartına ve değişik aksesuarlara ihtiyacınız olacak. Testimizin birincisi olan ve DSLR makinelerine yeni standartlar getiren Canon EOS 20D, çok iyi fotoğraf kalitesi ve yüksek hız vaat ediyor ve bu vaadini yerine getiriyor. Fakat 1300 Euro'luk fiyatıyla her yığının harcı değil. Testimizin uygun fiyatlı yarışmacısı Canon EOS 350D, fark edilir derecede ucuz. 740 Euro vererek karşılığında çok iyi fotoğraf kalitesi alıyorsunuz. Seri çekim ve diyafram hızı konusunda ise testimizin birincisiyle boy ölçüşebilecek durumda değil. Ama çok yönlü kullanım için tavsiye edebiliriz. Sıralamadaki ilk beş SLR fotoğraf makinesinin fiyatları 700 ile 3.650 Euro arasında değişiyor. Sıralamadaki ilk üç makinenin

fotoğraf kalitesi "çok iyi", dördüncü ve beşinci sıradakilerin görüntü kalitesi de "iyi". En iyi 10 SLR makine testimizin ikinci kısmında bulunan makinelerden Fujifilm FinePix S2, görüntü kalitesinden 100 puan alarak diğerlerinden sıyrılıyor. Ama ne yazık ki fiyatı testimizin birincisinden bile pahalı. Diğer taraftan testimizin bu kısmında sıraladığımız dijital SLR fotoğraf makineleri gayet "iyi" ve hepsi de ortalama bir makinede olması gereken donanım ve özellikleri sunuyor.

Model	Olympus Camedia E1	Fujifilm FinePix S2 Pro	Canon EOS 300D	Olympus E-300	Pentax *ist Ds
Fiyat	950 Euro	1650 Euro	610 Euro	690 Euro	780 Euro
Teknik veriler					
Fotoğraf kalitesi	74	100	84	80	80
Donanım	80	72	73	74	74
Ergonomi	100	50	70	76	76
Yardımcı doküman	83	50	67	83	83
Fiyat/Performans	80 (iyi)	80 (iyi)	79 (iyi)	77 (iyi)	77 (iyi)

13 adet lazer yazıcı testte

Kartuş: out Toner: in

Eğer mürekkep püskürtmeli yazıcınızın kartuşunu ayda bir değiştirmek ya da doldurmak zorunda kalıyorsanız, belki de bir lazer yazıcıya geçme zamanınız çoktan gelmiştir gelmiştir.

Yazıcılar ev bilgisayarların vazgeçilmez bir parçası oldu. Buna kimsenin itirazı yok. Fakat keşke her şey yazıcıyı satın almakla hallolsaydı. Mürekkep püskürtmeli yazıcıların 50 dolarlık fiyat farkı “ne kadar ucuzmuş” dirtiyor ve hemen kolayca bir yazıcı sahibi olunuyor. Fakat bir süre kullanıldıktan sonra sıra mürekkep kartuşunu değiştirmeye gelince, ufak bir şaşkınlığı büyük bir isyan izleyebilir. Zira kartuşun fiyatı neredeyse yazıcı fiyatına yaklaşmakta. Bu noktada kimin mürekkep püskürtmeli kimin lazer yazıcı kullanması gerektiği konusu devreye giriyor.

Yazıcınızı hangi tür baskılar için kullanıyorsunuz?

Ne tür bir yazıcı kullanmanız gerektiği sorusunun cevabı, ne tür baskılar yaptığınızda saklı aslında. Renkli broşürler, fotoğraflar, takvimler gibi zengin renk paleti gerektiren çıktıları sıkça alıyorsanız, mürekkep püskürtmeli yazıcılar sizin için daha iyi olacaktır. Öte yandan renkli çıktılarına nadiren ihtiyaç duyuyorsanız ve ofis dökümanları, aldığınız çıktıların çoğunluğunu oluşturuyorsa, pratikte kullanmadığınız renklere boşuna para ödemeyin. Başlangıçta biraz daha pahalı gibi görünse de uygun fiyatlı bir lazer yazıcı, toplam sahip olma maliyeti açısından çok daha uygun bir seçenek olacaktır. Lazer yazıcılar, gittikçe düşen fiyatlarıyla günümüzde ev kullanıcıları için de cazip birer seçenek olarak dikkat çekmekte. Düşük baskı maliyeti ve hızlı baskı gibi avantajları sayesinde ofis ortamlarının metin ağırlıklı çıktıları için en iyi çözüm lazer yazıcılar. Zira bu yazıcılar mürekkep püskürtmeli yazıcıların aksine ayda birkaç bin sayfa basabilecek şekilde üretilmiştir.

Renkli lazer yazıcılarla fotoğraf baskısı

Renkli lazer yazıcılar artık hayal değil ve gayet makul bir fiyata böyle bir yazıcı edinmek mümkün. Fakat nasılsa renkli diye bu yazıcıdan fotoğraf kalitesinde çıktılar beklemeyin. Zira lazer yazıcı mantığında mürekkep, kağıda püskürtülerek emdirilmez, tanecikler halinde yüzeyine yapıştırılır. Mürekkep kartuşu ve toner arasındaki fark budur. Bu durum mürekkep püskürtmeli yazıcıları, fotoğraf kağıdına baskı avantajıyla farklı bir noktaya taşıyor. Zira kağıda emdirilen mürekkep daha uzun ömürlü ve kaliteli çıktılar anlamına geliyor. Sadece bu kadar da değil. Daha başka fiziksel engellerin de etkisiyle, lazer yazıcılardan (en azından şimdilik) fotoğraf kalitesinde çıktılar beklemeyin. Öte yandan bu yazıcılarla renkli fotoğraflar ve grafikler içeren broşürler basabilirsiniz. Elde edeceğiniz sonucun kalitesi, beklentilerinizin ne düzeyde olduğuyula doğrudan ilgili olacaktır.

Belki de karma bir çözüm sizin için en iyisi

Arada sırada fotoğraf kağıdına çıktı alıyorsanız fakat çoğunlukla metin ağırlıklı çalışıyorsanız sizin için en iyi çözüm iki yazıcı satın almaktır. 100 dolar civarında bir foto yazıcı ve 150 dolar civarında bir lazer yazıcıyla renkli lazer yazıcıdan daha uygun bir maliyetle, hem fotoğraf kağıdına yüksek kaliteli çıktı almış olursunuz hem de kartuş masrafına boğulmadan sayfalarca ofis dökümanı basabilirsiniz.

Bu bilgiler ışığında, üç ayrı kategoride test ettiğimiz lazer yazıcılar arasından amacınıza ve kesenize en uygun olanı seçmekte zorlanmayacağınızı umuyoruz. →

250 \$ altı yazıcılar

Brother HL-2040: Baskı hızı testlerinde kendi kategorisinin en iyi değerlerine imza atmayı başaran Brother HL-2040, grafik kalitesi testinden daha iyi bir puan elde edebilseydi testi ilk sırada bitirebilirdi. 8 MB bellekle donatılmış olan yazıcı, hem USB hem de paralel arabirimi destekliyor. Kağıt tepsisi 250 adet kağıt alan yazıcının desteklediği maksimum baskı çözünürlüğü ise 1.200 dpi.

Samsung ML-1610: Grafik baskı hızı testinde çok başarılı olamayan yazıcı, bu yüzden yüksek baskı kalitesine rağmen genel toplamda ancak 3. olabildi. 2 MB bellekle donatılmış olan yazıcının maksimum baskı çözünürlüğü ise 600 dpi. Sadece USB arabirimini destekleyen Samsung ML-16102'un kağıt tepsisi 150 sayfa alabiliyor.

Renkli yazıcılar

OKI C3200: Patenti kendisine ait olan LED teknolojisiyle baskı yapan OKI C3200, ofis ortamları için bulunmaz bir nimet. Baskı hızı testlerinde harikalar yaratan yazıcı, hem USB hem de LAN arabirimini destekliyor. Ağa doğrudan bağla-

Lazer yazıcı kulesi:

Yakın zamana kadar devasa boyutlarıyla tanıdığımız lazer yazıcılar, artık ev kullanıcılarına hitap edecek kadar küçülmüş durumda. Boyutlarıyla beraber fiyatları da küçülünce, pek çok ev kullanıcısı lazer yazıcıları mürekkep püskürtmeli yazıcılara tercih ediyor.

nabilmesi kesinlikle hoş bir özellik. 32 MB belleğe sahip olan yazıcı, maksimum 1.200 dpi çözünürlükte baskı yapabiliyor. 300 sayfalık kağıt kapasitesiyle dikkat çeken yazıcı, LCD panel sayesinde kolay ve işlevsel bir tablo çiziyor.

Lexmark C510: Renkli lazer yazıcı kategorisinin en pahalı katılımcısı olan Lexmark C510, grafik baskı kalitesi testinde klasını

konuşturduysa da, nispeten düşük olan fotoğraf baskı hızı, genel toplamda önemli bir dezavantaj oldu. Bunun dışında, yazıcının elde ettiği sonuçlar derli toplu olarak nitelendirilebilir. 64 MB'lık belleğiyle testin bellek zengini olan yazıcı, 2.400 dpi maksimum baskı çözünürlüğünü destekliyor. LCD panele de sahip olan Lexmark C510, USB ve paralel bağlantıya imkan tanıyor.

» TEST BİRİNCİSİ

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

Çok iyi

FİYAT
BİLGİ149 \$+ KDV
www.hp.com.tr

Sadece USB: Yazıcıda sadece USB bağlantısı bulunuyor.

Yüksek performans

Çok iyi fiyat/performans oranı

Küçük boyutlar

250 \$ altı mono yazıcılar

HP LaserJet 1020

Ev kullanıcıları için ideal

Başarılı test sonuçları ve fiyatıyla beğenimizi kazanan bu yazıcı, lazer yazıcı satın almayı düşünenler için, öncelikli bir seçenek olmalı.

■ Mürekkep püskürtmeli yazıcı üreticileri arasında saygın bir yeri olan HP, aynı saygınlığı lazer yazıcılarda da elde etmeyi başarmış büyük bir firma. Testimize katılan LaserJet 1020'ye baktığımızda test sonuçlarının gayet iyi olduğunu söylemek mümkün. Özellikle ofis ve grafik hızı testinde oldukça iyi değerlere imza atan yazıcı, baskı kalitesi testlerinde de tatminkar bir tablo çizdi. Küçük boyutlarıyla dikkat çeken yazıcı, neredeyse bir mürekkep püskürtmeli yazıcıyı anımsatıyor. HP LaserJet 1020, sadece USB arabirimini destekliyor. Bu noktada sadece USB arabiriminin desteklenmesi önemli bir sorun değil. Zira paralel arabirim günümüzde neredeyse hiç

kullanılmıyor. Ayrıca USB portları anakartlarda bolca mevcut. Maksimum 1.200 dpi çözünürlükte baskı yapabilen yazıcı, 2 MB bellekle donatılmış. Aslına bakarsanız 2 MB bellek ile çalışmak her ne kadar mümkünse de, bellek miktarı 8 MB olsaydı daha iyi olurdu. Çabucak açılarak baskı yapmaya hazır hale gelen LaserJet 1020'nin en güzel özelliklerinden birisi de, hiç kuşkusuz uygun fiyatı.

Testteki en uygun fiyatlı katılımcı olma unvanını az farkla kaçıran yazıcı, neredeyse iki ödül birden alacaktı. Sözün kısası, son zamanlarda uygun fiyatlı ve yüksek performanslı bir lazer yazıcı arıyorsanız HP LaserJet 1020 sizin için ideal seçim.

İyi bir foto yazıcı gibisi yok: Amaçlarınızı doğru belirleyin. Eğer fotoğraf baskısı sizin için önemliyse lazer yazıcılardan uzak durmalısınız. Her ne kadar lazer yazıcılar arasında renkli baskı yapabilen modeller varsa da bu yazıcılar henüz fotoğraf kalitesinde baskı yapamıyor.

ciddi bir performans farkı varsa da, daha uygun fiyatı yüzünden fiyat avantajına sahip bir alternatif olarak değerlendirilebilir.

HP LaserJet 1160: Nispeten uygun fiyatıyla dikkat çeken bu yazıcı, USB ve paralel arabirimi destekliyor. 1.200 dpi çözünürlükte baskı yapabilen LaserJet 1160, grafik baskı kalitesi testinde beklediğimiz kadar iyi bir sonuç elde edemedi. 16 MB bellekle satışa sunulmuş olan yazıcının kağıt kapasitesi ise 250. Yazıcıda çift taraflı baskı ya da LCD panel gibi özellikler yoksa da fiyatı nispeten cazip. 319 dolarlık fiyatıyla bu kategorideki 2. en uygun yazıcı olan HP LaserJet 1160, başarılı bir fiyat/performans oranına sahip.

Konica Minolta Magicolor 2400W: Magicolor 2400W söz konusu renkli lazer yazıcı kategorisinde LCD paneli olmayan tek katılımcı ve bu yazıcı, sadece USB arabirimi destekliyor. Baskı kalitesi testlerinde tatminkar bir performans ortaya koyan ürünün yumuşak karnı, baskı hızı. Zira yazıcının diğer katılımcılara kıyasla biraz daha yavaş olduğunu söyleyebiliriz. 32 MB bellekle donatılmış olan ürün, maksimum 2.400 dpi çözünürlükte baskı yapabiliyor.

250 \$ üstü yazıcılar

Dell 1700n: Hem USB ve paralel hem de ağ bağlantısını destekleyen bu yazıcının doğrudan ağa bağlanabilmesi kuşkusuz önemli bir özellik. Performans testlerinden aldığı derli toplu sonuçlar, ürüne haklı bir ikincilik sağlıyor. Maksimum 1.200 dpi çözünürlükte baskı yapabilen yazıcının LCD paneli yok. Ürün 32 MB belleğe sahip ve 250 sayfalık kağıt tepsisi var. Her ne kadar test birincisi Lexmark T430 ile arasında

Xerox Phaser 3450: Lazer yazıcı denince akla ilk gelen markalardan biri olan Xerox, Phaser 3450'ye pek çok özellik eklemiş. Yazıcıdaki LCD panel kullanımı oldukça kolaylaştırıyor. Ayrıca USB, paralel ve doğrudan ağ bağlantısını desteklemesi, bu yazıcının kalitesini ortaya koyuyor. Lakin baskı hızının düşüklüğü yüzünden ürün, (yüksek baskı kalitesine rağmen) genel toplamda daha iyi bir derece elde edemedi. 32 MB bellekli Phaser 3450 aynı zamanda yüksek kağıt kapasitesiyle de (500 adet) dikkat çekiyor. →

» UYGUN FİYAT

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

Çok iyi

FİYAT
BİLGİ

119 \$ + KDV
www.konicaminolta.com

Kolaylık : Tutamaç sayesinde yazıcının iç kısmına ulaşmak çok kolay.

- + Yüksek baskı kalitesi
- + Mükemmel fiyat/performans
- Nispeten düşük baskı hızı

250 \$ altı mono yazıcılar

Konica Minolta PagePro 1300W

Her eve lazer yazıcı

Bu yazıcı size uygun fiyata harika çıktılar vaat ediyor. Tabii baskı hızından biraz fedakarlık ederseniz

■ Evinizde ya da küçük ofis ortamınızda renkli çıktılardan ziyade hızlı ve ekonomik baskı almak istiyorsanız, bir lazer yazıcı ihtiyacı içinde olduğunuz su götürmez. Lazer yazıcıların yüksek fiyatlarıyla ev kullanıcılarının gözünü korkuttuğu zamanlar geride kaldı. 100 dolar civarında bir maliyetle lazer yazıcı satın almanın mümkün olduğu şu günlerde, siz de bütçenizi sarsmadan baskı işlerinizde ciddi bir ekonomi sağlayabilirsiniz. Unutmamanız gereken bir konu uygun fiyatlı bir lazer yazıcının düşük baskı maliyeti sayesinde kısa sürede kendini amorti edeceğidir. Düşük bütçeli okuyucularımız için harika bir seçim olan Konica Minolta PagePro 1300W, özellikle baskı kalitesi test-

lerindeki başarısıyla takdire şayan bir tablo çizdi. 8 MB'lık belleği ve 1.200 dpi baskı çözünürlüğüyle de beğenimizi kazanan yazıcının kendi kategorisinde son sırada yer almasının yegane sebebi, teste katılan diğer yazıcılara kıyasla düşük sayılabilecek baskı hızı oldu. 150 sayfalık kağıt tepsisine sahip olan PagePro 1300W, hem USB hem de paralel bağlantıya imkan tanıyor. Kendi kategorisindeki yazıcılara göre "cüsseli" olan yazıcı, lazer yazıcılarda genelde yüksek olan fiyat çitasını oldukça aşağı çekiyor. Bu yazıcı sayesinde kısa vadede bütçeniz sarsılmadan, düşük maliyetli (ve oldukça kaliteli) baskılar yaparak uzun vadede tasarruf sağlayabilirsiniz.

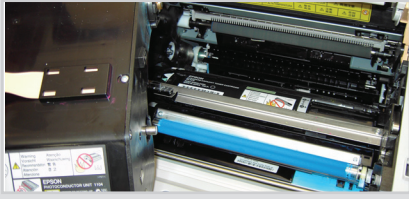
» TEST BİRİNCİSİ

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

çok iyi

FİYAT
BİLGİ359 \$ + KDV
www.epson.com.tr

Büyük ve güçlü: Yazıcı adeta küçük bir mat-baa makinesini andırıyor.

- + Yüksek baskı kalitesi
- + Mükemmel fiyat/performans
- + Başarılı tasarım

Renkli lazer yazıcılar

Epson Acculaser C1100

Performanslı ve uygun fiyatlı

Bu yazıcı, yüksek baskı kalitesi bir yana, uygun fiyatıyla da dikkat çekerek benzerleri arasında ön plana çıkmayı başarıyor.

■ Baskı kalitesi testlerinde kendi kategorisinin en başarılı ürünü olarak ön plana çıkan Acculaser C1100, gerçekten de gerek fotoğraf gerekse grafik baskı kalitesi testlerinde beğenimizi kazanan sonuçlar sundu. USB ve paralel arabirime sahip yazıcının desteklediği maksimum çözünürlük 2.400 dpi. 32 MB bellekle satışa sunulmuş olan ürünün ön kısmındaki LCD panel sayesinde yazıcının kontrolü ve çalıştırılması kolaylaştırılmış. Testteki diğer renkli lazer yazıcılar gibi 4 adet toner kullanan Epson Acculaser C1100, hız testlerinde görece değişken bir tablo çizdi. Yazıcı ofis ve grafik baskı hızı testlerinde nispeten vasat bir performans ortaya koyarken, fotoğraf baskısı testinde şaşılanarak tüm testin en iyi skorunu elde etti. 180 say-

falık kağıt tepsisi, bu sınıftaki bir yazıcı için "gani gani" olmasa da yeterli sayılabilir. Yazıcının en dikkat çeken taraflarından biri, hiç kuşkusuz sadece performans değil, aynı zamanda fiyat/performans oranı konusunda da testteki en başarılı ürün olması. Zira testlerimizde hem performans hem de uygun fiyat ödülü nadiren aynı ürüne gider. Yazıcı bu noktada hem en iyiyi hem de en uygun fiyatlıyı arayan okuyucularımızın arayışlarına son verecek kadar iddialı bir tablo çizmeyi başardı.

Epson Acculaser C1100, klasik küp şeklinde tasarlanmış, basit fakat etkili yapıya sahip, kaliteli bir renkli lazer yazıcı. Eğer renkli baskı sizin için şartsa kesinlikle kaçırmamanız gereken bir ürün.

» TEST BİRİNCİSİ

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

orta

FİYAT
BİLGİ600 \$ + KDV
www.lexmark.com.tr

Kolay kullanım: LCD panel sayesinde yazıcının kontrolü çok kolay.

- + Yüksek baskı kalitesi
- + Yüksek baskı hızı
- + Çift taraflı baskı

250 \$ üstü mono yazıcılar

Lexmark T430

Her açıdan başarılı

Gerek hız gerekse baskı kalitesi açısından liderlik kolduğuna oturmayı başaran bu yazıcının genel toplamdaki birinciliği sürpriz olmadı.

■ Bir lazer yazıcı, doğası gereği hızlı olmalı. Zira mürekkep püskürtmeli yazıcıların aksine, lazer yazıcılar genellikle bir seferde asgari 3-5 sayfa basmak durumundadır. Tabii pratikte özellikle yoğun ofis ortamlarının temposu düşünüldüğünde bu sayı oldukça masum kalıyor. Dolayısıyla, hızlı bir lazer yazıcı, zaman kaybını azaltarak iş verimini artırma konusunda ciddi bir rol oynayabilir. Lexmark T430, hız testlerinde rahat birincilikler alırken, bu performansı yüksek bir baskı kalitesiyle desteklemesi açısından şaşırtıcı bir profil çizdi. Hem USB hem de paralel arabirimi destekleyen yazıcının, çift taraflı baskı yapabilmesi ise kesinlikle harika bir özellik. Ayrıca LCD ekran üzerinden baskı işlerini yürütmek ya da yazıcıyı konfigüre etmek çok kolay. 32 MB bellekle donatılmış

olan Lexmark T430, 250 sayfa kapasiteli bir kağıt tepsisine sahip. Öte yandan zengin özelliklerine bakınca, yazıcı keşke doğrudan ağ bağlantısını da destekleseydi, diye düşünmedik değil. Zira bu kadar başarılı ve zengin özelliklerle donatılmış bir yazıcıda sadece USB ve paralel arabirimlerinin olması bir eksiklik hissi yaratıyor. Fakat genel toplamda ürünün artıları baskın geliyor. Eğer doğrudan ağ bağlantısı sizin için çok önemliyse, testteki başka ürünlere (örneğin Dell 1700n'e) yönelebilirsiniz.

Sonuç itibarıyla bu yazıcı ucuz değil. Hatta bu kategorideki en yüksek fiyatlı ürün. Fakat test sonuçları açısından ürünün oldukça başarılı bir tablo çizdiğini ve yoğun baskı işlerinin altından bile, yüzünün aklıyla çıkabilecek bir ürün olduğunu söyleyebiliriz.

» UYGUN FİYAT

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

çok iyi

FİYAT
BİLGİ267 \$ + KDV
www.pancom.com.tr

Çift taraflı baskı: Uygun fiyatına ek olarak yazıcı çift taraflı baskı yapabiliyor.

- + Yüksek baskı kalitesi.
- + Çift taraflı baskı.
- Düşük baskı hızı.

250 \$ üstü mono yazıcılar

Panasonic KX-P7305

Bir de hızlı olsa

Mükemmel bir fiyat/performans oranı ve yüksek baskı kalitesi. Bu yazıcının “keşke”si sadece daha hızlı olmaması.

■ Ucu ucuna 250 dolar üstü kategorisine girmek durumunda kalan bu yazıcı, grafik kalitesi testinde harikalar yaratarak bizi etkilemeyi başarıyor.

Gerçekten de bu fiyata satılan bir lazer yazıcının baskı kalitesinin bu kadar iyi olması ilginç. Yüksek baskı kalitesi bir yana, yazıcıdaki çift taraflı baskı özelliği, pratikte çok işe yarayacak önemli bir işlev.

Peki madem her şey bu kadar toz pembe, yazıcı neden son sırada diye soracak olursanız cevap basit: Düşük baskı hızı. Bu kategorideki puanlama sistemimizde en büyük ağırlığı baskı hızı testi oluşturuyor. Panasonic KX-P7305, ne yazık ki hız testinde bu kategorideki en düşük skora imza attı.

Bu da genel toplamda çok büyük bir dezavantaj sağladı ve ürün ancak son sırada yer alabildi. Madalyonun diğer yüzüne baktığımızdaysa yazıcının uygun fiyatı, ürünün cazibesini ikiye katlıyor. USB ve paralel arabirimleri destekleyen yazıcıda 16 MB bellek bulunuyor.

Yazıcı 1.200 dpi çözünürlükte baskı yapabiliyor ve 250 sayfalık kağıt kapasitesine sahip. Sonuç itibarıyla küçük ve orta ölçekli iş yükleri söz konusu olduğunda gerek uygun fiyatı gerekse yüksek baskı kalitesiyle bu yazıcı iyi bir seçim olacaktır. Fakat yoğun iş ortamlarında baskı hızı daha yüksek bir yazıcı, nispeten daha cazip bir alternatif olabilir.

NASIL TEST ETTİK?

Mono lazer yazıcıları nasıl test ettik?

Lazer yazıcıları test ederken, özel olarak hazırlanmış çeşitli şablonları kullandık. Bu test şablonları, gerek kalite gerekse hız ölçümü sırasında oldukça yararlı oldu. Fiyatları 600 doların altında seyreden dokuz adet lazer yazıcının katıldığı testimizde, gerek baskı kalitesi, gerekse baskı hızı ve ergonomi kategorilerinde titiz testler gerçekleştirdik.

► **OFİS VE GRAFİK BASKI HIZI (%50):** Çeşitli puntolarda metinlerden oluşan bir Word dokümanı hazırladık ve bu dosyadan her ölçümde 10 adet çıkış alarak geçen süreyi ölçtük. Bunun yanı sıra çeşitli büyüklüklere sahip yazı fontlarını, özel olarak hazırlanmış grafikleri ve sayfanın çeşitli yerlerine serpiştirilmiş küçük resimleri içeren özel bir test sayfasını da hız testinde kullandık.

► **GRAFİK BASKI KALİTESİ (%30):** Bu testte, grafik baskı hızını ölçmek için kullandığımız sayfaya ek olarak, çeşitli geçişleri gösteren ikinci bir test sayfası daha kullandık. İlk dikkat ettiğimiz, teste katılan lazer yazıcılarda çeşitli büyüklüklerde basılan harflerin kalitesiydi. Grafik çizimlerinde de çok inceden başlayıp giderek kalınlaşan

çizgilerin ne kadar doğru basılabildiğini ölçtük.

► **ERGONOMİ (%10):** Baskı teknolojileri, ön bellek ve bağlantı şekilleri gibi birçok teknik özellik, bu kategorideki puanlama sırasında belirleyici rol oynadı. Birlikte verilen yazılımların nitelikleri, kolay kurulum, kolay kullanım ve işlevsellik de, yine bu kategoride değerlendirildi. Ayrıca bağlanabilirlik olanakları, LCD ya da bellek miktarı hatta kağıt kapasitesi bu kategorinin kriterleri arasındaydı.

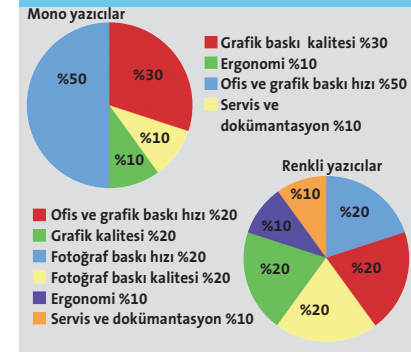
► **SERVİS VE DOKÜMANTASYON (%10):** Testimize katılan ürünlerin firmalarını arayıp çeşitli sorular sorduk, aldığımız cevaplar doğrultusunda bir değerlendirme yaptık. Burada doğru kişiye ne kadar kısa bir süre içinde ulaşabildiğimizi de dikkate aldık. Buna ek olarak, ürünlerle birlikte Türkçe kullanım kılavuzu olup olmaması ve yazılımların dilimizi destekleyip desteklemediği, ayrıca web sitelerine kolay ulaşım ve sürücü güncellemesi gibi konular da bu kategoride değerlendirildi.

Renkli lazer yazıcıları nasıl test ettik?

Renkli lazer yazıcıları test ederken mono yazıcılardan farklı olarak ek bir test yaptık ve

bunun için A4 boyutlarında özel olarak hazırlanmış bir fotoğraf kullandık. Bu test, fotoğraf baskı kalitesi ve fotoğraf baskı hızı olarak teste iki başlık ekledi. Oldukça renkli ve ayrıntılı olan bu özel fotoğraf sayesinde baskı kalitesindeki en küçük problemleri dahi görebildik. Öte yandan fotoğraf baskısı testi puanlama ağırlığını değiştirdi. Buna göre renkli lazer yazıcılarda ofis ve grafik baskı hızı %20, grafik kalitesi %20, fotoğraf baskı hızı %20, fotoğraf baskı kalitesi %20, Ergonomi %10 ve son olarak servis ve dokümantasyon puanı %10 ağırlıkla toplam puan üzerinde etkili oldu.

TEST KRİTERLERİ

1

2

3

4

250 \$ altı yazıcılar

Ürün	HP LaserJet 1020	Brother HL-2040	Samsung ML-1610	Konica Minolta PagePro 1300W
Firma	HP Türkiye	Altındağ	Koyuncu	Koyuncu
Tel	(212) 444 79 79	(212) 501 72 80	(216) 528 88 88	(216) 528 88 88
Fiyat	149 \$ + KDV	179 \$ + KDV	159 \$ + KDV	119 \$ + KDV
Web adresi	www.hp.com.tr	www.altindag-yatirim.com.tr	www.koyuncu.com.tr	www.koyuncu.com.tr
Toplam puan	97	96	91	83
Ofis ve Grafik baskı hızı	99	100	88	69
Grafik Kalitesi	94	89	97	100
Fotoğraf baskı hızı (sadece renkli yazıcılar)	-	-	-	-
Fotoğraf kalitesi (sadece renkli yazıcılar)	-	-	-	-
Ergonomi	94	100	92	98
Servis ve Dökümantasyon	100	95	90	90
Fiyat Performans	çok iyi	iyi	iyi	çok iyi
Özetle	Başarılı ve uygun fiyatlı bir yazıcı	Baskı hızının yüksekliği önemli bir avantaj	Grafik baskı kalitesi oldukça iyi.	Mükemmel bir fiyat/performans oranına sahip
Teknik veriler				
Arabirim	USB	USB, Paralel	USB	USB, Paralel
Baskı hızı Siyah Beyaz (sayfa)	14	20	16	16
Çözünürlük (dpi)	1200	1200	600	1200
Ön bellek (MB)	2	8	2	8
LCD Panel	-	-	-	-
Kağıt giriş tepsi	150	250	150	150
Çift taraflı baskı	-	-	-	-
Toner (adet)	1	1	1	1
Boyutlar (mm)	370 x 242 x 209	371 x 361 x 165.5	358 x 299 x 217	385 x 257 x 250
Ağırlık (kg)	5	6.5	5.5	7.8
İşletim sistemi desteği	Win98/Me/NT/2000/Xp; Mac OS	Win 98/Me/NT/2000/XP; Mac OS	Win 98/Me/NT/2000/XP; Mac OS	Win98/Me/NT/2000/XP; Mac OS
Test sonuçları				
Office baskı hızı (sn)	51	42	57	49
Grafik baskı hızı 1 (sn)	11	13	13	23
Grafik baskı hızı 2 (sn)	11	11	12	19
Grafik kalitesi 1	92	89	100	95
Grafik kalitesi 2	92	84	90	100

Sonuç

Şahin Ekşioglu,
CHIP Test Merkezi Editörü
esahin@chip.com.tr

Yavuz Şahin,
CHIP Test Merkezi Editörü
yavuz@chip.com.tr

■ Testimizin giriş yazısında da belirttiğimiz gibi, yazıcı satın alırken kullanım alanlarınızı, genel amacınızı ve doğal olarak bütçenizi göz önüne almalısınız. Mürekkep püskürtmeli mi, yoksa lazer yazıcı mı alacağınıza karar verdikten sonra, fikriniz lazer yazıcıdan yanaysa bundan sonraki karar verme aşamasında ne tür bir lazer yazıcı satın alacağınızı tercih etmelisiniz. Sizin için en doğru yazıcıyı böylece seçebilirsiniz. Testimize katılan toplam 13 ya-

zıcının 4'ü renkli, 4'ü mono 250 dolar altı, 5'i de mono ve 250 dolar üstü ürünlerdi. Her kategorinin hitap ettiği kesim farklılık gösterirken, doğal olarak avantaj ve dezavantajlar da kullanım amacına göre değişiyor. 250 dolar altı mono kategorisinde test birincisi olan HP LaserJet 1020, hem performans hem de fiyat/performans açısından başarılıydı. Açıkçası genelde performans birincisi olan ürünler fiyat açısından hiç de makul tablolar çizmez.

1

2

3

4

Renkli yazıcılar

Ürün	Epson Acculaser C1100	OKI C3200	Lexmark C510	Konica Minolta Magicolor 2400W
Firma	Epson Erişim Hattı	OKI Türkiye	Lexmark Türkiye	Koyuncu
Tel	(212) 336 03 03	(212) 279 23 93	(212) 220 04 40	(216) 528 88 88
Fiyat	359 \$ + KDV	395 \$ + KDV	430 \$ + KDV	360 \$ + KDV
Web adresi	www.epson.com.tr	www.oki.com.tr	www.lexmark.com.tr	www.koyuncu.com.tr
Toplam puan	96	93	92	86
Ofis ve grafik baskı hızı	89	100	94	77
Grafik kalitesi	100	94	100	95
Fotoğraf baskı hızı	100	83	73	73
Fotoğraf kalitesi	100	90	93	95
Ergonomi	90	95	100	85
Servis ve dökümantasyon	90	100	95	95
Fiyat Performans	çok iyi	iyi	iyi	çok iyi
Özetle	Hem performans hem fiyat açısından çok başarılı.	Yüksek baskı hızıyla, yoğun ofisler için ideal.	64MB bellekli yazıcı grafik baskı kalitesinde çok iyi.	Baskı kalitesi iyi. Baskı hızı nispeten düşük.
Teknik veriler				
Arabirim	USB, Paralel	USB, LAN	USB, Paralel	USB
Baskı hızı Siyah Beyaz	25	20	30	20
Baskı hızı renkli	5	12	8	5
Çözünürlük	2400	1200	2400	2400
Ön bellek	32	32	64	32
LCD panel	•	•	•	-
Kağıt giriş tepsi	180	300	250	200
Çift taraflı baskı	-	-	-	-
Toner	4	4	4	4
Boyut değeri	445 x 445 x 439	400 x 528 x 342	385 x 495 x 420	430 x 502 x 341
Ağırlık	28	20	30	18
İşletim sistemi desteği	Windows 98/ Me/ NT/ 2000/ XP; Mac OS	Windows 98/ Me/ NT/ 2000/ XP; Mac OS	Windows 98/ Me/ NT/ 2000/ XP; Mac OS	Windows 98/ Me/ NT/ 2000/ XP; Mac OS
Test sonuçları				
Office baskı hızı	121	70	79	129
Grafik baskı hızı 1	19	24	24	24
Grafik baskı hızı 2	19	23	26	26
Grafik kalitesi 1	100	94	100	95
Grafik kalitesi 2 (Renkli yazıcılarda fotoğraf)	100	90	93	95

■ ■ ■ ■ ■ Değerlendirmedeki kutucuklar, CHIP'in buradaki puanlama anahtarına göre belirleniyor. 100-90 Puan = 5 Kutucuk, 89-75 = 4 Kutucuk, 74-60 = 3 Kutucuk, 59-45 = 2 Kutucuk, 44-20 = 1 Kutucuk, 19-0 = 0 Kutucuk.

Sonuç

Dolayısıyla HP LaserJet 1020'nin bu konudaki mütevazı yaklaşımını takdir etmemek mümkün değil. Eğer bütçeniz uygunsa, bu lazer yazıcı kesinlikle sizi tatmin edecektir. Bütçeniz kısıtlıysa da hemen pes etmeyin. Zira HP LaserJet 1020, bu kategorideki en uygun fiyatlı yazıcı değil. Genel toplamda sonuncu olan Konica Minolta PagePro 1300W, 119 dolarlık çok uygun fiyatı ve yüksek grafik kalitesiyle dikkat çekiyor. Bu yazıcı çok hızlı sayılmaz fa-

kat testteki en uygun fiyatlı katılımcı olma gibi çok önemli bir avantaja sahip. Yüksek baskı kalitesini de unutmayalım.

Renkli lazer yazıcılar kategorisinde Epson Acculaser C1100'ün her açıdan tartışmasız hükümranlılığı söz konusu. Hem performans hem de uygun fiyat ödülleri alan bu yazıcı, gerçek bir mücevher. Eğer bütçeniz elveriyorsa kesinlikle kaçırmayın. Şurası bir gerçek ki, gittikçe düşen fiyatlarına rağmen renkli lazer

yazıcılar hala her keseye hitap etmiyor.

Bu noktada karar anında bütçeniz önemli bir rol oynuyor. 2. sıradaki OKI C3200'ün çok önemli iki avantajı var: Bu yazıcı kendi kategorisindeki en hızlı yazıcı. Bunun dışında doğrudan ağa bağlanabilmesi çok önemli bir avantaj. Bu iki artısı, OKI C3200'ü renkli baskılara ihtiyaç duyan yoğun ofis ortamları için cazip seçeneklerden biri haline getiriyor. 250 dolar üstü mono kategorisindeyse Lex-

250 \$ üstü yazıcılar

TEST BİRİNCİSİ
CHIP
07/2005

1

2

3

4

UYGUN FİYAT
CHIP
07/2005

5

	Lexmark T430	DELL 1700n	HP LaserJet 1160	Xerox Phaser 3450	Panasonic KX-P7305
	Lexmark Türkiye	Beko ICT	HP Türkiye	Xerox Türkiye	Pancom
	(212) 220 04 40	(212) 288 08 44	(212) 444 79 79	(800) 211 30 97	(212) 274 47 23
	600 \$ + KDV	490 \$ + KDV	319 \$ + KDV	595 \$ + KDV	267 \$ + KDV
	www.lexmark.com.tr	www.bekoict.com	www.hp.com.tr	www.xerox.com.tr	www.pancom.com.tr
	100	81	75	73	72
	Puan 0 50 100 100 100 - - 100 95 orta	Puan 0 50 100 76 85 - - 90 90 orta	Puan 0 50 100 65 80 - - 85 100 iyi	Puan 0 50 100 55 90 - - 100 90 kötü	Puan 0 50 100 48 98 - - 92 90 çok iyi
	Pahalı fakat kalite ve hız açısından çok iyi.	3 arabirimi de desteklemesi açısından çok cazip.	Grafik baskı kalitesi daha iyi olabilirdi.	3 arabirim desteği. Kağıt kapasitesi çok yüksek.	Çift taraflı baskı yapabiliyor.
	USB, Paralel	USB, Paralel, LAN	USB, Paralel	USB, Paralel, LAN	USB, Paralel
	30	24	19	24	19
	-	-	-	-	-
	1200	1200	1200	1200	1200
	32	32	16	32	16
	•	-	-	•	-
	250	250	250	500	250
	•	-	-	-	•
	1	1	1	1	1
	258 x 406 x 425	400 x 340 x 250	350 x 355 x 256	380 x 320 x 447	399 x 390.5 x 254
	14.3	12	10.4	15	10
	Windows 98/ Me/ NT/ 2000/ XP; Mac OS	Windows 98/ Me/ NT/ 2000/ XP; Mac OS	Windows 98/ Me/ NT/ 2000/ XP; Mac OS	Windows 98/ Me/ NT/ 2000/ XP; Mac OS	Windows 98/ Me/ NT/ 2000/ XP; Mac OS
	26	40	36	36	43
	11	14	20	24	53
	10	12	15	22	16
	96	92	90	92	100
	100	78	70	88	96

• = var - = yok

mark T430'un ezici bir üstünlüğü var. Yazıcı tüm testin en pahalı katılımcısıysa da, baskı hızı ve baskı kalitesi testlerinden aldığı sonuçlarla bu fiyatı hak ettiğini gösteriyor. Yazıcının ön kısmında bulunan LCD panel sayesinde baskı işlemleri daha kolay bir şekilde yönetilebiliyor. Öte yandan, bu kadar başarılı bir yazıcıda ağ bağlantısı da olsaydı, kuşkusuz ürün dört başı mamur bir yazıcı olacaktı. O kadar kusur, kadı kızında da olur demiyorsanız, 2. sı-

radaki Dell 1700n'e bir göz atın. Dell 1700n doğrudan ağ bağlantısını destekliyor. Ayrıca hız açısından da test ortalamasının üzerinde. 3. sıradaki HP LaserJet1160 ise fiyat açısından uygunsa da, baskı kalitesi daha iyi olabilirdi. Ofisiniz için lazer yazıcı satın almak istiyorsanız fakat bütçeniz kısıtlıysa son sıradaki katılımcıya bir bakın.

Bu kategorinin uygun fiyat şampiyonu Panasonic KX-P7305, yüksek baskı kalitesiyle göz

doldururken, baskı hızı açısından kendi kategorisinin en zayıf katılımcısı oluyor.

Her halükarda, yazıcı küçük ofis ortamlarına ya da yoğun bir ev ortamına ait baskı işlerinin altından rahatlıkla kalkabilir. Böylece hem uzun hem de kısa vadede tasarruf yapmış olursunuz. Ayrıca bu yazıcıyı 250 dolar altı kategorisinde bir lazer yazıcı arayan okuyucularımızın da alıcı gözüyle incelemesinde fayda var.

WintelMac!

Apple da artık Intel'ci

Yani Windows, Intel ve Mac. Wintel dostluğunun arasına kara kedi değilse de yeni bir ortak giriyor. Artık Apple bilgisayarlar Intel işlemcilerini kullanacak.

7 Haziran:
Apple Intel'e geçiyor

Steve Jobs'un planları:
Apple'ın IBM ile yollarını ayırarak PowerPC işlemcisinden Intel mimarisine geçecek olması, son zamanlardaki en önemli gelişmelerden biri.

6 Haziran'daki Apple yazılım geliştiriciler forumunun açılışında bir konuşma yapan Steve Jobs, Apple'ın bundan sonra Intel işlemcileri kullanacağını açıkladı. Jobs'a bakılırsa, bu değişiklik Apple tarihinde, Motorola 68000 işlemcilerinden PowerPC işlemcilerine geçiş ve MacOS 9'dan Mac OS X'e geçişin ardından devrim niteliği taşıyan 3. büyük olay. Bu geçişin çeşitli sebepleri varsa da, Steve Jobs'un açıklamasına göre PowerPC işlemcisi 2006'da Watt başına 15 performans puanı sunacakken, Intel 70 performans puanıyla çok daha verimli bir tablo çizecek. Bu bir yana Apple, taşınabilir bilgisayar arenasında söz sahibi ol-

mak istiyor ve bunun için 3GHz'in üstüne çıkması gerektiğinin de farkında. İşin ilginç tarafıysa, son 5 yıldır Apple mühendisleri arasında gizli bir grubun, kapalı kapılar ardında, Intel uyumlu bir işletim sistemi projesi üzerinde çalışıyor olması. Marklar adındaki bu projenin başarısını zaman gösterecek fakat Apple halinden oldukça memnun. Steve Jobs'un konuşmasının ardından yapılan tanıtımda, Intel Pentium 4 3,6 GHz işlemcili ve Mac OS X V10.4.1 işletim sistemine sahip bir Apple bilgisayar, çeşitli popüler yazılımları emülasyon olmadan sorunsuzca çalıştırmış. Leopard adındaki Intel destekli yeni işletim sisteminin Longhorn'dan önce piyasaya çıkacağı belirtiliyor. Mevcut Apple yazılımlarını uyumlu hale getirmek için gereken derleme işlemiyle ilgili çalışmalar sürerken, pek çok eski yazılımın Rosetta adlı bir emülasyon algoritması sayesinde, yeniden derlenmeden de Intel işlemcili Apple bilgisayarlarda çalışabileceği belirtiliyor. Son bir ilginç nokta ise Intel işlemcili Apple bilgisayarların Windows XP'yi de çalıştırabilecek olması.

Farklı cepheler farklı kazanımlar

Bir tarih yeniden yazılıyor. Bazı sorunların yaşanacağı aşikar. Fakat şu an için görünen o ki, Apple son 5 yıldır dersine sıkı sıkı çalışıyor. Sözün özü, Apple minareyi çalmadan önce kılıfını hazırlamış. Yazılım uyumsuzluğu problemlerine karşı ciddi bir çalışma içinde olan şirket PowerPC'den Intel'e geçişini sancısız atlatabilecek mi, bunu zaman gösterecek. Steve Jobs'un yaptığı tanıtımda, gelişmiş bir matematik yazılımı, 20 dakikalık bir sürede tamamen derleyici yazılım marifetiyle otomatik olarak x86 uyumlu hale getirilmiş. Ta-

CHIP Test Editörü Şahin Ekşioğlu, donanım dünyasında dikkatini çeken gelişmeleri, her ay günlüğünde sizlerle paylaşıyor.

Apple bilgisayara Windows: Artık Windows kullanıcıları Apple bilgisayarların muhteşem tasarımlarını iç geçirerek izlemek zorunda kalmayacak.

bii ki her yazılımın port edilmesi bu kadar kolay olmayacak. Fakat hepsi bir yana, acaba Intel uyumlu işletim sisteminin performansı nasıl olacak? Apple, kendisini Apple yapan özellikleri iyi biliyor. Kişisel fikrim, deneyimli Apple kullanıcılarının olumsuzluk hissetmeyeceği yönünde. Hatta ciddi bir performans artışı söz konusu olacak.

IBM'in konsol ve sunucu pazarındaki planları ve Apple'ın işlemci ihtiyacını yeterince karşılayamaması, Apple-Intel aşkına davetiye çıkarmış gibi. Hatta söylentilere göre, Apple önce AMD ile görüşmüş fakat AMD'nin üretim olanaklarını yetersiz bulunca Intel'e yönelmiş.

Apple'ın x86 mimarisine geçişi pek çok değişikliğe gebe olabilir. Her şeyden önce, Wintel ortaklığı yeni bir boyut kazanmış oluyor. Apple bilgisayarlarında Windows çalıştırılması, fakat Intel sistemlerde yeni MacOS'un çalıştırılmaması, tabii ki durumu Microsoft lehine çeviriyor. Öyle ya da böyle, artık Wintel değil WintelMac'den söz edebiliriz. Zira pek çok Macintosh kullanıcısı, bilgisayarlarında MacOS'e ek olarak Windows da kullanmak isteyecektir. Intel cephesinden baktığımızdaysa kuşkusuz ciddi bir kazanım söz konusu. Apple gibi saygın bir üreticiyle çalışacak olması, Intel'in gücüne güç katıyor. Hele hele taşınabilir bilgisayar pazarındaki gelişmeler, önümüzdeki yıllarda AMD'yi zor zamanların beklediğine işaret. Zaten daha güçlü olan Intel, Apple'ı saflarına katarak AMD'yi daha büyük fiyat düşüşlerine zorlayacaktır. IBM'inse zaten tuzu kuru. Önümüzdeki yıldan itibaren konsol pazarının işlemci üreticisi olan şirket, Apple'ı bir kayıp olarak görmüyor bile olabilir.

9 Haziran: Seagate'in yeni disk çözümleri

Seagate 10 adet yeni ve ilginç depolama çözümünü duyurdu. Bunlar arasında EE25 serisi diskler otomobilya da benzeri ortamlarda sıcaklık, nem ve sarsıntı gibi etkenlere karşı dayanıklılığıyla dikkat çekerken, ST1 serisi minnacık boyutlarıyla (1 inç) dikkat çekiyor. Sarsıntıya dayanıklı bu diskler, Compact Flash arabirimini destekliyor ve 8GB'lık kapasiteye sahip. DB35 serisi ise 500 GB'lık devasa kapasitesiyle günümüzün artan kapasite ihtiyacına rahat rahat cevap verebilme iddiasında. Ayrıca taşınabilir bilgisayarlar için üretilen 2,5 inçlik Momentus 5400.3 serisi, dikey çalışabilmesi ve 160 GB'lık kapasitesiyle dikkat çekiyor.

Kapasite sorununa elveda: Seagate'in yeni duyurduğu 10 disk ailesinden biri olan DB35 serisi disklerdeki 500 GB kapasite, ihtiyacı olanlar için hastaya ilaç gibi.

10 Haziran: Sony Ericsson'un yeni mucizesi

Cep telefonlarına eklenen marifetlerin sonucu yok gibi. Sony Ericsson K750i test merkezimize ulaştığında yazık ki donanım inceleme sayfaları çoktan hazırlanmıştı. Dolayısıyla ürünün detaylı incelemesi önümüzdeki aya kaldı. FM radyo, 2 megapiksel fotoğraf makinesi, Java desteği, 64 MB Memory Stick hafıza ve MP3 çalabilme gibi zengin özelliklerle dolu olan telefon, şık ve dinamik bir tasarıma sahip.

2 Megapiksellik telefon: Eğer pek çok özelliğin bir arada olduğu telefonlardan hoşlanıyorsanız Sony Ericsson K750i'yi beğeneceksiniz.

17 Haziran: Microsoft'un dosya paylaşım programı

P2P (Peer to Peer) yani dosya paylaşım yazılımları, bit torrent yazılımlarıyla eski Kazaa dönemindeki parlak zamanlarına kavuşmak üzere. Korsan yazılımı önlemeye çalışan şirketler, binlerce kullanıcıyı bir araya getiren fakat pratikte üzerinde dosya bulundurmadağı için suç unsuru oluşturmayan bit torrent sitelerini kapamanın yolunu arayadursun, Microsoft cephesinden gelen bir haber şaşkınlık yarattı. Buna göre Microsoft, Avalanche kod adında bir P2P yazılımı hazırlamakta. Her ne kadar bu yazılımın büyük boyutlu güncelleme dosyaları ve çeşitli yamalar için kullanılacağı belirtilse de, pratikte sonuçları tahmin etmek zor.

Test cihazları: Donanımların performanslarını ölçmek için hazırlanan cihazlar sayesinde birçok ürünü test etmek mümkün.

En iyi donanımlar

CHIP TOP 10

Güncel CHIP TOP 10 tabloları her ay donanım pazarındaki en başarılı ürünleri listeliyor. TOP 10 tablolarını satın alma kararlarınızda rehber olarak kullanabilirsiniz.

CHIP TOP 10 LİSTELERİ

► IDE-SATA sabit diskler	110
► Mürekkep püskürtmeli yazıcı	110
► 17"-19" monitörler	112
► 1000 \$ altı Lazer Yazıcılar	112
► Anakart Intel 775	114
► Anakart AMD 939	114
► Dijital video kamera	114
► Dijital fotoğraf makineleri	116
► Çok fonksiyonlu yazıcılar	116
► PCIe ekran kartları	116
► 100 \$ altı ekran kartları	118
► 100-200 \$ arası ekran kartları	118
► 200 \$ üstü ekran kartları	118
► Cep telefonları	120
► 15"-17" monitörler	120
► DVD-CD yazıcılar	122
► Tarayıcılar	122

■ Bildiğiniz gibi, her ay TOP 10'da en iyi donanımları yayınlıyoruz ve bu sayfalarımız sizlerden oldukça büyük ilgi görüyor. Bunda, sıralamaların yaptığımız donanım testlerinde en üst sırayı alan ilk 10 üründen oluşmasının payı büyük. Her ay gerçekleştirdiğimiz testlerde, onlarca ürün test prosedürümüz doğrultusunda tek tek inceleniyor ve sıralanıyor. Sizlerle paylaştığımız donanım veritabanımız bu şekilde oluşuyor. Bir sonraki adım, seçilen en iyi 10 ürünü bu sayfalarda sürekli olarak yayımlamak. TOP 10 sayfalarının test tablolarından en büyük farkı, önemli kısa bilgilerin yer alması ve her ay güncellenmesi. Buna ek olarak, donanım incelemelerimizde de test prosedürlerine sadık kaldığımız için, daha önce testi kaçırın ya da piyasaya yeni sürülen ürünleri de aynı kriterlerle ölçüp değerlendirmeye katabiliyoruz. Bu, aylar önce test edilen bir ürün ile yeni çıkan bir ürünün rahatlıkla kıyaslanabilmesi ve sıra-

lanabilmesi avantajını sağlıyor. Sayfalara baktığınızda, ürünleri önce kategorilere ayırdığımız, sonra da performanslarına göre listelediğimiz dikkatinizi çekecektir. TOP 10 tablolarımızda Fiyat / Performans oranlarına da yer verdiğimiz için, bu bilgileri satın alma rehberi olarak da kullanabilirsiniz. Bu oranın yalnızca o ayki ürünler için geçerli olduğunu unutmanızda fayda var. Yani performans puanı yüksek olan yeni bir ürün, şayet fiyatı da uygun ise tüm diğer ürünlerin Fiyat / Performans oranını kolayca değiştirebilir. Ürünlerin performanslarını bir bakışta görebilmeniz için de renk kodları kullanıyoruz. Yeşil renk, test ve incelemelerde çok iyi performans ortaya koyan ürünleri gösteriyor. Performansı iyi olan ürünler sarı, orta seviye performans gösteren ürünler de turuncu renkle temsil ediliyor. Güncel TOP 10 tablolarının tümüne www.chip.com.tr adresinden de erişebilirsiniz.

Satın alma kararınız için CHIP TOP 10 tabloları

Bir aygıtın sıralaması CHIP Toplam Puanından elde ediliyor. Puanlar eşitse fiyatı daha uygun olan ürün bir üst sırada yer alıyor.

Bir aygıtın CHIP Toplam Puanı tek tek değerlendirmeler baz alınarak hesaplanıyor. CHIP Toplam Puanı sonucunda aygıtların sınıfları ortaya çıkıyor. Aygıt sınıflarında ayırım, zirve sınıfı, üst sınıf ve orta sınıf aygıtlar şeklinde yapılıyor.

Bu sütunlar puanlamalar, ölçüm değerleri veya teknik bilgilerden oluşuyor. Tablolarda sadece en önemli olanları yer alıyor. Ürünleri temin edebileceğiniz firmaların iletişim bilgilerini e-CHIP'te CHIP TOP 10 bölümünde bulabilirsiniz.

17" MONİTÖRLER

Sıra	Marka	CHIP Top. P.	Fiyat/Performans	Fiyat (5 + 50k)	Genişlik	Kontrast	Renk Sayısı	Ekran	İşlemci	Teknik veriler
1	Sony CPD-G220P	94	88	528	76	300	97	100	95	T. CRT, 0.24 mm, 1600 x 1200 Pixel
2	Sony CPD-G200P	92	85	875	71	300	98	99	94	T. CRT, 0.24 mm, 1600 x 1200 Pixel
3	AOI Microscan C7000	80	80	260	74	30	95	89	99	T. CRT, 0.24 mm, 1600 x 1200 Pixel
4	Samsung SyncMaster T57 NF	80	80	267	75	30	94	88	90	N.Flat, 0.25 mm, 1620x1440 Pixel
5	Samsung SyncMaster T57 DFX	79	80	250	75	30	93	88	90	D.Flat, 0.20 mm, 1620x1440 Pixel
6	Philips 107B4	78	80	189	71	30	86	90	90	D. Flat, 0.25 mm, 1600x1200 Pixel
7	Mitsubishi 17F95	78	80	206	74	30	91	89	87	D. Flat, 0.25 mm, 1600x1200 Pixel
8	Viewsonic G5771	77	80	330	90	30	83	83	83	D. Flat, 0.26 mm, 1280x1024 Pixel
9	Eyema VisionMaster Pro 418	76	80	360	43	30	100	91	100	D. Flat, 0.25 mm, 1600 x 1200 Pixel
10	Sony CPD-E220E	76	80	299	57	30	98	86	90	T. CRT, 0.24 mm, 1280 x 1024 Pixel

Yükseklik, Ayni kalite, Y. Cerrahi

Bu renklerle aygıtları şu gruplara ayırıyoruz:

- Zirve sınıfı
- Üst sınıf
- Orta sınıf

Bu simge ile CHIP TOP 10'a yeni giren ürünleri ifade ediyoruz.

Her ay ürünlerin son kullanıcı satış fiyatlarını güncelliyoruz. Ürünleri daha uygun fiyatlarla da temin etmeniz mümkün. Fiyat ve CHIP toplam puanından da daha sonra Fiyat/Performans puanını 5'lik okul notu sistemine göre hesaplıyoruz.

Tek tek değerlendirmelerdeki en iyi değerler sütunlarda kalın yazı tipleriyle gösteriliyor. Sadece puanlamalarda bu tip bir öne çıkarılma söz konusu, teknik özelliklerde böyle bir uygulama yok.

DEĞERLENDİRME

» Kendi kriterlerinize göre değerlendirin

TOP 10 tablolarında, CHIP Test Merkezi'nde yapılan testler sonucunda ilk 10 arasına girmeyi hak eden ürünleri, performans puanları ve teknik bilgileriyle birlikte bulabilirsiniz. Tablolarda iki ayrı puan türü yer alıyor. Bunlar Performans ve Fiyat/Performans olarak sınıflandırıldı. Sizin için ürünün fiyatından çok performansı önemli ise, size hitap edecek olan performans puanlandırmasıdır. Ama eğer bir ürünün performansından çok fiyatına önem veriyorsanız, o zaman fiyat/performans

oranı belirleyici faktörünüz olacaktır. CHIP TOP 10 listelerinde ürünler sıralanırken performans puanları dikkate alınıyor. Fiyat sıralamada bir etken değil. Bu listeler her ay güncellendiğinden, fiyatların değişmesi fiyat/performans oranını da her ay değiştiriyor. Fakat fiyatın test kriterleri içinde ayrı bir başlık olmaması nedeniyle, fiyat/performans sıralamasını tabloya bakarak siz oluşturmalısınız. CHIP TOP 10 tablolarını dergide olduğu gibi CHIP Online'da da (www.chip.com.tr) bulabilirsiniz.

HTB ELEKTRONİK VE BİLGİSAYAR
 BÜYÜKDERE CAD. SOMER APT. KAT:8 DAİRE:19
 TEL: 0 212 288 5254 FAX: 0 212 288 5273
 MECİDİYEKÖY / İSTANBUL
 WWW.HTB.COM.TR | HTB@HTB.COM.TR

IDE SABİT DİSKLER

Sıra	Marka	CHIP Top. P.	Fiyat/Performans	Fiyat (\$ + kdv)	Disk Perfor.	Gürültü Oranı	Çalışma Sıcaklığı	Servis ve Doküman.	Kapasite (GB)	Teknik veriler Araba, ön bellek, Dönüş Hızı (rpm)
1	Seagate Barracuda ST3200822A	96	■■■■■	128	96	100	92	100	200	U-DMA/133, 8 MB, 7200 rpm
2	Samsung SP1203N	92	■■■■■	91	91	90	100	95	120	U-DMA/133, 2 MB, 7200 rpm
3	Samsung SP0802N	92	■■■■■	63	93	80	92	95	80	U-DMA/133, 2 MB, 7200 rpm
4	Maxtor Maxline Plus II	90	■■■■■	259	90	91	89	90	250	U-DMA/133, 8 MB, 7200 rpm
5	Samsung SP1614N	89	■■■■■	99	92	73	80	95	160	U-DMA/133, 8 MB, 7200 rpm
6	Samsung SP0411N	88	■■■■■	55	89	83	86	95	40	U-DMA/133, 2 MB, 7200 rpm
7	Western Digital Caviar WD2500	88	■■■■■	249	90	84	80	90	250	U-DMA/100, 8 MB, 7200 rpm
8	Western Digital Caviar WD1200	86	■■■■■	99	86	95	75	90	120	U-DMA/100, 8 MB, 7200 rpm
9	Western Digital Caviar WD800	84	■■■■■	71	85	78	86	90	80	U-DMA/100, 8 MB, 7200 rpm
10	Western Digital Caviar WD1800	58	■■■■■	185	49	77	77	90	180	U-DMA/100, 8 MB, 7200 rpm

SATA SABİT DİSKLER

Sıra	Marka	CHIP Top. P.	Fiyat/Performans	Fiyat (\$ + kdv)	Disk Perfor.	Gürültü Oranı	Çalışma Sıcaklığı	Servis ve Doküman.	Kapasite (GB)	Teknik veriler Araba, ön bellek, Dönüş Hızı (rpm)
1	Western Digital Raptor WD740GD	95	■■■■■	229	95	100	92	90	74	S-ATA, 8 MB, 10000 rpm
2	Western Digital Raptor WD360GD	94	■■■■■	159	94	100	92	90	36.7	S-ATA, 8 MB, 10000 rpm
3	Samsung SP1614C	90	■■■■■	111	90	88	86	95	160	S-ATA, 8 MB, 7200 rpm
4	Seagate Barracuda ST3400832AS	89	■■■■■	418	88	87	90	100	400	S-ATA, 8 MB, 7200 rpm
5	Samsung SP0812C	89	■■■■■	77	88	87	90	95	80	S-ATA, 8 MB, 7200 rpm
6	Samsung SP1213C	89	■■■■■	102	84	98	100	95	120	S-ATA, 8 MB, 7200 rpm
7	Seagate Barracuda ST3160827AS	75	■■■■■	129	71	84	51	100	160	S-ATA, 8 MB, 7200 rpm

MÜREKKEP PÜSKÜRTMELİ YAZICILAR

Sıra	Marka	CHIP Top. P.	Fiyat/Performans	Fiyat (+ kdv)	Office Baskı Hızı	Grafik Baskı Hızı	Resim Baskı Hızı	Grafik Kalitesi	Resim Kalitesi	Teknik veriler Ergonomi, çözünürlük, arayüz, baskı hızı
1	Epson Stylus Photo R800	96	■■■■■	399 €	90	90	89	100	100	100, 5760 x 1440 dpi, Paralel/USB, 17/8
2	Epson Stylus C84	93	■■■■■	105 €	100	100	81	92	92	100, 5760 x 1440 dpi, Paralel/USB, 22/12
3	HP Deskjet 5652	91	■■■■■	145 \$	93	54	98	100	95	100, 4800 x 1200 dpi, Paralel/USB, 21/15
4	Canon i455	87	■■■■■	145 \$	87	27	92	98	100	89, 4800 x 1200 dpi, USB, 18/12
5	HP Deskjet 5150	85	■■■■■	96 \$	90	52	100	85	87	94, 4800 x 1200 dpi, USB, 19/14
6	HP Deskjet 3650	81	■■■■■	78 \$	73	45	87	87	89	83, 4800 x 1200 dpi, USB, 17/12
7	Canon i350	79	■■■■■	79 €	79	77	75	85	78	83, 4800 x 1200 dpi, USB, 16/11
8	Epson Stylus C64	76	■■■■■	81 €	70	53	51	74	84	94, 5760 x 1440 dpi, Paralel/USB, 17/9
9	Canon i250	76	■■■■■	79 €	70	76	74	74	78	80, 4800 x 1200 dpi, USB, 12/9

1. SIRA: Epson Stylus photo R800

Çok iyi kalitede baskı imkanı sunan bir masaüstü çözümü.

- Yüksek çözünürlük.
- 1.440 memeli baskı kafası.
- CD üzerine baskı imkanı.

CHIP Toplam Puanı: **96**
Fiyatı: 399 Euro (kötü)

3. SIRA: HP deskjet 5652

Gerek metinlerde, gerekse de resimli baskılarda iyi bir çözüm sunuyor.

- Baskı kalitesi çok iyi.
- Çok yönlü kullanımlar.
- Başarılı yazılım desteği ve ergonomi.

CHIP Toplam Puanı: **91**
Fiyatı: 145 \$ (iyi)

17" MONİTÖRLER

Sıra	Marka	CHIP Top. P.	Fiyat/Performans	Fiyat (\$ + kdv)	Convergence	Contrast Seviyesi	Renk Skala Değerlen.	Ergonomi	Geometri	Teknik veriler Ekran tipi, Nokta aralığı (mm), Çözünürlük (pixel)
1	Sony CPD-G220P	94	■■■■□□	289	76	100	97	100	95	T.CRT, 0,24 mm, 1.600 x 1.200
2	LG F700P	80	■■■■■□	191	77	50	94	90	90	Flat, 0,24 mm, 1.920 x 1.440
3	ADI Microscan G700i	80	■■■■■□	190	74	50	93	89	93	T.CRT, 0,24 mm, 1.600 x 1.200
4	Samsung SyncMaster 757 NF	79	■■■■■□	191	76	50	90	88	92	NaturalFlat, 0,25 mm, 1.920 x 1.440
5	Samsung SyncMaster 757 DFX	78	■■■■■□	192	75	50	88	88	90	D.Flat, 0,20 mm, 1.920 x 1.440
6	Philips 107B4	77	■■■■■□	159	73	50	84	90	90	D.Pitch, 0,25 mm, 1.600 x 1.200
7	Miro 17F95	77	■■■■■□	155	72	50	87	89	87	Dot Pitch, 0,25 mm, 1.600 x 1.200
8	LG T710BH	76	■■■■■□	110	70	50	90	85	85	Flat, 0,20 mm, 1.280 x 1.024
9	Sony CPD-E220E	75	■■■■■□	250	57	50	94	86	92	T.CRT, 0,24 mm, 1.280 x 1.024
10	Iiyama VisionMaster Pro 410	74	■■■■■□	255	43	50	90	91	100	D.Trön, 0,25 mm, 1.600 x 1.200

19" MONİTÖRLER

Sıra	Marka	CHIP Top. P.	Fiyat/Performans	Fiyat (\$ + kdv)	Conv.+ Geo. P.	Ergonomi	Yatay Frekansı	Düşey Frekansı	Boyutları (GxYxD)	Teknik veriler Ekran tipi, Nokta aralığı (mm), Çözünürlük (dpi)
1	Sony G400	98	■■■■■□	449	96	100	30-96 kHz	48-120 Hz	446 x 464 x 461	Trinitron, 0,24, 1.600 x 1.200
2	LG 995FT	95	■■■■■□	295	96	94	30-96 kHz	50-160 Hz	470 x 480 x 470	Flat Square Tube, 0,24, 1.600 x 1.200
3	Philips 109P	95	■■■■■□	315	95	94	30-110 kHz	50-160 Hz	456 x 469 x 438	Flat Square Tube, 0,25, 1.920 x 1.440
4	Philips 109P4	95	■■■■■□	305	97	95	30-111 kHz	50-160 Hz	460 x 450 x 450	Flat Square Tube, 0,24, 1.920 x 1.440
5	LG Flatron EZ T910BU	94	■■■■■□	245	97	90	30-98 kHz	50-160 Hz	443 x 458 x 450	Flat, 0,24, 2.048 x 1.536
6	NecFP950	94	■■■■■□	593	100	85	31-110 kHz	55-160 Hz	442 x 456 x 447	Grill Pitch, 0,25, 1.600 x 1.200
7	Hyundai ImageQuest Q995	92	■■■■■□	251	90	95	30-110 kHz	50-160 Hz	436 x 431 x 456	DynaFlat-X, 0,25/0,20, 1.600 x 1.200
8	Sony E400	91	■■■■■□	425	96	83	30-96 kHz	48-120 Hz	446 x 464 x 461	Trinitron, 0,24, 1.600 x 1.200
9	Hyundai ImageQuest Q910	89	■■■■■□	215	85	95	30-107 kHz	50-150 Hz	436 x 431 x 456	DynaFlat-X, 0,20, 1.600 x 1.200
10	Benq V991	88	■■■■■□	235	90	85	30-95 kHz	50-160 Hz	466 x 455 x 463	Flat Square Tube, 0,25, 1.600 x 1.200

2. SIRA: LG 995FT

Fiyat / Performans açısından çok uygun bir ürün.

- Yüksek çözünürlüklere ulaşıyor.
- Birçok teknoloji tarafından destekleniyor.
- Uygun fiyat

CHIP Toplam Puanı: **95**
Fiyatı: 295 \$ (çok iyi)

8. SIRA: Sony E400

Başarılı tasarımı ile her ortamda kullanabileceğiniz bir ürün.

- Başarılı ergonomi
- 1280 x 1024, 91 Hz
- Yüksek fiyat

CHIP Toplam Puanı: **91**
Fiyatı: 425 \$ (orta)

1000 \$ ALTI LAZER YAZICILAR

Sıra	Marka	CHIP Top. P.	Fiyat/Performans	Fiyat (+ kdv)	Office Baskı Hızı	Grafik Baskı Hızı	Resim Kalitesi	Grafik Kalitesi	Ergonomi + B. gelenler	Teknik veriler Çözünürlük, Bellek
1	Xerox Phaser 4400	95	■■■■■□	950 \$	97	98	94	90	95	1200 x 1200 dpi, 64 MB
2	Lexmark Optra T614	94	■■■■■□	940 \$	93	100	95	86	93	1200 x 1200 dpi, 16 MB
3	Xerox Phaser 4500	93	■■■■■□	931 \$	85	85	90	95	95	1200 x 1200 dpi, 48 MB
4	Kyocera Mita FS-3800	87	■■■■■□	840 €	90	82	87	86	95	1200 x 1200 dpi, 16 MB
5	Kyocera Mita FS-1900	86	■■■■■□	630 €	87	78	92	87	95	1200 x 1200 dpi, 16 MB
6	Brother HL-5130	85	■■■■■□	210 \$	92	91	78	80	90	2400 x 600 dpi, 8 MB
7	HP Laserjet LJ1300	84	■■■■■□	350 \$	91	85	80	81	90	1200 x 1200 dpi, 16 MB
8	Konica Minolta 1300W	84	■■■■■□	139 €	90	90	75	78	90	1200 x 1200 dpi, 8 MB
9	Brother HL-1430	81	■■■■■□	159 \$	84	85	76	78	85	600 x 600 dpi, 4 MB
10	Samsung ML1520	79	■■■■■□	135 \$	82	84	78	74	75	600 x 600 dpi, 8 MB

ANAKART INTEL775

Sıra	Marka	CHIP Top. P.	Fiyat/Performans	Fiyat (+ kdv)	Performans	Stabilite	Birlikte gelenler	Servis/Dokümantasyon	Chipset	Teknik veriler (Ram, Audio, Lan,Wlan)
YENİ 1	Asus P5AD2 Premium	99	■■■■■	230	100	100	98	92	i925X	DDR2-600, 7.1 HDA, 2 x 1 Gbit, 54 Mbit
2	Gigabyte GA-8I955X Royal	98	■■■■■	200	99	100	96	100	i955X	DDR2-667, 7.1 HDA, 2 x 1 Gbit
3	Asus P5GD2 Premium	98	■■■■■	175	96	100	100	100	i915P	DDR2-600, 7.1 HDA, 2 x 1 Gbit, 54 Mbit
4	MSI P4N Diamond	97	■■■■■	240	99	92	100	92	nForce4	DDR2-667, 7.1 Creative HDA, 2 x 1 Gbit
YENİ 5	MSI 945G Neo Platinum	95	■■■■■	140	100	99	90	83	i945G	DDR2-667, 7.1 HDA, 1 Gbit
YENİ 6	Asus P5LD2 Deluxe WiFi - TV	95	■■■■■	260	99	92	92	92	i945P	DDR2-667, 7.1 HDA, 1 Gbit, 54 Mbit
YENİ 7	Epox 5NVA + SLI	94	■■■■■	180	99	98	87	83	nForce4	DDR2-667, 7.1 AC97, 1 Gbit
8	Foxconn 925XE7AA	93	■■■■■	180	100	100	87	67	i925XE	DDR2-667, 7.1 HDA, 2X1 Gbit
9	MSI 915P Neo2	92	■■■■■	135	99	100	79	92	i915P	DDR2-533, 7.1 HDA, 1 Gbit
10	Foxconn 955X7AA8EKRS2	92	■■■■■	220	99	100	85	67	i955X	DDR2-667, 7.1 HDA, 2X1 Gbit

1. SIRA: Asus P5AD2 Premium

Güncel teknoloji, yüksek performans ve tam donanımlı.

■ PAT ve Hyper Path2 ile yüksek performans

■ DDR2 bellek ve PCI Express'e geçiş sayesinde darboğaza son
■ 802.11b/g ve 8 kanal HD ses desteği

CHIP Toplam Puanı: **99**
Fiyatı: 230 dolar (kötü)

9. SIRA: MSI 915P Neo2

Neo2 kendi sınıfında oldukça güçlü ve bir o kadar stabil çalışan bir ürün.

■ Yüksek performans, stabil çalışma
■ Ekstra ATA/133 kontrolörü var
■ W-Lan ve Bluetooth için PCI yuvası

CHIP Toplam Puanı: **92**
Fiyatı: 135 dolar (çok iyi)

ANAKART AMD 939

Sıra	Marka	CHIP Top. P.	Fiyat/Performans	Fiyat (+ kdv)	Performans	Stabilite	Birlikte gelenler	Yapısı	Servis/Doküman.	Teknik veriler (Chipset, USB2.0, Network, Sound Chip)
1	MSI K8N Diamond	96	■■■■■	200	100	100	93	71	100	Nvidia nForce4 SLI
2	Gigabyte GA-K8NXP SLI	93	■■■■■	170	94	90	97	88	87	Nvidia nForce4 SLI
3	DFI Lanparty nF4 SLI-DR	92	■■■■■	185	97	88	86	100	96	Nvidia nForce4 SLI
4	Asus A8N-SLI Deluxe	92	■■■■■	150	91	88	100	88	74	Nvidia nForce 4 SLI
5	Gigabyte GA-K8NXP-9	91	■■■■■	150	94	88	91	88	57	Nvidia nForce4 Ultra
6	MSI K8N Neo 4 Platinum	90	■■■■■	135	88	94	92	85	61	Nvidia NForce4 Ultra
7	ECS KN1 Extreme	90	■■■■■	120	97	89	87	68	65	Nvidia nForce4 Ultra
8	Abit AX8	88	■■■■■	115	88	89	86	94	65	VIA K8T890
9	Albatron K8X890 Pro II	88	■■■■■	110	94	88	78	82	68	VIA K8T890
10	Chaintech VNF4 Ultra	88	■■■■■	120	91	88	75	100	63	Nvidia nForce4 Ultra

DİJİTAL VİDEO KAMERA

Sıra	Marka	CHIP Top. P.	Fiyat/Performans	Fiyat (€+ kdv)	Görüntü Kalitesi	Ses Kalitesi	Ergonomi	Birlikte gelenler	Servis Döküman.	Teknik veriler (Çözünürlük, Zum, Ağırlık)
1	Canon XM2	94	■■■■■	2070	96	91	100	83	100	3 x 0,47 Mpixel, 20X, 1.200 g
2	Sony DCR-HC1000	92	■■■■■	1460	100	81	95	85	83	3 x 1,07 Mpixel, 12X, 780 g
3	Canon XL2	92	■■■■■	4550	100	80	92	81	98	3 x 0,8 Mpixel, 20X, 2410 g
4	Sony DCR-VX2100	92	■■■■■	2770	100	93	86	100	46	3 x 0,45 Mpixel, 12X, 1.500
YENİ 5	Sony HDR - FX1	91	■■■■■	3200	92	85	100	83	96	3 x 1,12 Mpixel, 12X, 2.177 g
6	Panasonic NV-GS400	87	■■■■■	1350	87	86	92	88	70	3 x 1,07 Mpixel, 12X, 700 g
7	JVC GR-PD1	85	■■■■■	2600	93	78	80	77	87	1,18 Mpixel, 10X, 1.270 g
8	Sony DCR-PC350	84	■■■■■	1050	87	85	88	83	59	3 x 0,31 Mpixel, 10X, 440 g
9	JVC GR-DX307	81	■■■■■	725	93	74	82	73	60	1,33 Mpixel, 10X, 435 g
10	Canon MVX35	80	■■■■■	980	85	89	75	81	50	2,2 Mpixel, 10X, 470 g

DİJİTAL FOTOĞRAF MAKİNELERİ

Sıra	Marka	CHIP Top. P.	Fiyat/Performans	Fiyat (€+ kdv)	Görüntü Kalitesi	Ergo-nomi	Beraber. Gelen Don.	Servis/ Doküman.	Optik Zum	Teknik veriler USB, AV Out, ağırlık
1	Sony DSC-F828	89	■■■■■	980	97	86	95	67	7 X	2.0, AV Out, 940 g
2	Panasonic Lumix DMC-FZ20	86	■■■■■	630	85	94	95	50	12 X	2.0, AV Out, 556 g
3	Canon PowerShot Pro1	86	■■■■■	969	96	80	100	67	7 X	2.0, AV Out, 545 g
4	Nikon Coolpix 8800	86	■■■■■	999	100	96	56	86	10 X	2.0, AV Out, 680 g
5	Minolta Dimage A2	85	■■■■■	822	83	96	87	83	7 X	2.0, AV Out, 643 g
6	Nikon Coolpix 8400	85	■■■■■	828	98	88	63	86	3,5X	2.0, AV Out, 470 g
7	Fujifilm FinePix E550	84	■■■■■	422	94	83	77	67	4 X	2.0, AV Out, 261 g
8	Olympus Camedia C8080	84	■■■■■	845	93	80	90	86	5 X	2.0, AV Out, 720 g
9	Sony Cybershot DSC-P200	83	■■■■■	455	90	95	73	60	3 X	2.0, AV Out, 180 g
10	Sony Cybershot DSC-V3	83	■■■■■	685	89	96	72	57	4 X	2.0, AV Out, 395 g

ÇOK FONKSİYONLU YAZICILAR

Sıra	Marka	CHIP Top. P.	Fiyat/Performans	Fiyat (€+ kdv)	Görüntü Kalitesi	Ergo-nomi	Beraber. Gelen Don.	Servis/ Doküman.	Optik Zum	Teknik veriler USB, AV Out, ağırlık
1	Epson Stylus Photo RX700	93	■■■■■	370	99	100	100	71	95	5.760 x 1.440 dpi, USB 2.0
2	Canon Pixma MP760	92	■■■■■	340	94	100	100	100	96	4.800 x 1.200 dpi, USB 2.0
3	Epson Stylus Photo RX620	82	■■■■■	270	95	100	100	100	76	5.760 x 1.440 dpi, USB 2.0
4	HP Photosmart 2610 All-in-One	82	■■■■■	270	96	87	98	83	84	4800 x 1200 dpi, USB 2.0
5	Epson Stylus Photo RX600	81	■■■■■	300	95	100	100	96	60	5760 x 1440 dpi, USB 2.0
6	HP OfficeJet 6210	80	■■■■■	270	98	85	80	98	81	4800 x 1200 dpi, USB 1.1
7	Epson Stylus Photo RX500	80	■■■■■	240	95	100	97	94	60	5760 x 1440 dpi, USB 2.0
8	Canon SmartBase MP730 Photo	80	■■■■■	380	76	95	98	88	73	4800 x 1200 dpi, USB 1.1
9	Epson Stylus CX6600	79	■■■■■	180	87	89	95	100	84	5760 x 1440 dpi, USB 2.0
10	HP PSC 1610	79	■■■■■	140	96	72	71	93	87	4800 x 1200 dpi, USB 1.1

6. SIRA: HP OfficeJet 6210

6210 ile dijital kameralardaki resimler doğrudan yazdırılabilir.

- Çok iyi metin baskısı
- Çok iyi metin kopyalama hızı
- Kötü tarama kalitesi

CHIP Toplam Puanı: 80
Fiyatı: 270 € (orta)

9. SIRA: Epson Stylus CX6600

Özel mürekkepleriyle hemen hemen tüm kağıtlara kaliteli baskı imkanı sunuyor.

- İyi donanım özellikleri
- İyi tarama kalitesi
- Yavaş

CHIP Toplam Puanı: 79
Fiyatı: 180 € (iyi)

PCIe EKРАН KARTLARI

Sıra	Marka	CHIP Top. P.	Fiyat/Performans	Fiyat (€ + kdv)	3B Performs	Donanım Özellikleri	Kutu İçeriği	Belleği	CHIP	Grafik Yongası
1	GeCube Radeon X850 XT	89	■■■■■	470	100	71	82	256 MB	520 MHz	Radeon X850 XT
2	MSI RX800XT-VTD256E	88	■■■■■	490	96	100	59	256 MB	500 MHz	Radeon X800 XT
3	Asus Extreme AX 800XT Platinum	87	■■■■■	580	99	96	58	256 MB	520 MHz	Radeon X800 XT PE
4	Asus Extreme 6800GT	87	■■■■■	390	94	88	88	256 MB	350 MHz	GeForce 6800 GT
5	PowerColor GameFX X800XL	86	■■■■■	300	88	96	73	256 MB	400 MHz	Radeon X800 XL
6	Gigabyte GV-RX80T256V	86	■■■■■	455	96	95	55	256 MB	500 MHz	Radeon X800 XT
7	PowerColor GameFX X800XT	86	■■■■■	520	96	91	56	256 MB	500 MHz	Radeon X800 XT
8	MSI NX6600G T-TD128E	78	■■■■■	180	68	98	76	128 MB	500 MHz	GeForce 6600 GT
9	Sapphire Radeon X800	77	■■■■■	270	78	66	74	256 MB	392 MHz	Radeon X800
10	Leadtek WinFast PX6600 GT TDH	75	■■■■■	185	68	80	78	128 MB	500 MHz	GeForce 6600 GT

100 \$ ALTI EKRAN KARTLARI

Sıra	Marka	CHIP Top. P.	Fiyat/ Performans	Fiyat (\$ + kdv)	3B Performs	Donanım Özellikleri	Kutu İçeriği	Belleği (MB)	CHIP/ B.F. (Mhz)	Grafik Yongası
1	MSI RX9550 TD128	45	■■■■■	69	40	30	90	128 MB	250/200	Radeon 9550
2	Sapphire Radeon 9550	41	■■■■■	74	38	18	85	128 MB	250/200	Radeon 9550
3	Sapphire Radeon 9550	41	■■■■■	92	38	17	85	256 MB	250/200	Radeon 9550
4	Asus A9550 GE	40	■■■■■	86	37	14	90	128 MB	250/200	Radeon 9550
5	HIS 9550 SE	38	■■■■■	100	34	15	85	256 MB	250/200	Radeon 9550
6	HIS 9550 SE	31	■■■■■	75	25	16	85	128 MB	250/200	Radeon 9550
7	MSI RX9550SE-TD128	31	■■■■■	64	24	16	90	128 MB	250/200	Radeon 9550
8	Gecube 9550 Encore	29	■■■■■	76	22	18	85	128 MB	250/200	Radeon 9550
9	Asus A9250 GE	19	■■■■■	83	10	8	85	256 MB	240/200	Radeon 9250
10	MSI RX9250-T128	13	■■■■■	45	2	5	90	128 MB	240/166	Radeon 9250

100 \$ - 200 \$ ARASI EKRAN KARTLARI

Sıra	Marka	CHIP Top. P.	Fiyat/ Performans	Fiyat (\$ + kdv)	3B Performs	Donanım Özellikleri	Kutu İçeriği	Belleği (MB)	CHIP/ B.F. (Mhz)	Grafik Yongası
1	ASUS Radeon 9600XT	87	■■■■■	160	87	80	95	128 / DDR	500 / 600	Radeon 9600XT
2	Powercolor 9600XT Bravo Edition	86	■■■■■	160	90	80	68	128 / DDR	500 / 600	Radeon 9600XT
3	Gigabyte 9600XT	83	■■■■■	161	87	74	75	128 / DDR	500 / 600	Radeon 9600XT
4	HIS 9600XT	82	■■■■■	165	91	44	63	128 / DDR	500 / 650	Radeon 9600XT
5	Leadtek A360 TDH	82	■■■■■	171	77	100	91	256 / DDR	425 / 500	GeForce FX5700
6	Inno3D 5700 Ultra	81	■■■■■	171	92	29	68	128 / GDDR3	475 / 900	GeForce FX5700 Ultra
7	FIC 9600XT	79	■■■■■	145	87	59	50	128 / DDR	500 / 600	Radeon 9600XT
8	MSI FX5700	74	■■■■■	134	81	14	90	128 / DDR	425 / 550	GeForce FX5700
9	Abit Siluro FX5700	72	■■■■■	170	77	59	55	256 / DDR	425 / 500	GeForce FX5700
10	Asus V9570TD	71	■■■■■	179	78	29	75	256 / DDR	425 / 500	GeForce FX5700

1. SIRA: Asus Radeon 9600XT

Soğutucunun VPU'nun yanında bellek modüllerini de örtmesi esnek bir kullanım sağlıyor.

- Yüksek performans
- Analog video girişi
- Başarılı fiyat performans oranı

CHIP Toplam Puanı: **87**
Fiyatı: 160 \$ (iyi)

5. SIRA: Leadtek A360 TDH

Üzerindeki analog video girişi sayesinde çok yönlü bir kullanım sunuyor.

- Zengin donanım özellikleri
- Başarılı soğutma

CHIP Toplam Puanı: **82**
Fiyatı: 171 \$ (iyi)

200 \$ ÜSTÜ EKRAN KARTLARI

Sıra	Marka	CHIP Top. P.	Fiyat/ Performans	Fiyat (\$ + kdv)	3B Performs	Donanım Özellikleri	Kutu İçeriği	Belleği (MB)	CHIP/ B.F. (mhz)	Grafik Yongası
1	Asus V9999 Ultra Deluxe	93	■■■■■	489	98	74	82	256 / GDDR3	400 / 1100	GeForce FX6800 Ultra
2	Asus AX 800XT	88	■■■■■	485	90	84	79	256 / GDDR3	520 / 1120	Radeon 800XT
3	MSI 6800GT	88	■■■■■	501	92	51	100	256 / GDDR3	350 / 1000	GeForce FX6800GT
4	MSI RX800 Pro T256	82	■■■■■	505	77	100	100	256 / GDDR3	475 / 900	Radeon X800PRO
5	Leadtek A400GT	82	■■■■■	505	89	38	79	256 / GDDR3	350 / 1000	GeForce FX6800GT
6	Asus 9999 Gamer	78	■■■■■	370	79	74	72	256 / GDDR3	350 / 1000	GeForce FX6800
7	Leadtek A400 TDH	71	■■■■■	370	71	64	79	128 / DDR	325 / 700	GeForce FX6800
8	Leadtek A380 Ultra TDH	66	■■■■■	505	58	100	83	256 / DDR	475 / 950	GeForce FX5950 Ultra
9	Gigabyte 9800XT	62	■■■■■	478	60	64	75	256 / DDR	412 / 730	Radeon 9800 XT
10	Sparkle 6800	62	■■■■■	373	70	25	50	128 / DDR	325 / 700	GeForce FX6800

CEP TELEFONLARI

Sıra	Marka	CHIP Top. P.	Fiyat/Performans	Fiyat (€+ kdv)	Telefon fonk.	Multi-medya	Veri/ mesaj	Pratik	Ağırlık	Teknik veriler (Boyut ve özellik)
YENİ 1	Sony Ericsson k750i	95	■■■■■	329	92	100	89	96	102 g	100 x 47 x 21 mm, Digicam, e-Mail, BT, IR, ser, USB
2	Nokia 6630	94	■■■■■	395	100	96	100	89	130 g	110 x 60 x 24 mm, Digicam, e-Mail, BT, USB
3	Nokia 6230i	94	■■■■■	369	88	97	91	96	99 g	103 x 45 x 99 mm, Digicam, e-Mail, BT, IR, USB
4	Siemens S65	93	■■■■■	299	95	84	88	98	104 g	109 x 48 x 21 mm, Digicam, e-Mail, BT, IR, USB, ser
5	Nokia 6680	92	■■■■■	619	97	98	100	85	136 g	108 x 55 x 20 mm, Digicam, e-Mail, BT, USB
6	Nokia 6230	92	■■■■■	289	89	84	93	97	97 g	103 x 45 x 20 mm, Digicam, e-Mail, BT, IR, USB
7	Sony Ericsson S700i	91	■■■■■	500	85	100	83	94	132 g	107 x 49 x 27 mm, Digicam, e-Mail, BT, IR, ser
8	Sharp V902	91	■■■■■	800	92	94	93	89	149 g	111 x 51 x 27 mm, Digicam, e-Mail, BT, IR, USB
9	Motorola E1000	90	■■■■■	599	92	94	91	88	140 g	114 x 52 x 23 mm, Digicam, e-Mail, BT, USB
10	Siemens SX1	90	■■■■■	215	92	81	89	94	119 g	109 x 56 x 20 mm, Digicam, Java, e-Mail, BT, IR, USB

2. SIRA: Nokia 6630

Gelişmiş teknik özellikleriyle kullanıcılara başarılı çözümler sunuyor.

- WCDMA ve EDGE ile geniş bant erişimi
- 1.3 megapiksel kamera sensörü
- video kayıt

Toplam CHIP Puanı: 94
Fiyatı: 395 Euro (orta)

9. SIRA: Motorola E1000

Küçük, hafif ve şık bir tasarıma sahip.

- B+ 1.3 megapiksel kamera sensörü
- Uzun pil ömrü
- video kayıt

Toplam CHIP Puanı: 90
Fiyatı: 599 Euro (kötü)

15" LCD MONİTÖRLER

Sıra	Marka	CHIP Top. P.	Fiyat/Performans	Fiyat (\$ + kdv)	Görüntü kalitesi	Ergonomi	Birlikte Gelenler	Tepki süresi (ms)	Servis Doküman.	Teknik veriler (Alan büyüklüğü, maks. çözünürlük, piksel aralığı (mm), maks. kontrast, maks. parlaklık)
1	SONY SDM-S53	98	■■■■■	340	93	90	90	18	80	15", 1024 x 768, 0,297, 500:1, 300m ²
2	PHILIPS 150B	82	■■■■■	290	59	92	85	18	100	15", 1024 x 768, 0,297, 450:1, 250m ²
3	SAMSUNG 153V	80	■■■■■	290	60	81	90	20	95	15", 1024 x 768, 0,297, 300:1, 250m ²
4	SONY SDM-HS53	78	■■■■■	350	57	83	90	20	80	15", 1024 x 768, 0,297, 400:1, 250m ²
5	SAMSUNG 152V	76	■■■■■	290	52	81	90	20	95	15", 1024 x 768, 0,297, 350:1, 250m ²
6	HYUNDAI İMAGE QUEST Q15	72	■■■■■	280	47	84	85	20	80	15", 1024 x 768, 0,297, 300:1, 250m ²
7	BEKO BTM-15JA	67	■■■■■	275	36	83	90	20	80	15", 1024 x 768, 0,297, 350:1, 300m ²
8	BEKO BS-15L	67	■■■■■	280	36	82	90	20	80	15", 1024 x 768, 0,297, 350:1, 250m ²
9	OLİVETTİ LC 157M	59	■■■■■	270	36	80	85	21	80	15", 1024 x 768, 0,297, 300:1, 300m ²

17" LCD MONİTÖRLER

Sıra	Marka	CHIP Top. P.	Fiyat/Performans	Fiyat (\$ + kdv)	Görüntü kalitesi	Ergonomi	Birlikte Gelenler	Tepki süresi (ms)	Servis Doküman.	Teknik veriler (Alan büyüklüğü, maks. çözünürlük, piksel aralığı (mm), maks. kontrast, maks. parlaklık)
YENİ 1	HYUNDAI İmageQuest L725	96	■■■■■	354	95	80	90	8	80	17", 1280 x 1024, 0,264, 700:1, 300m ²
2	SONY SDM X73	95	■■■■■	545	92	78	90	12	80	17", 1280 x 1024, 0,264, 400:1, 300m ²
3	SAMSUNG 172X	93	■■■■■	505	86	77	90	12	95	17", 1280 x 1024, 0,264, 500:1, 270m ²
4	PHILIPS 170T4	88	■■■■■	699	62	100	85	14	100	17", 1280 x 768, 0,297, 600:1, 450m ²
5	SONY SDM-HS73P	85	■■■■■	459	67	82	90	11	80	17", 1280 x 1024, 0,264, 500:1, 400m ²
6	SONY S73	84	■■■■■	485	66	83	90	12	80	17", 1280 x 1024, 0,264, 500:1, 250m ²
7	LG 1730S	83	■■■■■	369	63	90	99	16	90	17", 1280 x 1024, 0,264, 450:1, 250m ²
8	ASUS PG 17	83	■■■■■	339	65	83	90	14	90	17", 1280 x 1024, 0,264, 550:1, 250m ²
9	LG 1720B	82	■■■■■	401	60	80	90	16	90	17", 1280 x 1024, 0,264, 450:1, 250m ²
10	BENQ FP 783	82	■■■■■	435	57	90	95	12	85	17", 1280 x 1024, 0,264, 500:1, 300m ²

DVD YAZICILAR

YENİ

Sıra	Marka	CHIP Top. P.	Fiyat/Performans	Fiyat (\$ + kdv)	DVD okuma prf. puanı	CD okuma Prf. puanı	DVD yazma puan	CD yazma puanı	Servis ve Dok.	Teknik veriler (DVD yazma, DVD yeniden yazma, DVD okuma, Cd yazma, Cd yeniden yazma, Cd okuma, Bellek)
1	NEC ND-3540A	94	■■■■■	77	100	85	100	92	95	16X, 8X, 16X, 40X, 32X, 40X, 2 MB
2	LG GSA-4163B	94	■■■■■	75	98	83	100	94	93	16X, 4X, 16X, 48X, 24X, 48X, 2 MB
3	NEC ND-3520A	91	■■■■■	80	100	83	100	95	95	16X, 8X, 16X, 48X, 24X, 48X, 2 MB
4	Plextor 712A	91	■■■■■	149	88	100	99	90	45	12X, 4X, 16X, 48X, 24X, 48X, 8 MB
5	AOPEN DUW1608/ARR	88	■■■■■	75	81	92	98	90	36	16X, 4X, 16X, 48X, 32X, 48X, 2 MB
6	Samsung TS-H552	87	■■■■■	75	81	83	88	95	60	16X, 4X, 16X, 32X, 24X, 40X, 2 MB
7	ASUS DRW-1604P	85	■■■■■	80	81	76	78	95	53	16X, 4X, 16X, 32X, 24X, 40X, 2 MB
8	Lite On SOHW-1613S	85	■■■■■	95	77	82	79	90	100	16X, 4X, 16X, 40X, 24X, 40X, 2 MB
9	Philips DVDR-1640P	84	■■■■■	85	70	46	79	90	90	16X, 4X, 16X, 40X, 24X, 40X, 2 MB
10	Lite On SOHW-1633S	83	■■■■■	75	77	81	68	90	100	16X, 4X, 16X, 48X, 24X, 48X, 2 MB

1. SIRA: NEC ND-3520A

Satın aldığınız yazıcı kanat-
lanıp uşun istiyorsanız bu
yazıcı iyi bir seçim olabilir.

- Yüksek performans
- Çift katman desteği
- Beraberinde yazılım gelmiyor.

Toplam CHIP Puanı: **94**
Fiyatı: 77 dolar (çok iyi)

10. SIRA: Lite On SOHW-1633S

Uygun fiyatlı DVD yazıcı
almak istiyorsanız, bu yazıcı
sizi memnun edebilir.

- Fiyat/ performans oranı.
- Yüksek CD yazma hızı.
- Kutu içeriği.

Toplam CHIP Puanı: **83**
Fiyatı: 75 dolar (iyi)

CD YAZICILAR

Sıra	Marka	CHIP Top. P.	Fiyat/Performans	Fiyat (\$ + kdv)	Audio CD Yazma	Data CD Yazma*	Data CD Yazma**	CD Okuma Perfor.	Ergonomi Birlikte G.	Teknik veriler Okuma / Yeniden yazma / Yazma, Ön bellek
1	LG GCE-8525B	93	■■■■■	32	85	100	100	90	100	52/32/52, 2 MB
2	Samsung SW-252	86	■■■■■	41	78	100	100	66	100	52/24/52, 8 MB
3	Plextor Premium	83	■■■■■	99	97	95	91	55	80	52/32/52, 2 MB
4	Plextor PX-W5224TA	83	■■■■■	61	100	94	87	58	70	52/24/52, 2 MB
5	LG GCE-8523B	82	■■■■■	39	75	67	97	89	85	52/24/52, 2 MB
6	Benq CRW5524P	75	■■■■■	41	52	49	87	97	100	52/24/52, 2 MB
7	Aopen CRW5232	67	■■■■■	32	49	45	99	67	80	52/32/52, 2 MB
8	Mitsumi CR-48ETE	67	■■■■■	41	41	40	97	75	80	52/24/52, 2 MB
9	Philips PCRW5224	65	■■■■■	38	52	49	82	67	70	52/24/52, 2 MB
10	MSI CR-52-A2	61	■■■■■	45	31	29	88	76	85	52/24/52, 2 MB

*CD'den yazma, **HDD'den yazma

TARAYICILAR

Sıra	Marka	CHIP Top. P.	Fiyat/Performans	Fiyat (\$ + kdv)	300 dpi RRTH	600 dpi GGTH	300 dpi RRTK	600 dpi GGTK	Ergonomi	Teknik veriler Çözünürlük, Renk kalitesi, Arabirim
1	Epson Perfection 3170 Photo	94	■■■■■	235	17	55	96	100	90	3200 x 6400 dpi, 48 bit, USB 2.0
2	Canon CanoScan 3200F	92	■■■■■	164	20	42	95	97	85	1200 x 2400 dpi, 48 bit, USB 2.0
3	Canon Lide 80	85	■■■■■	236	39	73	89	87	93	2400 x 4800 dpi, 48 bit, USB 2.0
4	HP Scanjet 4670	83	■■■■■	201	24	125	95	95	100	2400 x 2400 dpi, 48 bit, USB 2.0
5	Benq S2W 7400UT	77	■■■■■	161	66	55	87	88	80	2400 x 4800 dpi, 48 bit, USB 2.0
6	Mustek BearPaw 4800TA Proll	77	■■■■■	83	48	39	86	86	80	2400 x 4800 dpi, 48 bit, USB 2.0
7	Canon Lide 30	73	■■■■■	85	47	287	89	85	80	1200 x 2400 dpi, 48 bit, USB 1.1
8	Genius ColorPage HR-7X SLIM	71	■■■■■	96	55	130	80	84	80	1200 x 1200 dpi, 48 bit, USB 1.1
9	Genius ColorPage HP-6X SLIM	71	■■■■■	71	69	88	78	82	82	600 x 1200 dpi, 48 bit, USB 1.1
10	Mustek BearPaw 2448 CS Plus	70	■■■■■	60	46	59	78	84	75	1200 x 2400 dpi, 48 bit, USB 2.0

R.R.T.H.: Renkli Resim Tarama Hızı, G.G.T.H.: Gri tonlarında Grafik Tarama Hızı, R.R.T.K.: Renkli Resim Tarama Kalitesi, G.G.T.K.: Gri tonlarında Grafik Tarama Kalitesi

İÇİNDEKİLER

128

Ayın Shareware'leri
Sizin için seçtiklerimiz

130

Freeware Deluxe
En iyi bedava yazılımlar

134

Otomatik PC
Kendini tamir eden bilgisayar

140

Yeni yazılımlar testte
Program incelemeleri

144

Fotoğraf kurtarma
Silinen resimleri geri getirin

154

Symbian dosyası -4
Cepte sinema keyfi**Tiger'ın tasarımı PC'ye ilham verebilir mi?**

Mac OS 10.4

PC kullanıcıları siyah komut satırla DOS sistemiyle cebelleşirken Apple kullanıcılarına grafik arayüzlü işletim sistemi lüksünü yaşıyordu.

■ İşletim sistemlerine, Mac OS X ya da Windows XP gibi teknik terimlerle anılmak zorunda kalmasınlar diye Tiger veya Longhorn gibi lakaplar takmak hoş bir fikir. Apple'ın yeni işletim sistemi Mac OS 10.4 de "Tiger" olarak adlandırılıyor, ancak işletim sisteminin ekrandaki renkli görünümü dikkate alınırsa ona belki de tavus kuşu demek daha doğru olabilir. Çünkü Apple'ın sunduğu işletim sistemi son derece kendinden emin bir görsel tasarıma sahip ve daha önce bir işletim sisteminde karşılaşmadık biçimde, bileşenleri monitörün bir kenarında animasyonlu bir bar üzerinde tutuyor. Programlar masaüstüne çekilirken dalgalanıyor. Kullanıcı imleci menü çubuğu üzerinde gezdiğinde, stadyumlardaki Meksika dalgası gibi, programların sembolleri büyüyüp genişliyor, kendi eksen etrafında dönmeye başlayıp parlıyor. İmleç uzaklaştığında ise sembol menüdeki eski yerine dönüp yuvasına çekiliyor. Optik eğlencelerin yanı sıra, Apple elbette yeni işlevler de sunmuş.

Apple'cılar için orjinal özellikler

İlk sırada oldukça yüksek performanslı bir arama işlevi olan "Spotlight" bulunuyor. Bu sayede kullanıcılar gigabaytlerce büyüklükteki sabit diskler üzerindeki küçük dosyaları kolayca bulabiliyor. Yazılım aslında Microsoft'un ve Google'ın masaüstü arama makineleri gibi ça-

lıyor ama daha fazla performans vaat ediyor. Her bir tuşlanan harfte, aranan dosyaya daha yaklaşıyor. Ya da çoktan unutulmuş dosyalar bulunuyor. "Spotlight" saniyeler içerisinde sabit disk üzerinde koşturan neredeyse her şeyi günışığına kavuşturuyor: Office dosyaları, e-postalar, resimler, MP3'ler ya da PDF'ler olsun, fark etmiyor. Microsoft'un benzeri bir işlevi ancak 2006 sonunda XP takipçisi "Longhorn" ile getireceği düşünülürse, Apple bununla uzak ara önde bulunuyor. Rengarenk bir başka eğlence ise "Dashboard".

İkinci bir masa üstü fena olmazdı

Aralarında bir saatin, hesap makinesinin ve iTunes yönetiminin bulunduğu küçük yardımcı aletlerle ("Widgets") bir tür ikinci masaüstü. "Widget"ler önemli olan uygulamalara odaklanarak pratik kullanımı sağlıyor. Küçük uygulamalar HTML, Java-Script ve CSS standartlarını temel aldıkları için, her bir kullanıcı kendi Widget'lerini bile inşa edebiliyor. Apple bu tür kişiselleştirme detayları ile uğraşmayı sevenler için küçük talimatlar bile hazırlamış. Kullanıcının sürekli eriştiği uygulamalar kolay erişilebilir menülerle ilişkilendiriliyor. Bu durum XP'deki Başlat menüsünü andırıyor ama çok daha kullanışlı. Birkaç küçük oynama ile işleri otomatikleştirecek kodlar hazırlamak mümkün.

Bilgi için: www.apple.com

Ulead ile profesyonel video**VideoStudio 9 piyasada**

Grafik yazılımları üreticisi Ulead, video montaj programı VideoStudio'nun yeni sürümünü sayısız

işlevlerle genişletmiş. Bant analizi denilen şey kullanıcıya Video bantlarının hızlı okunmasında ve DVD üzerine kopyalanmasında yardımcı oluyor. Aynı şekilde yeni "Ripple" işlevi tek tek kliplerin hızlı ve karmaşık olmayan şekilde arka arkaya işlenmesine izin veriyor.

Bilgi için: www.ulead.com

Saklayacağınız sırrınız varsa şifreler önemlidir**Pretty Good Privacy 9**

Şifrelendirme yazılımı Pretty Good Privacy'nin (PGP) sürüm 9'u nihayet hazır.

Tümüyle yeni bir mimari sunan üretici firma, daha da fazla güvenlik sağlamak istiyor. Şimdi tam sabit diskler, hatta AOL Ins-

tant Manager üzerinden yazılmış mesajlar da şifrelenebiliyor. Outlook için sağlanan bir eklenti, alıcılara bu dosyaların açılması için yönergeler hazırlamayı olanaklı kılıyor.

Bilgi için: www.pgp.com

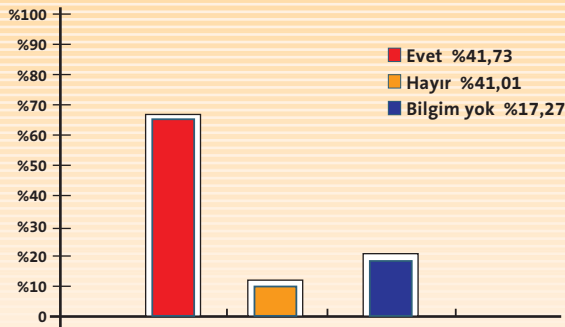
IntelliAddress**Otomatik adres defteri**

Outlook'ta kontakların düzenli bakımını yapmak için "IntelliAddress" yazılımı uygun bir seçenek. Program, e-posta imzalarındaki önemli kontak bilgilerini tanıyor ve onları otomatikman Outlook'un adres

defterine yazıyor. Bu sayede kullanıcı, kontaklarından gelen e-postalar üzerindeki diğer detayları tek tek elle kaydetmek zorunluluğundan kurtuluyor.

Bilgi için: www.intelliaddress.com

BİLGİSAYARDA KİTAP**Hiç e-kitap (e-book) okudunuz mu?**

Elektronik kitap: Kağıt kitapların bile zor okuyucu bulduğu bir ülkede kullanıcıların %40'ından fazlasının e-book okuduğunu beyan etmesi umut verici bir sonuç.

we protect your digital worlds

Bir kartal avını 1000
metreden ve 5 km²
alan içinde tespit edebilir

1.000 metre yukarıdan

NOD32'nin gelişmiş sezgisel
tarama yöntemi yarının
virüslerini dahi buluyor,
bu günden!

NOD32 antivirüs yazılımı virüs tarama konusunda sıradışı performansı ile 32 defa Virüs Bulletin %100 ödülünü kazandı.
Antivirüs korumasını yeni bir yüksekliğe taşıdı.

Yakalama oranı

Windows NT/XP	%100 yakalama	Eset NOD32
	50 kaçırma	2. en yakın rakip
	28 kaçırma	En yakın rakip

*Tüm erişim anında ve isteğe göre taramalardaki toplam kaçırma (ölçekli değildir)

eset

NOD32
antivirus system

www.nod32.com.tr
0212 251 51 80 (pbx) satis@nod32.com.tr

KISA... KISA...

► **Cyberlink Blu-Ray'e elini uzatıyor**

Yazılım üreticisi Cyberlink, DVD oynatma yazılımı PowerDVD'nin kısa süre içinde BD-RE formatını (Blu-Ray-Disc rewritable) destekleyeceğini duyurdu.

Bilgi için: www.cyberlink.com

► **Office 12 önümüzdeki yıl piyasada**

Bill Gates, ofis yazılımı Microsoft Office'in yeni sürümünün 2006'da çıkacağını resmen onayladı. Paketin Windows Longhorn'dan önce yayınlanması bekleniyor.

Bilgi için: www.microsoft.com

EDİTÖRLERDEN NOTLAR

Cem Şancı,
Haber Müdürü

Dijital ev

Donanım üreticileri akıllı, dijital ev sistemlerine yönelik önemli planlarını hayta geçirirken artık PC'ye bağlı olmasa da dijital ev tanımı içinde yer alan farklı uygulamaların ticari reklamlarını televizyonlarımızda görmeye başladık. Hazır çözümler daha kullanışlı olabilir ama ekonomik çözümler arayanlar için evlerindeki bilgisayar sayesinde çok daha fazla seçenek bulabilirler. Yapılması gereken, dijital ev kavramı üzerine kısa bir araştırma gerçekleştirmek ve PC'leri dijital ev kontrol merkezi haline getiren yazılımları bulup, isteğe, amaca uygun donanımlarla birleştirmek.

MS Windows OneCare**Güvenliğe abone hizmeti**

Microsoft, yeni bir ücretli abonelik hizmetiyle, bilgisayarlarının güvenliğiyle uğraşmak istemeyen kullanıcıların PC'lerini korumayı hedefliyor. "OneCare" pa-

keti otomatikman kendini güncelliyor ve bir virüs tarayıcının yanı sıra bir casus yazılım önleyici, güvenlik duvarı ve yedekleme aracı da içeriyor. OneCare'in ne kadar tutacağı henüz belli değil. Ama Microsoft'un Symantec ve McAfee'nin buna tekabül eden programları için talep ettiklerinden daha fazlasını talep etmeyeceğinden yola çıkılabilir, yani 50 ila 70 Euro arası. Çünkü Microsoft bu firmaların pazar paylarına gözünü dikmiş olabilir. Hizmetin bildirilmesinden kısa bir süre sonra, rakiplerin hisse senetleri bariz bir biçimde değer kaybetti.

Bilgi için: www.microsoft.com

Sun yeni ofis sistemini duyuruyor**StarOffice 8'in eli kulağında**

Sun temmuzda StarOffice 8'i yayınlayacak. Söylenenlere göre geliştiriciler Microsoft Office ile en üst derece uyumluluğa dikkat etmişler, StarOffice aynı zamanda bu paketin en büyük rakibi. Yazılımın artık daha derli toplu

olması bekleniyor. Arayüzdeki değişikliklerin yanı sıra, yazılım parolayla korunmuş Word ve Excel dosyalarıyla da çalışabiliyor. Ayrıca MS-Office dosyalarının aktarılması sırasında sayfa mizanpajları gibi biçimlendirmeler StarOffice'de doğru şekilde görüntülenebiliyor. StarOffice 8'in fiyatı henüz belli değil, ama 100 Euro'nun altında olacağı tahmin ediliyor. Tasarruf etmek isteyenler, aynı kaynak kodu temel alan ücretsiz OpenOffice'i de kurabilirler.

Bilgi için: www.sun.com

64-Bit Cinema 4D**Sinemacılara 64 bit**

MAXON Cinema 4D yazılımının son versiyonunu 64-Bit uyumlu olarak Windows 64 işletim sistemi için piyasaya sürdü. Bu sürümden R9 kullanıcıları ücretsiz olarak yararlanabilecekler. 2 GB hafıza sınırı, özellikle büyük projelerde kullanılmak üzere 1 Terabyte (1024 GB)'a kadar artırılmış. CINEMA 4D kullanıcıları, objelerin boyutları veya sahnede

kaç obje bulunduğu, shader ayarları (örn. SubPolygonDisplacement), doku boyutu, Multipass-Rendering veya göz alıcı partikül sistemleri hakkında hiçbir endişeye sahip olmadan sahnelerini oluşturabilecekler. 64-Bit işlemciler için optimize edilmiş performans sonucunda, render sürati de %20 oranında artırılmış.

Bilgi için: www.maxon.net

Steganos Safe 8
Veri hırsızları için çetin ceviz

Steganos "Safe 8" in yeni sürümünde güvenli 256 bit AES algoritmasını ilk kez kullanmış. Yazılım 64 GB'a kadar büyüklükteki sabit disk sürücülerini şifreliyor. Ayrıca USB disklerini korumak isteyenler için "Steganos Portable Safe" özeliği mevcut. Verileri nihai olarak silmek için, bilgileri güvenli silme yöntemleriyle yok eden bir Shredder de bulunuyor.

Bilgi için: www.steganos.com

Nero ile PSP'de film
PSP'de film
Nero Recode 2

Nero, Recode 2'ye yeni bir özellik kazandırmış: Sürüm 2.2.6.16'dan itibaren filmleri, Sony'nin yeni Playstation Portable'ı üzerinde oynatabilecek şekilde sıkıştırmak mümkün. Bunun için geliştiriciler, işi baştan aşağı halleden bir profili Recode'a entegre etmiş. "Memory Stick Video" ile filmi yüklemek, profil seçmek, kodlamak ve seyretmek mümkün ama korunmuş içeriklerin kopyalanması yasak.

Bilgi için: www.ahed.com

TOP DOWNLOADS EN POPÜLER 10 ARAÇ

1. **AntiVir PersonalEdition Classic**
Virüslerden korunma ve kurtulmanın yolu.
2. **SpyBot search & Destroy 1.3**
İşletim sisteminize sızan ajan yazılımlardan kurtulun.
3. **Kazaa Lite 2,6,1 [K++ edition]**
Dosya paylaşım programı Kazaa'nın yeni sürümü.
4. **WinRAR 3.42**
Dosyalarınızı .RAR biçiminde sıkıştıran program.
5. **eMule 0.46a**
Dosya paylaşım alternatiflerinin bir diğeri.
6. **XPAntiSpy 3.93**
Casus yazılımları engelleme programlarından bir diğeri.
7. **McAfee AVERT Stinger 2.5.4**
Sisteminizin baş belası olabilecek virüslerden korunun.
8. **CDex 1.51**
Ses CD'lerinizi, WAV dosyalarınızı MP3 biçimine dönüştürüyor.
9. **DivX Play 6.0**
Birçok biçimi destekleyen codec paketi.
10. **Mozilla Firefox 1.0.4**
IE'nin tahtını sarsan Firefox'un son sürümü.

 eCHIP'TE YER ALANLAR
eCHIP Code **SHAREWARE**

System Mechanic 5.5a ©

Sisteminizin sadık tamircisi

Windows işletim sisteminiz ilk günkü performansını aratıyorsa, çözüm için bir de System Mechanic kullanmayı deneyin.

Birçok kullanıcının ortak şikayetleri arasında yer alan, sistem performansının kararlı olmayışı, aslında çoğu zamanlar basit sebeplere dayanıyor. Yavaşlayan ve gittikçe hantallaşan sisteminizin düzenli aralıklarla kendine gelmesi için birtakım ince ayarların yapılması, gerek sizi gerekse sisteminizi rahatlatacak basit ama önemli işlemlerden biri. Sanaal araç kutusu System Mechanic yeni sürümü 5.5a ile kullanı-

cıları bu ve benzeri sıkıntılardan kurtaracak araçlar içeriyor. Hız, güvenlik ve güç dengesini korumaya yönelik olan program sisteminizi temizliyor, optimize ediyor ve kişisel bilgilerinizi aynı çeviklik ile koruyor. Benzeri programlar gibi kayıt defterini temizliyor, gereksiz dosyaları kaldırıyor ve saklı kalmış sistem performansı dosyalarını düzenliyor.

Böylece sisteminiz daha hızlı,

hatasız ve temiz olabilir. Hataları düzelten, internet hızınızı optimize eden, diskinizi birleştirebilen System Mechanic, aynı zamanda sisteminizi gizli ve kimileri zararlı olan programcılara karşı da koruyor. Pop-Up engelleyici, RAM birleştirici ve kurtarma araçlarının yer aldığı program yedekleme ve kayıt dosyası optimizasyonu gerçekleştirebiliyor.

Bilgi için: www.iolo.com

Performans sıkıntısı olanlara: Format atmadan baktıysanız performansınızı artırmak için System Mechanic'in son sürümü 5.5a'yı bir deneyin.

BİRAZ DA EĞLENMEYE NE DERSİNİZ?

(www.gamehippo.com)

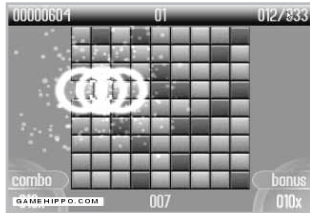
► SOTC ©

Efsane filmlerden "Kuzuların Sessizliği - Silence of the Lambs" etkisinden yola çıkan "Silence of the Chicks - Piliçlerin Sessizliği" adlı oyunda bir koyunu yönetiyorsunuz. Bir bulmaca platform oyunu olarak niteleyebileceğimiz Piliçlerin Sessizliği, çim yemekten bıkmış usanmış koyunun alternatif yiyecek arayışına girmesini konu alıyor.

► Tetris'ten sıkılanlara ©

İşte size saç baş yolduracak bir başka tetrisvari oyun. Bambooze Machine II, daha ilk seviyede oyuncunun canına okuyor. Kendilerini bu tür oyunlarda iddialı olarak nitelendirenler varsa bu oyuna mutlaka bakmalılar. Görsel patlama şölenleriyle süslenmiş oyunda, 35 ayrı seviye bulunuyor. Bu da ekran başında harcayacak epey uzun zaman anlamına geliyor.

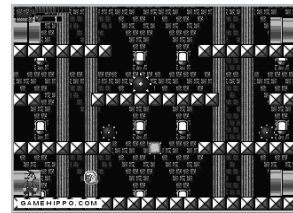
► Animal Fun ©

Evdeki ufaklığa hayvanlar dünyasında kimin kim olduğunu öğretmek için keyifli bir yol arıyorsanız işte size ideal bir oyun. Animal Fun, okul öncesi çağıdaki çocuklara yönelik olarak hazırlanmış son derece eğlenceli bir oyun. Animal Fun sadece hayvan resimlerini değil aynı zamanda seslerini de içeriyor. Böylece çocuklar hem görsel hem işitsel olarak eğitiliyor.

► Super Mario XP ©

Adı sizi yanıltmasın, oyunun Windows XP ile ilgisi yok. Sadece XP'de olduğu gibi eXPerience yani uzmanlaşma ile ilgisi var. Super Mario artık düşmanlarını sadece alışageldiğiniz zıplama hoplama yöntemleriyle değil, aynı zamanda top, tüfek ve yeni silahlarla da yok edebiliyor. Oyunda arka plan ve müzikler çarpıcı bir şekilde yenilenmiş.

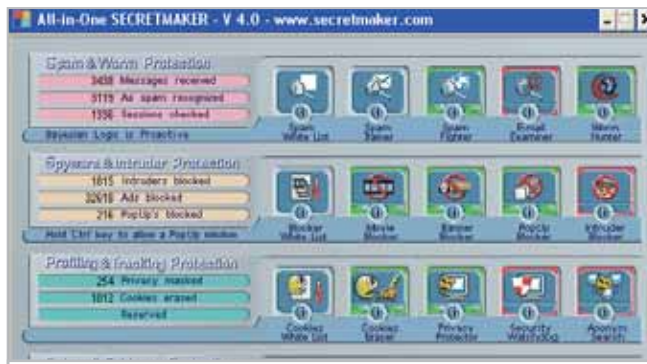

All-in-One Secretmaker 4.1.8**Güncel internet güvenliği**

All-in-One Secretmaker, internet güvenliği için geliştirilmiş bir program. All-in-One Secretmaker 4.1.8 içerisinde çöp posta, pop-up reklam, davetsiz misafir, banner ve film engelleyicileri bulunduruyor. Geniş bir engelleyici yelpazenin yanı sıra kişisel bilgileri koruyabiliyor, geçmiş dosyaları temizliyor, solucan avlıyor ve son olarak çerezleri silebiliyor.

Spam engelleyici, POP3 uyumlu hesaplarla çalışabiliyor ve çöp postaları ayrı bir klasöre yolluyor. Banner engelleyici, bu tipteki reklam sayılarını belirgin seviyede düşürebiliyor ve film engelleyici ise son dönemlerde yaygın olarak kullanılan Flash filmlerini durdurabiliyor.

Bilgi için:
www.secretmaker.com

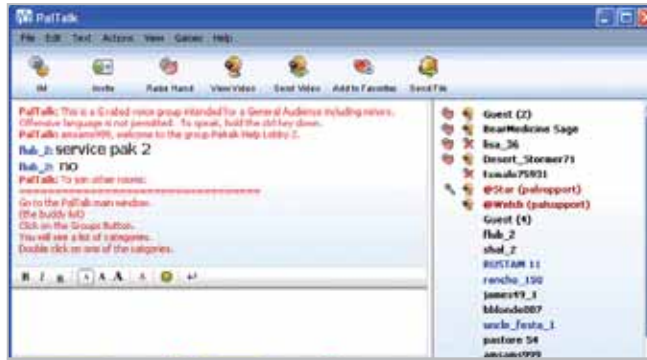
Secretmaker 4.0: Güncel güvenlik önlemleriye sörfçüleri, köpekbalığı saldırılarından koruyor.

Paltalk 8.0**Sohbet severlere yeni soluk**

Sohbet programlarının sayısı bir hayli arttı. Aslında uzun süredir varolan programlar yeni sürümlerinde birçok çarpıcı yenilik içerdiğinden, kullanıcılar bir sistemde birden fazla sohbet programı kullanabiliyor. Bunlardan bir tanesi de Paltalk 8.0. Program, görmeyi, duymayı ve dosya paylaşımını mümkün kılarken, diğer taraftan AIM, Yahoo, MSN ve ICQ gibi popüler sohbet programları-

nızın işlevlerini de üstleniyor. Böylece hem sisteminizdeki 4 programın yükünü üzerine almış oluyor hem de tek bir ekrandan tüm listenizi görüntüleyip iletişime geçebiliyorsunuz. Sınırsız video penceresi açabilir ve hem ses hem görüntülü iletişime geçebilirsiniz. Son derece başarılı olan Paltalk programı ücretsiz, ancak reklamsız değil.

Bilgi için: www.paltalk.com

Paltalk 8.0: Kullandığınız sohbet programlarının tüm işlevlerini başarıyla biraraya getirmeyi başarmış.

DivX Player (with DivX Codec) 5.2.1**DivX oynatmakta sorun yaşıyorsanız**

Bilgisayarınızda DivX seyretmek gerekli güncellemeler yapılmazsa, gerek ses gerekse görüntü hızında sıkıntılar yaşayabilirsiniz. Son codec'lerden biri de hem DivX oynatıcı hem de DivX 5 codec'ini içeren DivX Player (with DivX Codec) 5.2.1. Program DivX video içeren tüm AVI dosyalarını (DivX 3, 4 ve 5 video biçimleri de dahil olmak üzere) oynatabiliyor ve MP3 çalabiliyor. Kurulum sırasında altı aylık ücretsiz DivX Pro'yu kurarak daha yüksek kalitede DivX ithal edebilirsiniz.

Bilgi için: www.divx.com

iTunes 4.8**iTunes, Apple'dan sonra Windows'ta**

Apple kullanıcılarını dijital müzik dünyasıyla buluşturan iTunes'ın 4,8 sürümü, artık Windows'ta. Yazılım, playlist, CD yazabilme ve etiket baskısı özellikleriyle sunuluyor. iPod ile eş güdümlü çalışan iTunes'un son sürümünün desteklediği biçimler arasında .MP3, .AAC, .AIFF, .WAV yer alıyor. Yeni biçim, ses sıkıştırması olmadan yarı boyutta saklama imkanı veriyor. iTunes korumasız .WMA dosyalarını daha kolay bir işlem olan çalmak yerine AAC biçimi ne dönüştürüyor. Buna karşın iTunes bulabileceğiniz en iyi müzik kutularından.

Bilgi için:
www.apple.com

KISA... KISA...**► 3D Canvas 6.5.1**

Gerçek zamanlı 3 boyutlu çalışmalar yapabileceğiniz 3D Canvas 6.5.1, 3 boyutlu modelleme ve animasyon araçlarıyla göz dolduruyor. Son derece kolay bir çalışma ortamı sunan program ile basit 3B uygulamalardan karmaşık objeler oluşturmak mümkün. 3B animasyon oluşturmada aynı kolaylığı sunan program, verdiği sonuçlarda yumuşak geçişleriyle dikkat çekici.
Bilgi için: www.amabilis.com

► All Recorder 3.2.5

Bu program ile neredeyse sisteminizden duyabildiğiniz her sesi kaydetmeniz mümkün. All Recorder 3.2.5 ile mikrofon, line-in, internette sık kullanılan akan müzik, Winamp, Windows Media Player, QuickTime, RealPlayer, Flash ve oyun kaynaklarından gelen çeşitli sesleri kaydetmeniz dahi mümkün. Program özel ses efektleri konusunda da son derece başarılı.
Bilgi için: www.1stbenison.com

► Alcohol 120% 1.9.5.28

Bilgisayarınızda sanal optik okuyucular oluşturmak istiyorsanız işte tam size göre bir program. Alcohol 120% 1.9.5.28, sisteminize tam 30 adet sanal sürücü oluşturmanıza izin veriyor. Program ile CD ve DVD'leri CD-R, CD-RW, DVD-R, DVD+R, DVD-RW, DVD-RAM ve DVD+RW biçimlerinde kopyalayabiliyor. Uygulamanın son sürümü, nadir olarak kullanılan DVD+RW biçimlerini de destek sahasına eklemiştir.
Bilgi için: www.alcohol-soft.com

► DBI Text Summarizer 7.1

Türkçe desteği olmamasına rağmen bazı kullanıcılar için çok faydalı olabilecek bir program olan DBI Text Summarizer 7.1, basit bir anlatımla metinleri özetliyor. Altı farklı dil destekleyen program (İngilizce, Fransızca, İspanyolca, Almanca, Japonca ve Korece) dokümanları karmaşık istatistik ve dilbilimsel algoritmaları kullanarak RTF, HTML ve metinleri anahtar kavramları belirleyerek özetliyor.
Bilgi için: www.dbi-tech.com

FREEWARE

deluxe

Ücretsiz akıllı araçlar: CHIP, her ay, bu sayfalarda en kullanışlı ve yeni ücretsiz araçları tanıtacak. Ayrıca sıklıkla yararlandığınız araçlar için, yeni yayınlanan güncellemeleri de buradan takip edebileceksiniz.

» Ayın Freeware'leri

CHIP-Code
FREWARE

- 1 **Easy2Sync 1.07**
Veri senkronizasyonu. FTP desteği de var.
- 2 **PDFCreator 0.8.1**
Hızlı ve basit bir şekilde PDF oluşturuyor.
- 3 **7-Zip 4.16 Beta**
Birçok arşiv biçimi için sıkıştırma aracı.
- 4 **Drive Fitness Test 4.02**
Sabit diskteki donanım hatalarını kontrol ediyor.
- 5 **Rainlendar 0.21.1**
Şık görümlü bir masaüstü takvimi.
- 6 **RSS Popper 0.23c**
Outlook'a RSS eklentisi.
- 7 **Paint.NET 2.1. Beta**
Katman desteğine sahip resim işleme.
- 8 **FireTune 1.0**
Firefox için performans modifikasyonu.
- 9 **DVD Identifier 3.6.2**
DVD disk üretici bilgilerini görüntülüyor.
- 10 **Quero Toolbar 2.02**
Internet Explorer için evrensel araç çubuğu.
- 11 **Strokelt 0.9.5**
Windows için fare hareketleri.
- 12 **VideoInspector 1.3.0**
Video ve codec'ler hakkında ayrıntılı bilgi.

Güncellemeler: Popüler ücretsiz araçların yeni sürümleri

1 Veri senkronizasyonu EASY2SYNC

► Easy2Sync ile, klasörlerinizi eşitleyebilirsiniz. Yazılım, yedekleme ve dizüstü bilgisayarlar için ideal bir çözüm. Yerel dosyaları FTP sunucular ile eşitleyebilen Easy2Sync, web tasarımcılarına yönelik bir program. Programın kullanımı çok kolay olmasa da, sahip olduğu yardım işlevi, kullanım kitapçığı ve sık sorulan sorular web sayfası ile tüm sorularınıza cevap bulabilirsiniz.

İPUCU: Ağ üzerinden güncellemek istediğiniz bilgisayarların erişilebilir olup olmadığını kontrol etmek için "Ping" komutunu kullanabilirsiniz. Bunun için IP adresini veya ismini girerek, beş adede kadar bilgisayar tanımlayabilir ve daha sonra *Synchronize* menüsü altındaki komutu kullanarak çalıştırabilirsiniz.

<http://itsth.de/en>

İŞLETİM SİSTEMİ Win 98, Me, 2000, XP, 2003
DİL İngilizce

2 PDF hazırlama PDFCREATOR

► Kolay bir kurulumla sahip olan PDFCreator ile sadece fare kullanarak PDF dokümanlar oluşturabilirsiniz. Yazılım, bunun için gerekli olan Ghostscript'i de beraberinde kuruyor. Böylelikle yazdırma seçeneği sunan tüm programları kullanarak PDF oluşturabiliyorsunuz. En büyük avantajı ise, her şeyi tek bir çatı altında birleştirerek, karmaşık Ghostscript konfigürasyonunu kolaylaştırması.

İPUCU: Birden çok PDF'i tek bir doküman altında birleştirebilmek için istediğiniz dosyaları, sürükleyip bırak yöntemi kullanarak PDF Creator üzerine taşıyın ve *Waiting* sekmesine tıklayın. Program penceresindeki tüm dosyaları seçin, *Documents* menüsündeki *Combine* komutunu çalıştırın ve çıktı alın.

www.sourceforge.net/projects/pdfcreator/

İŞLETİM SİSTEMİ Win9x, Me, NT, 2000, XP
DİL İngilizce

3 Sıkıştırma aracı 7-ZIP

► Yazılım, dosyaların sıkıştırılması ve açılması işlevlerini sunuyor. 7-Zip'le, sıkıştırılan dosyaların boyutları oldukça küçülüyor. Yazılım, .zip, .gzip, .tar, .bz2 ve kendi biçimi olan .7z biçimlerinde sıkıştırma işlemini gerçekleştirebiliyor. Ayrıca .rar ve .cab biçimindeki arşivleri açabiliyor.

İPUCU: Programın dilini, *Tools / Options / Language*'den Türkçe olarak değiştirebilirsiniz.

www.7-zip.org

İŞLETİM SİSTEMİ Win 98, Me, NT, 2000, XP
DİL Türkçe

4 Sabit disk hata analizi DRIVE FITNESS TEST

► Yazılım, sabit diskinizi donanım hatalarına karşı tarıyor. Araç, tamir etme işlevleri gibi çok sayıda işlev sunuyor. Ayrıca test özelliği, diğer tüm diskler üzerinde de uygulanabiliyor. DOS altında çalışan araç, ilk olarak bir açılış disketi veya CD (ISO dosyası) oluşturuyor.

İPUCU: Drive Fitness Test, aynı zamanda Serial ATA sabit diskleri de destekliyor.

<http://www.hitachigst.com/hdd/support/download.htm>

İŞLETİM SİSTEMİ Win 9x, Me, NT, 2000, XP
DİL İngilizce

5 Masaüstü takvimi RAINLENDAR

► Rainlendar ile güncel tarihi, randevularınızı ve yapılacak işler listenizi bir bakışta görebilirsiniz. Ayrıca bir hatırlatma işlevi de unutulmamış. Program için, web sayfasında çeşitli ara yüzler bulabilirsiniz. Türkçe sürümü için, ilgili dil dosyasını Languages klasörüne taşımanız yeterli.

İPUCU: Outlook'taki randevularınızı otomatik olarak okutabilmek için, *Ayarlar*'dan Outlook eklentisini işaretlemelisiniz.

www.ip.fi/~rainy

İŞLETİM SİSTEMİ Win 2000, XP
DİL Türkçe

6 Outlook için RSS RSS POPPER

► Outlook'a RSS işlevini ekleyen bu araç sayesinde, hiçbir önemli haberi atlamayacaksınız. Ancak RSS Popper'ı kullanabilmek için bilgisayarınızda .NET Framework kurulu olmalı.

İPUCU: Ücretsiz olarak dağıtılan Pluck for Internet Explorer (www.pluck.com) aracını kullanarak Microsoft tarayıcısını da RSS uyumlu yapabilirsiniz. Bu özellik, tarayıcıyı sayfa çubuğuna ekliyor ve RSS iletilerini burada ekrana getiriyor.

www.rsspopper.com

İŞLETİM SİSTEMİ Win 98, Me, 2000, XP
DİL İngilizce

7 Resim işleme PAINT.NET

► Microsoft'un yardımıyla Washington State University bünyesinde geliştirilen Paint.NET, Windows donatılarında Paint'in yerini alabilecek bir araç. Paint.NET'in 2.1 sürümü eliptik seçim gibi bir çok yeniliklere sahip. Çalışması için .NET Framework'ün sisteminizde kurulu olması gerekiyor.

İPUCU: Paint.NET 2.1 bir Beta sürümü olmasına rağmen, yaptığımız incelemelerde sorunsuz bir şekilde çalıştı. Üstelik en son sürümünü de web sayfasında bulabilirsiniz.

www.eecs.wsu.edu/paint.net

İŞLETİM SİSTEMİ Win 2000, XP
DİL İngilizce

» Yeni güncellemeler

Her ay, bu bölümde en kullanışlı ücretsiz yazılımların yeni sürümleri hakkında bilgiler bulabileceksiniz.

Open Office 2.0 Beta

Yeni: Yeni dosya biçimi OASIS, özel veritabanı, iyileştirilmiş MS Office uyumluluğu, değiştirilmiş kullanıcı arayüzü ve daha fazlası

Windows Unattended CD Creator 0.9.4

Yeni: İmajların bir çok CD/DVD'ye bölünmesi, Win XP 64 desteği, W2K desteğindeki sorunlar giderilmiş

Google Desktop Search 1.0

Yeni: PDF içeriklerini ve medya dosyalarının meta bilgilerini araştırıyor. Firefox ve diğer tarayıcılar ile e-posta istemcilerini destekliyor.

The Gimp 2.2.4

Yeni: Temel olarak var olan hatalar ayıklanmış.

Netscape 8.0 Beta

Yeni: Spyware, Dialer ve Phishing koruması. Mozilla ve Internet Explorer motoru arasında hızlı geçiş.

PC Inspector File Recovery 4.0

Yeni: Bir klasörden hiçbir bağlantı olmadığı durumlarda, orijinal tarih ve saat bilgilerini yeniden oluşturuyor.

MySQL 4.1.10

Yeni: Temel olarak var olan hatalar ayıklanmış.

8

Firefox tam gaz
FIRETUNE

► FireTune, Firefox için hızlı bir atılım sağlıyor. Firefox'un verimli çalışabilmesi için yapmanız gereken tek şey, bilgisayarınızın performansını ve internet bağlantı türünüzü fare yardımıyla seçmek.

İPUCU: Araç, SSL ile şifrelenmiş olan sayfaları belleğinde saklayabiliyor. İnternet bankacılığı gibi çok hassas konularda, bilgisayarınızın sabit diski herkesin erişimine açık olacağından, bu seçeneği kesinlikle etkinleştirmemelisiniz.

www.totalidea.com/freestuff4.htm

İŞLETİM SİSTEMİ
DİL

Win 2000, XP
İngilizce

9

DVD üretici bilgileri
DVD IDENTIFIER

► Artık isimless DVD diskinizin nereden geldiğiyle uğraşmak zorunda değilsiniz. DVD Identifier, DVD disklerinin üretici bilgilerini okuyor. Yazılım, DVD'nin biçimi, büyüklüğü ve mümkün olan en yüksek yazma hızı gibi bilgilerini görüntüleyebiliyor. Araç DVD-RAM ve çift katman desteğine de sahip.

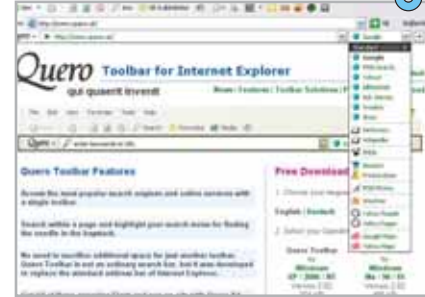
İPUCU: Program ana sayfasından üretici veritabanını güncelleyerek, aynı zamanda yeni disklerin desteklenmesini de sağlayabilirsiniz.

<http://dvd.identifier.cdfreaks.com/>

İŞLETİM SİSTEMİ
DİL

Win 9x, Me, NT, 2000, XP
İngilizce

10

IE için araç çubuğu
QUERO TOOLBAR

► Quero araç çubuğu, Internet Explorer'in adres çubuğu için etkili bir alternatif olarak kullanılabilir. Araç çubuğu sayesinde, Microsoft tarayıcısından farklı olarak, noktalı sesli harflerden oluşan adresler ile çalışabilirsiniz. Ayrıca araç çubuğu, Google ve diğer arama motorlarında da araştırma yapıyor. Ayrıca Amazon, Wikipedia konuları, film bilgileri ve telefon defteri kayıtlarını bulabiliyor. Quero araç çubuğu ile TV programları, fiyat karşılaştırması, farklı dillerde çeviri, çeşitli tarifelere hızlı ve sorunsuz bir şekilde ulaşmak mümkün.

Bunun için çubuğun sağ tarafındaki liste alanından arama amacınıza uygun olarak istediğiniz kayıtları seçebilirsiniz. Firefox tarayıcısı da, Quero'dan farklı olarak, sadece çok az entegre arama motoruna sahip benzer bir araç çubuğunu standart olarak sunuyor.

Söz konusu araç çubuğunu www.mozilla.org/products/firefox/central.html adresinden leo.org veya IMDB gibi sayfalar için de genişletebilirsiniz.

İPUCU: Araç çubuğunun sol tarafındaki Quero menüsünden farklı arama profilleri seçerek bu işlemin performansını arttırabilirsiniz. Standart profil sadece Amerikan web sayfalarında arama yapıyor. Buradan farklı ülke ve arama türleri arasında seçim yapabilirsiniz.

İPUCU: "Science" arama profilini kullanarak, programlama veya matematiksel formüller gibi konulardaki bilimsel makalelere ulaşabilirsiniz.

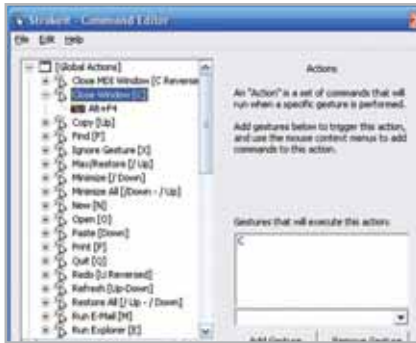
İPUCU: Quero Toolbar, tanıtım mesajlarına da karşı koruma sağlıyor. Tanıtımları engellemek için Quero menüsündeki Block Popups komutunu çalıştırın. Eğer Flash animasyonlarını tamamen kapatmak istemiyorsanız [Ctrl]+[End] tuş kombinasyonunu kullanarak, sonlandırabilirsiniz.

www.quero.at

İŞLETİM SİSTEMİ
DİL

Win 9x, Me, NT, 2000, XP
İngilizce

11

Fare hareketleri
STROKEIT

► Opera tarayıcısından tanıdığımız fare hareketleri ile çeşitli komutları çalıştırma işlevlerinden artık Windows'ta da yararlanabilirsiniz. Bunun için farenin sağ tuşunu basılı tutun ve masaüstüne bir işaret çizin. Bu sayede hiçbir menü komutunu çalıştırmadan, örneğin, bir program penceresi açabilir veya istediğiniz bir metni panoya kopyalayabilirsiniz.

İPUCU: Araca, yeni hareketler öğretmek işlev yelpazesini genişletebilirsiniz.

www.tcbmi.com/strokeit/

İŞLETİM SİSTEMİ
DİL

Win 9x, Me, NT, 2000, XP
İngilizce

12

Ayrıntılı video bilgileri
VIDEOINSPECTOR

► VideoInspector ile film dosyaları hakkında her türlü ayrıntılı bilgiye ulaşabilirsiniz. Araç, filmin video ve ses codec'lerini gösteriyor ve bunların sisteminizde kurulu olup olmadıklarını da kontrol ediyor. Ayrıca çözünürlük, veri aktarım oranı ve film hakkında çok daha farklı bilgileri ekrana getiriyor.

İPUCU: VideoInspector ile film bilgilerini .html veya .csv dosyaları biçiminde kaydedebilirsiniz. Bu işlemler, Batch düğmesini kullanarak ulaşabilirsiniz.

www.kcsoftwares.com

İŞLETİM SİSTEMİ
DİL

Win 9x, Me, NT, 2000, XP
İngilizce

Otomatik tamir

Bırakın, kendi kendini tamir etsin!

Kendi kendini gözetim altında tutan, savunan ve hatta tamir eden bir bilgisayara ne dersiniz? CHIP, bilgisayarınızdaki kendi kendini iyileştirme güçlerini, üstelik hiçbir riski ve yan etkisi olmadan harekete geçiriyor. Ayrıca savunma güçlerini kuvvetlendirmek için gerekli olan araçları da reçetesiz olarak sunuyor.

MÜDÜRÜN KIZININ GİZLİCE ÇALIŞTIRDIĞI bir bilgisayar oyunu nedeniyle firma ağınıza giren en tehlikeli virüslerden biri, işyerinizde alarm zilleri çalıyor. Ancak derin bir nefes alabilirsiniz çünkü ağınız, söz konusu virüsü tek başına yok edecek ve tehlikeyi ortadan kaldıracaktır. Cisco Systems, kendi kendini iyileştiren ağın tanıtımı için bu spotu kullanıyor. Ancak bu nasıl mümkün oluyor? Ve cevaplanması gereken daha önemli bir başka soru, son kul-

lanıcıların bu işlevden binlerce Euro ödemeden nasıl faydalanabilecekleri. Nitekim Cisco, bu ürünü ile yüksek bütçeli ticari müşterileri hedefliyor.

Aslında bu tür bir ağı hazırlamak düşündüğünüzden çok daha kolay. CHIP, çok az bir temel bilgi ve bir grup ücretsiz ve Shareware yazılım yardımıyla sisteminizin kendisini nasıl devamlı gözetim altında tutacağını, ortaya çıkan güvenlik açıklarını kapatacağını ve veri kayıplarının nasıl otomatik bir şekilde kurtarılaca-

» Bu bölüme özel

Bonus materyal: CHIP, bilgisayarınızın otomasyonu ile daha etkili çalışmanızı sağlayacak bir araç paketi hazırladı **135**

SypwareGuard atölye: Bilgisayarın adım adım daha güvenli hale getirilmesi **136**

Online optimizasyon: İnternet üzerinden otomatik iyileştirme mümkün mü? **137**

Profesyonel ipucu: Uygulamaların Windows hizmeti olarak çalıştırılması **139**

» PC otomasyonu için gerekenler

eCHIP'teki bu araçlarla PC'niz tüm tehlikelere karşı
göğüs gerecek ve acil durumlarda kendini iyileştirecek.

(© eCHIP-Code Otomatik)

Donanım Gözcüsü	
PC Wizard 2005	Bilgisayarın devamlı denetlenmesi için çok işlevli bir araç.
Motherboard Monitor 5	Gerilim, soğutucu dönme hızı ve sıcaklık hakkında bilgi veriyor.
Hardware Sensors Monitor	Aşırı ısınma sonucunda alarm veriyor ve bilgisayarı otomatik olarak kapatıyor.
FreeRam	Sistem belleğini optimize ediyor ve sistemi hızlandırıyor.
IP Compiler	Ağ içerisindeki tüm bilgisayarların donanımlarını göz altında tutuyor.
RAM Idle LE	Sistem belleğini birleştiriyor ve kaynakları tekrar serbest bırakıyor.
Spam ve Virüs Engelleyici	
NOD32	Saatlik olarak güncellenen çok hızlı bir virüs tarayıcı.
XPY	Windows XP'nin evini aramasını engelliyor.
Güvenlik duvarı	
Outpost Firewall Pro	Geniş işlev yelpazesine sahip iyi bir güvenlik duvarı.
Sabit Disk Temizleyici	
HDCleaner	Sabit diski temiz tutuyor ve Kayıt Defteri'ni hafifletiyor.
Yedekleme Hizmeti	
Simply Safe Backup 2005	Geniş bir işlev yelpazesine sahip etkili bir yedekleme aracı.
BackUp Maker	Tüm sabit diskinizi de yedekleyebileceğiniz zaman kontrollü bir yedekleyici.
Daha Fazla Otomasyon	
Advanced Task Scheduler	Programları, belirlediğiniz zamanlarda çalıştırıyor.
Application as Service	Programları Windows hizmetlerine dönüştürüyor.
12Ghosts Supergee 7.0	İşlemlerin otomasyonunu sağlayan araçlardan oluşan bir program koleksiyonu.
MultiBatcher 2.15	Karmaşık işlemleri de yerine getirebilen profesyonel araç.
PTFB Pro	Windows'un iletişim pencerelerini otomatik olarak onaylıyor.

gını açıklıyor. Tabii ki Cisco Systems profesyonellerinin yaptığına benzer şekilde.

Düşmanınızı tanıyın: Bilgisayarınızı yıldırان tehlikeler

Bilgisayarınızı, kendi kendine iyileştirecek duruma getirmeden önce hangi hastalıklardan etkilendiğini iyi bilmeniz gerekli. CHIP, en önemli beş riski sizler için masaya yatırdı.

► **Donanım sorunları:** Sabit disk, sistem belleği ve işlemci ölümsüz değildir. Bileşenlerden birinin bozulmasının sonucunda veri kayıpları ortaya çıkar.

► **Hacker saldırıları:** Yetkisiz kişiler verilerinizi çalabilir veya bilgisayarınızdaki hassas bilgileri araştırabilir.

► **Virüs ve casus program istilası:** İnternet üzerinden yayılan zararlılar önemli dosyalarınızı silebilir, sörf alışkanlıklarınızı takip edebilir veya e-posta kutunuzu doldurabilirler.

► **Hasarlı dosyalar:** Tam olarak silinme-

yen veya hasar gören dosyalar, sabit diskinizde dikkat çekmeden aylarca barınabilir. Bunun sonucunda sadece disk alanı kaybetmekle kalmaz, bu dosyaların başka programlar ile çakışması sonucunda sistem çökmeleri ile karşılaşabilirsiniz.

► **Hasarlı Windows:** Bu durum, önemli sistem dosyalarının silinmesi veya bir virüs tarafından bozulması sonucunda ortaya çıkar. Bilgisayarınızın tüm bu tehlikelere karşı silahlandırılması gereklidir. Söz konusu güvenlik önlemlerinin bir de otomatikleştirilmesi sonucunda, Cisco'nun sunduğu hizmeti pratik bir şekilde tamamen ücretsiz olarak gerçekleştirebilirsiniz.

Donanım gözcüsü

Hazırlıklarımıza donanım ile başlıyoruz. Buradaki amacımız, bilgisayarın ileride kendi kendisini kontrol etmesini ve tehlikeli herhangi bir durum karşısında kullanıcıyı otomatik olarak uyarmasını sağlamak. Bunun sonucunda, acil durumlarda,

örneğin bir bileşen ciddi bir hasar görmenden önce bilgisayar kendisini koruyacaktır. Ancak, koruma programları devamlı çalışacağı için mümkün olan en az sistem kaynağını tüketmek zorunda kalacağınızı göz önünde bulundurmalısınız.

Dinamik performans ayarlaması

Motherboard Monitor 5

(© eCHIP-Code Otomatik)

Bilgisayarınız, iki ücretsiz aracın bir arada kullanılması ile donanım bileşenlerini kendisini kontrol edecek. Bu sayede bir bileşenin aşırı ısınması sonucunda performansı kısa bir süre için düşürerek bileşenin soğuması sağlanmış olacak ve tehlikeye ortadan kalktıktan sonra performans yeniden artırılabilecek.

İlk olarak eCHIP'ten Motherboard Monitor 5'i (<http://mbm.livewire-dev.com>) kurun ve ardından programın dilini Türkçe olarak değiştirebilmek için dil paketinin 5.3.7.0 sürümünü de CD'den yükleyin. İleride, yine eCHIP'te bulabileceğiniz CPUIDLE aracına da ihtiyacınız olacak. Şimdi Motherboard Monitor programını çalıştırın ve *Settings / General* altından program dilini Türkçe olarak değiştirin.

Ardından *Genel / Temel* ayarları altındaki *MBM 5'i Windows açılışında çalıştır* seçeneğini etkinleştirin. *Alarm Tercihleri* altından ise programın her durumda bir Log dosyası oluşturmasını sağlayın. Bu sayede bir bileşenin aniden bozulması durumunda hata tespiti çok daha kolay olacaktır.

Aşırı ısınma durumunda bilgisayarın kapatılabilmesi için de CPUIdle gerekiyor. İki programın bir arada çalışabilmesi için Motherboard Monitor'deki *Başlatıcı* başlığı altında bu programın konumunu girin. Eğer Motherboard Monitor kritik değerler tespit ederse CPUIdle, aşırı ısınan bileşenin performansını düşürecek ve her bir donanım bileşenini tekrar hayata döndürecek.

PC'nin tehlike anında kapatılması

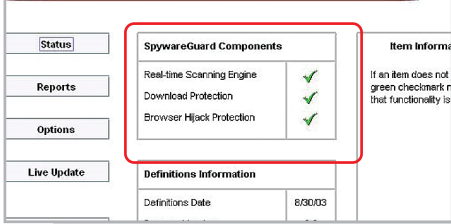
Hardware Sensors Monitor

(© eCHIP-Code Otomatik)

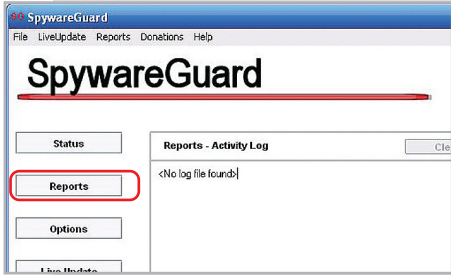
Hardware Sensors Monitor (www.hmonitor.com) aracının bir Batch dosyası ile ilişkilendirilerek kullanılması daha sık ve daha az kaynak gerektiren bir yöntem. Bu aracı eCHIP'te bulabilirsiniz. Ancak programın çalışma süresi, kayıt ettirilme- →

CASUSLARI DURDURUN!

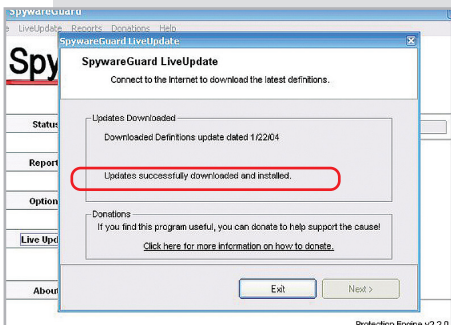
Ücretsiz olarak dağıtılan SpywareGuard, kötü niyetli tanıtım programlarının (Spam) kendilerini kurlmalarını ve çalıştırmalarını engelliyor. Araçtan maksimum performans almak için yapmanız gerekenler:

1. Temel ayarların kontrolü**SpywareGuard**

Ana penceredeki *Status* düğmesine tıklayın. *SpywareGuard Components* altındaki üç koruma işlevinin de etkinleştirilmiş olması gereklidir. Aksi takdirde eksik olan işlevi *Options / General* altından etkinleştirmelisiniz. Böylece otomatik koruma da etkinleşecek.

2. Casus etkinliğinin görüntülenmesi

Reports düğmesine tıkladığınızda bilgisayarınızda casus program bulunup bulunmadığını ve aracın buna nasıl tepki gösterdiğini görebilirsiniz. Eğer kayıt dosyası karmaşık görünüyorsa *Clear Log* düğmesine tıklayarak temizleyebilirsiniz.

3. Her zaman güncel

Yeni saldırılara karşı silahlanmak için "LiveUpdate" işlevini düzenli olarak çalıştırmalısınız. Bunun için yapmanız gereken tek şey aynı isimli düğmeye tıklamak ve ekrana gelen sihirbazın talimatlarını yerine getirmek.

diği takdirde 10 dakika ile sınırlandırıldı ve bunun da sürekli bir kontrol için yeterli olmadığı göz önünde bulundurulduğunda, bu çözüm için yaklaşık 20 Euro ayırmalısınız.

Hardware Sensors Monitor programını çalıştırın ve farenin sağ tuşu yardımıyla kullanıcı ara yüzüne tıklayın. Buradan *Run with Windows* seçeneğini etkinleştirin ve ardından kısayol menüsünü yeniden açıp *Settings* komutunu çalıştırın. Şimdi *Temperatures* sekmesindeki *Warning* seçeneğini etkinleştirin. Bunun sonucunda program, düşük önem derecesine sahip bir ısıya (Yellow Zone, Sarı Bölge) ulaşıldığında sizi uyaracaktır.

Farenin sağ tuşunu kullanarak masaüstüne tıklayın ve *Yeni / Metin Belgesi* komutunu çalıştırın. Oluşturduğunuz bu belgeye, XP ile çalışıyorsanız aşağıdaki satırı girin:

```
Shutdown.exe -s -t0
```

Daha eski sürümler için de bu satırı girin:

```
rundll32.exe User,ExitWindows
```

Ardından bu dosyayı "shutdown.bat" adı altında kaydedin. Şimdi açık olan Hardware Sensors Monitor penceresindeki *Execute* altına biraz önce oluşturduğunuz Batch dosyasının adresini girin. Bunun sonucunda ciddi bir tehlike (Red Zone, Kırmızı Bölge) ile karşılaşıldığında bilgisayarınız otomatik olarak kapatılacaktır.

Spam ve virüs engelleyiciler

Aşırı ısınan donanımların haricinde web kullanıcılarından kaynaklanan saldırılar da hayatı oldukça zorlaştırır. Bilgisayarınızı, sadece birkaç araç yardımıyla virüs ve Spam'leri otomatik olarak yok eden veya zararlıları ön cephede engelleyecek şekilde ayarlayabilirsiniz.

PC'nin ağda korunması

(© eCHIP-Code Otomatik)

NOD32 (www.nod32.com) çok az sistem kaynağı harcayan, saatlik periyotlar ile güncellenen ve bir aç içerisindeki tüm bilgisayarların kontrol edilmesine imkan tanıyan bir virüs tarayıcı. Bu aracı eCHIP'ten yükleyebilirsiniz. Virüs tarayıcı standart ayarlar kullanıldığında bile sabit diski ve internet bağlantılarını kontrol altında tutuyor. Ayrıca araç harici veri taşıma ortamlarını da (disketler, CD'ler, Zip

Tam gaz virüs avı: Binlerce dosyanın zararlılara karşı taranması işlemi NOD32 ile sadece birkaç dakika sürüyor.

sürücüler vs.) tarıyor. Cisco'nun tanıtımlarında olduğu gibi, eğer çocuğunuz, sürücüye virüslü bir disket yerleştirecek olursa NOD32 anında alarm veriyor.

Yalnız PC'ler için özel koruma

Kaspersky Antivirus, Kaspersky Anti-Hacker XPY (© eCHIP-Code Otomatik)

Bir bilgisayarınız ağız yok veya NOD32'nin kullanımı hoşunuza gitmedi. Hiç sorun değil, Kaspersky Antivirus Personal Edition ve Kaspersky Anti Hacker (<http://www.kaspersky.com>) en son deneme sürümlerini eCHIP'ten yükleyebilirsiniz.

Kolay kullanımı ve saatlik virüs güncellemeleri ile dikkat çeken Kaspersky Antivirus Personal'ın deneme sürümünü 30 gün süre ile sınırsız bir şekilde kullanabilirsiniz. Kaspersky Anti Hacker ise sisteminizi internette gelecek saldırılara etkili bir şekilde korumanızı sağlıyor. Bu araç yardımıyla ayrıca ağ hareketlerini takip edebilir ve SmartStealth teknolojisi sayesinde bilgisayarınızı ağda görünmez hale getirebilirsiniz.

Otomatik spam savunması

XPY (© eCHIP-Code Otomatik)

Spyware engelleme konusunda XPY (<http://sourceforge.net/projects/xpy>) ve SpywareGuard (www.javacoolsoftware.com) yenilmez bir takım oluşturuyor. Bunlardan ilki Windows XP'nin kişisel bilgilerinizi internete açmasını önlerken, SpywareGuard ise tanıtım yazılımlarını engelliyor ve internet tarayıcınızın kötü yönde kullanılmasını (Hijacking) önüyor. Her iki aracın kaynak kullanımı da bu

tür yazılımlar için gerçekten çok düşük sayılabilecek düzeyde.

Eğer daha önce XP Antispy ile çalıştırsanız daha etkili olan XPY aracına geçişiniz çok kolay olacaktır. Bunun için *Select the type of install* açılır listesinden, XP Antispy programının konfigürasyonunun kullanılabilmesi için *XP Antispy Settings* ögesini seçin. Ardından XP Antispy'ın sahip olmadığı başka bir bilgisayardan kendi Kayıt Defteri'nize ulaşılmasının engellenmesi gibi diğer seçenekleri de kullanabilirsiniz. Bunun için *Services* altındaki *Disable Remote Registry Service* seçeneğini işaretlemelisiniz. Artık bilgisayarınız tüm kapılarını, sisteminize erişmeye çalışan casusların suratlarına kapatacaktır.

Hacker savunması

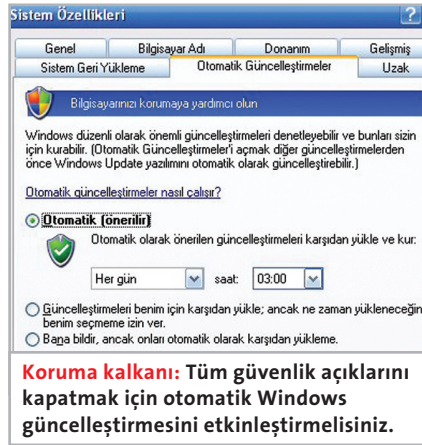
Bilgisayarınız artık sanal zararlılara karşı kendisini koruyabilir. Ancak kötü niyetli insanlar çok daha büyük bir tehlike kaynağı. Profesyonel saldırganlar güvenlik açıklarını kullanır ve bu sayede virüs taşıyıcı veya güvenlik duvarlarının çevresinden dolaşabilirler. Bunun için yapılabilecek tek şey tüm açıkların anında kapatılması ve otomatik bir erişim kontrolü..

Güvenlik açıklarının kapatılması

Harici bir araç gerekli değil

Kapısı açık olduğu sürece en güvenli kale bile anlamsızdır. Otomatik Windows güncelleme sayesinde bilgisayarınız, işletim sistemindeki güvenlik açıklarını düzenli olarak kapatarak korsanların söz konusu açıklardan faydalanmalarını engelleyebilir.

Söz konusu işlevin sisteminizde açık olup olmadığını kontrol etmek için Windows XP altında *Bilgisayarım* simgesine sağ tuşla tıklayın ve kısayol menüsündeki *Özellikler* komutunu çalıştırın. Takip eden penceredeki *Otomatik Güncelleştirmeler* sekmesini etkinleştirin ve buradaki *Otomatik* seçeneğini işaretleyin. Ardından güncelleme işleminin ne zaman gerçekleştirileceğini de belirleyebilirsiniz. Bunun için *Her Gün* ifadesinin sağındaki açılır listeden, çalışmalarınızın olumsuz yönde etkilenmemesi için bilgisayara en az ihtiyaç duyduğunuz saati seçin. Windows 2000 altında ise *Başlat / Ayarlar / Denetim Masası* komutunu çalıştırın ve ardından *Windows Update* simgesini çalıştırın. Geri kalan işlemler Windows XP

ile aynı. Artık işletim sisteminiz üreticinin garanti ettiği kadar güvenli.

Erişim kontrolünün kullanımı

1st Privacy Tool

1st Privacy Tool ismindeki (www.privacywindows.com) Shareware yardımcıyla bilgisayarınızdaki tüm kullanıcı işlemleri takip edebilir ve belirli klasörlere veya Kayıt Defteri'ne erişimleri engelleyebilirsiniz. Tam sürümünü kullanabilmek içinse 20 Euro'yu gözden çıkarmalısınız. An-

cak bunun için harcadığınız parayı, söz konusu aracın koruma işlevleri harici bir masaüstü güvenlik duvarı kurulumunu gereksiz kıldığı için başka bir yerden çıkartabilirsiniz. 1st Privacy Tool, yaptığımız incelemede neredeyse hiç sistem kaynağı kullanmadı. Saldırganların özellikle yaygın olarak kullandıkları sisteme anonim olarak kayıt olmak ise aracın etkinleştirilmesinden sonra mümkün olmadı. Kayıtlı kullanıcılar ise sadece özel olarak izin verilmiş olan programları çalıştırabiliyorlar. Bunun sonucunda, küçük çocuğumuz virüslü bir disket yerleştirecek olsa bile, uygun izne sahip olmadığı için söz konusu zararlı programı çalıştıramayacak bile.

Kurulum sonrasında görev çubuğunda bir anahtar simgesi ekrana gelecek. Bunun üzerine sağ tuşla tıklayın ve *Settings* komutunu çalıştırın. Kimsenin ağ/internet üzerinden bilgisayarınıza erişememesi için *Remote Access* başlığı altındaki *Disable Dial-In Access* seçeneğini etkinleştirin. Ayrıca buradan erişim parolasını girerken yapılmasına izin vereceğiniz maksimum hata sayısını da belirleyebilirsiniz. Bunun haricinde *User Restrictions* altından bilgi →

İNTERNETTEN GÜVENLİK KONTROLÜ

» Online hizmetler: Zararı faydasından çok

Harici bir servis sağlayıcının, belirli bir ücret karşılığında PC'nizi web üzerinden kontrol altında tutması ve optimize etmesi fikri aslında kulağa çok hoş geliyor. Üstelik bu yöntem tüm internet bağlantısı üzerinden çalışabiliyor ancak hızlı ve devamlı bir kontrol için en azından en düşük hızdaki DSL bağlantısı gereklidir. İngilizce konuşan iki site, online PC optimizasyonu servisi veriyor ve her ikisi de hatalarından tamamen arındırılmış durumda değil.

PC Pitstop: Bu servis sağlayıcı; sabit diskinizi temizliyor, virüsleri ve casusluk araçlarını kaldırıyor, tüm sürücülerin ve Windows'un çalışma durumlarını kontrol ediyor ve son olarak internet bağlantınızı optimize ediyor. Tüm bu işlemler, Kayıt Defteri temizliği için kullanılan "Registry Mechanic" gibi ünlü araçlar yardımıyla gerçekleştiriliyor. İngilizce yayın yapan www.pcpitstop.com sitesindeki bir download bağlantısına tıklayarak olursanız seçilen programın çeşitli dillerdeki sürümlerine ulaşabiliyorsunuz. PC Pitstop'un kendisi ücretsiz, ancak birçok kontrol aracının sadece deneme sürümleri kullanılabiliyor. Şimdiye kadar her şey iyi görünüyor; ancak servis sağlayıcı

Yeni tehlike: PC'nizdeki güvenlik açıklarını bu hizmetle kontrol etmek için yeni açıklara neden olan JavaScript'i etkinleştirmelisiniz.

maalesef, tüm güvenlik açıklarının yüzde 90'ının kaynaklandığı Active X denetimlerinin etkinleştirilmesini şart koşuyor. **PC Powerscan:** www.pcpowerscan.com adresinden PC'nizdeki hasar görmüş, ikişer tane bulunan veya artık ihtiyaç duyduğunuz dosyaları bulan bir araç alıyorsunuz. Eğer yazılım tehlikeli dosyalar bulursa bunları kaldırmanızı, yaklaşık 36 Euro karşılığında istiyor. Firma bunun için BeanHive ve StrangeBrew gibi zararlılar için kapıyı açmak anlamına gelen JavaScript denetimlerinin etkinleştirilmesini istiyor. İyi bir düşüncenin yeni güvenlik riskleri nedeniyle kullanılamaması ise gerçekten kötü bir durum.

sayarınızdaki diğer kullanıcılar için erişim hakları belirleyebilirsiniz. Araç, *Log User Activity* üzerinden kullanıcıların bilgisayarınızdaki yaptığı işlemlerin listesini de tutabilir. Oluşturulan kayıt dosyalarının ileride değiştirilmesini engellemek için de *System/Restricting Access to the Event Log* seçeneğini etkinleştirerek Log dosyalarına erişilmesini önlemelisiniz.

Sabit disk temizliği

Düzenli olarak silinmeyen programlar ve Internet Explorer'ın arkasında bıraktığı veri çöplüğü, sistemin yavaşlamasına ve hatta en kötü ihtimalle çalışamaz hale gelmesine neden olabilir. Yani bilgisayarınız sadece gözcü değil, aynı zamanda bir de temizlikçi olmalıdır. Bilgisayarınızda işe başlayan yeni temizlik kuvvetlerinin düzenli olarak Kayıt Defteri'ni ve önemli klasörleri temizlemesini sağlamalısınız. Sabit disk temizliği

Sabit diski tekiz tutun

HDCleaner (eCHIP-Code Otomatik)

Ücretsiz olarak dağıtılan ve doğrudan eCHIP'ten yükleyebileceğiniz HDCleaner, sadece geçici dosyaları silmekle kalmıyor, aynı zamanda Kayıt Defteri'ni de temiz tutuyor, dosya çiftlerini ve artık ihtiyaç duymadığınız DLL dosyalarını da siliyor. Ayrıca Otomatik Başlangıç klasörünü de düzenli olarak kontrol ederek Windows'un devamlı hızlı açılmasını sağlıyor.

Programı çalıştırdıktan sonra *Options* altındaki *Task Manager* sekmesi üzerinden hangi sürücünün ne zaman temizleneceğini belirleyebilirsiniz. HDCleaner'in çalışmasını etkilememesi için normalde bilgisayar da çalışmadığınız zamanları seçmeniz gereklidir. Kayıt Defteri temiz-

lendikten sonra bilgisayarın yeniden başlatılması gerektiği için buradaki *Reboot the system* seçeneğini işaretlemelisiniz. Ardından *Startup* sekmesindeki tüm seçenekleri işaretleyin. Son olarak *Clean Hard Drive / File Masks* altındaki tüm dosya türlerinin seçili olmasına dikkat etmelisiniz. Aracın iki ayda bir çalışması, sisteminizi temiz tutmanız için yeterli bir aralıktır. Program hakkında daha ayrıntılı bilgi için http://home.tiscali.de/zdata/hdcleaner_e.htm adresine göz atabilirsiniz.

Yedekleme hizmeti

Bilgisayarınız, tam otomatik denetim sayesinde artık çökmeyecek veya bir saldırının kurbanı durumuna düşmeyecek. Ancak hala önemli bir tehlike ile karşı karşıyasınız. Örneğin, üzerinde saatlerce çalıştığınız bir belgeyi, eğer düzenli olarak bir ağ sunucusu veya harici bir veri taşıyıcısına yedeklemiyorsanız, bir elektrik kesilmesi sonucunda kaybedebilirsiniz. Bu tür durumlardan otomatikleştirilmiş bir yedekleme hizmeti ile kaçınılabilirsiniz. Bu sayede en kötü durumda bile verilerinizi hızlı bir şekilde kurtarabilirsiniz.

Klasörlerin yedeklenmesi

Simply Safe Backup 2005

Ücretsiz olarak kullanabileceğiniz Simply Safe Backup 2005 (www.simplysafbackup.com) ile istediğiniz klasör ve dosyaların düzenli olarak bir ağ sunucusuna veya harici bir veri taşıyıcısına yedeklenmesini sağlayabilirsiniz. Programın en büyük avantajı ise doğrudan CD/DVD'ye yazdırılmaya hazır yedek dosyaları oluşturması ve sadece güncel değişikliklerin yedeklenmesine (Incremental) imkan sağlamasıdır. Yedekleme ayarlarını yapmanız için

bir sihirbaz yardımcı oluyor. Veri kaybı sonrasında ise yapmanız gereken tek şey *Restore / Restore Files Wizard* komutunu çalıştırmak ve ardından yedek dosyasını seçmek. Geri kalan işlemleri program kendisi gerçekleştiriyor. Yedekleme haricinde sabit diskinizdeki çift dosyaları da bulan ve klasör senkronizasyonu işlevlerine de sahip olan program, MySQL Backup Agent sayesinde MySQL sunucularınızı ve veritabanlarınızı da rahatlıkla yedekleyebiliyor. Programın kullanımı ve ücretli sürümleri hakkında daha ayrıntılı bilgi için web sayfasına göz atabilirsiniz.

Tek PC üzerinde yedek

BackUp Maker (eCHIP-Code Otomatik)

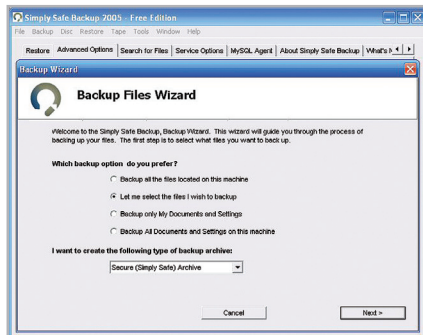
Windows ve üzerinde çalışan uygulamalar kurulum CD'leri yardımıyla geri yüklenebilecekleri için, kişisel klasörlerin yukarıda anlatıldığı gibi düzenli bir şekilde yedeklenmeleri normalde yeterli olur. Ancak bu zaman kaybına yol açar. Eğer veri taşıyıcınızda devamlı yeteri kadar boş alan bulunuyorsa, alternatif olarak tüm sabit diskinizi de yedekleyebilirsiniz. Bunun en büyük avantajı sistemin yarım saat içerisinde geri yüklenebilmesine imkan tanıması.

Ascomp tarafından geliştirilen ücretsiz yazılım BackUp Maker (www.ascomp.net) ile sisteminizi hızlı ve kolay bir şekilde yedekleyebilir ve ileride hayata geri döndürebilirsiniz. Bu aracı da eCHIP'ten hemen yükleyebilirsiniz.

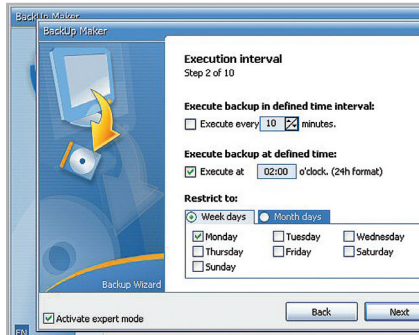
Program ana penceresindeki *Backup* düğmesine tıklayın ve sihirbazın yönergelerini takip edin. Kaynaklardan tasarruf etmek için ilk olarak tüm sabit diskinizi yedeklemelisiniz. Ardından sihirbazı yeniden başlatın. Bu sefer *Partial Backup* seçeneğini kullanın ve yedekleme işleminin yapılması için Pazartesi saat 14:00 gibi bir zaman belirleyin. Bu durumda sadece son yedekleme işleminden sonraki değişiklikler saklanır ki bu da işlemi oldukça hızlandıracaktır. Verilerin geri yüklenmesi için de yine sihirbazdan faydalanabilirsiniz. Bunun için *Restore* düğmesine tıklamanız yeterli.

Otomasyonun sonu yok

Tebrikler! Artık sıkıcı işlemleri arka planda otomatik olarak gerçekleştiren, virüs ve korsanlara karşı kendini koruyan ve en kötü durumda bile kendisini geri yükle-

Kişisel dosyaların yedeklenmesi: Simply Safe Backup ile kapsamlı yedekleme fonksiyonlarından faydalanabilirsiniz.

BackUp Maker: PC'nizin, önemli verileri haftada bir kere sizin çalışmadığınız süresinde yedeklemesini sağlar.

yebilen bir bilgisayara sahipsiniz. Şimdi bir adım daha ileri giderek daha konforlu bir çalışma için otomatik olarak gerçekleştirecek işlemlere yenilerini ekleyelim ve çalışma ortamınızı iyileştirelim. Bunun sonucunda, ekrana gelen sıkıcı iletişim pencerelerinin otomatik olarak cevaplandırılmalarını sağlayabilirsiniz.

I İletişim pencerelerinin onaylanması

PTFB (© eCHIP-Code Otomatik)

Windows, onaylamanız için devamlı ekrana getirdiği iletişim pencereleri ile canınızı sıkabilir. eCHIP'ten yükleyebileceğiniz PTFB'nin (Push That Freaking Button) 30 gün ile sınırlı, çalışır durumdaki deneme sürümü, Windows'un ekrana getirdiği iletişim pencerelerindeki var sayılan düğmelere otomatik olarak tıklayarak hem zaman kazandırıyor hem de sinirle-

rinizin yıpranmasını engelliyor. Eğer bu araçtan memnun kalırsanız www.tlho-use.co.uk adresinden yaklaşık 20 Euro karşılığında satın alabilirsiniz.

Programı kurduktan sonra PTFB penceresinin görev çubuğuna gizlenmesi için *Start Watching* düğmesine tıklayın. Ardından ilk can sıkıcı iletişim penceresi ekrana gelen çalışmaya devam edin. Şimdi görev çubuğunda PTFB simgesine tıklayın ve *Single Press* komutunu çalıştırın. Ekrana gelen iletişim penceresini cevaplayın. Söz konusu tıklama PTFB penceresinde görüntülenir. Standart bir Windows iletişim penceresinde artık başka bir şey yapmanıza gerek yok. Söz konusu pencere bundan sonra otomatik olarak cevaplandırılacaktır.

İletişim penceresinin devamlı olarak masaüstündeki başka bir yerde görüntülenmesi veya istenmeyen bir işlemin ger-

çekleşmesini sağlayacak yanlış bir tıklama gibi istisnai bir durumda, kaydettiğiniz tıklamayı PTFB penceresinden seçin ve *Edit* düğmesine tıklayın. *Basic* sekmesi üzerinden PTFB'nin tıklamadan önce beklemesi gereken süreyi belirleyebilirsiniz. Bu sayede aracın yanlışlıkla farklı bir pencereyi cevaplamaması için *Advanced* sekmesini etkinleştirin. Buradaki *Identifying Windows Contents* altından *Strict* seçeneğini onaylayın. Eğer siz uzaktayken bir iletişim penceresi cevaplanacak olursa PTFB, içerisinde ekran görüntüsünün bulunduğu bir e-posta ile sizi bilgilendirebilir. Bu işlevi *Notification* seçeneği altından etkinleştirebilirsiniz.

I Komut zincirlerinin otomasyonu

Mouse and Key Recorder

(© eCHIP-Code Otomatik)

Karmaşık komut kombinasyonlarını otomatik hale getirmek için eCHIP'ten yükleyebileceğiniz Mouse and Key Recorder (www.kratronic.com) gibi bir araç gerekli. Bu aracı üç ay süre ile sınırsız bir şekilde kullanabilirsiniz ancak daha sonra kullanmaya devam edebilmek için yaklaşık 17 Euro ödemelisiniz. Uygulama örneği olarak Internet Explorer'ı çalıştıracak ve www.chip.com.tr adresini görüntülemesini sağlayacağız. İlk olarak Mouse and Key Recorder'ı çalıştırın ve *Macro Code* sekmesini etkinleştirin. Buradaki {...} düğmesine tıklayın ve *Start / Application* komutunu çalıştırın. Şimdi "C:\Program Files\Internet Explorer\iexplore.exe" dosyasını seçin ve ardından sırasıyla *Open / Ok* düğmelerine tıklayın. Araç çubuğundaki *Play* düğmesine tıklayın. Bunun sonucunda tarayıcı boş bir pencere ile açılacak. Şimdi *Append recording* isimdeki kırmızı noktalı düğmeye tıklayın ve görev çubuğunda bulunan tarayıcı penceresini büyütün. Ardından www.chip.com.tr adresine gidin ve Mouse and Key Recorder aracını tekrar etkinleştirin.

Buradaki *Append recording* düğmesine tekrar tıklayın. Hazırladığınız bu makroyu *Play* düğmesine tıklayarak kontrol edebilirsiniz. Eğer belirli zamanda çalışmasını istiyorsanız *Scheduled Tasks* altından söz konusu zaman bilgilerini girmelisiniz. Burada hazırladığınız makrolar, VBS gibi tipik bir uzantıyla değil, KRC biçiminde kaydedilir. Bu yazı içerisinde de-ğindiğimiz programlar klasik makrolarda hata verebilir. ■

MH/ Kadir Tuztaş, ktuztas@chip.com.tr

PROFESYONEL İPUCU

» Programların Windows Hizmeti Olarak Başlatılması

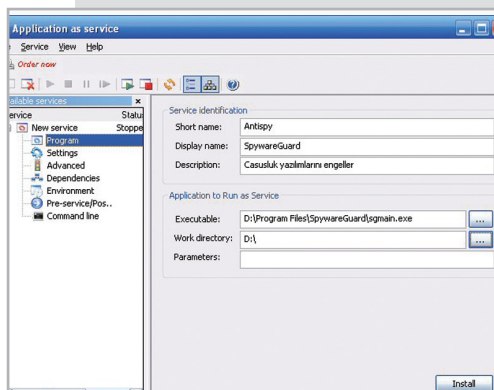
Bilgisayarınızın otomasyonu için kullandığınız tüm programların otomatik olarak Windows ile beraber başlaması gereklidir. Bu, mümkün olduğunca hızlı gerçekleştirilmeli ve bir sorun ile karşılaşıldığında kaynağının rahatlıkla tespit edilebilmesi için bir kayıt tutulmalıdır. Tüm bu gereklilikleri yerine getirmek için kullandığınız tüm programları Windows hizmetlerine dönüştüren bir Shareware'den faydalanabilirsiniz.

Burada örnek olarak yukarıda de-ğindiğimiz SpywareGuard programını Windows hizmetine dönüştüreceğiz. Diğer araçlar için de aynı işlemleri yapmanız yeterli olacaktır. İlk olarak Application as Service 1.0 programının deneme sürümünü eCHIP'ten (© eCHIP-Code Otoma-

tik) yükleyin ve *File / New Service* komutunu çalıştırın. Şimdi ekrana gelen *Short name* alanına Windows'un hizmeti yöneteceği ismi (örneğin *Antispy*) girin. Altındaki *Display name* alanında ise *Hizmetler* penceresinde görüneceği ismi girin. Burada "SpywareGuard" ifadesini kullanın. Ardından *Description* alanına "Casusluk yazılımlarını engeller" gibi bir açıklama girin. *Executable* alanında ise programın çalıştırılabilir dosyasının adresi bulunmalıdır. SpywareGuard'ın bulunduğu yeri tespit etmek için *Başlat / Tüm Programlar / SpywareGuard* menüsünü açın, buradaki *SpywareGuard* bağlantısına sağ tuşla tıklayın ve *Özellikler* komutunu çalıştırın. Son olarak *Work Directory* alanına ise Windows'un bulunduğu sürücüyü girin ve *Install* düğmesine tıklayın. SpywareGuard artık Windows hizmeti olarak yüklenecek. Eğer her şey yolunda gittiye hemen kontrol edebilirsiniz. Bunun için *Başlat / Çalıştır* komutunu çalıştırın, takip eden penceredeki *Aç* kutusuna aşağıdaki ifadeyi yazın, *Tamam* düğmesine tıklayın ve ekrana gelen *Hizmetler* penceresindeki kayıtları kontrol edin:

`services.msc`

Programları, Windows hizmetine dönüştürerek bu durumdaki programlar Windows tarafından farklı yönetildikleri için sistem kaynaklarından da tasarruf edebilirsiniz. Yeni hizmetler için ayrı ayrı öncelik değerleri belirleyebilirsiniz.

Özel durum: Araçları Windows hizmetine dönüştürebilir ve işletim sisteminin sunduğu ayrıcalıklardan yararlanabilirsiniz.

140

GÜNCEL

KAPAK

DONANIM

YAZILIM

Yazılım testi

HI-TECH

INTERNET

PRATİK

İÇİNDEKİLER

145

Resim düzenleme yazılımı
Adobe Photoshop CS2
Müzik düzenleme yazılımı
Apple Garage Band 2.0
Resim düzenleme yazılımı
Paint.Net 2.1a

146

İşletim sistemi
Novell Linux Desktop 9
Tarayıcı
Opera 8
Kişisel güvenlik yazılımı
Platinum Internet Security 2005

147

Video düzenleme yazılımı
Pinnacle Studio Plus V9
SMS servisi
SMSCountry
VST enstrümanı
Volko Bağlama

Yeni Yazılım TESTLERİ

Yazılım dünyasındaki firmalar, her geçen gün daha fazla özellik içeren yazılımlarla kullanıcıların karşısına çıkıyorlar. Bunlar arasından en çok dikkat çekenleri, yazılım testi sayfalarımızdan inceleyebilirsiniz.

■ Alternatifler pazarda güçlenmediği sürece, sıkça kullanılan yazılımlar belli bir zaman zarfı içinde gelişimini durduruyor. İşte bu yüzden, rekabet her zaman tüketicinin yararına. Geçtiğimiz ay masaüstü arama araçlarında yaşanan rekabetin kullanıcılara ne gibi faydalar sağladığını belirtmiştik. Şimdi ise Microsoft'u güvenlik konusunda belirgin bir çalışmaya sevk eden Linux rüzgarının faydaları görülüyor. Kod adı "Honeymonkeys" olan bir proje ile eski dost Windows XP'nin potansiyel risk oluşturan web kaynaklı açıkları yakalayıp önceden önlem almayı hedefleyen Microsoft, bu proje için özel olarak yapılandırılmış bilgisayarlara kullanılıyor. Projede CSM (Cybersecurity and Systems Management) bölümüne ait şimdilik yarım düzine kadar bilgisayar, web'de XP'nin başına dert olabilecek tehditleri kolluyor. Üç düzineden fazla bilgisayar

"Strider" adı verilen yazılımı kullanarak, kayıt defterini ve konfigürasyonu gizlice değiştiren zararlı programları tespit edebilecek. Yine de XP dışında bir seçenek diyorsanız Novell ile güçlenen eski Suse yeni Novell Linux Desktop 9 incelemesini devam eden sayfalarda bulabilirsiniz. XP'de daha fazla güvenlik arzu edenler ise Panda Platinum Internet Security 2005 incelemesine göz atabilir. Bu ayın diğer inceleme ürünleri arasında alternatif tarayıcı arayışlarının ücretli sürümü olan Opera'nın yeni sürümü 8 ve yakından tanıdığımız Windows'un en eski grafik oluşturma uygulaması Paint'in bir hayli geliştirilmiş sürümü Paint.Net de yer alıyor. Müzikseverleri yine unutmadık ve Volko Bağlama ve GarageBand 2.0 yazılımlarını da inceleme listemize ekledik.

yazilim@chip.com.tr

DEĞERLENDİRME

CHIP, yazılımların kalitesini 0 ile 10 arasında bir puanlama sistemiyle değerlendiriyor ve buradaki üç kriter olan işlevsellik, ergonomi ve kaynaklar 4:3:3'lük bir ortalama ile toplam değerlendirmeye giriyor.

Kriterlerden işlevsellik, yazılımın görevini ne derece yerine getirebildiği sorusuna cevap veriyor. Burada ne kadar az hata yaptığı ve ne kadar fazla özelliğe sahip olduğu değerlendirilmeye giriyor.

Ergonomide ise CHIP, yazılımın dokü-

mantasyonunun ve kullanılabilirliğinin kalitesini değerlendiriyor. Kullanım kitapçığı ne kadar anlaşılır ve kapsamlı? Online yardım alınabiliyor mu? Asistanlar mevcut mu?.. gibi sorulara cevap aranıyor. Kaynaklarda ise donanım ile uyumluluğa puan veriliyor. Bu toplam puanlamadan sonra CHIP ayrıca fiyat ve performans değerlerini tavan puan 100 üzerinden değerlendiriyor. Bu değerlendirme, yazılımın verilen paraya değip değmediğini gösteriyor.

TOPLAM CHIP PUANI

çok iyi	■■■■■	(100–90 Puan)
iyi	■■■■■	(89–75 Puan)
orta	■■■■■	(74–60 Puan)
vasat	■■■■■	(59–45 Puan)
kötü	■■■■■	(44–20 Puan)
çok kötü	■■■■■	(19–0 Puan)

FİYAT/PERFORMANS

çok iyi	■■■■■	(100–90 Puan)
iyi	■■■■■	(89–75 Puan)
orta	■■■■■	(74–60 Puan)
vasat	■■■■■	(59–45 Puan)
kötü	■■■■■	(44–20 Puan)
çok kötü	■■■■■	(19–0 Puan)

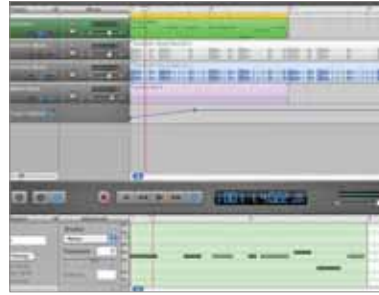

CHIP ONLINE

Geçmiş sayılarda tanıtılan ürünlerden bazılarını www.chip.com.tr/yazilim adresinde bulabilirsiniz.

Resim düzenleme yazılımı**ADOBE PHOTOSHOP CS2**

CHIP PUANI	■ ■ ■ ■ ■
FİYAT/PERFOR.	■ ■ ■ ■ ■
SİSTEM BİLGİ	Windows XP/2000 www.adobe.com
FİYAT	599 \$

Müzik düzenleme yazılımı**APPLE GARAGE BAND 2.0**

CHIP PUANI	■ ■ ■ ■ ■
FİYAT/PERFOR.	■ ■ ■ ■ ■
SİSTEM BİLGİ	Mac OS X 10.3.4, iLife www.apple.com
FİYAT	79 \$

Resim düzenleme yazılımı**PAINT.NET 2.1A**

CHIP PUANI	■ ■ ■ ■ ■
FİYAT/PERFOR.	■ ■ ■ ■ ■
SİSTEM BİLGİ	Windows XP/2000/2003 www.eecs.wsu.edu/paint.net
FİYAT	ÜCRETSİZ

MÜKEMMELLİK YENİDEN TANIMLANIYOR: Adobe CS2'nin tamamının kurulması 500 MB'lık boş disk alanı gerektiriyor. CS2'nin arayüzü ve araç paletleri, özelleştirilebilir menüler ve çalışma alanları dışında radikal bir yenilik getirmiyor. Uzun zamandır beklenen yenilik ile artık yazı tipleri araç çubuğunda görülebiliyor. Layer (katman) paletindeki en önemli değişiklikse birden fazla katmanın aynı anda seçilebilmesi. CS2 araç paletindeki yenilikler; Spot Healing fırçası ve Red Eye Removal (kırmızı göz önleme) aracı. SHB ile kaynak seçmeden bozuk bölgeye tıkladığınızda, fırça çevre bölgeleri örnekleyerek otomatik olarak onarıyor. CS2'nin dikkat çeken yeniliği, eski dosya tarayıcılarını iptal eden Köprü Aracı (Version Cue). Tüm CS2 elemanlarından ulaşılabilen bu araç ile dosyaları film şeridi, ön izleme vs gibi değişik şekillerde görüntülenebiliyor. Adobe CS2'nin en çok konuşulan özelliği olan Vanishing Point aracı, kendi diyalog pencereleri ile birlikte geliyor ve çerçeve, düzeltme, fırça ve düzen tanımlamalarını içeren bir palet bulunuyor. Araç, fotoğraf ve resimlerinize perspektif düzlemler tanımlamanıza yarıyor. Noise (Karlanma) azaltım filtresi tüm görüntüde etkili oluyor ve renk kanallarına da uygulanabiliyor.

SONUÇ: Tüm bu yenilikler buzdağının sadece çok küçük bir kısmı. Adobe CS2 verecek her kuruşu hak ediyor.

- + Spot Healing araçları.
- + Noise filtreleri.
- JPEG 2000 desteği yok.

ELMA MÜZİK YAPMAYI ÖĞRENİYOR: iLife'ın çıkmasından sonra Apple dijital medya alanında ilerlemeye devam ediyor. Bu koleksiyonun yeni sürümü, kendi müziğinizi yapmanıza olanak sağlayacak olan GarageBand 2.0'u içeriyor. Garage Band 2.0, her ne kadar çok fazla yer kaplasa ve müzik dahilerini tatmin etmeyecek olsa da, müziğe yeni başlayanlar için dijital melodilerin kapısını aralıyor. Sadece GarageBand 2.0 bile iLife'ı almak için iyi bir neden. GarageBand 2.0, iLife ile birlikte hızlı bir şekilde kuruluyor. 4,75 GB boşyer gerektiren yazılım, ara kurulum basamağı içermiyor. Programda yeni bir proje açar açmaz istediğiniz parçaları ekleyebiliyorsunuz. Enstrümanlar, ritimler ve ses efektleri gibi artı özellikler için Jam paketini de alıp kurmanız gerekiyor. GarageBand 2.0'ı kurmak için 27,2 GB boş alan gerekiyor. Apple GarageBand 2.0, en kolay kullanılabilen müzik oluşturma araçlarından biri. Yetkin yardım menüsü de işinizi bir hayli kolaylaştırıyor. GarageBand 2.0 ile binden fazla yüksek kaliteli döngü geliyor. Bu döngüleri kullanarak bir-iki saat gibi kısa zamanda kendi müziğinizi oluşturmanız mümkün. Ayrıca gerçek enstrümanları da programa ekleyerek değişiklikler yapabiliyorsunuz.

SONUÇ: Kendi müziğinizi oluşturmak ya da canlı çalınan enstrümanlara efekt vermek isteyen amatör gruplar için ideal bir yazılım.

- + Kolay kullanım ve öğrenim
- + Aynı anda 8 parçanın kayıt edilebilmesi
- Yüksek sistem gereksinimi

MS.PAINT'E .NET DOPİNGİ: Washington Devlet Üniversitesi öğrencilerinin Microsoft desteği ile hazırladıkları Paint.Net, Microsoft'un yeni işletim sistemlerinde Paint'in yerini alacak kadar işlevsel görünüyor. Paint gibi basit bir arayüzü olan program, emektar atasından çok daha fazla gelişmiş özelliklere sahip. Aslında Paint.Net, bir donatı aracından çok, Photoshop gibi profesyonel tasarım yazılımlarına benziyor. Hareketli araç çubuğu, göze ilk çarpan benzerlik. Katmanlar, saydamlık, işlemlerin geri alınmasını sağlayan kayıt tarihi gibi özelliklerse öne çıkan diğer benzerlikler. Yazılımı birkaç dakika kullanan birisi her aracın ne işe yaradığını kolayca çözebilir. Eğer deneme/yanılma yöntemi işe yaramazsa geniş yardım dokümanları işinizi oldukça kolaylaştıracak. Hatta sadece yeni kullananların değil, deneyimli kullanıcıların da [F1] tuşunu kullanması gerekebilir. Örneğin, programın eksilerinden sayabileceğimiz Clone aracı Photoshop'takinden çok farklı bir şekilde çalışıyor. Paint.Net'i, ücretsiz olmasının yanı sıra çok az sistem kaynağı kullandığı için denemenizi tavsiye ederiz. Programın kurulabilmesi için tek ön şart, sisteminizde .NET Framework 1.1'in yüklü olması.

SONUÇ: Photoshop gibi profesyonel tasarım programlarının zayıf bir kuzeni olsa da Paint.Net, getirdiği yeniliklerle oldukça başarılı.

- + Ücretsiz
- + Düşük kaynak kullanımı
- Profesyonellere hitap etmiyor

İşletim sistemi

NOVELL LINUX DESKTOP 9

CHIP PUANI
FİYAT/PERFOR.

SİSTEM P II sınıfı işlemci, 4GB boş alan
BİLGİ www.novell.com
FİYAT 39 EURO

Web Tarayıcı

OPERA 8

CHIP PUANI
FİYAT/PERFOR.

SİSTEM Win 95/98/XP/NT/2000/ME
BİLGİ www.opera.com
FİYAT 39 \$

Kişisel güvenlik yazılımı

PANDA PLATINUM INTERNET SECURITY 2005

CHIP PUANI
FİYAT/PERFOR.

SİSTEM Windows XP/2000/2003
BİLGİ www.opera.com
FİYAT 39 \$

KURUMSAL PENGUEN HUZURLARINIZDA:

Novell Linux Desktop 9'un (NLD9) çıkışı, Suse ve Novell kullanıcılarını heyecanlandırdı. Yönergeleri kolayca anlaşılan kurulum üç CD'den oluşuyor. Kurulumun en önemli evresi, kök, takas ve kullanıcı bölümlenmeleri. NLD9, masaüstü için Gnome ve KDE seçenekleri içeriyor. KDE daha yaygın bir kullanıma sahipken, Gnome yeni başlayanlar için ideal. Samba (ağ paylaşım servisi), GAIM ya da Kopete (anında mesajlaşma) ve Open Office paketlerinin kurulduğundan emin olun. NLD9, Suse Linux tabanlı ve Kernel 2.6'yı kullanıyor. Pakette Novell'in OpenOffice Suiti, Novell Evolution (e-posta istemcisi), Konqueror ve Firefox (web tarayıcısı), Real Player 10 ve Kaffeine (video oynatıcısı) gibi uygulamalar yer alıyor. Kurumsal kurulumla yönelik olarak Novell iFolder, örneğin, iş istasyonlarını merkezi sunucu olarak kullanmalarına olanak tanıyor. NLD9, Win 32 uygulamaları için, Wine ve .NET uygulamalarını kullanabileceğiniz Mono'yu sunuyor. OpenOffice, dokümanlarınızı Win 98/2K/XP biçimlerinde kayıt edebilmenizi sağlıyor. Samba istemcisi ile Windows ağlarına erişebilirsiniz. Linux işletim sistemi düşük maliyetiyle kurumların çalışma maliyetlerini düşürdüğü için tercih ediliyor.

SONUÇ: NLD9, iş istasyonlarında rahatça kullanılabilecek bir işletim sistemi olarak göze çarpıyor.

- + Samba ile Windows paylaşımlarına erişim.
- + .Net uygulamalarını çalıştırabilen Mono.
- Xandros ve Knoppix'in yerini alamıyor

TARAYICIDA ALTERNATİFLER:

Her zaman IE'nin en güçlü alternatifi olan Opera, her ne kadar Firefox kadar yaygın olmasa da, piyasadaki en fazla özelliğe sahip tarayıcı. Üstte bulunan ince bir banneri isteyenler için, yaygın olanın aksine, Opera 8 ücretli bir yazılım. Daha önceki sürümlerden farklı olarak Opera 8'de önemli geliştirmeler ve yenilikler bulunuyor. Bunlardan en önemlisi ses komutları desteği. Web sayfaları arasında dolaşırken, içeriklerini sesli olarak dinleyebilirsiniz. Buna ek olarak, sayfaları yatay olarak da boyutlandırmanıza imkan sağlıyor. Ayrıca adres çubuğundaki güvenlik göstergesi, kişisel bilgilerinizi isteyen sayfalarda çok kullanışlı. Diğer özellikler adres, isim gibi sık kullanılan bilgileri ve şifrelerinizi saklayarak otomatik olarak formlara giren Wand. Hatırlanacak olursa, Opera fare hareketlerini ve bileşik pencere özelliğini kullanan ilk tarayıcıydı. Eklenti gerektiren diğer rakiplerinin aksine Opera bu özellikleri çok daha iyi bir şekilde kullanıyor. Ek olarak, tam işlevli e-posta, IRC ve RSS haber istemci desteği ile Opera öne çıkıyor. Güçlü rakiplerle karşılaşan ve güvenlik açıkları nedeniyle tepki çeken IE'ye karşı Opera iyi bir alternatif olabilir.

SONUÇ: Her ne kadar ücretli olması birçok kullanıcıyı uzak tutsa da, ücretsiz tarayıcılardan sayısız farklı özellik içeriyor. Denediğinizde başka bir tarayıcı kullanmak istemeyebilirsiniz.

- + Sayısız ek özellik
- Yüksek fiyat
- Ücretsiz sürümdeki banner'lar

HORTLAYAN GÜVENLİK: Platinum Internet Security 2005'in içinde anti virüs, güvenlik duvarı, casus yazılım önleyici, anti-phishing ve anti-junk araçları bulunuyor. Kurulum kolay ve hızlı, dikkat edilecek tek nokta sisteminizde başka bir anti virüs programının bulunmaması. Panda kurulumuna kuruyor fakat geri kaldırmakta epey zorlanabilirsiniz. Fakat kurulduktan sonra herhangi bir sorun çıkartmıyor. Birçok ayar otomatik olarak yapıldığından, kurulum zahmetsiz. Basit ve düzenli arayüzü de kullanımı kolaylaştırıyor. Komple taramada bilinen tüm virüsleri, casus yazılım yakalayan Panda, aynı zamanda izleme amaçlı çerezleri ve çöp postaları da ayırmada oldukça etkili bir koruma sunuyor. Fakat IM solucanlarını ortaya çıkarttığı iddia edilen "Genetic Heuristic Engine" bazı MSN solucanlarını yakalayamayabiliyor. Panda Internet Security 2005'in diğer yönetilebilir özelliği ise TruPrevent. Bu özellik sisteme bazı filtreler ekleyerek bilinmeyen virüsleri engelliyor. Bu da Panda'ya kendini bu virüsler için güncellemek için vakit kazanmasını sağlıyor. Madalyonun ters tarafında ise Panda çok fazla CPU gücü kullanarak açılış birçok servis ekliyor. Açılan balon pencereleri ve programın geri kaldırılması hala büyük bir problem.

SONUÇ: Panda sisteminizi başarılı bir şekilde koruyor. Fakat Panda'dan kurtulmaya kalktığınızda sisteminizde hortluyor.

- + Güçlü koruma ve tanıma
- Aşırı CPU kullanımı
- Sistemden kaldırma sorunu

Video düzenleme yazılımı

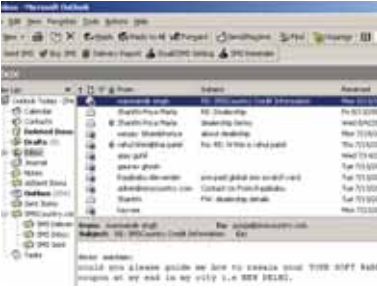
PINNACLE STUDIO PLUS V9

CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■

FİYAT/PERFOR. ■ ■ ■ ■ ■

SİSTEM Windows XP/2000/2003
BİLGİ www.pinnaclesys.com
FİYAT 130 \$

SMS servisi

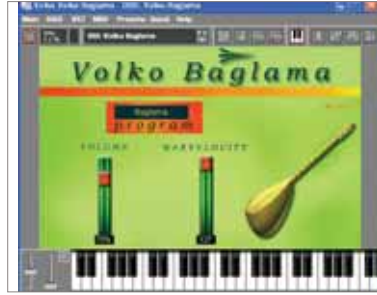
SMSCOUNTRY

CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■

FİYAT/PERFOR. ■ ■ ■ ■ ■

SİSTEM Windows 95/98/XP/NT/2000
BİLGİ www.smscountry.com
FİYAT 39 \$

VST enstrümanı

VOLKO BAĞLAMA

CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■

FİYAT/PERFOR. ■ ■ ■ ■ ■

SİSTEM Win ME/XP/2000/98SE/2003
BİLGİ www.volko.biz
FİYAT 39 \$

KENDİ FİLMİNİZİ YAPMANIN EN KOLAY YOLU: Kullanıcı seviyesi video işleme yazılımı alanından öncüllerden olan ve PiP eksikliklerinden dolayı eleştirilen Pinnacle Studio'da, görüntülere pan ve zum özelliklerinin olmaması da diğer eksiklerdi. Pinnacle Studio Plus 9, bu eksiklerini önemli bir şekilde azaltırken ek bir zaman çizelgesi ve kullanışlı ses seçenekleri de getiriyor. Yazılımda, resimlere, renk, sertlik, gölge ve saydamlık gibi özelliklerini değiştirebileceğiniz çerçeveler koyabilirsiniz artık. PiP efektlerinin çıktı görüntüsü de oldukça kaliteli. Studio Plus'ın chroma anahtar kontrolleri ise fazlasıyla güçlü olmasına rağmen çıktı görüntüsü Premiere Elements'in biraz ardında kalıyor. Kolay kullanılabilir yeni görüntü pan ve zum aracı, kırmızı göz hatalarını azaltmasının yanı sıra döndürme yetenekleri getiriyor. Pan ve zum hareketini sağlamak için pencerede başlangıç ve bitiş noktalarını belirlemeniz yeterli. Studio Plus, DVD üreticileri için önemli olan Dolby Digital Stereo desteği getiriyor. Studio Plus'ın yeni çevresel ses destekli her ses parçasını 5.1 sisteme ayrı ayrı yerleştirebilmenize olanak sağlıyor. Genç sinemacıların ilgisini çekecektir.

SONUÇ: Pinnacle Studio Plus, yeni başlayanlar için güçlü bir video işlem programı olmasının yanı sıra, fiyatıyla sunduğu özellikler ile deneyimli kullanıcılar için de ideal.

- + Kolay kullanım
- + Yüksek performans
- WMW dosyalarının import edilememesi,

DÜNYANIN DÖRT KÖŞESİNE SMS: Bırakın aramayı, yurtdışına SMS göndermek bile oldukça pahalı. SMSCountry ile çok düşük bir bedelle dünyanın hemen hemen her ülkesine SMS gönderebiliyorsunuz. Öncelikle hizmet için kayıt olmalısınız. Site oldukça karışık, hatta yardım sayfalarının bile yardıma ihtiyacı olduğu söylenebilir. Bu yüzden doğrudan demo bölümüne geçmenizi tavsiye ederiz. smscountry/demo.asp adresinde bulunan Flash demo'lar sizi yeterince aydınlatacaktır. Bundan sonra, hesabınızı açıp web arayüzünden SMS göndermeye başlayabilirsiniz. Outlook ve Excel eklentileri toplu mesaj gönderimleri için oldukça kullanışlı. Diğer seçenek ise, MSN arayüzüne benze de, geliştirilmesi gereken messenger. Eklentiler proxy gibi bağlantı ayarlarını otomatik olarak ayarlayarak kullanımı kolaylaştırıyor. Diğer güzel olan özellik de hand2phone servisi. Bu servisi kullanarak, telefonunuzdan da aynı şekilde SMS gönderebiliyorsunuz. SMSCountry'deki temel sorun, ironik olarak kendisi. Hindistan üzerindeki telefonlara SMS göndermek mümkünken, örneğin Türkiye ya da İngiltere'ye gönderilen mesajların hedefine ulaşamaması ya da aşırı geç ulaşması olası. SMS göndermeyi sevenler için farklı bir seçenek.

SONUÇ: Ek hizmetleri çok iyi görünse de, SMSCountry'nin öncelikle kendi SMS servisini geliştirmesi gerekiyor.

- + Ucuz SMS
- + Toplu mesaj seçenekleri
- Yetersiz yardım

GERÇEĞİNDEN AYIRT ETMEK ZOR: Stüdyo ortamında örneklenmiş seslerle hazırlanan elektronik enstrümanlar, son zamanlarda gerek amatör gerekse profesyonel müzisyenlerce yoğun bir şekilde kullanılıyor. Bu yazılımlar Modül dediğimiz donanımsal ses bankalarının pabucunu çoktan dama attı bile. Volko Bağlama da profesyonel müzisyenler tarafından stüdyo ortamında kaydedilmiş yerel çalgımız bağlamayı, MIDI klavyenizle sanki yıllardır saz çalıyormuş gibi kullanabilmenize olanak sağlıyor. Volko Bağlama'yı nispeten daha basit benzerlerinden ayıran iki temel özellik var: Birincisi, yazılım VST platformu için yazılmış. Yani Volko Bağlama, tek başına çalışan bir yazılım değil bir VST eklentisi. VST platformunu destekleyen Cubase benzeri kayıt yazılımlarıyla bu eklenti kullanmanız mümkün. CHIP CD'si içinde bulabileceğiniz TobyBear Minihost ile Volko Bağlamayı kullanabilirsiniz. Diğer bir özellikse Volko Bağlama, bağlama üzerindeki sadece temel tam sesleri değil, kromatik, hatta komalı sesleri de çıkarabiliyor. Dolayısıyla gerçek anlamda bir bağlama enstrümanı tamamen elektronik ortamda emrinize amade hale geliyor. Dijital çağın ozanları, aşıkları için.

SONUÇ: Müzikle ister amatör ister profesyonel olarak uğraşanlar için Volko Bağlama devreye girerek yerel enstrümanımız bağlamayı başarılı bir şekilde kullanıma sunuyor.

- + Yüksek kaliteli sesler
- + Yarım ses ve koma aralıkları
- + Basit arayüz

140

GÜNCEL

KAPAK

DONANIM

YAZILIM

Yazılım testi

HI-TECH

INTERNET

PRATİK

İÇİNDEKİLER

145

Resim düzenleme yazılımı
Adobe Photoshop CS2
Müzik düzenleme yazılımı
Apple Garage Band 2.0
Resim düzenleme yazılımı
Paint.Net 2.1a

146

İşletim sistemi
Novell Linux Desktop 9
Tarayıcı
Opera 8
Kişisel güvenlik yazılımı
Platinum Internet Security 2005

147

Video düzenleme yazılımı
Pinnacle Studio Plus V9
SMS servisi
SMSCountry
VST enstrümanı
Volko Bağlama

Yeni Yazılım TESTLERİ

Yazılım dünyasındaki firmalar, her geçen gün daha fazla özellik içeren yazılımlarla kullanıcıların karşısına çıkıyorlar. Bunlar arasından en çok dikkat çekenleri, yazılım testi sayfalarımızdan inceleyebilirsiniz.

■ Alternatifler pazarda güçlenmediği sürece, sıkça kullanılan yazılımlar belli bir zaman zarfı içinde gelişimini durduruyor. İşte bu yüzden, rekabet her zaman tüketicinin yararına. Geçtiğimiz ay masaüstü arama araçlarında yaşanan rekabetin kullanıcılara ne gibi faydalar sağladığını belirtmiştik. Şimdi ise Microsoft'u güvenlik konusunda belirgin bir çalışmaya sevk eden Linux rüzgarının faydaları görülüyor. Kod adı "Honeymonkeys" olan bir proje ile eski dost Windows XP'nin potansiyel risk oluşturan web kaynaklı açıkları yakalayıp önceden önlem almayı hedefleyen Microsoft, bu proje için özel olarak yapılandırılmış bilgisayarlara kullanılıyor. Projede CSM (Cybersecurity and Systems Management) bölümüne ait şimdilik yarım düzine kadar bilgisayar, web'de XP'nin başına dert olabilecek tehditleri kolluyor. Üç düzineden fazla bilgisayar

"Strider" adı verilen yazılımı kullanarak, kayıt defterini ve konfigürasyonu gizlice değiştiren zararlı programları tespit edebilecek. Yine de XP dışında bir seçenek diyorsanız Novell ile güçlenen eski Suse yeni Novell Linux Desktop 9 incelemesini devam eden sayfalarda bulabilirsiniz. XP'de daha fazla güvenlik arzu edenler ise Panda Platinum Internet Security 2005 incelemesine göz atabilir. Bu ayın diğer inceleme ürünleri arasında alternatif tarayıcı arayışlarının ücretli sürümü olan Opera'nın yeni sürümü 8 ve yakından tanıdığımız Windows'un en eski grafik oluşturma uygulaması Paint'in bir hayli geliştirilmiş sürümü Paint.Net de yer alıyor. Müzikseverleri yine unutmadık ve Volko Bağlama ve GarageBand 2.0 yazılımlarını da inceleme listemize ekledik.

yazilim@chip.com.tr

DEĞERLENDİRME

CHIP, yazılımların kalitesini 0 ile 10 arasında bir puanlama sistemiyle değerlendiriyor ve buradaki üç kriter olan işlevsellik, ergonomi ve kaynaklar 4:3:3'lük bir ortalama ile toplam değerlendirmeye giriyor.

Kriterlerden işlevsellik, yazılımın görevini ne derece yerine getirebildiği sorusuna cevap veriyor. Burada ne kadar az hata yaptığı ve ne kadar fazla özelliğe sahip olduğu değerlendirilmeye giriyor.

Ergonomide ise CHIP, yazılımın dokü-

mantasyonunun ve kullanılabilirliğinin kalitesini değerlendiriyor. Kullanım kitapçığı ne kadar anlaşılır ve kapsamlı? Online yardım alınabiliyor mu? Asistanlar mevcut mu?.. gibi sorulara cevap aranıyor. Kaynaklarda ise donanım ile uyumluluğa puan veriliyor. Bu toplam puanlamadan sonra CHIP ayrıca fiyat ve performans değerlerini tavan puan 100 üzerinden değerlendiriyor. Bu değerlendirme, yazılımın verilen paraya değip değmediğini gösteriyor.

TOPLAM CHIP PUANI

çok iyi	■■■■■	(100–90 Puan)
iyi	■■■■■	(89–75 Puan)
orta	■■■■■	(74–60 Puan)
vasat	■■■■■	(59–45 Puan)
kötü	■■■■■	(44–20 Puan)
çok kötü	■■■■■	(19–0 Puan)

FİYAT/PERFORMANS

çok iyi	■■■■■	(100–90 Puan)
iyi	■■■■■	(89–75 Puan)
orta	■■■■■	(74–60 Puan)
vasat	■■■■■	(59–45 Puan)
kötü	■■■■■	(44–20 Puan)
çok kötü	■■■■■	(19–0 Puan)

CHIP ONLINE

Geçmiş sayılarda tanıtılan ürünlerden bazılarını www.chip.com.tr/yazilim adresinde bulabilirsiniz.

Resim düzenleme yazılımı

ADOBE PHOTOSHOP CS2

CHIP PUANI	■ ■ ■ ■ ■
FİYAT/PERFOR.	■ ■ ■ ■ ■
SİSTEM BİLGİ	Windows XP/2000 www.adobe.com
FİYAT	599 \$

Müzik düzenleme yazılımı

APPLE GARAGE BAND 2.0

CHIP PUANI	■ ■ ■ ■ ■
FİYAT/PERFOR.	■ ■ ■ ■ ■
SİSTEM BİLGİ	Mac OS X 10.3.4, iLife www.apple.com
FİYAT	79 \$

Resim düzenleme yazılımı

PAINT.NET 2.1A

CHIP PUANI	■ ■ ■ ■ ■
FİYAT/PERFOR.	■ ■ ■ ■ ■
SİSTEM BİLGİ	Windows XP/2000/2003 www.eecs.wsu.edu/paint.net
FİYAT	ÜCRETSİZ

MÜKEMMELLİK YENİDEN TANIMLANIYOR: Adobe CS2'nin tamamının kurulması 500 MB'lık boş disk alanı gerektiriyor. CS2'nin arayüzü ve araç paletleri, özelleştirilebilir menüler ve çalışma alanları dışında radikal bir yenilik getirmiyor. Uzun zamandır beklenen yenilik ile artık yazı tipleri araç çubuğunda görülebiliyor. Layer (katman) paletindeki en önemli değişiklikse birden fazla katmanın aynı anda seçilebilmesi. CS2 araç paletindeki yenilikler; Spot Healing fırçası ve Red Eye Removal (kırmızı göz önleme) aracı. SHB ile kaynak seçmeden bozuk bölgeye tıkladığınızda, fırça çevre bölgeleri örnekleyerek otomatik olarak onarıyor. CS2'nin dikkat çeken yeniliği, eski dosya tarayıcılarını iptal eden Köprü Aracı (Version Cue). Tüm CS2 elemanlarından ulaşılabilen bu araç ile dosyaları film şeridi, ön izleme vs gibi değişik şekillerde görüntülenebiliyor. Adobe CS2'nin en çok konuşulan özelliği olan Vanishing Point aracı, kendi diyalog pencereleri ile birlikte geliyor ve çerçeve, düzeltme, fırça ve düzen tanımlamalarını içeren bir palet bulunuyor. Araç, fotoğraf ve resimlerinizde perspektif düzlemler tanımlamanıza yarıyor. Noise (Karlanma) azaltım filtresi tüm görüntüde etkili oluyor ve renk kanallarına da uygulanabiliyor.

SONUÇ: Tüm bu yenilikler buzdağının sadece çok küçük bir kısmı. Adobe CS2 verecek her kuruşu hak ediyor.

- ⊕ Spot Healing araçları.
- ⊕ Noise filtreleri.
- ⊖ JPEG 2000 desteği yok.

ELMA MÜZİK YAPMAYI ÖĞRENİYOR: iLife'nin çıkmasından sonra Apple dijital medya alanında ilerlemeye devam ediyor. Bu koleksiyonun yeni sürümü, kendi müziğinizi yapmanıza olanak sağlayacak olan GarageBand 2.0'u içeriyor. Garage Band 2.0, her ne kadar çok fazla yer kaplasa ve müzik dahilerini tatmin etmeyecek olsa da, müziğe yeni başlayanlar için dijital melodilerin kapısını aralıyor. Sadece GarageBand 2.0 bile iLife'ı almak için iyi bir neden. GarageBand 2.0, iLife ile birlikte hızlı bir şekilde kuruluyor. 4,75 GB boşyer gerektiren yazılım, ara kurulum basamağı içermiyor. Programda yeni bir proje açar açmaz istediğiniz parçaları ekleyebiliyorsunuz. Enstrümanlar, ritimler ve ses efektleri gibi artı özellikler için Jam paketini de alıp kurmanız gerekiyor. GarageBand 2.0'ı kurmak için 27,2 GB boş alan gerekiyor. Apple GarageBand 2.0, en kolay kullanılabilen müzik oluşturma araçlarından biri. Yetkin yardım menüsü de işinizi bir hayli kolaylaştırıyor. GarageBand 2.0 ile binden fazla yüksek kaliteli döngü geliyor. Bu döngüleri kullanarak bir-iki saat gibi kısa zamanda kendi müziğinizi oluşturmanız mümkün. Ayrıca gerçek enstrümanları da programa ekleyerek değişiklikler yapabiliyorsunuz.

SONUÇ: Kendi müziğinizi oluşturmak ya da canlı çalınan enstrümanlara efekt vermek isteyen amatör gruplar için ideal bir yazılım.

- ⊕ Kolay kullanım ve öğrenim
- ⊕ Aynı anda 8 parçanın kayıt edilebilmesi
- ⊖ Yüksek sistem gereksinimi

MS.PAINT'E .NET DOPİNGİ: Washington Devlet Üniversitesi öğrencilerinin Microsoft desteği ile hazırladıkları Paint.Net, Microsoft'un yeni işletim sistemlerinde Paint'in yerini alacak kadar işlevsel görünüyor. Paint gibi basit bir arayüzü olan program, emektar atasından çok daha fazla gelişmiş özelliklere sahip. Aslında Paint.Net, bir donatı aracından çok, Photoshop gibi profesyonel tasarım yazılımlarına benziyor. Hareketli araç çubuğu, göze ilk çarpan benzerlik. Katmanlar, saydamlık, işlemlerin geri alınmasını sağlayan kayıt tarihi gibi özelliklerse öne çıkan diğer benzerlikler. Yazılımı birkaç dakika kullanan birisi her aracın ne işe yaradığını kolayca çözebilir. Eğer deneme/yanılma yöntemi işe yaramazsa geniş yardım dokümanları işinizi oldukça kolaylaştıracak. Hatta sadece yeni kullananların değil, deneyimli kullanıcıların da [F1] tuşunu kullanması gerekebilir. Örneğin, programın eksilerinden sayabileceğimiz Clone aracı Photoshop'takinden çok farklı bir şekilde çalışıyor. Paint.Net'i, ücretsiz olmasının yanı sıra çok az sistem kaynağı kullandığı için denemenizi tavsiye ederiz. Programın kurulabilmesi için tek ön şart, sisteminizde .NET Framework 1.1'in yüklü olması.

SONUÇ: Photoshop gibi profesyonel tasarım programlarının zayıf bir kuzeni olsa da Paint.Net, getirdiği yeniliklerle oldukça başarılı.

- ⊕ Ücretsiz
- ⊕ Düşük kaynak kullanımı
- ⊖ Profesyonellere hitap etmiyor

İşletim sistemi

NOVELL LINUX DESKTOP 9

CHIP PUANI
FİYAT/PERFOR.

SİSTEM P II sınıfı işlemci, 4GB boş alan
BİLGİ www.novell.com
FİYAT 39 EURO

Web Tarayıcı

OPERA 8

CHIP PUANI
FİYAT/PERFOR.

SİSTEM Win 95/98/XP/NT/2000/ME
BİLGİ www.opera.com
FİYAT 39 \$

Kişisel güvenlik yazılımı

PANDA PLATINUM INTERNET SECURITY 2005

CHIP PUANI
FİYAT/PERFOR.

SİSTEM Windows XP/2000/2003
BİLGİ www.opera.com
FİYAT 39 \$

KURUMSAL PENGUEN HUZURLARINIZDA:

Novell Linux Desktop 9'un (NLD9) çıkışı, Suse ve Novell kullanıcılarını heyecanlandırdı. Yönergeleri kolayca anlaşılan kurulum üç CD'den oluşuyor. Kurulumun en önemli evresi, kök, takas ve kullanıcı bölümlenmeleri. NLD9, masaüstü için Gnome ve KDE seçenekleri içeriyor. KDE daha yaygın bir kullanıma sahipken, Gnome yeni başlayanlar için ideal. Samba (ağ paylaşım servisi), GAIM ya da Kopete (anında mesajlaşma) ve Open Office paketlerinin kurulduğundan emin olun. NLD9, Suse Linux tabanlı ve Kernel 2.6'yı kullanıyor. Pakette Novell'in OpenOffice Suiti, Novell Evolution (e-posta istemcisi), Konqueror ve Firefox (web tarayıcısı), Real Player 10 ve Kaffeine (video oynatıcısı) gibi uygulamalar yer alıyor. Kurumsal kurulumla yönelik olarak Novell iFolder, örneğin, iş istasyonlarını merkezi sunucu olarak kullanmalarına olanak tanıyor. NLD9, Win 32 uygulamaları için, Wine ve .NET uygulamalarını kullanabileceğiniz Mono'yu sunuyor. OpenOffice, dokümanlarınızı Win 98/2K/XP biçimlerinde kayıt edebilmenizi sağlıyor. Samba istemcisi ile Windows ağlarına erişebilirsiniz. Linux işletim sistemi düşük maliyetiyle kurumların çalışma maliyetlerini düşürdüğü için tercih ediliyor.

SONUÇ: NLD9, iş istasyonlarında rahatça kullanılabilecek bir işletim sistemi olarak göze çarpıyor.

- + Samba ile Windows paylaşımlarına erişim.
- + .Net uygulamalarını çalıştırabilen Mono.
- Xandros ve Knoppix'in yerini alamıyor

TARAYICIDA ALTERNATİFLER:

Her zaman IE'nin en güçlü alternatifi olan Opera, her ne kadar Firefox kadar yaygın olmasa da, piyasadaki en fazla özelliğe sahip tarayıcı. Üstte bulunan ince bir banneri isteyenler için, yaygın olanın aksine, Opera 8 ücretli bir yazılım. Daha önceki sürümlerden farklı olarak Opera 8'de önemli geliştirmeler ve yenilikler bulunuyor. Bunlardan en önemlisi ses komutları desteği. Web sayfaları arasında dolaşırken, içeriklerini sesli olarak dinleyebilirsiniz. Buna ek olarak, sayfaları yatay olarak da boyutlandırmanıza imkan sağlıyor. Ayrıca adres çubuğundaki güvenlik göstergesi, kişisel bilgilerinizi isteyen sayfalarda çok kullanışlı. Diğer özellikler adres, isim gibi sık kullanılan bilgileri ve şifrelerinizi saklayarak otomatik olarak formlara giren Wand. Hatırlanacak olursa, Opera fare hareketlerini ve bileşik pencere özelliğini kullanan ilk tarayıcıydı. Eklenti gerektiren diğer rakiplerinin aksine Opera bu özellikleri çok daha iyi bir şekilde kullanıyor. Ek olarak, tam işlevli e-posta, IRC ve RSS haber istemci desteği ile Opera öne çıkıyor. Güçlü rakiplerle karşılaşan ve güvenlik açıkları nedeniyle tepki çeken IE'ye karşı Opera iyi bir alternatif olabilir.

SONUÇ: Her ne kadar ücretli olması birçok kullanıcıyı uzak tutsa da, ücretsiz tarayıcılardan sayısız farklı özellik içeriyor. Denediğinizde başka bir tarayıcı kullanmak istemeyebilirsiniz.

- + Sayısız ek özellik
- Yüksek fiyat
- Ücretsiz sürümdeki banner'lar

HORTLAYAN GÜVENLİK: Platinum Internet Security 2005'in içinde anti virüs, güvenlik duvarı, casus yazılım önleyici, anti-phishing ve anti-junk araçları bulunuyor. Kurulum kolay ve hızlı, dikkat edilecek tek nokta sisteminizde başka bir anti virüs programının bulunmaması. Panda kurulumuna kuruyor fakat geri kaldırmakta epey zorlanabilirsiniz. Fakat kurulduktan sonra herhangi bir sorun çıkartmıyor. Birçok ayar otomatik olarak yapıldığından, kurulum zahmetsiz. Basit ve düzenli arayüzü de kullanımı kolaylaştırıyor. Komple taramada bilinen tüm virüsleri, casus yazılım yakalayan Panda, aynı zamanda izleme amaçlı çerezleri ve çöp postaları da ayırmada oldukça etkili bir koruma sunuyor. Fakat IM solucanlarını ortaya çıkarttığı iddia edilen "Genetic Heuristic Engine" bazı MSN solucanlarını yakalayamayabiliyor. Panda Internet Security 2005'in diğer yönetilebilir özelliği ise TruPrevent. Bu özellik sisteme bazı filtreler ekleyerek bilinmeyen virüsleri engelliyor. Bu da Panda'ya kendini bu virüsler için güncellemek için vakit kazanmasını sağlıyor. Madalyonun ters tarafında ise Panda çok fazla CPU gücü kullanarak açılış birçok servis ekliyor. Açılan balon pencereleri ve programın geri kaldırılması hala büyük bir problem.

SONUÇ: Panda sisteminizi başarılı bir şekilde koruyor. Fakat Panda'dan kurtulmaya kalktığınızda sisteminizde hortluyor.

- + Güçlü koruma ve tanıma
- Aşırı CPU kullanımı
- Sistemden kaldırma sorunu

Video düzenleme yazılımı

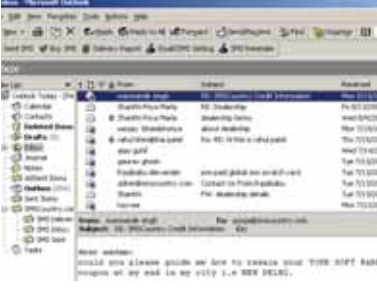
PINNACLE STUDIO PLUS V9

CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■

FİYAT/PERFOR. ■ ■ ■ ■ ■

SİSTEM Windows XP/2000/2003
BİLGİ www.pinnaclesys.com
FİYAT 130 \$

SMS servisi

SMSCOUNTRY

CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■

FİYAT/PERFOR. ■ ■ ■ ■ ■

SİSTEM Windows 95/98/XP/NT/2000
BİLGİ www.smscountry.com
FİYAT 39 \$

VST enstrümanı

VOLKO BAĞLAMA

CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■

FİYAT/PERFOR. ■ ■ ■ ■ ■

SİSTEM Win ME/XP/2000/98SE/2003
BİLGİ www.volko.biz
FİYAT 39 \$

KENDİ FİLMİNİZİ YAPMANIN EN KOLAY YOLU: Kullanıcı seviyesi video işleme yazılımı alanından öncüllerden olan ve PiP eksikliklerinden dolayı eleştirilen Pinnacle Studio'da, görüntülere pan ve zum özelliklerinin olmaması da diğer eksiklerdi. Pinnacle Studio Plus 9, bu eksiklerini önemli bir şekilde azaltırken ek bir zaman çizelgesi ve kullanışlı ses seçenekleri de getiriyor. Yazılımda, resimlere, renk, sertlik, gölge ve saydamlık gibi özelliklerini değiştirebileceğiniz çerçeveler koyabilirsiniz artık. PiP efektlerinin çıktı görüntüsü de oldukça kaliteli. Studio Plus'ın chroma anahtar kontrolleri ise fazlasıyla güçlü olmasına rağmen çıktı görüntüsü Premiere Elements'in biraz ardında kalıyor. Kolay kullanılabilir yeni görüntü pan ve zum aracı, kırmızı göz hatalarını azaltmasının yanı sıra döndürme yetenekleri getiriyor. Pan ve zum hareketini sağlamak için pencerede başlangıç ve bitiş noktalarını belirlemeniz yeterli. Studio Plus, DVD üreticileri için önemli olan Dolby Digital Stereo desteği getiriyor. Studio Plus'ın yeni çevresel ses destekli her ses parçasını 5.1 sisteme ayrı ayrı yerleştirebilmenize olanak sağlıyor. Genç sinemacıların ilgisini çekecektir.

SONUÇ: Pinnacle Studio Plus, yeni başlayanlar için güçlü bir video işlem programı olmasının yanı sıra, fiyatıyla sunduğu özellikler ile deneyimli kullanıcılar için de ideal.

- + Kolay kullanım
- + Yüksek performans
- WMW dosyalarının import edilememesi,

DÜNYANIN DÖRT KÖŞESİNE SMS: Bırakın aramayı, yurtdışına SMS göndermek bile oldukça pahalı. SMSCountry ile çok düşük bir bedelle dünyanın hemen hemen her ülkesine SMS gönderebiliyorsunuz. Öncelikle hizmet için kayıt olmalısınız. Site oldukça karışık, hatta yardım sayfalarının bile yardıma ihtiyacı olduğu söylenebilir. Bu yüzden doğrudan demo bölümüne geçmenizi tavsiye ederiz. smscountry/demo.asp adresinde bulunan Flash demo'lar sizi yeterince aydınlatacaktır. Bundan sonra, hesabınızı açıp web arayüzünden SMS göndermeye başlayabilirsiniz. Outlook ve Excel eklentileri toplu mesaj gönderimleri için oldukça kullanışlı. Diğer seçenek ise, MSN arayüzüne benze de, geliştirilmesi gereken messenger. Eklentiler proxy gibi bağlantı ayarlarını otomatik olarak ayarlayarak kullanımı kolaylaştırıyor. Diğer güzel olan özellik de hand2phone servisi. Bu servisi kullanarak, telefonunuzdan da aynı şekilde SMS gönderebiliyorsunuz. SMSCountry'deki temel sorun, ironik olarak kendisi. Hindistan üzerindeki telefonlara SMS göndermek mümkünken, örneğin Türkiye ya da İngiltere'ye gönderilen mesajların hedefine ulaşamaması ya da aşırı geç ulaşması olası. SMS göndermeyi sevenler için farklı bir seçenek.

SONUÇ: Ek hizmetleri çok iyi görünse de, SMSCountry'nin öncelikle kendi SMS servisini geliştirmesi gerekiyor.

- + Ucuz SMS
- + Toplu mesaj seçenekleri
- Yetersiz yardım

GERÇEĞİNDEN AYIRT ETMEK ZOR: Stüdyo ortamında örneklenmiş seslerle hazırlanan elektronik enstrümanlar, son zamanlarda gerek amatör gerekse profesyonel müzisyenlerce yoğun bir şekilde kullanılıyor. Bu yazılımlar Modül dediğimiz donanımsal ses bankalarının pabucunu çoktan dama attı bile. Volko Bağlama da profesyonel müzisyenler tarafından stüdyo ortamında kaydedilmiş yerel çalgımız bağlamayı, MIDI klavyenizle sanki yıllardır saz çalıyormuş gibi kullanabilmenize olanak sağlıyor. Volko Bağlama'yı nispeten daha basit benzerlerinden ayıran iki temel özellik var: Birincisi, yazılım VST platformu için yazılmış. Yani Volko Bağlama, tek başına çalışan bir yazılım değil bir VST eklentisi. VST platformunu destekleyen Cubase benzeri kayıt yazılımlarıyla bu eklenti kullanmanız mümkün. CHIP CD'si içinde bulabileceğiniz TobyBear Minihost ile Volko Bağlamayı kullanabilirsiniz. Diğer bir özellikse Volko Bağlama, bağlama üzerindeki sadece temel tam sesleri değil, kromatik, hatta komalı sesleri de çıkarabiliyor. Dolayısıyla gerçek anlamda bir bağlama enstrümanı tamamen elektronik ortamda emrinize amade hale geliyor. Dijital çağın ozanları, aşıkları için.

SONUÇ: Müzikle ister amatör ister profesyonel olarak uğraşanlar için Volko Bağlama devreye girerek yerel enstrümanımız bağlamayı başarılı bir şekilde kullanıma sunuyor.

- + Yüksek kaliteli sesler
- + Yarım ses ve koma aralıkları
- + Basit arayüz

Silinmiş fotoğrafları kurtarabilirsiniz

Tatilde dijital fotoğraf makinenizle çektiğiniz en güzel resmi yanlışlıkla sildiğiniz oldu mu? Cevabınız evet ise o zaman doğru araçları kullanarak, silinmiş fotoğrafı geri getirebilirsiniz. CHIP olarak gerçeğe en yakın senaryolarımızı hayata geçirip, kurtarma işlemini yapabilen uygun fiyatlı 5 programı test ettik.

» İçindekiler

Bu testte, değişik veri kurtarma araçlarının değişik tipteki hafıza kartlarıyla nasıl çalıştığını görebileceksiniz.

Fotoğrafları güvenle silin: Eraser ₺145

Test birincisi ve uygun fiyat ₺146

Veri kurtarma hizmetleri ve profesyonel araçlar ₺148

Sonuç ve tablo: Sadece en iyi programlar bütün fotoğrafları kurtarabiliyor ₺150

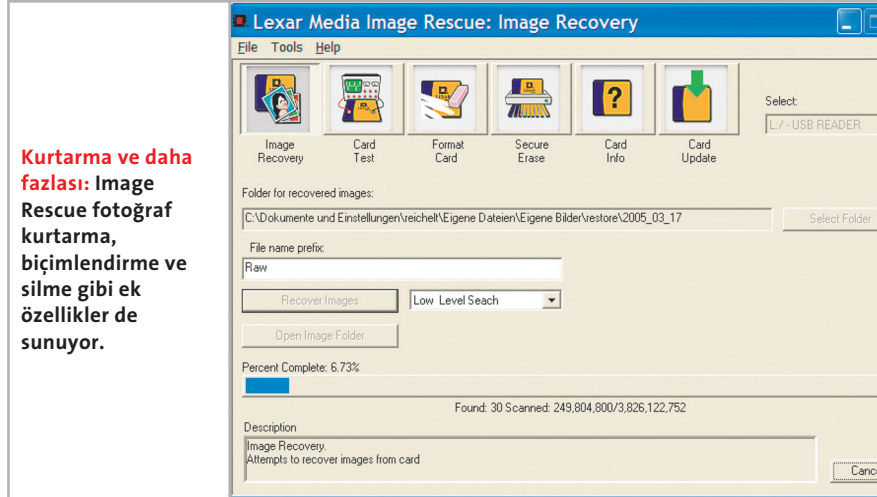
GÜNCEL FOTOĞRAF DÜZENLEME programları, bir dijital fotoğrafın izin verdiği bütün ayarları yapmanıza imkan tanıyor. Ama çok önemli bir özellik eksik, o da silinmiş fotoğrafları kurtarabilmek. Bu olay genellikle son derece hızlı meydana gelir. Ağzına kadar dolu olan hafıza kartınızdaki fotoğrafları bilgisayarınıza aktarırken bu işlem sırasında yanlış bir tuşa basmanız bile sezonun en muhteşem fotoğraflarının kaybolmasına yol açabilir. Veri kurtarma işlemi için piyasada birçok program ve bu hizmeti veren birçok şirket bulunuyor, fakat son derece pahalılar (₺145'teki kutuya

bakınız). Şanslıyız ki bu işte son derece uzmanlaşmış ve uygun fiyatlara satılan programlara rastlamak da mümkün. Bu yüzden testimizde hem ücretli hem de bedava fotoğraf kurtarma yazılımlarına yer verdik. Acaba bu programlar, pahalı olan çok amaçlı veri kurtarma programlarıyla aynı performansı verebiliyor mu? Bunu anlayabilmek için, testimizdeki 5 adayımızı 18 aşamalı bir test maratonundan geçirdik. Testimizdeki veri kurtarma yazılımları sadece bütün depolama birimleriyle uyumlu olmakla kalmayıp, ayrıca her gün yaşanabilecek türlü senaryolara da hazırlıklı olmalı. Bu iş için piyasada

bulunan birçok hafıza kartıyla çalışabilen dijital fotoğraf makinelerinden, değişik fiyat dilimlerine ait 3 tanesini seçtik. Test parkurumuzda, silinmiş, farklı biçimlendirilmiş ve kısmen üzerine yazılmış hafıza kartları bulunuyor ve programlar da bu hafıza kartlarını mümkünse tamamen kurtarıp içindeki verileri eski haline getirmek zorunda. Parkur tamamlandığında, sadece yapılan işin kalitesi değil, veri kurtarma araçlarının işi ne kadar hızlı yaptığı ve ergonomileri de puanlamaya katılıyor.

PhotoRescue 2.0: Kurtarılan fotoğrafların sayısı her şeyden önemli ise, PhotoRescue kendi klasmanında başı çekiyor diyebiliriz. CF ve SD kartlarda başa baş performans gösteren yazılım, Memory Stick konusunda sadece bir adım geride kalıyor ve test senaryolarımızdan iki tanesinde tek bir fotoğraf eksik kurtarabiliyor (her bir senaryonun detaylarını 151'de bulabilirsiniz). DataRescue firmasına ait fotoğraf kurtarma yazılımının bir başka artışı ise, hem hafıza kartını incelemede hem de fotoğrafları kurtarmada sergilediği yüksek hız. Bütün işlemleri tamamlamada gösterdiği bu yüksek hıza Image Rescue yazılımı ancak yaklaşabiliyor. Test birincimiz olan bu yazılımla bir CF karttaki fotoğrafları kurtarmak en fazla bir dakika alıyor. DataRescue firmasında çalışan yazılım geliştiricileri, fotoğrafları yeniden oluşturma sürecini iyi kavramışlar.

Kurtarma ve daha fazlası: Image Rescue fotoğraf kurtarma, biçimlendirme ve silme gibi ek özellikler de sunuyor.

Kısa bir tarama işleminden sonra kurtarılabildiği durumdaki fotoğrafların bir listesi kullanıcıya gösteriliyor. Kullanıcı buradan fotoğrafların sabit diskte hangi klasörlere kaydedilmesi gerektiğini belirleyebiliyor. Bu araç, hafıza kartında daha silinmemiş halde bulunan fotoğrafları da işaretliyor. Diğer kurtarma araçları silinmemiş fotoğrafları kurtarılmış fotoğraflarla aynı klasöre kopyalarken, PhotoRescue sadece kurtarılan fotoğrafları aktarıyor.

Ufak ama can alıcı nokta: Yazılımın arayüzü tamamıyla griye boyanmış, özellikler ise sadece gerekli olanlarla sınırlandırılmış. Bu yüzden yeni kullanıcılar, yazılımın el kitapçığına göz atabilecekleri

gibi aradıkları detaylı yardımı internetten online olarak da bulabilirler. Her ikisi de programın nasıl kullanılacağı konusunda yol gösteriyor ve fotoğrafları kurtarmanın ilk aşamalarını açık ve net bir şekilde anlatıyor.

Image Rescue 2.0: Bu yazılım ile hiç ücret ödmeden Lexar firmasının ürettiği bütün profesyonel tip CF hafıza kartlarını kullanabiliyorsunuz. Eğer bu tip hafıza kartlarını kullanmıyorsanız 20 dolar ödememiz gerekiyor. Satın aldığınızda yazılım CD'sine ek olarak programın özelliklerini açıklayan İngilizce bir kullanma kılavuzu da geliyor. Programın İngilizce hazırlanmış düzgün ve anlaşılır kullanıcı arayüzü →

YAZILIM ÖNERİMİZ: ERASER

» Silme işlemini gizli servis kadar iyi yapabilen ücretsiz bir yazılım

Dijital fotoğrafların en büyük avantajı, onları görülür hale getirmek için ilk önce laboratuvara sokmanızın gerekmemesi. Bu yüzden dijital fotoğrafçılar hiçbir şeyden sakınmadan fotoğraf çekiyor ve hafıza kartlarını kişisel fotoğraflarla dolduruyorlar. Tanıdıklardan biri kapınıza gelip hafta sonunda ailecek yapacakları gezintinin fotoğraflarını çekmek için hafıza kartınızı ödünç almak istediğinde, kartı bilgisayarınıza takıp en hızlısından biçimleyip ikinci defa düşünmeden verebilirsiniz. Oysa testimizin de gösterdiği gibi, hafıza kartlarından silinmiş olan fotoğrafları yeniden oluşturmak için fazla bilgiye sahip olmak gerekmiyor. Yani test ettiğimiz beş araçtan dördünü kullanarak bilgisayar ya

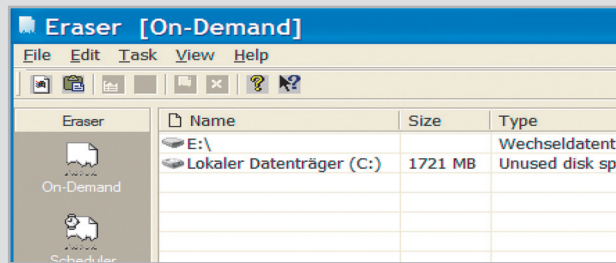
da fotoğraf makinesi kullanılarak biçimlendirilmiş hafıza kartındaki fotoğrafları da geri getirebilirsiniz.

Dijital depolama ortamlarındaki fotoğrafları gerçek anlamda silebilmek için kameranın ya da Windows'un sunduklarından daha fazlasına ihtiyacınız var. Bu görevi başarıyla tamamlamak istiyorsanız,

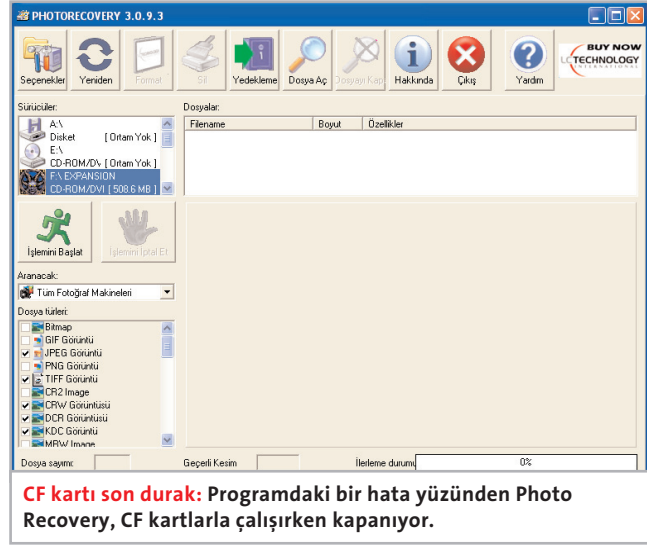
bu iş için özel olarak tasarlanmış olan Eraser 5.7 freeware programını kullanmalısınız.

Eraser tarafından silinmiş her verinin yerine, zekice tasarlanmış matematiksel algoritmalar yerleştirilir; tıpkı gizli servislerin önemli verileri yok etmek için yaptığı gibi. Bu aracın işe yarayan başka bir özelliği ise depolama biriminde bulunan boş bölümleri de güvenle silebilmesi, böylece hafıza kartıyla işiniz bittiğinde, bugüne kadar içerisine aktarılmış ve sonradan silinmiş olan fotoğrafların hiçbirinin bir daha gün ışığına çıkamayacak şekilde silindiğinden emin olursunuz ve hafıza kartınızı ödünç verirken de içiniz rahat eder.

Bilgi: www.heidi.ie

Siler geçer: Eraser, SD kartınızdaki daha önce silinmiş olan dosyaları yok ederek bir daha ulaşılamaz hale getiriyor.

var. Bir seçenek kutusunda mevcut bağlı olan depolama birimini görebiliyorsunuz. Kaynak sürücü seçildikten sonra veri kurtarma işlemi başlıyor. Pratik: Her veri kurtarma işlemi için sabit diskte bir alt klasör açıyor ve kurtarılan fotoğrafları buraya aktarıyor.

Image Rescue yazılımı, Smart Recovery ile veri kurtarma konusunda geri kalanlardan sıyrılıyor. İki veri kurtarma aracı da bu kategoriyi tam puan olarak bitiriyor. Image Rescue hız konusunda da SD kartlarda iyi sonuçlar veriyor. CF kartlarda ise ikinci sırada yer alıyor çünkü test birincimizden üç kat daha fazla zaman harcıyor.

Image Rescue yazılımında 256 MB kapasiteli Memory Stick ile çalışırken sorunlarla karşılaşılıyor. Diğer hafıza kartlarıyla yapılan işlemler sırasında sorun yaşanmazken, Memory Stick ile 45 dakika geçmesine rağmen ilerleme çizgisi hala ilk üçte bir seviyesinde takılı kalıyor. Bu işlemin ne kadar böyle süreceğini ancak tahmin edebiliyorsunuz. Daha ilginç olanı ise tarama işlemini yarıda kesip kurtarılan verilerin aktarılacağı klasöre baktığınızda, bütün verilerin kurtarılıp yeniden oluşturulmuş bir şekilde sizi bekliyor olması. Başka bir şaşırtıcı olaya da JPEG uzantılı fotoğrafların kurtarılmasında rastlıyoruz. Normal dosya uzantısı olarak .JPEG yer-

ne, .THM uzantısını görüyoruz. Buna rağmen dosyanın uzantısını değiştirdikten sonra JPEG fotoğraflarının kurtarıldığını fark ediyoruz. Image Rescue 2.0 veri kurtarmanın yanında depolama birimlerini biçimlendirmek ve içindekileri güvenli şekilde silmek gibi özellikler de sunuyor. Buna ek olarak Lexar firmasının CF kartları için internet üzerinden güncelleme de yapılabilir.

PC Inspector Smart Recovery: Test merkezimizdeki iki adet ücretsiz yazılımdan biri olan Smart Recovery, üçüncülüğü elde ediyor. Çok güzel tasarlanmış olan arayüz, rahat bir kullanım sağlıyor. Kullanıcı birinci aşamada sürücüyü seçiyor. Sonraki aşamada kurtarılacak olan dosya türünü ve son olarak da kurtarılmış olan fotoğrafların kaydedileceği klasörü belirliyor.

Bu sürecin kötü yanı ise kullanıcının hafıza kartında ne tip bir veri aradığını önceden bilmek zorunda kalması oluyor. İnanılmaz veri kurtarma sonuçları, Smart Recovery'nin işini son derece iyi yaptığını kanıtıyor. .JPEG türü dosyalarda olduğu kadar .TIFF ve .NEF (Nikon makinelerin .RAW biçimi) türündeki dosyalar da değişik depolama birimlerinde doğru şekilde belirleniyor ve yeniden oluşturuluyor. Ama Smart Recovery, testimizdeki sonuçlara göre, fotoğrafları acele kurtarmaya ihtiyaç duyanlara göre değil. Bu araç her dosya türü için ayrı ayrı tarama yapmakla kalmayıp, tarama ve yeniden oluşturma için de en fazla zamana ihtiyaç duyan yazılım.

256 MB kapasiteli bir Memory Stick içerisindeki 25 tane .JPEG, 10 tane .TIFF

PhotoRescue
» **TEST BİRİNCİSİ**

DataRescue PhotoRescue 2.0

TOPLAM PUAN ■ ■ ■ ■ ■

FIYAT/PERFORMANS **iyi**

BİLGİ www.datarescue.com

FİYAT 40 Euro

PhotoRescue test ettiğimiz her türlü hafıza kartıyla son derece iyi sonuçlar verdi ve rekabet konusunda iş sadece hız kaldı.

- + Çok iyi veri kurtarma sonuçları
- + Son derece hızlı tarama işlemi
- Yardımcı dokümanların karmaşıklığı

CONVAR™
» **UYGUN FİYAT**

PC Inspector Smart Recovery

TOPLAM PUAN ■ ■ ■ ■ ■

FIYAT/PERFORMANS **çok iyi**

BİLGİ www.pcinspector.de

FİYAT Ücretsiz

Smart Recovery ücretiz ve hatasız veri kurtarma yapmanıza olanak sağlıyor. Her veri türü için ayrı tarama işlemleri uygulaması yüzünden veri kurtarma işlemi uzun sürüyor.

- + Çok iyi veri kurtarma sonuçları
- + Arayüzü yol gösteriyor ve anlaşılır
- Tarama işlemi uzun sürüyor

FOTOĞRAFLARI KURTARMAK İÇİN ALTERNATİFLER

Bu işte uzmanlaşmış programların yanı sıra piyasada kayıp ya da silinmiş fotoğrafları bulup kurtararak paket çözümler sunan pek çok ürün bulunmaktadır. Eğer kendiniz yapmak istemiyorsanız, hafıza kartınızı dijital fotoğraflar konusunda uzmanlaşmış ve fotoğraf kurtarma hizmeti veren yerlere gönderebilirsiniz.

İsim	Tanımlama	Bilgi	Fiyat
Veri kurtarma araçları			
O&O Software UnErase 2.0 ve Disk Recovery 3.0	Sabit diskte ve hafıza kartında (Disk Recovery) bulunan silinmiş dosya (Unerase) ya da dosya sistemlerini tekrar oluşturabiliyor.	www.oo-software.com	UnErase ca. 50 Euro, Disk Recovery ca. 80 Euro
PC Inspector File Recovery	Harici hafıza kartlarındaki ya da sabit diskteki silinmiş veya hasar görmüş dosyaları, depolama birimi yavaş ve dengesiz çalışmasına rağmen kurtarabiliyorlar.	www.pcinspector.com	Ücretsiz
Fotoğraf kurtarma hizmeti			
X-Ways AG	Dijital depolama birimleri için tasarlanmış olan veri kurtarıcı, sadece tekrar geri getirip tekrardan oluşturabileceği fotoğrafları hesaplar.	www.x-ways.net	Her bir depolama biriminde kurtarılan dokuz adet resme kadar 23 Euro
PNY & LC Technology	Bu kurtarma hizmeti için dijital depolama biriminizi posta ya da kargo ile hizmeti veren firmaya göndermeniz gerekiyor.	www.photorecovery.us	256 MB kapasiteye kadar 74 Euro

ve bir tane video için üç ayrı tarama yapılması ve bu dosyaların kurtarılması 51 dakika gibi uzun bir süre alıyor. Programın bir iyi yanı ise, Smart Recovery'nin ilk yüklendiğinde bile birçok dosya türünü tanıyabilmesi ve internet üzerinden yapılacak güncellemeler ile yeni dosya türlerinin tanıtılabilmesi.

PhotoRecovery: PhotoRecovery programı yükleme sırasında kendini Windows Başlat menüsüne "PR.exe" olarak ekliyor. Standart ayarlarda kurtarılan dosyaların Resimlerim adındaki bir alt klasöre kaydedilmesi belirtilmiş ama bu ayarı isteğinize göre değiştirebiliyorsunuz. Kaynak sürücüyü seçtikten sonra doğrudan veri kurtarma işlemine başlayabiliyorsunuz.

Test parkurumuzdaki bütün görevleri SD kartlar ve Memory Stick kartların tamamında hiç sorun çıkartmadan göğsünü gere gere tamamlıyor. Bütün test se-

naryoları boyunca her iki depolama biriminde de kurtarılabilir durumdaki dosyaların tamamını başarıyla buldu. Yalnız CF tipi hafıza kartlarıyla çalışırken ufak bir baygınlık geçiriyor.

Kurtarılabilir durumdaki ilk fotoğrafı bulduktan sonra tarama işlemi yarıda kesiliyor ve program hata vererek kapanıyor. Bu hata yüzünden PhotoRecovery hem yeniden oluşturma başlığında hem de hız başlığında yetersiz puanlar alarak sıralamada en sondan bir önceki sırada yerini alıyor. Kullanıcıya yol göstermede ise artı puanlar alıyor.

LC firmasına ait olan yazılım, bütün sürücüler için takılmış olan veri depolama aygıtının ismini gösteren tek program olma niteliğini taşıyor. Genellikle kart okuma aygıtlarında bulunan dört tane sürücü arasında hafıza kartı takılı olanı bulmayı kolaylaştırıyor. Bunun dışında kurtarma işleminin başlangıcını ve sonunu belirten ses uyarısı kullanıcıyı rahatsız ediyor.

Kurtarma işlemini baştan sona izleyenler görecektir ki tarama işlemi sırasında kurtarılan dosyalar, küçük resimler halinde ekrana geliyor. Kurtarma işlemi bittiğinde kurtarılmış dosyaları doğrudan program içerisinden açmak ya da silmek mümkün.

Digital Image Recovery: Testimizdeki ikinci ücretsiz program, Zero Assumption firması tarafından üretilmiş. Her ne kadar ücretsiz yazılımların kullanışlılığı ve özellikleri konusunda çok yüksek beklentilerimiz olmasa da, Digital Image Recovery bizi fazlasıyla şaşırtıyor. Programı çalıştırdığınızda karşınıza sade tasarlanmış İngilizce arayüz geliyor. Veri kurtarma işlemi için kullanıcı sadece kaynak sü-

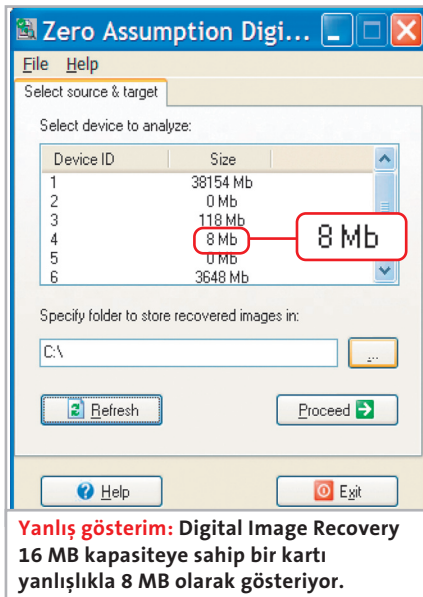

Kurtarma hatayla sonuçlanmış: Digital Image Recovery bazı senaryolarda sadece birkaç resim kurtarabili.

rücüyü seçiyor ve kurtarılmış olan dosyaların kaydedileceği hedef klasörü belirliyor. Sorunlar genellikle çeşitli hafıza kartlarıyla yaşanıyor. Mesela SD kartın kapasitesini 16 MB yerine 8 MB olarak okuyor, Memory Stick'i ise tanımıyor bile. Kurtarılmış dosyalar da yetersiz kalıyor. SD kartların kapasitesini doğru okuyamadığı için karttaki tüm fotoğrafları kurtaramıyor.

Bu kurtarma aracı, CF kartla yapılan testte silinmiş dosyalardan sadece .NEF uzantılı olanları bulabiliyor ve .TIFF uzantılı dosyalar halinde yeniden oluşturuyor. Karttaki .JPEG dosyaları ise tamamen kayboluyor. .TIFF uzantılı dosyaların önizlemesi, 160 x 120 çözünürlüğünde gösterilebiliyor. Bu çözünürlük, silinmiş fotoğrafların gerçek çözünürlüğü olan 3.008 x 2.000 ile karşılaştırıldığında kabul edilemez bir durum. En azından dosyanın uzantısını .NEF olarak değiştirmeniz, kurtardığınız fotoğrafların eski gerçek çözünürlüklerine dönmelerine yardımcı oluyor. ■

DR/ Mete Pınar, mete@chip.com.tr

Yanlış gösterim: Digital Image Recovery 16 MB kapasiteye sahip bir kartı yanlışlıkla 8 MB olarak gösteriyor.

SONUÇ

■ Gördüğümüz gibi her fotoğraf kurtarma yazılımı, günlük ihtiyaçlarınızı karşılayamıyor. Eğer yanlış yazılımı seçerseniz, aslında çok zahmete girmeden kurtarabileceğiniz fotoğraflarınızı kaybedebilirsiniz. Çok ince düşünülmüş tam paket sunan PhotoRescue için rekabet gerilerde kalmış diyebiliriz. Sadece test birincimiz test edilen üç çeşit hafıza kartının üçünde de fotoğraf kurtarmadaki kalitesini yüksek hızıyla birleştiriyor. Pek kolay anlaşılmayan program arayüzünden kaybettiği puanları, çok iyi hazırlanmış yardım dokümanları ve online yardımlardan aldığı puanlarla dengeliyor.

Testimiz gösteriyor ki, her program değişik hafıza kartlarıyla uyumlu bir şekilde çalışmıyor. Kameranın kendine özgü hafıza kartına ait çözümler arayanlar, her bir test sonucuna ayrı ayrı göz atabilirler. Görülen o ki, Memory Stick konusundaki zayıf noktası olmasaydı Image Rescue programı, test birincimizle boy ölçülebilecek niteliklerdeydi. PhotoRecovery programı SD kartlar ve Memory Stick ile çalışırken gösterdiği çok başarılı veri kurtarma sonuçları sayesinde, ödediğiniz paranın hakkını veriyor. PC Inspector ise fotoğraf kurtarma işlemi için hiç para ödemek istemeyen, fakat kaliteden de ödün vermeyenler için biçilmiş kaftan. Satın alma kararını verirken kurtarma işleminin hızı önemliyse, uygun fiyatlı adayımız doğru seçenek olacaktır. Testimiz bir konuyu daha açığa kavuşturuyor ki, o da dijital depolama birimi silmeniz ya da biçimlendirmenizden sonra fotoğraflarınızın hiçbirisi tamamen yok olmuyor. Sadece özel programlar kullanarak sildiğiniz hafıza kartlarındaki fotoğraflarınızın yabancıların eline geçmeyeceğinden emin olabilirsiniz.

Ürün	PhotoRescue 2.0			Image Rescue 2.0		
Üretici	DataRescue			Lexar		
Internet (www.)	datarescue.com			lexar.com		
Fiyat (yaklaşık)	40 Euro			20 Euro		
Toplam Puan	92 Puan 050100			76 Puan 050100		
Yeniden Oluşturma (%50)	99			100		
Hız (%30)	97			42		
Ergonomi (% 20)	70			68		
Fiyat/Performans	iyi			iyi		
Sonuç	Çok hızlı ve güvenilir bir fotoğraf kurtarma yazılımı. Sadece kullanımı daha rahat olabilirdi.			Çok yönlü veri kurtarma yazılımı. Sadece Memory Stick ile çalışırken ufak problemler yaşıyor.		
Yeniden Oluşturma*	CF*	SD	MS	CF	SD	MS
Bütün fotoğrafların silindiği kamera	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Yeni biçimlendirilmiş kamera	100 %	100 %	93 %	100 %	100 %	100 %
Bilgisayar ile hızlı biçimlendirilmiş	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Bilgisayar ile tam biçimlendirilmiş	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Kamerada silinmiş ve üzerine yeni fotoğraf çekilmiş	100 %	100 %	80 %	100 %	100 %	100 %
Bilgisayar ile silinmiş ve verilerle oynanmış	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Hız						
Bütün fotoğrafların silindiği kamera	01:00	00:28	04:32	03:45	00:11	-
Yeni biçimlendirilmiş kamera	01:10	00:14	03:26	03:49	00:25	-
Bilgisayar ile hızlı biçimlendirilmiş	01:05	00:16	03:38	03:50	00:13	-
Bilgisayar ile tam biçimlendirilmiş	01:05	00:17	03:52	04:00	00:26	-
Kamerada silinmiş ve üzerine yeni fotoğraf çekilmiş	00:30	00:07	03:48	03:55	00:13	-
Bilgisayar ile silinmiş ve verilerle oynanmış	00:40	00:16	03:40	03:55	00:25	-
Ergonomi						
Program Arayüzü	Basit tasarlanmış fakat kullanışsız bir arayüze sahip			İngilizce, açık ve anlaşılır		
Yardımcı Dokümanlar	Gerekli yardımı online olarak bulabiliyorsunuz			İngilizce basılmış kısa dokümanlar ve online yardım		
Ek Özellikler	Veri depolama birimindeki fotoğrafları sabit diske aktarabiliyor			Hafıza kartlarını silebiliyor, Lexar kartlar için sürücü güncellemesi yapılabilir.		

» Dijital depolama birimleri

Toplama bakıldığında üç çeşit hafıza kartı, piyasanın yüzde 80'ini kapsamış durumda. Bu yüzden fotoğraf kurtarma araçlarının SD kart, CompactFlash ve Memory Stick ile iyi çalışıp çalışmadığını test ettik.

Memory Stick (MS)

Depolama kapasitesi: Memory Stick 128 MB'a kadar (25 Euro'dan başlıyor), Memory Stick Pro Duo 512 MB'a kadar (50 Euro'dan başlıyor), Memory Stick Pro 2 GB'a kadar (250 Euro'dan başlıyor)

Kullanım alanları: neredeyse bütün Sony cihazlar (PDA, cep telefonu, dijital fotoğraf makinesi) tarafından destekleniyor.

Diğer özellikler: PlayStation Portable (PSP) için Pro-Duo girişi

3

4

5

PC Inspector Smart Recovery				PhotoRecovery			Digital Image Recovery		
Convar				LC Technology			Zero Assumption		
pcinspector.com				lc-tech.com/photorecovery.htm			z-a-recovery.com/		
Freeware				15 Euro			Freeware		
67				53			39		
çok iyi				tatminkar			tatminkar		
Gerçekten de mükemmel veri kurtarma sonuçları bekliyorsanız, çok fazla zamana ihtiyacınız olacak				Gösterdiği performans ve iyi sonuçlar, CF kartları okurken karşılaştığı sorunların gölgesinde kalıyor.			Yalın arayüz, fotoğraf kurtarma sonuçları yetersiz, başarısız.		
CF	SD	MS		CF	SD	MS	CF	SD	MS
100 %	100 %	100 %		0 %	100 %	100 %	50 %	60 %	—
100 %	100 %	100 %		0 %	100 %	100 %	56 %	63 %	—
100 %	100 %	100 %		0 %	100 %	100 %	56 %	60 %	—
100 %	100 %	100 %		0 %	100 %	100 %	56 %	60 %	—
100 %	100 %	100 %		0 %	100 %	100 %	50 %	67 %	—
100 %	100 %	100 %		0 %	100 %	100 %	40 %	67 %	—
14:30	01:04	51:00		—	00:35	15:40	07:30	00:26	—
14:30	01:04	34:00		—	00:37	15:30	08:00	00:22	—
14:30	01:04	34:00		—	00:37	15:30	08:20	00:26	—
14:30	01:04	34:10		—	00:39	15:37	08:10	00:22	—
14:28	01:04	34:16		—	00:37	15:40	08:42	00:23	—
14:33	01:04	34:04		—	00:37	15:35	08:19	00:22	—
Gayet anlaşılır ve yönlendirici arayüz				Türkçe, açık ve anlaşılır			İngilizce, çok kolay ve anlaşılır tasarlanmış		
Online yardım				Yazılı hızlı başlangıç yardımı			Çok az online yardım		
Yeni biçimleri için online güncellemeler, hafıza kartları için hata raporu				Yok			Yok		

CompactFlash Kart (CF)

Depolama kapasitesi: 32 MB (8 Euro'dan başlıyor) 4 GB'a kadar (220 Euro'dan başlıyor)

Kullanım alanları: birçok dijital fotoğraf makinesi, PDA ve dizüstü bilgisayar.

Diğer özellikler: Sağlam yapılı

Secure Digital Kart (SD)

Depolama Kapasitesi: 32 MB (12 Euro'dan başlıyor) 2 GB'a kadar (180 Euro'dan başlıyor)

Kullanım alanları: dijital depolama ortamları arasında piyasa lideri, dijital fotoğraf makineleri, PDA ve dizüstü bilgisayarlar

Diğer özellikler: yazmaya karşı koruma sağlayan ufak bir düğmesi var

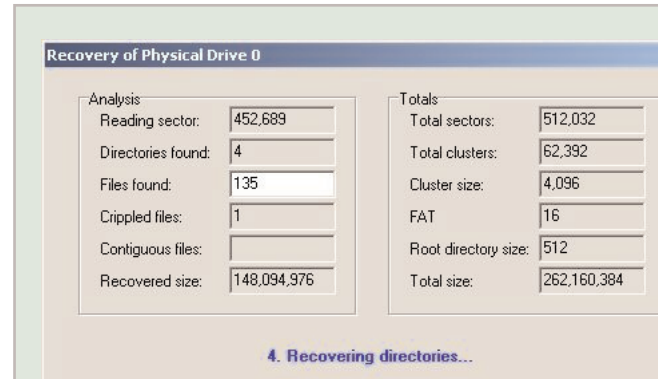
NASIL TEST ETTİK?

■ Bütün fotoğraf kurtarma yazılımlarını, Secure Digital (SD) kartlar, CompactFlash (CF) kartlar ve Memory Stick türündeki kartları okumak için USB 2.0 üzerinden bağladığımız kart okuyucuya sahip Windows XP yüklü bir HP nx7000 dizüstü bilgisayarda test ettik. Dijital fotoğraf makineleri olarak 16 MB SD kart takılı bir adet Jaytech Jaycam I510, 128 MB CF kart takılı bir adet Nikon D70 ve 256 MB Memory Stick Pro takılı Sony Cyber Shot kullandık. SD karta JPEG türünde fotoğraflar, Nikon D70'e Nikon'un RAW dosya türü olan NEF ve ek olarak JPEG, en büyük depolama birimi olan Memory Stick'e ise 10 tane TIFF türünde, 25 tane JPEG türünde ve bunlara ek olarak MPEG video depoladık. Her dijital fotoğraf makinesi ile aşağı-

► **Yeniden oluşturma:** Yaptığımız testin can alıcı sorusu şu: Her bir senaryodan geçmiş olan çeşitli hafıza kartlarındaki resimlerden kaç tanesini kurtarabiliriz? Bu testimizin kategorilerindeki yüzdesel değerlendirmeler, değişik senaryolardan ve depolama birimlerinden elde ettiğimiz verilerin bir ortalamasını gösteriyor.

► **Hız:** Fotoğrafları yeniden oluşturmada sadece kurtarılan fotoğrafların sayısını değil, yeniden oluşturma işleminin ne kadar zaman gerektirdiğini de değerlendirmeye kattık. Bunun için her bir senaryo sırasında değişik depolama ortamlarıyla kurtarma işleminin ne kadar sürdüğünü değerlendirdik.

► **Ergonomi:** İyi bir fotoğraf

İtinalı kurtarıcı: Testimizin birincisi olan PhotoRescue, yeniden oluşturma sürecini basit bir arayüz kullanarak gösteriyor.

da sıraladığımız altı tane senaryoyu hayata geçirdik

1. **senaryo:** Dijital fotoğraf makinesini kullanarak hafıza kartındaki bütün resimleri sildik.

2. **senaryo:** Dijital fotoğraf makinesini kullanarak hafıza kartını formatladık.

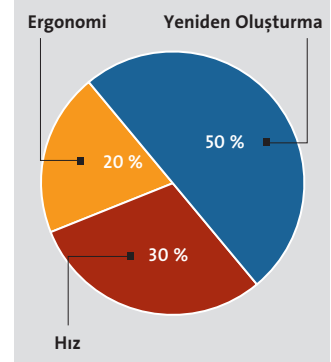
3. **senaryo:** Bilgisayar kullanarak hafıza kartını hızlı formatladık.

4. **senaryo:** Bilgisayar kullanarak hafıza kartını tam formatladık.

5. **senaryo:** Tamamen dolu bir hafıza kartından birkaç fotoğraf sildikten sonra üzerine birkaç tane fotoğraf çektik.

6. **senaryo:** Tamamen dolu bir hafıza kartındaki birkaç fotoğrafı bilgisayar ile sildikten sonra yeni çekilmiş birkaç tane resmi bilgisayarla hafıza kartına kopyaladık.

TEST KRİTERLERİ

İzizi GELECEK SAYILARDA

Symbian işletim sistemine sahip bir cep telefonunuz varsa yapabileceğiniz sınırları tanımlıyor. Yeni yazı dizimiz Symbian'ın kullanım alanlarını ayrıntılı olarak tanıtmayı hedefliyor.

BÖLÜM 1: E-POSTA VE HABER GRUPLARI CEBİNİZDE

BÖLÜM 2: CEP TELEFONU MU WEB KAMERASI MI?

BÖLÜM 3: CEPTE OYUN KEYFİ

BÖLÜM 4: CEPTE SINEMA KEYFİ

BÖLÜM 4: CEPTE SINEMA KEYFİ

BÖLÜM 5: OFİS UYGULAMALARI DA CEBİNİZDE

BÖLÜM 6: DİJİTAL SEKRETERİNİZ GÖREV BAŞINDA

BÖLÜM 7: PC'Yİ CEPTE YÖNETMEK

Symbian'ın tüm marifetleri IV:

Cepte sinema keyfi

Avuçiçi bilgisayar teknolojisindeki gelişimle birlikte gündeme gelen cepte film izleme fikri, mobil telefonlarının da devreye girmesiyle cazibesini artırdı. Bu yazımızda, favori film ve videolarınızı Symbian işletim sistemli cep telefonlarında izlenilebilir hale getirmenin yollarını bulacaksınız.

TAŞINABİLİR AYGITLARLA FİLM İZLEMENİN ARTIK YALNIZCA PROFESYONEL KULLANICILARA ÖZGÜ BİR KEYFİ OLMAKTAN ÇIKMIŞ DURUMDA. Symbian işletim sistemine sahip cep telefonlarında da bu teknolojinin tadını çıkarmak mümkün. Tek bir yazılımla en sevdiğiniz filmleri kısa sürede uygun formata dönüştürebilir ve seyahatleriniz sırasında (Bakınız kutu: Otobüste ve uçakta film izlemek) ya da bilgisayarınızdan uzak kaldığınız küçük çalışma molalarında onları izleyebilirsiniz.

Tek bir yazılım yeterli

Kullanıcılara cepte sinema keyfi sunan yazılımların başında SmartMovie geliyor. <http://www.lonelycatgames.com/mobile/smartmovie/smartmovie.html> adresinden indirebileceğiniz bu yazılım, tüm Symbian platformlarıyla uyumlu (Series 60, 80, UIQ). Ayrıca Windows Mobile yüklü akıllı telefonlar ve diğer avuç içi bilgisayarlar için sunulan özel sürümlerden de yararlanmak mümkün. SmartMovie, biri bilgisayarınızdaki film dosyalarını yeniden kodlamaya yarayan dönüştürücü, diğeryse sonuç dosyalarının cep telefonu ekranında oynatılmasını sağlayan oynatıcı olmak üzere, iki kısımdan oluşuyor. Video oynatıcının,

Türkçe menülere ve altyazı için gereken dil desteğine sahip olduğunu hemen belirtelim.

Filmi uygun biçime dönüştürün

Cep telefonunda film izlemek için yapmanız gerekenleri üç adımda özetleyebiliriz: Program arabiriminden dönüştüreceğiniz filmi seçmek, dönüştürme işlemini başlatmak ve cep telefonunuza aktarmak. Ancak bunun öncesinde, gerekli ayarların yapılması gerekiyor.

Oluşturulacak video dosyasının boyutunun cep telefonunun hafıza kartına sığacak bir boyuta gelmesi ve takılma yaşamadan izlenebilmesi için, dönüştürme ayarları son derece önemli. SmartMovie Converter'ı çalıştırdıktan sonra *File / Open Video File*'den dönüştürmek istediğiniz video dosyalarını açtığınızda tüm ayar düğmeleri etkin hale gelecektir. Aynı klasörde aynı adlı bir altyazı dosyası varsa o da videoyla birlikte yüklenecektir. *Video Settings* bölümündeki *Codec* alanından *Configure*'a tıklayarak *XviD encoder*'ı seçin. Bu seçimle birlikte, oluşturulacak filmin yaklaşık boyutu program ana sayfasının sağ alt köşesinde belirecektir. (Gerekli codec'ler bilgisayarınızda kurulu de-

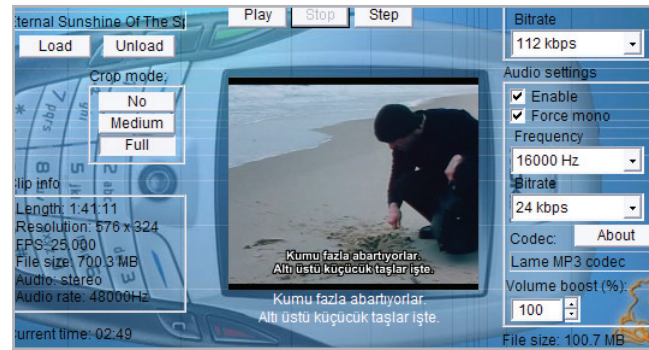
ğilse yine SmartMovie ana sayfasından gerekli dosyaları indir-melisiniz.) Yine *Video Settings* alanındaki *Bitrate* değerini, Series 60 arabirimli telefonlar için 112 kbps, UIQ olanlar için 128 kbps olarak belirleyin. Farklı codec'leri seçtiğinizde *Bitrate* de-ğerini değiştirmenize izin verilmeyebilir. Bu durumda *Configu-re* ve *Options*'a tıklayarak parametreleri yeniden düzenleyebilir-siniz.

Reduce Frames seçeneğini işaretleyerek video görüntülerinin saniyede yaklaşık 15 kare oynatılacak şekilde dönüştürülmesini sağlayın. Bu sayede, her cep telefonunda kare atlamadan film iz-lemek mümkün olacak. Portrait ve Landscape seçimleri filmleri cep telefonunuzu yatay ya da dikey tutarak izlemenizi sağlar. Bu noktadaki seçim tamamen size kalmış.

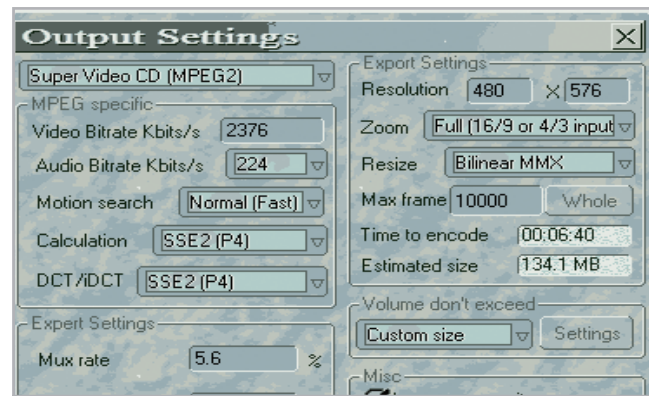
▶ Ses ayarları dosya boyutunda belirleyici

Cep telefonunuz tek kanallı ses çıkışına sahipse *Audio Settings* alanından *Force Mono*'yu seçin. *Frequency* içinse en uygun değer 16000 ya da 22050 Hz. Oluşacak dosyanın boyutunun en büyük belirleyicisi, video kalitesiyle birlikte sesler için belirlenen bitra-te. 24 kbps, konuşmaların anlaşılması için yeterli bir değer. 32 kbps seçimi de dosya boyutuna çok fazla etki etmeyecektir. 128 kbps'i de seçmek mümkün, ancak bu durumda hiçbir kalite art-ış hissetmeyeceğiniz, gibi film izlerken takılmalar yaşayabilirsiniz. Cep telefonunuzun ses düzeyini yeterli bulmuyorsanız *Vo-lume Boost* alanına yüksek bir değer girebilirsiniz. Daha sonra video oynatma yazılımı üzerinden ses düzeyini ayarlamak elbet-te elinizde.

Önerdiğimiz dönüştürme ayarlarında deneme yanılma yo-luyla değişiklikler yaparak sizin için daha uygun bir görüntü ve ses kalitesi yakalayabilirsiniz. Ayarlamaları tamamladığınızda *Convert*'e tıklayarak dönüştürmeyi başlatın. Yeniden kodlama-nın alacağı vakit, ortalama bir sistemde bile filmin orijinal süre-sinin çok çok altında. Oluşturulacak dosyanın boyutu, 90 dak-i-kalık bir film için 100 MB sınırının altında kalacaktır.

Ön izleme: SmartMovie Converter ana menüsünden filmin cep telefonu ekranında nasıl görüneceğini görebilirsiniz.

DVD'den sabit diske: Bu DVDx ayarlarıyla, DVD videolarını SmartMovie'de kullanılabilecek hale getirebilirsiniz.

Dönüştürme tamamlandıktan sonra filmi hafıza kartınıza aktararak SmartMovie video oynatıcısıyla izleyebilirsiniz. Bu .sis dosyasıyla birlikte Xvid codec'ini de kurarak XVID, DIVX, DX50, 3IVX, 3IV2 desteğini de etkin hale getirmelisiniz. ■

Ozan Ali Dönmez, ozand@chip.com.tr

DVD'LERİ CEP İÇİN SIKIŞTIRIN

DVD'ler cepte

SmartMovie Converter, K-Lite Codec Pack'in kurulumuyla bir-likte DVD'lerde yer alan VOB dosyalarını da dönüştürebilir. Ancak DVD'leri bu yazılım üzerinden doğrudan dönüştürmek istediğinizde dil ve altyazı seçimi mümkün olmuyor. Üstelik program, DVD kopyalama koruması mekanizmalarıyla da so-run yaşayabiliyor.

Yine de birkaç ek yazılımla DVD'lerinizi cep telefonunuzu taşıyabilirsiniz. Öncelikle DVDx yardımıyla (<http://www.lab-dv.com/dvdx/index.php>) VOB dosyalarını AVI ya da MPEG dosyalarına dönüştürerek sabit diskinize aktarmalısınız. *File / Open DVD Root*'tan filme ait dosyaları seçin ve dil seçimini yapın. DVD'lerinizi sabit diske aktarmak için kullandığınız standart ayarları burada da kullanabilirsiniz. *Max Frame* de-ğeri için *Whole*'u seçmeyi unutmayın ve dönüştürme işlemini başlatın. Altyazılar için ikinci bir programa ihtiyaç var. SubRip adlı yazılımla (www.free-codecs.com) DVD altyazılarını me-tin dosyalarına aktarabilirsiniz. *File / Open VOB(s) - Open IFO* komutlarıyla IFO dosyasını açın. Dil seçimini yapın ve *Start*'a tıklayın.

Bu işlemlerle elde ettiğiniz dosyaları, diğerleri gibi Smart-Movie'de de kullanabileceksiniz.

→ PSILOC SYSTEM TOOLS

Seyahat halinde film izlemek için

Uçaklarda ve bazı otobüslerde seyahat esnasında cep telefo-nu kullanımına güvenlik nedeniyle izin verilmiyor. Oysa seya-hatler film izlemek için en uygun vakitler arasında. Psiloc Sys-tem Tools ile (www.psiloc.com) cep telefonunuzu görüşmele-re kapatabilir ve herhangi bir tehlike oluşturmadan farklı amaçlarla kullanabilirsiniz. *Araçlar* menüsünden *Uçuş Mo-du*'nu etkinleştirin ve sim kartınızı çıkararak cep telefonunuzu yeniden başlatın.

→ AYIN PRATİK ARACI

Smart Guard

Cep telefonunun kısa süreliğine de olsa başkalarının eline geçmesi pek çoğumuz için alışagelindik bir durum. Smart Gu-ard benzer durumlarda ve hatta cep telefonunuz çalıştığında telefon rehberinizin ve mesajlarınızın başkaları tarafından gö-rüntülenmesini engelliyor. Oluşturduğunuz parola girilmeden tüm mesajlarınız, e-postalarınız ve hatta galerinizdeki fotoğ-raflar gizleniyor.

Bilgi için: <http://my-symbian.com>

İÇİNDEKİLER

Yüksek teknoloji
Teknolojik yeni ürünlerGelecekte P2P
Yasal dosya paylaşımı

Evin bahçesinden ofisin çatısına helikopter

Gökler daha yakın

Şehir içi ve yakın mesafe ulaşımı için günlük kullanıma uygun, ekonomik “uçan arabalar” geliştirilmeye başlandı. Ulaşım refleksimiz karadan havaya mı dönüyor?

■ Hızlı ve konforlu bir ulaşım için insanların aklına ilk gelen araç otomobildir. İstanbul gibi trafik sıkışıklığı ile boğuşan bir metropolde bile insanlar yoğun trafikte saatlerini harcayacaklarını farkında olarak otomobilleri ile Boğaziçi Köprüsü'ne girmekten çekinmezler. Çoğu zaman, köprü'nün biraz ötesinde çalışan deniz araçları sayesinde hedefe varmak daha az vakit alırken, ulaşım söz konusu olunca akla ilk gelen ve tercih edilen karayolu ve oto-

mobildir. Ancak, batıda bu refleksin değişmeye başladığının sinyalleri kendini göstermeye başladı. Yoğun trafikte her gün hayatlarının iki, üç saatini harcamaktan şikayetçi olan insanların ekonomik ve kısa mesafeli hava ulaşımı talebi, firmaları bu tür hava araçlarını geliştirmeye yönlendiriyor. Skycar ve Skyblazer gibi, Hollywood filmlerindeki süper kahramanların uçabilen süper otomobillerini animasyon ve “fazlasıyla” bilimkurgu gibi görünen

modeller teknik olarak uçabilseler de, milyon dolarlara varan fiyatları ile ancak aksiyon filmlerinde ilginç uçan arabalarla seyircileri etkilemek isteyen film yapımcılarının ilgisini çekiyorlar. Oysa artık sıradan bir vatandaş, belki orta halli bir yönetici sabah trafiğe takılmadan işine uçarak gitme lüksünü yaşamak istiyor ve bunun için de milyon dolarlık bir Skycar' dan veya saatte 3.000 dolarlık benzin yakan bir helikopterden daha uygun bir alternatif arıyor ki bu noktada tasarımcıların günlük şehir içi trafiği için tasarladıkları araçlar, PALV veya Airscooter devreye giriyor.

PALV, hem sıradan bir otomobil gibi karayolunda gidebilen hem de bir helikopter gibi pervaneleri yardımıyla dikine kalkış yapıp saatte 200 kilometre hızla uçabilen ve yine dikine iniş yapabilen bir araç. Araç karayolundayken pervaneleri katlanıp üstüne yerleşiyor ve sıradan kompakt bir otomobil gibi şehir içi trafiğinde yol alabiliyor. Tasarımcıların birincil hedefi, yüzyıl önce otomobilleri pahalı bir ulaşım aracı olmaktan çıkarıp halkın kullanımına açan Ford'un T modeli gibi, şehir içi hava trafiğini sadece "Forbes 500" listesindeki en büyük şirketlerin CEO'ların kullanabildiği bir lüks olmaktan çıkartıp, yaygın bir ulaşım alternatifine dönüştürmek. Bu amaç için tasarlanan PALV, 50 bin dolarlık fiyatıyla da trafikte görülen pek çok otomobilin fiyatıyla yarışabiliyor.

PALV gibi bir otomobil görünümüne sahip olmasa da Airscooter da, hava trafiğini yaygınlaştıracak bir diğer proje. İlk aşamada polislerin, sağlık ekiplerinin, arama kurtarma görevi yapan itfaiyecilerin kullanımı için tasarlanmış Airscooter, NASA'nın şehir içinde ekonomik hava taşıması çözümünün bir parçası olarak üretilmiş. Son derece hafif malze-

Çift pervane: Airscooter'ın çift pervanesi ancak askeri modellerde ve pahalı helikopterlerde görülebilen yüksek teknoloji ürünü bir hava ulaşım sistemi.

Osprey: ABD ordusunun 20 milyar dolar harcamayarak geliştirdiği uçak-helikopter.

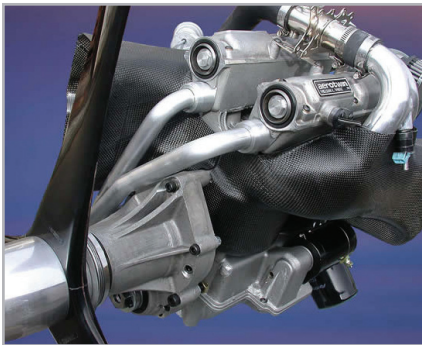
meden üretilen araç, Skorsky'nin icat ettiği ve ancak askeri helikopterlerde görülen çift pervane sistemine sahip ve bu sayede tek pervaneli bir sisteme göre aynı yakıt sarfiyatı ile %30 daha fazla güç elde edebiliyor. Tek kişi taşıyabilen aracın kullanımı ise motosiklet ile benzerlikler gösteriyor. Adındaki "scooter" ifadesini de buradan alıyor. Gidondaki pedallardan biri hızı, diğeri ise yüksekliği kontrol etmek için kullanılıyor. Geri geri

bile gidebilen Airscooter manevra kabiliyeti ve küçük boyutları sayesinde dar alanlara inip kalkabiliyor.

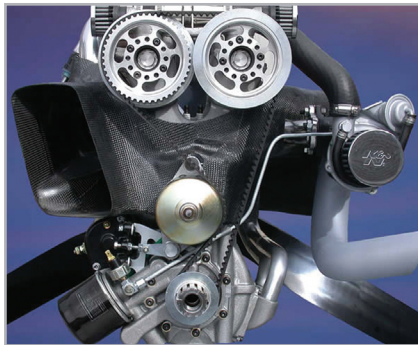
Helikopter gibi dikine kalkış yapabilen ancak uçak gibi hızlı ve uzun mesafeli uçabilen bir ağır yük taşıma uçağı geliştirmeye çalışan ABD ordusunun, iniş pistine gerek duymadan savaş alanına dikine iniş yapabilen ağır yük taşıma uçağı Osprey'i geliştirmek için harcadığı para 20 milyar dolar. Yakın gelecekte bu uçağın daha ileri bir modelini geliştirmek için havacılık laboratuvarlarına aktarmayı planladığı yeni araştırma bütçesi ise 30 milyar dolar. Ancak hükümetlerin pahalı araştırmaları sonucunda elde edilen sonuçlar sivil mühendisler tarafından optimize edilip küçük, ticari modellere uyarlandığında karşımıza PALV gibi pratik çözümler çıkabiliyor. ABD'de bu küçük araçları uçurmak için pilot lisansına sahip olmak gerekmiyor ve araçlar 1.500 metreden daha yükseğe çıkamadığı için de kalkış yaparken bir uçuş planı yapıp bu planı bir havaalanı kulesine bildirmek zorunluluğu bulunmuyor. Dolayısıyla, şimdilik sadece havacılık dairesinin güvenlik testlerini tamamlamak zorunda oldukları için piyasaya sürülmelerine izin verilmeyen fiyatı uygun, yakıt tüketimi makul, kullanımı pratik bu minik hava araçları gittikçe daha büyük bir taleple karşılaşılıyor ve talep yoğunlaştıkça gökyüzü trafiğinin günlük ulaşımına açılması da yakınlaşıyor. ■

Bilgi için: www.airscooter.com

Cem Şancı, cemsanci@chip.com.tr

Küçük ama etkili: Airscooter'ın sırtına takılı küçük motor evinden işine gitmek isteyenler için az yakıt harcamayarak hava ulaşımını mümkün kılan bir tasarıma sahip.

YÜKSEK TEKNOLOJİ

T63 Artemis

Gardiyan robot

Japonlar insansı robot geliştirmek konusunda dünya ile yarışı çoktan kazandılar, artık kendi içlerinde yarışıyorlar. Çok yakında Japon halkı, insansı bir robot geliştirmemiş olan üniversitelere veya teknoloji firmalarına acıyarak bakmaya başlayacak. Robotların işlevsel olmasıyla çok önemli. T63 Artemis, rakipleri gibi koşmak, yürümek, esnemek, ağlamak gibi insansı reflekslere sahip olmasa da, büyük binaların güvenlik ihtiyaçları için düşünülmüş geliştirilmiş. Geceleri binalarda devriye gezen robotlar, fark ettikleri bir hareketi, sesi veya ısı kaynağını derhal binanın güvenlik merkezine bildirerek, gece bekçilerinin gözünden kaçabilecek güvenlik açıklarını kapamak üzere görev yapıyor. Artemis robotlarının tanesi 35 bin dolara satılıyor. Geliştirici firmanın İngilizce web sayfası bulunmuyor ancak ilgilenenler görsel bağlantılarla robotu daha yakından inceleyebilirler.

Fiyatı: 35 bin dolar

Bilgi için: <http://www.tmsuk.co.jp>

The Force Dynamics 301

En pahalı Playstation 2 parçası

Playstation 2 ile yarış oyunları oynamayı sevenler, bu cihazı gördükten sonra oyunlardan soğuyabilirler. Force Dynamics firması oyun severlere gerçek bir yarış deneyimi yaşatmak için tüm aksamaları force feedback ile donatılmış, hidrolik sistemi sayesinde virajları ve hızı oyuncuya hissettirebilen bir yarış simülatörü geliştirmiş. Cihazın tek eksisi, 30 bin dolarlık fiyatı. Zira aynı fiyata lüks bir spor otomobil satın alıp, gerçek asfalt üzerinde hız yapmak da mümkün.

Bilgi için: www.force-dynamics.com

Fiyatı: 30 bin dolar

Suyla çalışan saat

Benzine değil ama pile alternatif

İnternet üzerinden satılan, suyla çalışan saat büyük ilgi görüyor. Herhangi bir pile veya elektrik bağlantısına ihtiyaç duyamayan saat, arkasındaki hazneye bir miktar su doldurduktan sonra çalışmaya başlıyor. Dünya benzin yerine suyla çalışacak otomobilleri beklerken ortaya çıkan bu cihaz umut verici. Sabah işe gitmeden önce çeşmeden doldurduğunuz birkaç litre su ile çalışacak otomobillere bir adım daha yaklaştık diyebiliriz.

Bilgi için: www.thinkgeek.com

Fiyatı: 12 dolar

► Gelişen teknolojinin en son örnekleri

Sony Ericsson ROB-1

Fare gibi kamera

Siemens'in yeni cihazı, ev içindeki dijital cihazlarla ses üzerinden iletişim kurmak için tasarlanmıştır. Bluetooth konuşma sistemleriyle sokaklarda telefonla konuşanlara hala alışamadıysanız, bu cihaz sizin için tam bir şok olacak. Star Trek kahramanlarının göğüslerine taktığı küçük iletişim cihazından esinlenmiş bu ürünle telefonlara cevap verebilir, sesle arama yapabilir, ses komutlarına programlanmış her türlü ev cihazını kullanabilir, ışıkları kapatabilir, perdeleri çekebilir, televizyonu açabilir, kanal değiştirebilirsiniz. Tek ihtiyacınız olan birkaç parça X10 aparatı ve bunları birbirine bağlayabileceğiniz doğru bir dijital ev yönetim sistemi.

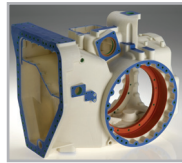
Bilgi için: www.siemens.com

3 boyutlu yazıcı

Yazı değil "tasarım" basıyor

Bu cihazlar, masaüstü bilgisayarlara bağlı sıradan yazıcıların aksine iki boyutlu yazı veya resim değil, eritilebilir ve kolay şekillendirilebilir plastik hamurundan üç boyutlu şekiller, tasarımlar yaratıyor. Tasarımcılar bu yazıcıları CAD/CAM uygulamaları ile geliştirilen endüstriyel tasarımların veya mimari çizimlerin elle tutulabilir bir örneğini basmak için kullanıyorlar. Bir tasarım yaklaşık yüz

dolarlık bir maliyetle düşünceden gerçeğe, iki boyuttan üç boyuta çevriliyor.

Cihazların fiyatları ise 25 bin dolardan başlıyor.

Bilgi için: www.zcorp.com

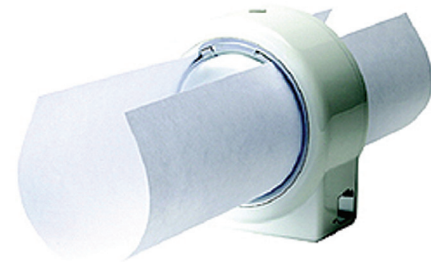
Yuvarlak yazıcı

Nasıl aklımıza gelmedi?

Samsung, uluslararası bir tasarım yarışmasında, bugüne kadar kimsenin aklına gelmemiş, çok basit ama işlevsel bir tasarımla birincilik ödülü kazandı. Yuvarlak şekilli yazıcı, aslında bildiğimiz düzlemsel mürekkep yazıcının, kıvrılıp, bükülmüş halinden başka bir şey değil. Yazıcı iğnesi de bu kıvrılmış, dairesel eksen üzerinde hareket ediyor. Yer tasarrufu ve taşıma kolaylığı sağlayan yazıcı ile, ne kadar incelikli küçülseler de mobil yazıcıların taşıma ve kullanım zorluğundan şikayet eden dizüstü bilgisayar kullanıcıları, bundan sonra seyahat halinde daha fazla konfora sahip olacaklar.

Fiyatı: Belli değil.

Bilgi için: www.samsung.com

Kediler köpekler kaybolmasın

Global Pet Finder

Türkiye'de geçerli olmasa da, ABD'de Global Pet Finder isimli bir servis, evcil hayvanlarının kaybolmasından çekinenler için uydu üzerinden takip sistemi sunuyor. Hayvanın tasmasına takılan minik cihaz sayesinde, köpeğin belirlenen sınırların dışına çıkması halinde sahibi cep telefonundan uyarılıyor. Servis sayesinde, kaybolan bir hayvanın yeri kolayca belirlenebiliyor. 350 dolarlık cihazı satın aldıktan sonra kullanıcılar, aylık 20

dolarlık bir abonelik ücreti ödemek zorunda.

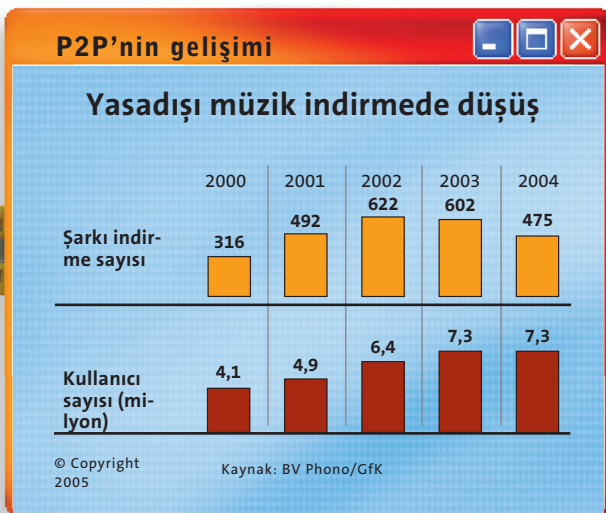
Bilgi için: www.GlobalPetFinder.com

Dosya paylaşım ağlarının dönüşü

Eğlence endüstrisi, dosya paylaşım ağı kullanıcılarına dava açmayı kararlılıkla sürdürüyor. Ancak gelecekte, yasal veya anonim dosya paylaşımından herkes korkusuzca faydalanabilecek.

COTTBUS ŞİRKETİ STAJYERLERİNDEN S. Heiko, 14 Mayıs 2004'te, yargılanan ilk Alman dosya paylaşıcısı oldu. Sanık, mahkeme tarafından "Telif hakları korunan 272 eserin izinsiz çoğaltılmasından ve dağıtılmasından ötürü" suçlu bulundu. Söz konusu karar şu anlama geliyordu: Kazaa kullanıcısı, 272 adet MP3 dosyasını paylaşım açmıştı. Ceza hukukuna göre, ailesiyle yaşayan genç, suçundan ötürü 400 Euro ödemeye mahkum edildi. Söz konusu ceza, yasadışı öngörülen üç sene hapis göz önüne alınırsa, merhametli sayılabilir. Ne var ki, daha acımasız olan plakçılık meslek birliği, açtığı medeni hukuk davasıyla S. Heiko'yu, 8.000 Euro para cezasına çarptırdı. Bu miktar, stajyerin yıllık gelirinin üç katından daha fazlaydı.

Film ve müzik endüstrisi, P2P ağlarına karşı strateji olarak şu sıralar, S. Heiko vakasında olduğu gibi "şok et ve korkut" stratejisini uyguluyor. Almanya'da şu ana

Kampanya dönemeci: Yasadışı dosya indirme sayısı geriliyor, ama kullanıcı sayısı aynı kalıyor.

kadar 400 dava görüldü. Nisan ayı başında Alman P2P kullanıcılarına karşı yeni bir dava dalgası başladı. Plakçılık endüstrisi birliği, web'de müzik dosyalarını paylaşırken yakalanan herkese dava açıyor. IFPI hukuk müşaviri Ekkehardt Kuhn, bu mücadelenin Almanya'nın dört bir köşesinde, yasadışı faaliyet gösteren yediden yetmişe herkesi kapsayacağını vurguluyor. Meslek birliği sözcüsü Dr. Hartmut Spiesecke, "Bu sadece korsanlığa karşı mücadele değil, aynı zamanda bir caydırma hareketi." diye konuşuyor. 2005 CD/DVD yazarlar araştırmasına bakılacak olursa (bkz. aşağıda soldaki grafik.) strateji meyvelerini vermeye başlamış bile. Geçen yıla oranla, dosya paylaşım ağlarından yasadışı müzik indirmede yüzde 20'den fazla gerileme olduğu görülüyor.

Savcı korkusu olmadan dosya paylaşımı: Yasal dosya paylaşım çağı başlıyor

Davaların, dosya paylaşımında yaşanan durgunluğun tek nedeni olup olmadığına dair bir sonuca varabilecek durumda değiliz. Ancak şimdilerde, müzik, film ve televizyon dizilerinin internet üzerinden paylaşımını yasal bir temel üzerine oturtan yeni dosya paylaşım modellerinin oluşumu göze çarpıyor. Bu tip Pay 2 Peer (ücretli dosya paylaşım) hizmetleri için çok sayı-

da fikir mevcut: Alman dosya paylaşım portalı Musicload da (www.musicload.de) bu tip bir yapılanma üzerinde duruyor. Bu yönde gelişen ilk somut örnek, sanatçıların ve hak sahiplerinin izin verdiği MP3'lerin takası için bir P2P ağı olan Bitmunk (www.bitmunk.com). Kullanıcıların şarkılar için ilkin para ödemesi gerekse de, (şarkılar 0,69 ila 0,99, albümler 6 ila 9 dolar arasında değişiyor) satın aldıkları bu ürünü (serbest bırakılmış olması kaydıyla) ağ üzerinden satabiliyor ve böylece giderlerinin bir bölümünü karşılayabiliyorlar. Bu dolaşım, Secure File Distribution Network (Güvenli dosya paylaşım ağı) denilen bir ağ üzerinde temelleniyor. Söz konusu teknoloji, indirme sırasında her bir parçayı, kullanıcının ID'sini içeren bir filigranla donatıyor.

Böylece, bir dosya başka bir dosya paylaşım ağına ortaya çıktığında, kimin sabit diskinden kaynaklandığı saptanabiliyor. Ancak Bitmunk'un geleceği, mevcut durumda şüpheli. Truck West ya da Starcode gibi az tanınmış sanatçıların eserleri paylaşılabilir.

Bitmunk'a benzer biçimde işleyen Peer Impact (www.peerimpact.com) daha cazip repertuara sahip bir yasal takas borsası. "Peer Cash" sisteminde yapılan takasta, üye satın aldığı şarkıyı kendi "Paylaşılanlar klasörü"ne koyuyor. Bu şarkı başka bir Peer-Impact üyesi tarafından indirilirse, sunucu, kişiye sistemde yeni şarkı edinmesini sağlayan olan krediyi, yani "Peer Cash" havale ediyor.

Napster'in kurucusu Shawn Fennings de iş dünyasını zorlamayı sürdürüyor. Napster servisi Snocap (www.snocap.com) repertuarlarının kayıt ve kabulü için Sony BMG ile görüşmeleri sürdürüyor. Sony BMG, Anastacia ya da Jennifer Lopez gibi müzisyenlerle sözleşmeli; söz konusu sanatçıların şarkılarının gelecekte yasal bir P2P'de yer alması olası. Hedef, dosya paylaşım ağlarının, yasadışı içerikleri kendiliğinden filtreleyen bir telif hakkı düzenlemesi sistemi geliştirmesine dayalı.

Napster'in yeni bir sürümü ABD'de şu an kullanımda. Kullanıcılar, ayda 15 dolar karşılığında, yasal olarak 1 milyon adet müzik parçasını bilgisayarlarına ya da MP3 çalarlarına yükleyebiliyor. Napster'in Almanya Genel Müdürü Thorsten Schliesche'nin de onayladığı üzere, yıl içinde Napster, Almanya'da da hizmete girecek. Kullanıcıların dostluğunu kazanmaları durumunda, gelecek bu tip modellerin olacak gibi görünüyor. Ne var ki Napster böyle değil. Bir Napster kullanıcısı, abone hizmetinden kaydını sildirmesi durumunda bilgisayarına yüklediği MP3'leri dinleyemeyecek. Entegre haldeki Dijital Hak Düzenleyicisi (DRM), çalmayı ve CD üzerine yazmayı zaten engelliyor.

Dosya paylaşımcıları ise bu tip kısıtlamaları, dijital hak ihlali olarak tanımlıyor ve bu girişimlerin kendilerini kandırma ya yönelik olduğunu düşünüyorlar. Dolayısıyla, kullanıcının elini kolunu bağlayan DRM'i reddetmek, politik bakımdan doğru bir neden oluyor. Açıkça belirtilmiyorsa da, reddetmenin altında daha çok ekonomik nedenler yatıyor. Başka bir

yerden ücretsiz edinmek dururken, hiç kimse para ödemeyi tercih etmiyor.

Yasal dosya indirme mağazaları ve takas borsaları müzik endüstrisinde umut yeşertirken, film endüstrisi felaketin daha yeni başladığından korkuyor. Almanlar 2004'ün ilk yarısında internetten 14,6 milyon adet film indirmişler ve bu yöndeki eğilim hızlı bir biçimde artıyor. Alman film dağıtıcıları birliği VdF, 200 ila 300 milyon Euro'luk ciro kaybıyla, geçtiğimiz yılı "tümünden yitirilmiş" olarak niteliyor. VdF sözcüsü Johannes Klingsporn şunları söylüyor: "Bizim endişemiz, korsan kopyalamanın, haksız bir bilinçle kitlesel bir olgu haline alması. Katı, ama adil bir kampanya ile bu haksızlık bilincini kırmak istiyoruz." Klingsporn'a göre kampanya, etkisini "Korsan kopyalama yapan kadınlar da suçludur" gibi bir afiş örneğinde gösteriyor. İndirme sayısı azalmasa da, en azından soruna ilişkin bir farkındalık oluşturuluyor.

Amerikan film endüstrisiye kampanyalardan ümidini kesmiş artık. Şu sıralar, Amerika'daki en yüksek federal mahkeme olan Anayasa Mahkemesi'nde, Grokster ve Morpheus'a karşı

Yasal P2P: Peer Impact'in Beta sürümü gelecekte müzik paylaşımının nasıl işleyeceğini gösteriyor.

dört yıl önce açılan bir dava sürmekte. Bu dosya paylaşım ağlarını yazanlar, teknik önkoşulları oluşturdukları için doğrudan telif hakkı ihlali suçuyla yargılanıyor. Aralarında büyük Hollywood stüdyolarının ve ABD hükümetinin bulunduğu davacılar, bu delillerle mahkemeye gittiler. Karar bu yaz verilecek. Dava kabul edilecek olursa, tüm dosya paylaşım ağları, bir kalemde yasadışı ilan edilecek ve kullanımları bile suç olacak. Yasadışı dosya alışverişleri devam ediyor.

Devasa arz, çok hızlı yayılıyor ve tarafların kimliği kesinlikle bilinmiyor.

Çok ağır yaptırımlara sahip bir mahkeme kararı bile dosyaların yasa dışı takasını engelleyemiyor. Bu görüşe, Bremen Üniversitesi'nde P2P'ler üzerinde doktora çalışmasını sürdüren Magnus Kolweyh de katılıyor. Adaletin sert yöntemlerine karşı duyulan korku, dosya paylaşımcılarını yalnızca kısa bir süre etkiliyor, o kadar.

Kullanıcıların Kazaa'dan kaçındığını belirten Kolweyh, "Bu tip kampanyalar hep yeni yöntemlerin kendini kabul ettirmesine yol açtı." diyor. Napster'in yasaklanması Gnutella'nın, da →

ha sonra Kazaa'nın ve eDonkey'in kullanılmasına yardımcı oldu. Bu ağ kullanıcılarının medya endüstrisi tarafından yargıç önüne çıkartılmaya başlanmasından bu yana da BitTorrent yükselişini sürdürüyor. BitTorrent dizinlerinin son aylarda bloke edilmesi, bu gelişimi daha hızlandıracak.

Gelecek nesil P2P ağları, ek bir hizmet olarak da gizliliği sunuyor. ANts P2P ve Mute ağları, trafiği kullanıcılar arasında merkezi olmayan şekilde dağıtıyor ve kullanıcıların kimliği bu sayede büyük ölçüde gizli kalıyor. Sistem şöyle işliyor: Kullanıcıların dosya alışverişi sırasında doğrudan birbirlerine bağlanması yerine, Mute ve ANts P2P verileri merkezi olmayan düğümler üzerinden iletiyor. Her bir düğüm, kendi kullanıcısı için bir nevi vekil (Proxy) sunucu görevi görüyor. Düğümler sadece komşu düğümlerin IP adreslerini biliyor. Bu sayede, ne gönderen verilerin nereye gittiğini biliyor, ne de alıcı verilerin nereden geldiğini. Bir kullanıcı, komşu düğümün bir başka kullanıcı için Proxy olarak çalışıp çalışmadığını ya da dosya göndericisini bilemiyor.

Dosya aktarımı, karınca sürüsündeki karmaşaya benzetilebileceği için, programın da adı ANts P2P (karıncalar). Film, şarkı ve programların hedefine ulaşması için, her dosya paylaşımcısına oturum başında gizli bir ID atıyor. Daha fazla güvenlik için, değiş tokuş edilen veriler şifreleniyor. Anonim dosya paylaşım sistemlerini oturtmak için yapılan denemelerin tersine, Mute ve ANts P2P'nin kullanımı kolay istemcileri hızla yaygınlaşabilir. Bu tip bir ağ yapısında, geleneksel arama yöntemleri işe yaramıyor. Kayıt dosyaları, kimin hangi dosyayı internette paylaşıma sunduğuna dair kesin bir sonuç çıkarılmasına izin vermiyor. Müzik birliği sözcüsü Spiescke, yeni teknikler karşısında telif hakkı ihlallerini takip etmenin zorlaştığını kabul ederek, "Bu bir tavşan-kaplumbağa yarışı, rakibimiz daima bizden biraz önde," şeklinde konuşuyor.

P2P ağlarını dağıtım ağı olarak da küçümsemek lazım. Aktarım trafiği kişisel sunuculara kaydığı için, BitTorrent, ANts ve Mute'un büyük miktartlı veri kümelerinin dağıtımında popülerliği giderek artıyor. Bundan, gelecekte video akım-

»Kullanıcılar yasal paylaşım istiyor

Susanne Peter
Musicload Satış ve Pazarlama
Müdürü
T-Online International

CHIP: Yasal bir P2P hizmeti nasıl işliyor?

Peter: Dosya paylaşım ilkesi korunuyor, ama birtakım farklarla. A müşterisi yasal bir müzik portalında alıcıdır. Orada kendi müzik dükkanının başvurusunu yapmış ve şarkı listeleri derlemiş. B müşterisi, dosyaları sunan A'nın sabit diskinden bu parçaları belirli bir ücret karşılığında indirebilir.

Dosyalar, sunan kişinin dijital haklarıyla donatıldığından telif haklarının ihlaline neden olmuyor. Paylaşımı sürdürmek için de satıcı, müzik portalını bir sonraki ziyaretinde, yeni müzik alımlarını yapabileceği ödül puanları kazanıyor.

CHIP: : Musicload bu tip bir servis planlıyor mu?

Peter: Tabii ki. Online müzik satışını daha genişleteceğiz. Ama P2P için bir yayın tarihi henüz belirli değil.

CHIP: İnternette müzik halen ücretsiz edinilebiliyorken, böyle bir hizmetin şansı var mı?

Peter: Biz dosya paylaşımcılarının büyük kısmının, yasadışı kaynaklara yönelip cezalandırılmaktansa, yasal hizmetlere yöneleceğini düşünüyoruz. Pratik nedenler de yasal hizmetlerden yana: Virüslere karşı güvenlik, yüksek kalite, sürekli içerik sunumu, büyüyen repertuar ve daha yüksek indirme hızı.

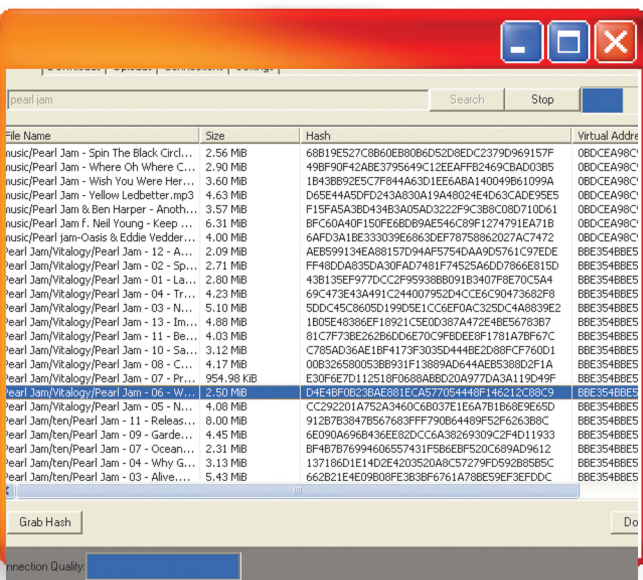
larını ticari olarak pazarlayanların da yararlanması bekleniyor. Açık Kaynak topluluğu boş durmamış bile: Kişisel Linux dağıtımları daha şimdiden P2P ağları üzerinden yayılıyor.

Elbette bunun dezavantajları da yok değil: Kimlik gizleme, şayet dosya paylaşımcısı sayısı azsa, yeterince etkin işlemiyor. Dahası, gereksiz trafik yüzünden ağlar aşırı şekilde yükleniyor. Ama ANts ve Mute, şifrelenmiş veri aktarımı ve verilerin dolambaçlı yollardan iletimi fikirleriyle, P2P ağlarında yeni bir çığır açıldığının sinyallerini veriyor. Ve kullanıcılar Peer Impact gibi yasal hizmetleri ya da kimliği gizleyen yeni sistemleri kullansın, kullanmasın hiç fark etmiyor: Gelecekte, Cottbus'daki stajyer gibi kişiler, sırf birkaç dosya paylaştıkları için tüm gelirlerini müzik endüstrisine havale etmek zorunda kalmayacak.

AH, Garo Antikacıoğlu, agaro@chip.com.tr

BAĞLANTILAR

<http://mute-net.sourceforge.net>: Takas borsası Mute'a dair bilgiler
<http://sourceforge.net/projects/antsp2p/>: ANts P2P'ye dair bilgiler
<http://www.slyck.com>: Dosya paylaşımcıları için haberler ve ipuçları

Görünmez: Mute istemcisi kolaylıkla kullanılabilir ve dosya paylaşımı sırasında önemli ölçüde gizlilik sağlamayı başarıyor.

İÇİNDEKİLER

176

Dijital Uydu
Uydu üzerinden Download

182

Messenger sırları
Messenger'in gizli özellikleri

Kütüphaneleri internete taşıma projesi mahkemelik

Kitaplar internette kavgalar mahkemede

Türk üniversiteleri kütüphanelerini kendi halkına bile kapatırken, ABD üniversitelerinin kütüphaneleri Google ile dünyaya açılıyor. Ama...

■ Google, kütüphanelerdeki kitapları tarayarak, internette dev bir sanal kütüphane oluşturmayı planlıyordu. Bu sayede kullanıcılar aramalarını bu kitaplar içinde de yapabilecek ve aradıkları konuyla ilgili kitapları elektronik olarak okuma şansı bulacaklardı. Ancak Amerikan Üniversite Yayınevleri Birliği (The Association of American University Presses) bu projede kitapların telif haklarını nasıl koruyacağını belirtmeyen Google'a, akademik kitapların telif haklarını nasıl koruyacaklarını sordu. Google ise yayınevlerinden tepki çeken projesi hakkında hiçbir şekilde bilgi vermezken, sadece kısa açıklamalarla telif haklarının korunacağını dile getirmekle yetindi. Yayıncılar birliği şimdi mahkemeye gitmeye hazırlanıyor ve bu süreç Google üzerinde, Microsoft'un tekelleştirme suçlaması yüzünden aldığı hasara benzer bir yara açabilir.

Kütüphanelerin, sahip oldukları kitapları online kullanıma açması aslında Google'un projesi ile gündeme gelen bir uygulama değil. New York Halk Kütüphanesi, kişisel gelişim ve araştırma kitaplarından oluşan "sık talep edilen, çok okunan" 3.000 kitabı tarayarak web sitesi üzerinden kütüphanenin kayıtlı kullanıcılarına sunmaya başlamıştı. Sadece kütüphane kartına sahip olan kullanıcıların, şifrelerini girerek talep ettikleri kitabın elektronik sürümünü indirebildikleri sistemde, dosya 21 gün

içinde kendini imha ediyordu. Aynı fiziksel kitap ödünç alma sisteminde olduğu gibi, bir kullanıcı bir elektronik kitabı indirip okumaya başladığında söz konusu e-kitap diğer kullanıcılar için ulaşılamaz hale geliyordu.

Google'ın sisteminde ise ABD'nin en büyük üniversitelerindeki ve kütüphanelerindeki kitaplar elektronik ortama geçtikten sonra isteyen her kullanıcının, kitaplara dilediği kadar ulaşma hakkı bulunması yayıncıları ve bilim adamlarını ayağa kaldırıyor. Bu sistem sayesinde özellikle büyük emek harcanarak yazılan ve kısıtlı sayıdaki bilim adamı ve öğrenci tarafından tüketildiği için, yüksek fiyatlı olan akademik kitapların satışlarının kesileceği ve dolayısıyla yayınevlerinin akademik kitap basmayı durduracağı endişesi dile getiriliyor. Öte yandan Avrupa Birliği'ndeki ve özellikle Fransa'daki bazı yayıncılar da, Google'ın sadece Amerikan kitaplarını internete taşıması projesinin, gelecek nesillere dünya tarihini sadece ABD bakış açısından yansıtacak bir ortamın yaratılmasının ön hazırlığı olduğunu belirtiyorlar. ABD'nin bu proje sayesinde yakın gelecekte dünya üzerinde kültürel ve düşünsel bir hegemonya oluşturacağını, diğer milletlerin tezlerinin unutulup gideceğini dile getiren yayıncılar, internetin en büyük tekeli haline dönüştüğünü ifade ettikleri Google'ın eylemlerine sınırlama getirilmesini istiyorlar.

internet

Dokunmadan görmeden ev almak**Netten ev almak çok kolay**

İnternet pek çok sektör tarafından sadece adres ve telefon bilgilerinin yer aldığı web sayfalarını yerleştirmek için kullanılan ve etkisi, gücü hala fark edilememiş bir mecra. Daha çok bilişim sektöründeki firmaların üzerinde detaylı projeler geliştirdiği internetin gücünü ve etkisini göstermek adına, Türkiye'nin en büyük inşaat firmalarından Soyak'ın web sitesi çok önemli bir örnek.

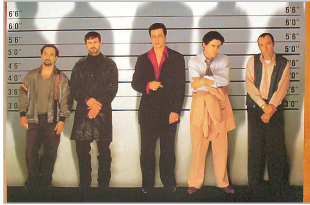
Soyak, 2004 yılında web sitesi ile sektörde bir ilki gerçekleştirerek, internet üzerinden 1 günde 204 daire satmayı başardı. Soyak'ın online satış sistemi, insanların gezip görmeden, do-

kunmadan bir daire satın almasını sağlayabilecek kadar gelişmiş bir yapıya sahip. Soyak web sitesi firmanın en kuvvetli pazarlama araçlarından biri haline gelmiş ve site, internet kullanıcılarının projeler hakkında son gelişmeleri izlemesini, günlük bilgileri elde etmesini sağlayan bir iletişim kanalı işlevi görmeye başlamış. Site, ev gibi uzun bir karar alma sürecini, gezip, grmeyi, dokunmayı, çevreyi tanımayı gerektiren çok önemli bir yaşamsal bir ürünün proje ve daire vaziyet planlarına kadar birçok detayının inceleme olanağını sağlıyor.

Bilgi için: www.soyak.com.tr

Sasser davası başladı**Virüs yazarı mahkemede**

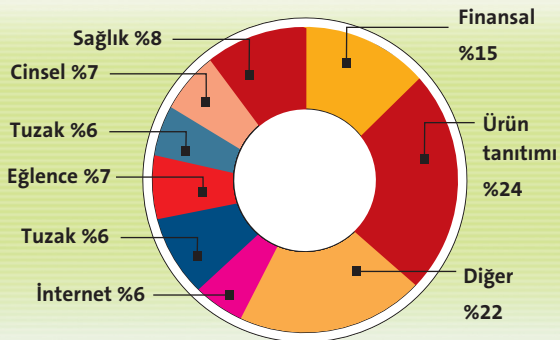
Sasser'in yazarı, temmuz ayında hakim karşısına çıkacak. 18 yaşındaki zanlı, veri manipülasyonu, bilgisayar sabotajı ve zarar verme suçlarından yargılanacak.

Sasser solucanı dünya çapında milyonlarca bilgisayara bulaşmış ve büyük zararlara neden olmuştu. 5 Temmuz 2005'deki açılış mahkemesine iki tane de tanık çağrıldı. Diğer tarihler ise önümüzdeki günlerde belli olacak. Ancak davalar, zanlı suç işlediği zaman henüz çocuk statüsünde bulunduğu için, açık değil kapalı olarak gerçekleştirilecek.

SÜRÜ POSTA ARAŞTIRMASI

Dünya çapında sürü postalarının dağılımı?

Finans ve ürün reklamı: Finans sektörü ile ilgili postalar ve sanayi ürünlerinin tanıtımını içeren sürü postalar, toplam sürü posta trafiğinin yaklaşık %40'ını oluşturuyor.

Kaynak: CHIP Online

Billionton Bluetooth, Notebook ve PC'nizin kablo bağlantısı olmadan cep telefonunuzla haberleşmesine olanak sağlar.

Oyun, mp3, resim, melodi yüklemek artık çok kolay...

Bluetooth sayesinde bilgisayarınızdaki cep telefonuna uygun oyun, mp3, resim ve melodileri cep telefonunuza yükleyebilir, e-postalarınızı kontrol edebilir ve internete bağlanabilirsiniz. Nerede olursanız olun e-posta ya da internete bluetooth ve cep telefonu yardımıyla girebilirsiniz. Network ağına bağlanabilmeniz yanı sıra bluetooth olan başka cihazlarla da bağlantı kurabilirsiniz.

**Bluetooth Class2
10m USB Adaptör**
Özellikleri:

- Class2
- Bluetooth V 1.1 uyumlu
- UB UHCI/OHCI spec 1.1 uyumlu
- USB arayüz
- 10 metre uzaklıkta çalışma

**Bluetooth Class1
100m USB Adaptör**
Özellikleri:

- Class1
- Bluetooth V 1.1 uyumlu
- UB UHCI/OHCI spec 1.1 uyumlu
- USB arayüz
- 100 metre uzaklıkta çalışma
- Tek, Çift Kutuplu Anten

© Turanlı2004

**Bluetooth Class1
100m PCMCIA Adaptör**
Gizlenebilir anten

**Bluetooth Class2
10m CF Adaptör**

**3YIL
GARANTİ**

*Bluetooth uyumlu cep telefonu ve operatör desteği gerektirir.

Turanlı Elektronik İthalat San. ve Tic. Ltd. Şti.
Selahattin Pınar Cad. No: 4 Kat: 2 Mecidiyeköy 34387 İstanbul
Tel: (0212) 216 05 20 (pbx) Faks: (0212) 216 05 25
e-mail: billiontone@turanli.com.tr www.turanli.com.tr

turanlı

INTERNET ÜCRETLERİ

superonline	superonline.com (212) 310 0000
Aylık	18,9 YTL
tt net	ttnet.net.tr (212) 444 0145
Aylık	9,5 YTL
turknet	turk.net (212) 444 0077
Aylık	15 YTL
e-kolay	e-kolay.com (212) 478 0478
Aylık	15 YTL
trnet	tr.net (312) 295 9000
Aylık	13 YTL
işnet	iş.net (312) 306 21 00
Aylık	14 YTL
anet	anet.com.tr (212) 336 1919
Aylık	11 YTL
Webbee	webbee.com.tr
Aylık	14 YTL
Mynet	mynet.com.tr
Aylık	8,9 YTL
ADSL	www.ttnet.net.tr
256/64 Kbps	49 YTL
512/128 Kbps	99 YTL
Kotalı (256)	29 YTL
Kotalı (512)	49 YTL

EDİTÖRDEN NOTLAR

Cem Şancı,
Haber Müdürü

İnternet ne ola ki?

İnternet kullanımının yaygınlaştırılmasına ve halkın bilişim teknolojilerine aşinalştırılmasına yönelik kampanyalar sürerken, küçük bir detay dikkatimi çekti. Halkla ilişkiler şirketlerinin uzmanları, basına açık bir platformdaki mesleki tartışmanın içinde, pek çok basın mensubunun e-posta kullanmadığını ve basın bültenlerini faks veya posta yolu ile istediklerini belirttiler. Öyle görünüyor ki, halka interneti ve bilişimi anlatması, insanlara teknolojiyi tanıtmaları gereken kurumların başında gelen basın, henüz internetin anlamını ve gücünü kavrayabilmiş değil. Bilgisayar kullanmaktan korkan gazetecilerin, yazarların, kağıdın dokusunu ve kalemin kağıtla buluşmasının hazzını hissetmekten bahseden romantik argümanlarla dijital çağı küçümsediğini görürseniz, ciddiye almadan gülüp geçmenizi tavsiye ederim. Dijital çağdan korkmak bizi sadece ikinci bir "matbaayı inkar" hatasına sürükleyecektir.

TBD yeni nesil alan adı sistemini Türkiye'ye taşıdı

Alan adında devrim

■ Türkiye Bilişim Derneği, internette ikinci nesil alan adı olarak kabul edilen Üst Seviye Alan Adı (TLD - Top Level Domain) sisteminin Türkiye koordinatörü oldu. İnternet Servis Sağlayıcıları tarafından satışa sunulacak olan adlar .com, .net, .tr gibi uzantıların yerini alacak. Şimdiye kadar internetteki alan adları .com, .net, .org ve ülke kısaltmaları gibi bir yapıda bulunurken, bu anlaşma sayesinde isteyenler kendi kurum veya kuruluş isimlerini alan adı olarak alabilecek. Bu alan adlarının alt versiyonlarını da iste-

dikleri gibi dağıtabilme hakkına sahip olacaklar.

Yeni Nesil Alan Adları'nda .org, tr gibi uzantıların yerini şirket veya kurum isimleri alabilecek. www.tbd, www.dergi.tbd, www.etkinlik.tbd gibi. Dünya

genelinde, internet alan adları .com, .net .org altında yer alıyor, ancak mevcut internet yapısındaki yetersizlik, kısıtlamalar ve tekelleşme eğilimine karşı, bazı bağımsız internet kök sunucu işletmenleri ve internet topluluğu üyeleri bir araya gelerek, kâr amacı gütmeyen uluslararası Public-Root adlı bir federasyon kurdular. Bu sayede sadece ülke adı (.tr .de .fr vb.) ve belirli sayıda .com, net gibi alan adları yerine, her türlü üst seviye alan adının kullanımına olanak sağlandı.

Bilgi için: www.tbd.org.tr

Internet Explorer'ın Netscape 8 ile sorunu

IE ve Netscape 8 çakışıyor

Netscape'in yeni web tarayıcısı, internet sayfalarının gösterilmesinde açık bir şekilde sorun yaşıyor. Beraberinde Internet Explorer 6.0'ı kullananlar, RSS Feeds gibi XML bilgilerinin Microsoft tarayıcısında gösterimi sırasında zorluk yaşadıklarını dile getirdiler. Microsoft'un Internet Explorer geliştirme takımı, söz konu-

su sorunun Windows Kayıt Defteri'ndeki hatalı bir öğeden kaynaklandığını açıkladı. Bu hataya, Internet Explorer'la birlikte sisteme kurulan Netscape 8.0'ın yaptığı bir değişiklik yol açıyor. Netscape, her sistem açılışında bu kaydı kontrol edip gerekirse yeniden oluşturduğundan, XML tabanlı web sayfalarının doğru bir şekilde görüntülenebilmesi için tarayıcının silinmesi gerekiyor.

Bilgi için: www.microsoft.com

Yahoo'dan yeni servis

E-posta ile 300 resim

Yahoo, artık kullanıcılarına büyük fotoğraf arşivlerini e-posta ile gönderme imkanı sunuyor. Bu nedenle web postası hizmetinin yeni "FotoMail" hizmeti online resim albümü ile birleştiriliyor. Yahoo'nun servisi ücretsiz olarak kullanılabilir. FotoMail, kullanıcıların dijital fotoğraflarını sürükleyip bırak yöntemi kullanarak ön izlemeler halinde e-postalarına eklemelerine imkan tanıyor. Böylece alıcılar, e-postayı okurken re-

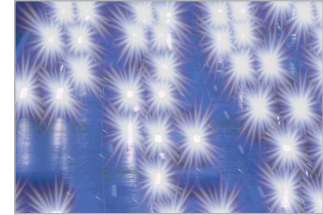
simlere de göz atabiliyorlar. Aynı zamanda Yahoo, gönderilen resimleri tam çözünürlüğünde otomatik olarak gönderenin online resim albümüne ekliyor.

Bilgi için: photomail.mail.yahoo.com

Sürü postalar azaldı

İnternet trafiği %10 hafifledi!

Symantec tarafından yayınlanan sürü posta spam raporuna göre; internette son 9 ayın en düşük sürü posta oranının gerçekleştiği Mart ayında e-posta trafiği de yüzde 10 azaldı. Symantec'e göre, ocak ayında yüzde 69'lara kadar yükselen sürü yayımının düşüşünde, ISP'lerin (Internet Service Provider-İnternet Servis Sağlayıcı) e-posta filtrelemesinin büyük rolü var. Symantec Probe Network, 250 milyon üzerinde e-posta kutusunun 2 milyonu aşan fazlasının istatistiklerine sahip bulunuyor. Amerika, Avrupa, Ortadoğu, Afrika ve Asya kıtalarındaki ülkelerin e-posta trafiğinden elde edilen bu veriler ışığında hazırlanan rapor, internetin kapsamlı bir sürü posta fotoğrafını çekiyor.

Bilgi: www.symantec.com

HP iPAQ Grand Prix**Formula 1'i cebinizden izleyin**

Dünyanın en çok ses getiren araba yarışı Formula 1'de yarışan BMW Williams Grand Prix ekibinin ana sponsoru olan HP, meraklılarına, yarışları HP iPAQ cep bilgisayarlarından izleme fırsatı sunuyor. Kullanıcılar,

2005 yarış sezonu boyunca takımlar, pilotlar ve pistlerle ilgili en güncel bilgileri ve yarış sonuçlarını, HP iPAQ cep bilgisayarlarından takip edebilecekler. Kullanıcılar, ücretsiz Grand Prix yazılımını cep bilgisayarlarına yükleyip, sezon boyunca, en son bilgileri yakından takip etme fırsatı yakalayacaklar. HP iPAQ h6340, GSM, GPRS şebekeleri, GPS Navigation ve birden fazla mesaj gönderip alma desteğine sahip bulunuyor.

Bilgi için: www.hp.com.tr

'Fidyeci' Truva Atı**Bilgileriniz için para istiyorlar**

Symantec, internette suçluların şifre yöntemini kullanarak, dosyaları şifrelediğini ve ardından para karşılığında şifreyi açıkladığını bildirdi.

Ancak Symantec, bu tehlikenin, kötü niyetli kodları yazanlarla suç işleyen toplulukların kar için keşiştikleri noktanın, yükselen bir trend olduğunu göstermesi açısından, son de-

rece önemli olduğunu vurguladı. Symantec'in araştırmalarına göre, zararlı kodları yazan kişiler orijinal dosyaların şifre anahtarlarını belirlenen bir ödeme karşılığında vermeyi talep ediyor. 2000'li yılların başında da AIDS virüsü hakkında bilgi vereceği belirtilen bir disket 20.000 PC Business abonesine gönderilmişti. Disket ile bilgisayarların diski şifrelenmiş ve şifrenin çözülmesi için Panama'da verilen bir adrese 200 Amerikan Doları gönderilmesi istenmişti.

Bilgi: www.symantec.com

Kablosuz ağlarda güvenlik**XP'ye güvenlik yaması**

Microsoft, Windows XP Service Pack 2'yi güncelleyerek kablosuz ağlardaki kişisel ve kurumsal güvenliği artırdı. Microsoft, en yüksek kablosuz güvenlik standartlarına sahip Wi-Fi Protected Access 2'yi (WPA2) Microsoft Windows XP Service

Pack 2'ye (SP2) eklediğini açıkladı. Kişileri ve kurumları mobil tehditlerden korumak için yeni bir standart sunan servis, internet üzerinden ücretsiz olarak yüklenebiliyor. Wi-Fi Alliance standardına sağlanan bu destekle kamu kuruluşlarına, sağlık kurumlarına ve güvenlik konusunda hassas işletmelere, kablosuz ağlarını ilk defa bir plana göre yerleştirme imkanı tanınıyor.

Bilgi için: www.microsoft.com

oynat **kaydet** kullan dep
çek kullan **taşı** oynat kaydet kulla
depola çek **depola** kayde

SanDisk CompactFlash®, SD™, MultiMediaCard, SmartMedia™ ve Memory Stick®'leri ile yeni nesil dijital cihazların ihtiyaç duyduğu en yüksek performansı en geniş ürün yelpazesıyla sunmayı sürdürüyor...

Artık kart okuyucuları ve dijital fotoğraf görüntölümüne cihazları ile birlikte herkes için uygun bir taşınabilir bellek çözümü bulmanız mümkün... Üstelik flash bellek standartları yaratıcısı ve dünya lideri SanDisk güvencesiyle...

**Orijinal Memory kullanın,
SanDisk kullanın.**

SanDisk
More Memory. More Possibilities.

Turanlı Elektronik İthalat San. ve Tic. Ltd. Şti.

Selahattin Pınar Cad. No: 4 Kat: 2 Mecidiyeköy 34387 İstanbul

Tel: (0212) 216 05 20 (pbx) Faks: (0212) 216 05 25

e-mail: SanDisk@turanli.com.tr www.turanli.com.tr

turanlı

yüksek olursa olsun, çoğu sefer download yapılan içeriği seçme şansınız pek olmayacak ve sadece başka kullanıcıların tercih ettiği dosyalarla yetinmek durumunda kalacaksınız. Ancak bu küçük ayrıntı, sadece ücretsiz download seçeneğini tercih ettiğinizde sorun olacaktır.

Tabii ki ücreti karşılığında ya da her ne kadar onaylamasak da yasal olmayan yöntemler ile, hem yüksek hızda hem de istediğiniz dosyaları internete bağlı olmadan, uydu üzerinden indirme şansınız bulunuyor. Şimdi bu yöntemleri tek tek ele alalım: İlk olarak yasal olup olmadığı tartışılan bir yöntem, FileGrabber eklentisi ile ProgDVB (www.progdvb.com) yazılımı üzerinden dosya indirme yöntemi ile başlayalım.

Tamamen ücretsiz olan bu yöntemde, ne yazık ki indirebileceklerinizi seçme şansınız bulunmaz ve sadece diğer kullanıcıların tercihleri arasından filtreleme yapabilirsiniz.

File grabber ile ücretsiz dosya indirmek

“Ücretsiz” ve “uydu” kelimelerinin aynı cümlede kullanılmasının bile birçok internet kullanıcısını heyecanlandırmaya yeteceğinden eminiz. Bilgisayarla biraz fazla haşır neşir olan ve internetin gücünü bilen her kullanıcı, ekonomik imkanları elverdiği sürece daha hızlı bir internet bağlantısı için elinden gelen her şeyi yapar. Bu koşullar altında, şu an için en uygun bağlantı çeşitleri ADSL ve kablo bağlantısıdır. Peki bu bağlantı hazırlarının da yetmeyeceği durumlarda ya da hiç para ödemek istemediğinizde çözüm ne olmalı?

Module list			
Name	File name	Version	API Version
☒ EPG	EPG.Module	1.13	1.23
☒ Prog file grabber	FileGrabber.module	1.22	1.12
☒ Data PID scanner	PidScanner.Module	1.11	1.12
☒ Scheduler	Scheduler.Module	1.00	1.23
☒ Stream redirector	StreamRedirect.module	1.00	1.11
☒ Stream router	StreamRouter.module	2.00	1.23
☒ Subtitle (ETS 300743)	subtitle.module	1.03	1.23
☒ Teletext	TTText.module	0.27	1.11

İki eklenti yeterli: ProgFileGrabber ve Data PID Scanner'in kurulumlarını, modules penceresinden denetleyebilirsiniz.

Bu durumda her ne kadar her beklentinize ulaşamayacak olmanız da, bir sefere mahsus bir harcamayla uydu internet hızında dosya indirmek için bir yol daha mevcut. Hali hazırda televizyon yayınlarını dijital olarak alıyorsanız, bu harcamaya bile gerek kalmayacaktır, hatta herhangi bir şekilde internete bağlı olmanız bile gerekmeyecek. Şimdi merakla beklediğinizi tahmin ettiğimiz bu işleme geçmeden önce, sistemin nasıl çalıştığına kısaca bir göz atalım.

İnternet verileri uydudan, televizyon gibi yayınlanır

Uydu üzerinden internet hizmeti almak isteyen kullanıcıların bilgisayarlarında, bu iş için uygun bir dijital uydu kartı bulunması gerekir. Dolayısıyla ne olursa olsun bu hizmetten yararlanabilmek için benzer bir donanımı sizin de satın almanız gerekir. Zaten bu işlem için yapacağınız tek harcama da budur. Geçen ay tavsiye ettiğimiz Twinhan uyumlu ve fiyat/performans oranı iyi olan INCA DVB kartını bu işlem için de kullanabilirsiniz. Standart bir işlem olarak uydu internet servisi sağlayan firmalar abo-

Daha güvenlisi var!

Sandisk® Cruzer® Titanium

Cruzer® Titanium. Sadece SanDisk®'ten.

Nihayet en zor şartlara bile göğüs gerecek bir USB

2.0 Flash bellek geliştirildi. Neredeyse yok edilemez bir Titanium

kasa içine yerleştirilmiş, yaklaşık 1000 kg basınca dayanıklılığı bağımsız

laboratuvarlarca* da onaylanmıştır. Aynı zamanda **15 MB/s (100x)** hızıyla standart

USB belleklerden 3 kat daha hızlıdır. Güvenliği olağanüstü yükseltilmiş CruzerLock™

yazılımı ile şifrelemek istediğiniz çok özel dosyalarınıza sadece sizin ulaşmanızı

sağlar. Bir USB bellekte aradığınızı, yüksek performans, inanılmaz mekanik

dayanıklılık, geliştirilmiş güvenlik ve çok şık bir tasarım ise, 5 yıl garantili SanDisk®

Cruzer® Titanium tam size göredir.

*Daha detaylı bilgi için www.turanli.com.tr web sitemize bakabilirsiniz.

Sandisk® Cruzer® Mini ve Micro

Tarz ve sağlamlık arayanlara iki farklı seçenek...

SanDisk® Cruzer® Mini ve Micro serileri ile tüm önemli

dosyalarınızı cebinizde taşıyabilirsiniz. Bir kaç gram ağırlığında

olan Cruzer® Mini ve Micro USB 2.0 belleklerin kullanımı da son derece

basittir. Cruzer® Mini ve Micro USB portu olan tüm bilgisayarlara

kolayca takılır ve kullanılabilir. Böylece önemli verilerinize,

resimlerinize, müzik dosyalarınıza anında ve hızlı bir

şekilde erişebilirsiniz. SanDisk® Cruzer® Mini ve Micro

serisi ile dosyalarınız her gittiğiniz yerde

yanınızda ve güvende.

SanDisk
STORE YOUR WORLD IN OURS™

turanlı

Turanlı Elektronik İthalat San. ve Tic. Ltd. Şti.
Tel: (0212) 216 05 20 (pbx) Faks: (0212) 216 05 25
www.turanli.com.tr e-mail: SanDisk@turanli.com.tr

ne olan kullanıcıların gönderdikleri isteklere cevabı, uydu üzerindeki özel bir frekanstan aynı bir televizyon yayını gibi yayınlarlar. Yani tüm kullanıcıların istedikleri, bir anda ortak ve herkesin alabileceği bir şekilde dünya yüzeyine dağıtılır. İsteği yapan uydu kartlarının hiçbirinin MAC adresi birbiriyle aynı olmadığından, normal olarak her kart sadece kendi gönderdiği isteğin karşılığını yakalar ve dolayısıyla bir karışıklık da çıkmaz.

İndirilenler arasında dosyaları ayıklamaya hazır mısınız?

Ancak havada serbest şekilde dolaşan bu verileri, siz talep etmemiş olsanız da, özel yazılımlar kullanarak yakalamanız pekala mümkündür. Bu şekilde özetle, doğru frekans üzerinde doğru yazılımların kullanılmasıyla yapılacak bir tarama sonucunda, o anda uydu kullanarak internet üzerinde gezinip çeşitli dosyalar indiren tüm kullanıcıların indirdiklerini paralel olarak görmek ve aynı hızda indirmek de mümkün olacaktır. Yani tahmin edebileceğiniz gibi bu sistem, size uydu hızında download imkanı tanırken, ne yazık ki sisteme üye olmadığınız için, istediğiniz herhangi bir web sayfasını açma ya da bir dosyayı indirme olanağı sunmaz.

Yine de, sizden tek farkı uydu internet bağlantısına sahip olması olan aynı kafa yapısındaki yüzlerce kullanıcıdan en az birinin de sizin gibi düşünüyor olması, o an en popüler olan MP3'le, film dosyalarına, uygulamalara ya da oyunlara ulaşmanız için yeterli olacaktır. Kaldı ki sistemi incelerken indirdiğimiz dosyalar içinde yer alan çeşitli popüler dosyaların, zaten herkesin indirmek isteyebileceği türden olduğunu gördüğümüz için, sizin de bu sistemden rahatlıkla yararlanacağınıza eminiz.

Balkonunuzda bir çanak anten için yer açmanız gerekebilir

Yazının başından beri bahsettiğimiz dijital uydu kartına ek olarak, eğer yoksa yayınları alabilmeniz için, çatınızda ya da balkonunuzda bu tür yayınları yapan Türksat, Eutelsat W3 ya da Hotbird uydusuna bakacak şekilde konumlandırılmış bir çanak anten ve lnb seti de edinmeniz gerekir. Eğer Digitürk abonesi iseniz zaten Eutelsat W3 uydusu için konumlandırılmış bir anteniniz mevcuttur. Bu durumda isterseniz sistemi deneyip çalıştığına emin olana kadar diğer uydular için ek bir maliyete girmeden bu seti geçici olarak kullanabilirsiniz. Daha sonra indirdiklerinizden memnun kalırsanız adedi ortalama 50\$'a diğer uydular için de yeni çanak anten setleri satın alabilirsiniz. Şimdi eğer tüm bunlara sahipseniz, adım adım işlemleri yapmaya başlayabiliriz. Ancak daha önce, eğer Eutelsat W3 uydusundan yararlanacaksanız, geçen ay belirttiğimiz bir konuyu tekrar hatırlamakta fayda var. Diğer iki uydudan farklı olarak, Eutelsat W3'ü DiSEqC listesine eklerken Satellite listesinden 0070 nolu uyduyu seçtikten sonra, ek

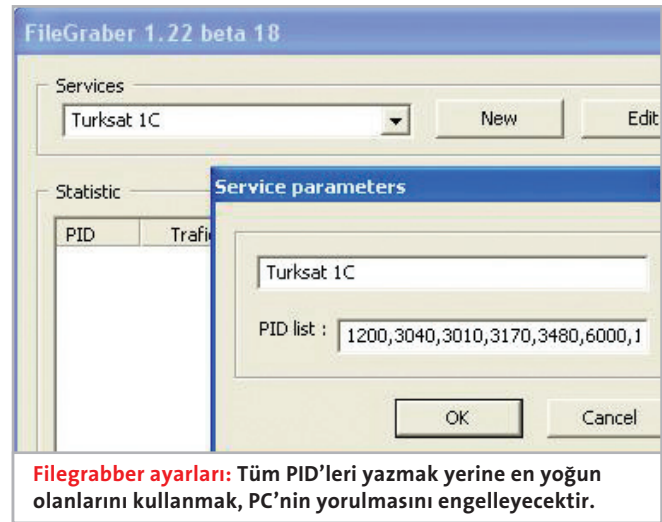
olarak üst bölümdeki LOF 1 değerini de "10000" olarak değiştirmeniz gerekecektir. Yoksa sistem çalışmayacaktır.

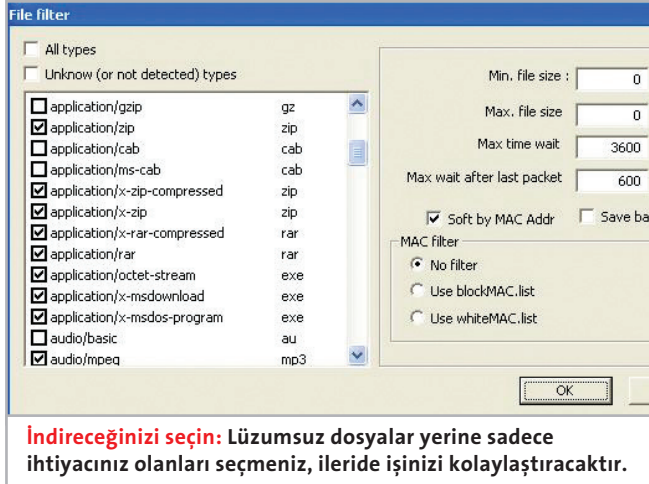
1. Yayının yapıldığı uydu kanalının seçilmesi: Biraz önce de söylediğimiz gibi internet verilerinin yayınlanması için servis sağlayıcılar uydular üzerindeki belirli kanalları kullanır. Dolayısıyla işlemlere başlamadan önce ProgDVB yazılımında öncelikle uydunun ve kanalın seçilmesi gerekir. Eğer Hotbird'e dönük bir çanağınız varsa, 10723 H 29900 üzerinden yayın yapan transponder'ı kullanabilirsiniz. Türksat için 12054 H 24740 size en yoğun veri akışını sunacaktır. Bu 3 uydu içinden en hareketli olan Eutelsat W3 için ise en uygun transponder 11.449 V 27500 olacaktır. Eğer bu transponder değerlerine sahip kanalları bulamıyorsanız, hiç seyretilmediğiniz bir kanalın özelliklerini uygun şekilde değiştirerek de sorunu çözebilirsiniz. Bunun için herhangi bir kanal üzerine sağ tuş ile tıklayıp *Channel Property* seçeneğini işaretleyin. Açılacak olan pencerede sırasıyla Frequency, Polarisation ve Symbol rate değerlerini değiştirmeniz yeterli olacaktır. Bu kanalı kaybetmemek için ismini de (Caption) size uygun şekilde değiştirebilirsiniz. İnternet üzerinden download yapabileceğiniz daha geniş ve güncel transponderlar için www.turkeyforum.com/satforum/showthread.php?t=48500 bağlantısından popüler uydu forumundaki listeye ulaşabilirsiniz.

2. Üçüncü parti eklentilerin kurulması:

Önce listeden biraz önce oluşturduğunuz kanalı üzerine tıklayarak seçin. Ana pencerenin en altında yayın ve sinyal kalitesi görüntülenecektir. Bu değerler ne kadar yüksekse o kadar az sorun yaşayacaksınız demektir. Şimdi ProgDVB yazılımını kapatın ve "Pid Scanner" ve "File Grabber" ZIP dosyaları içindeki modülleri Program Files altındaki ProgDVB klasörü içinde Modules klasörüne açın. Bu eklentilere www.progdvb.com/plugins.htm bağlantısından ulaşabilirsiniz.

3. Doğru klasör adlarının oluşturulması: ProgDVB yazılımını tekrar çalıştırmadan önce, kurulumu gerçekleştirdiğiniz sabit diskin kök dizininde "tmp" adlı bir klasör oluşturun (örneğin c:\tmp). Son olarak da bu dizin içine girin ve "Bad", "Work" ve "Out" adlı 3 ayrı dizin daha oluşturun (c:\tmp\Bad gibi). Modüller işlemleri gerçekleştirmek için bu dizinleri kullanacaktır. Dosyaların gelebilmesi için de doğru adlandırılmaları çok önemlidir. Artık yazılımı tekrar çalıştırabilirsiniz.

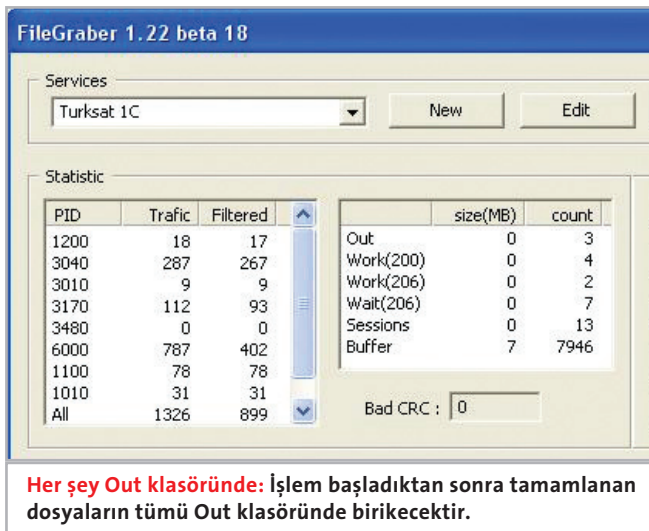

İndireceğinizi seçin: Lüzumsuz dosyalar yerine sadece ihtiyacınız olanları seçmeniz, ileride işinizi kolaylaştıracaktır.

4. Uygun PID değerlerinin tespit edilmesi: Şimdi oluşturmuş olduğunuz kanalın seçili olduğuna emin olduktan sonra *Service/Data PID Scanner* seçeneğini seçin. Açılacak olan pencerede *Options* tuşuna tıklayıp değerleri yukarıdan aşağı sırasıyla 100, 1, 9999 olarak değiştirin ve *OK* tuşuna tıklayın. *Scan* tuşuna tıkladığınızda modül, dosyaları indirmek için bize gerekli olan PID değerlerini taramaya başlayacaktır. Sonuç olarak karşınıza birçok PID değeri çıkar. Örnek olarak Türksat'taki transponder üzerinde arama yaptığımızda çıkan listede 6000 pid değerinde yanındaki değerlerden oldukça yoğun bir veri akışı olduğu görülüyor. Şimdi *Close* ile bu pencereyi kapatıp bu sefer de yine *Service* menüsü altında yer alan *Prog File Grabber* modülünü çalıştırın.

5. İstedğiniz dosyaların filtrelenmesi: *Services* bölümünde *New* tuşuna tıklayın. Servis ismi olarak "MPE", PID List değeri olarak da "6000" girdikten sonra *OK* tuşuna tıklayın. Burada araya virgül koymak şartıyla birden fazla PID değeri de girebilirsiniz. Şimdi gelen dosyalar içinden gereksiz olanların ayıklanması için işlemi başlatmadan önce filtreleme parametrelerini ayarlayalım. Bunun için *Filter* tuşuna tıklayın ve sol taraftaki listeden sadece indirmek istediğiniz dosya türlerini seçin. Burada tüm dosyaları seçmeniz büyük karışıklığa yol açacaktır. Ayrıca sabit diskinizin bir anda yararsız bir sürü dosya ile dolmasını engellemek için, minimum dosya boyutunu da yüksek tutabilirsiniz. Bu pencereyi daha fazla değişiklik yapmadan kapatabilirsiniz. *Start* tu-

Her şey Out klasöründe: İşlem başladıktan sonra tamamlanan dosyaların tümü Out klasöründe birikecektir.

Temponuz tavana vursun!

SanDisk®'ten müzik tutkunları için harika bir MP3 çalar. Tek bir AAA pil ile 15 saat kesintisiz, kristal berraklığındaki ses kalitesiyle müzik dinleyebilirsiniz. SanDisk® Digital Audio Player, MP3, WMA, WMA-DRM gibi tüm yaygın müzik formatlarını destekler. Beraberinde gelen şeffaf kılıfı ve kol bandı her ortamda müzik dinleyebilmenizi kolaylaştırır. Geliştirilmiş dijital FM Stereo Radyosu ve ses kayıt özelliğinin yanı sıra, şarkıcı ve şarkı isimlerini görebileceğiniz aydınlatmalı, çoklu satırlı LCD grafik ekranıyla, SanDisk®'in MP3 çalar standartlarını ne kadar yükselttiğini görün.

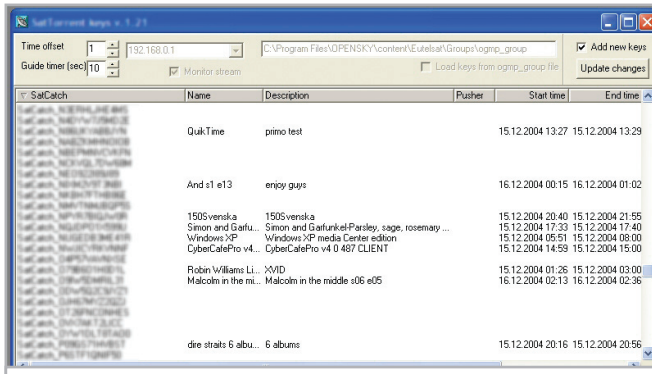
SanDisk
STORE YOUR WORLD IN OURS™

turanlı

Turanlı Elektronik İthalat San. ve Tic. Ltd. Şti.
Tel: (0212) 216 05 20 (pbx) Faks: (0212) 216 05 25
www.turanli.com.tr e-mail: SanDisk@turanli.com.tr

Ne indirdiğinizi bilin: Opensky'nin ücretsiz hizmeti satkiosk ile istediklerinizi seçip, offline olarak indirmanız mümkün.

Anahtarları buluyor: Son sürümde sistem şimdilik çalışmasa da, eski sürümlerde dosya şifreleri kolayca bulunabiliyordu.

şuna tıkladığınızda işlem başlayacak ve dosyalar da gelmeye başlayacaktır. Listedeki *OUT* tamamlanmış dosyaların, diğerleri ise üzerinde çalışılan dosyaların sayısı ve boyutunu belirtir.

6. Diskiniz yüksek hızda veri akışı için yeterli mi? Gelen dosyalara "c:\tmp\out" klasöründen ulaşabilirsiniz. Bilgisayarınızı bu şekilde birkaç saat açık bırakmanız sabit diskinizin yüzlerce MB dosya ile dolmasına neden olabilir. Daha sonra işlemi *Stop* tuşu ile durdurup bu dosyalar arasından işinize yarayanları ayıklayıp geri kalanları silebilirsiniz. Eutelsat'daki Skyrunner ve Türksat 1B uydusundaki Barracuda uydu internet hizmeti gibi, başka uydularda da benzer servisler bulunmaktadır. Uyduyu, dağıtıcıyı ve frekans değerini bilmek kaydıyla yeni PID'ler atarup bu sistemi başka servislerde de kullanabilirsiniz.

Opensky ile ücretli dosya indirmek

"Yüksek hızda download çekici ama körü körüne dosya indirmek yerine küçük bir miktar bedel ödeyip istediğimi indirmek istiyorum" diyorsanız, bu durumda www.broadsat.com firmasının Opensky uydu internet hizmeti ile bağlantılı olarak verdiği Sattorrent hizmeti sizin için daha cazip bir seçenek olabilir. Aslında ülkemizde hizmet veren Dexar Barracuda ya da Superonline Skyrunner benzeri upload'un farklı bir bağlantı üzerinden, download'un uydu üzerinden yapıldığı fiyatı yüksek. Standart tek yönlü uydu internet hizmetinden pek farkı olmayan Opensky sisteminde, asıl farkı düşük fiyatı (aylık 15,75 Euro) ile Sattorrent hizmeti oluşturuyor.

Bu şekilde kullanıcının sadece dosyayı talep etmek için herhangi bir yoldan çok kısa bir süre internet bağlantısı yapması yeterli oluyor. Daha sonra geriye sisteme kurulmuş olan istemci ya-

zılımı çalıştırıp beklemek kalıyor. Bu yazılım talep edilen dosyaların ne zaman yayınlanacağını gösteriyor ve zamanı geldiğinde uydu üzerinden yayınlanan veriler yazılım tarafından herhangi bir internet bağlantısı gerekmeden yüksek hızda bilgisayara aktarılıyor. Download süreci ne kadar olursa olsun hatta kalmak gerekmediği için, sistem uydu internete göre daha da ekonomik bir hale geliyor.

Sattorrent'ten faydalanmak için sistem gereksinimleri

Ancak bu sistemden yararlanabilmek için mutlaka Eutelsat W3 uydusuna yönelmiş bir çanak anteniniz olması gerekiyor. Ayrıca veri akışına başlanabilmesi için, kullanmış olduğunuz PCI dijital uydu kartını uygun kanala kilitleyecek özel data yazılımının da kurulmuş ve Opensky hizmeti için ayarlanmış olması gerekiyor. Skystar2 kartını kullananlar, zaten yüklü olan ve sistem bildirim alanında çalışan Server4pc yazılımı içinden "Europeonline : eutelsat 7e C12"yi seçebilirler.

Twinhan uyumlu kartlar içinse ek olarak uygun DVBDATA yazılımını indirip kurmak gerekiyor. Örneğin Inca için bu yazılımı www.incatech.net/driver_file/inca_dvb_data_1.7.zip adresinden indirebilirsiniz. Daha sonra DVBDATA yazılımını çalıştırıp, *Service Selection* bölümünden *Opensky*'ı seçip, *Filter Options* altından da *Default Pid* kısmına unicast, multicast ve broadcast için deaimal olarak 2401 pid'ini eklememiz yeterli oluyor.

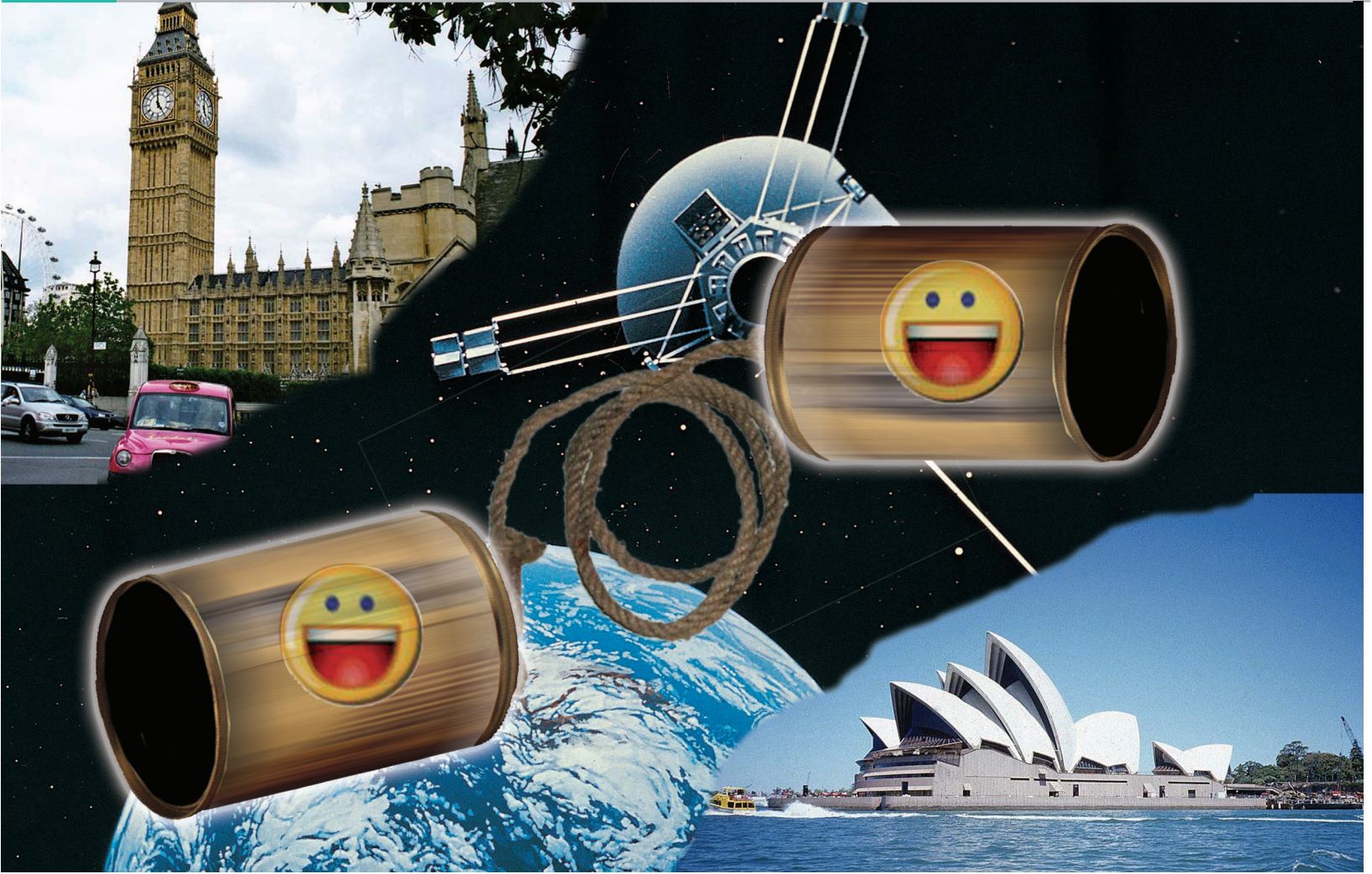
Opensky ile ücretsiz dosya indirmek

Tüm sistem gereksinimleri ve ayarları tamamladıktan sonra Opensky Client'ı çalıştırdığınız zaman, yazılım içinde yer alan tamamen ücretsiz Sattorrent aracı ile sistemin push ettiği farklı multimedya içerik otomatik olarak sisteminize aktarılıyor ve bunlara tamamen ücretsiz olarak ulaşmanız mümkün oluyor. Listede, yanında kilit resmi bulunan dosyaları alabilmeniz için ise, biraz önce de bahsettiğimiz gibi Sattorrent sistemine abone olmanız gerekiyor. Ancak bazı şifreli dijital yayınları ücretsiz olarak izlemenin yolunu bulan kullanıcılar için bu da pek bir engel olmuyor. Hatta belirli bir zaman öncesine kadar, kilitli dosyaların OpenSky istemcisi aracılığı ile indirilebilmesini sağlayan ostoken.cfg dosyasını üreten ve push edilen sattorrent dosyalarının anahtarlarını (key) uydu üzerinden yakalayan iki küçük yazılımı, sadece Opensky istemcisi kurulu olduğu klasör içine kopyalamak yasal olmayan bu işlem için yeterli oluyordu.

Opensky 1.7, yasadışı indirmenin önüne geçti

İlk yazılım bir loader görevi görüp kullanıcı sanki üyemiş gibi yazılımı çalıştırırken, diğer yazılım ise arka planda çalışarak indirmek için seçilen kilitli yazılımların şifrelerini otomatik olarak buluyordu. Bu şekilde herkes sisteme üye olanların talep ettikleri dosyalardan istediklerinin bir kopyasını da rahatlıkla kendi bilgisayarlarına tamamen ücretsiz olarak indirebiliyorlardı. Ancak bu tür kullanıcıları engellemek için sürekli sistem değiştiren Broad-sat firması, yeni hazırlanan 1.7 sürümü ile şimdilik bunun önüne geçmiş durumda. Bu korumanın daha ne kadar dayanabileceğini bilemeyiz ama en azından şu an için Opensky sistemi ile ücretsiz olarak download yapmak isteyenlerin pek şansı olmadığını söyleyebiliriz. ■

Mahmut Karslıoğlu, mkars@chip.com.tr

Bilinmeyen yönleriyle MSN Messenger

Messenger'in sırları

Bu yazıda MSN Messenger'ın yeni sürümünün fazla bilinmeyen veya gözden kaçabilecek yeni özelliklerinin kullanımı hakkında bazı ipuçları derledik. Yazıda anlatılanları uygulayarak MSN Messenger kullanımınıza de?i?ik bir hava katabilir, ileti?im listenizdeki dostlarınızın yüzüne küçük tebessümler yerle?tirebilirsiniz.

WINDOWS 98’İN PİYASAYA ÇIKTIĞI günden beri, o zamanki adıyla Windows Messenger’ın simgesi ekranın sağ alt köşesinde durur, açılışa ısrarla yüklenip olmadık yerde karşınıza çıkardı. O zamanlar çevrimiçi mesajlaşma platformu kavramı yeni ortaya çıkmış, ICQ kullanıcı sayısı 10 milyonu ancak geçmişti. Windows Messenger bu dönemde çoğu kullanıcı tarafından, işletim sisteminin peşine takılmış davetsiz bir misafir muamelesi görüyordu. Hakkındaki makaleler ise genellikle “açılışa Windows Messenger’ın yüklenmesini nasıl engellersiniz?” gibi konulara yönelik oluyordu.

Aradan bunca yıl geçtikten sonra şimdiki duruma bir bakınca, MSN Messenger bilgisayarlarımızın bir köşesinde sürekli çalışırken ICQ'nun zaman zaman açılıp eski dostlardan kim kaldı, diye kontrol ettiğimiz bir platforma dönüştüğünü görüyoruz. Bir zamanlar üvey evlat muamelesi gören Microsoft'un çevrimiçi mesajlaşma platformu, zaman içinde sessiz sedasız yüz milyonlarca kişinin etkin olarak kullandığı popüler bir iletişim platformu haline geldi. Peki bunun böyle olmasına yol açan neydi? Yazılımın işletim sistemine entegre edilmiş, dolayısıyla kolay ulaşılabilir olması mı? Diğer mesajlaşma platformlarının “mesajlaşma” işlevinin öte-

sinde getirdiği yeniliklerin dozunu kaçırıp gereğinden karmaşık bir hal alarak kullanımı zorlaştırmaları mı? Yoksa bir zamanlar birkaç milyon kullanıcı arasında rasgele dostlukların kurulmasına vesile olan kolay erişilebilirliğin bir avantaj olmaktan çıkıp, bugün yüz milyonlarca kullanıcıyı potansiyel müşteri olarak gören spamcı'ların veya iletişim kurmaktan haberi olmayan patavatsızların oyuncağı haline gelmesi mi? Söylenenlerin tamamına ya da bir kısmına katılabilirsiniz. Ancak kesin olan bir şey var, Microsoft'un bu alandaki hakimiyeti gün geçtikçe artıyor.

Dolayısıyla bir zamanların Messen-

ger'dan kurtulmaya yönelik olan yazılar artık Messenger'ın yeni özelliklerinin ilginç kullanımlarına yönelik kılavuzlara dönüşüyor. Çoğunuzun farkına vardığı üzere, geçtiğimiz aylarda yayınlanan MSN Messenger'ın 7. sürümü birçok yeni özelliği de beraberinde getirdi. Fakat bu özelliklerin bazılarını ulaşmak için biraz cambazlık yapmak gerekiyor. Kimi öğeler ilk anda dikkat çekmeyen konumlarda yer aldıkları için gözden kaçabiliyor. İşte bu yazıda MSN Messenger'ın yeni sürümünün fazla bilinmeyen veya gözden kaçabilecek yeni özelliklerinin kullanımını hakkında bazı ipuçları derledik. Siz de yazıda anlatılanları uygulayarak MSN Messenger kullanımınıza değişik bir hava katabilir, iletişim listenizdeki dostlarınızın yüzüne küçük tebessümler yerleştirebilirsiniz.

1 Dinamik görüntü resimleri ve yeni göz kırpmaları ekleyin

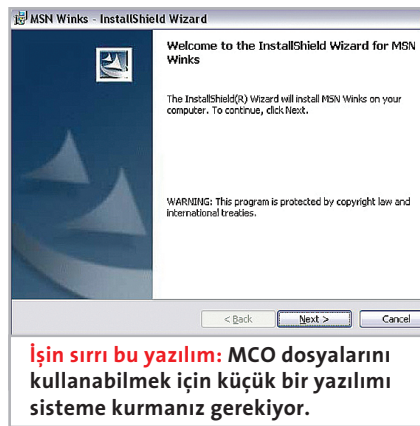
Göz kırpmaları (winks) olarak isimlendirilen, mesajlaştığınız kişiye küçük animasyonlar gönderebilmenizi sağlayan özelliği, MSN Messenger 7'nin beta sürümlerinden bu yana aşinayız. Aslında MSN Messenger benzer bir sistemi görüntü resminiz için de kullanabiliyor, buna da dinamik görüntü resimleri adı veriliyor. MSN Messenger 7'nin bu yeni özelliği hakkında detaylı bilgi yardım dosyalarında mevcut. Gel gelelim, arabirim üzerinde orada bahsedilen işlemleri yapmanızı sağlayacak seçeneklerden eser yok.

Neyse ki internet üzerinde bulunan bazı kaynaklar sayesinde hem bu yeni özellikle tanışıp kullanmanız, hem de mevcut göz kırpmalarınıza yenilerini eklemeniz mümkün. Bunun için aşağıdaki adımları izlemeniz yeterli:

► Öncelikle <http://www.matthuffy.geekstogo.com/setupv3.zip> adresinden göz kırpması ve dinamik görüntü dosyalarını MSN Messenger altına kuracak yazılımı indirin. Kurulum programına çift tıkladığınızda karşınıza gelecek olan basit arabirim sizi kurulum aşamaları konusunda yönlendirecektir. Birkaç kez **Next** düğmesine basıp kurulumu başarıyla sonlandırdıktan sonra programı çalıştırmak istediğinizde, Windows güvenlik duvarı size mcoinstall.exe programı için internete geçiş izni vermek isteyip istemediğinizi soracaktır. Gördüğümüz kadarıyla, programa geçiş izni vermeseniz de işleyişinde

bir değişiklik olmuyor, bu nedenle soruyu ne olur ne olmaz diyerek geçişi engelleme yönünde cevaplayabilirsiniz. Devamında programın çalıştığına dair herhangi bir işaret göremeyeceksiniz. Ancak merak etmeyin, her şey yolunda.

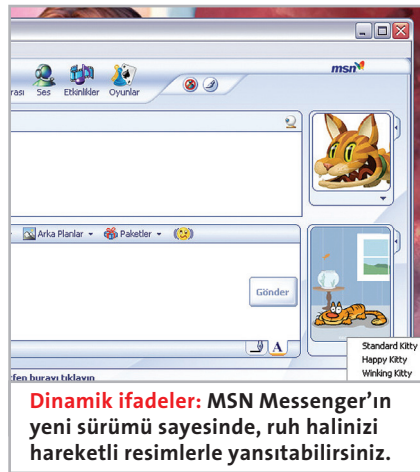
► Şimdi sıra .mco uzantısına sahip dinamik resim ve göz kırpmalarını MSN Messenger'a eklemeye geldi. Bunun için internet üzerinden biraz .mco dosyası bulmanız gerekiyor. Bununla ilgili size önerebileceğimiz en güzel kaynak yine <http://www.matthuffy.geekstogo.com> adresi. Ayrıca başlangıç için <http://download.kapook.com/program/DDP>

İşin sırrı bu yazılım: MCO dosyalarını kullanabilmek için küçük bir yazılımı sisteme kurmanız gerekiyor.

_Winks.zip adresindeki paketin içinde de bir miktar dinamik görüntü resmi ve göz kırpması bulabilirsiniz.

Dosyaları çekip sıkıştırılmış klasörleri açtığınızda, bunların içindeki .mco uzantısına sahip olan dosyaların biraz önce yüklediğiniz yazılımla ilişkilendirilmiş olduğunu göreceksiniz. Artık MSN Messenger'a dinamik resim veya göz kırpması eklemek için tek yapmanız gereken, MSN Messenger'ı çalıştırıp .mco dosyalarının üzerine çift tıklamak. Tıkladığınız her dosya, içeriğine göre MSN Messenger al-

Dinamik ifadeler: MSN Messenger'ın yeni sürümü sayesinde, ruh halinizi hareketli resimlerle yansıtabilirsiniz.

→ İPUÇU

► Dinamik görüntü resimleri, normal görüntü resimlerden farklı olarak sürekli hareket halindedir. Mesaj içinde kullanacağınız smiley ifadeleri (gülümseme, kızma, somurtma vb) dinamik görüntülerdeki hareketli karakterin duruşuna da yansır. Bunun yanında, görüntülerin üzerine sağ tıklayarak da ifadenin alacağı şekli seçebilirsiniz. Bu değişiklikler konuştuğunuz kişi tarafından anında görüntülenecektir.

► Sisteminize çok fazla sayıda dinamik resim veya göz kırpması yüklemeniz halinde MSN Messenger'ın performansı ve açılış süresi bu durumdan olumsuz etkilenebilir. Bu nedenle bulduğunuz her şeyi değil, sadece hoşunuza gidenleri sisteminize yükleyin.

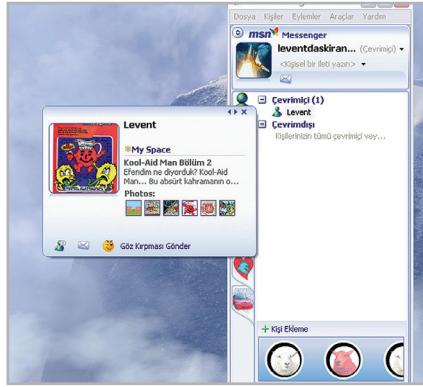

tına kullanabileceğiniz yeni bir dinamik görüntü resmi veya göz kırpması ekleyecektir.

2 Messenger altında günlük tutun

Son zamanlarda denk geldiyse, listenizdeki bazı kullanıcıların isimlerinin solunda bir yıldızın parladığını ve bu yıldıza tıkladığınızda açılan kişi kartı üzerinden bir günlüğe ulaşıldığını fark etmişsinizdir. İsterseniz siz de Messenger altında, iletişim listenizdeki kişiler tarafından görüntülenebilen ve güncellemelerin ortama anında yansıtacağı bir günlük oluşturabilirsiniz.

Bunun için doğruca <http://spaces.msn.com> adresine giderek, MSN Messenger hesabınızın kayıtlı olduğu e-posta adresini ve şifreyi kullanarak sistemde kendinize bir yer açmanız gerekiyor. Bu işlemi site içinde bulunan Sign Up bağlantısını kullanarak gerçekleştirebilirsiniz. E-posta adresiniz, şifreniz ve dört sorudan oluşan kısa bir formu doldurmanızın ardından günlüğünüz hazırlanmış oluyor. Peki bu günlükte neler yapabilirsiniz? Günlüğünüzde sizi tanımak iste-

Messenger günlüğü: İsminizin üzerine tıklayın, oluşturacağınız günlükten, hakkınızda detaylı bilgi edinebilirsiniz.

Keyfinize göre doldurun: MSN blog ağı üzerinde açacağınız özel günlük sayfayı doldurabilir, sayfa özelleştirebilirsiniz.

Müzik zevkinizi paylaşın: MSN Messenger'ın yeni özelliğiyle dinlediğiniz şarkıyı herkesin görmesini sağlayabilirsiniz.

yeniler için detaylı bir profil tanımı yapılabilir, istediğiniz herhangi bir konu hakkında bir şeyler yazıp çizebilir, yazdığınız konulara resim ekleyebilir, fotoğraf albümleri veya müzik listeleri oluşturabilirsiniz. Ayrıca günlüğün genel yerleşimini ve temalarını da zevkinize göre düzenleme imkanına sahipsiniz. İşin en güzel tarafıysa, günlük içeriğinin güncellenmesinden arka plan temasının yenilenmesine dek yapacağınız her değişikliğin MSN Messenger altındaki kişi kartınız üzerinde de beliriş olmasa. Böylece listenizde bulunan kullanıcılar, adınızın yanındaki yıldızın parlamasıyla günlüğünüze yeni bir şeyler eklediğinizden haberdar olacaklar.

3 Dinlediğiniz şarkı adını listenizdekilerle paylaşın

Messenger altında bazı kullanıcıların sık sık başvurduğu yöntemlerden biri de sürekli isim değiştirmek. Bunu kimisi zevk için, kimisi birilerine mesaj vermek için, kimisi de o anki ruh halini arkadaşlarına aktarmak için tercih ediyor. MSN Messenger 7 ise hem bu olayı alışkanlık haline getirmiş olan kullanıcıları rahat ettirmek, hem de listesindeki sürekli isim değiştiren kişiler yüzünden çıldırma noktasına gelen kullanıcıların acısını biraz olsun azaltmak için kişisel ileti yeniliğini getirmiş. MSN Messenger ana penceresi altında yer alan bu bölüme yazdığınız yazılar, diğer kullanıcılar tarafından tercih ettiğiniz kullanıcı adının yanında italik olarak beliriş. Böylece mesajınızı listenizdekilere yayarken kim olduğunuzu da belli etmiş oluyorsunuz.

Buraya eklenen bir diğer hoş özellik de "Ne Dinliyorum" adını taşıyor. Bu bölümün sağındaki oka tıklayıp *Ne Dinliyorum özelliğini aç* seçeneğini etkinleştirdi-

ğinizde, MSN Messenger Windows Media Player ile koordinasyon kurarak Media Player'da çalan parça bilgilerini otomatik olarak bu bölüme yazmaya başlıyor. Böylece dinlemekte olduğunuz Beethoven, Noir Desir, Pink Floyd veya Resul Balay'ı, listenizdeki kullanıcılarla paylaşabiliyorsunuz. Daha da güzeli, müziği kapattığınızda, buraya daha önce ne yazdığınızı tekrar o görüntüleniyor.

4 Sol kenardaki çıkıntılardan kurtulun

Son ipucumuz da küçük bir kayıt ayarıyla büyük bir dertten kurtulmakla ilgili. MSN Messenger penceresinde, kişiler listesinin solunda Microsoft'un MSN içerik ortaklarının Web sitelerine yönlendirilen bağlantılar dikkatinizi çekmiştir. Bunları maalesef özelleştiremiyorsunuz, ancak çok basit bir işlemle ortadan kaldırabilirsiniz. Bunun için *Başlat / Çalıştır* üzerine tıklayıp açılan boşluğa "regedit" yazarak kayıt defteri düzenleyicisini çalıştırın. Ardından

Can sıkıcı sekmeler: Solda çıkıntı oluşturan sekmelerden kurtulmak için müdahalede bulunmanız gerekiyor.

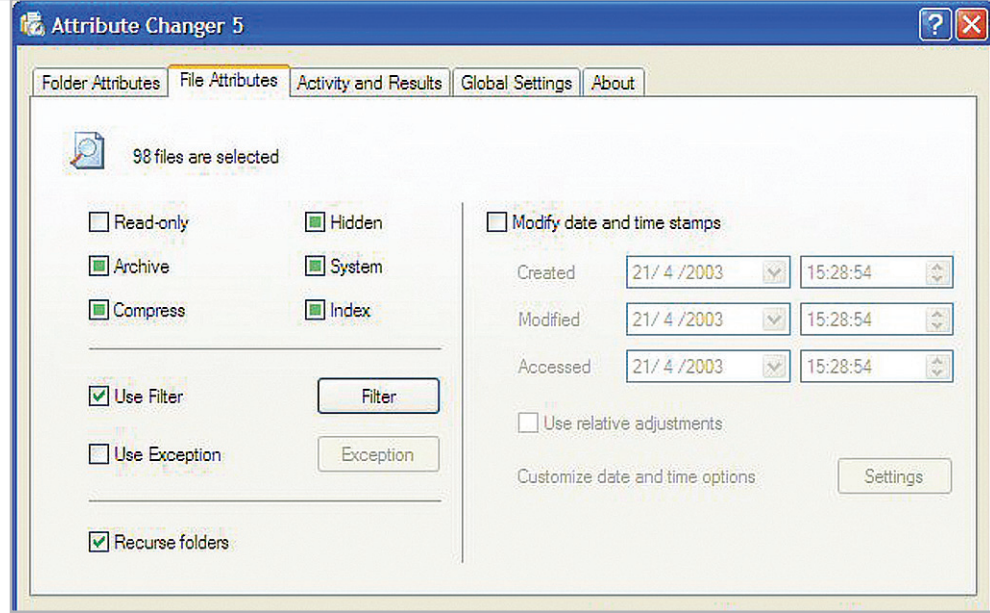

Küçük operasyon: Küçük bir kayıt defteri ayarı, baş belası sekmeleri ortadan kaldırmak için yeterli.

Levent Daşkıran, levent@chip.com.tr

İÇİNDEKİLER

- 179 **Ayın hatası**
Isınan P4 işlemci
- 180 **Tam sürümler**
Tam sürüm programlar
- 188 **MP3 ve DivX**
Film ve müzik sıkıştırma
- 194 **Tips&Tricks:**
Windows, uygulamalar...

Ayın ipucu

Öznitelikler kontrol altında

Tatilde çektiğiniz fotoğrafları bilgisayarınızda incelerken dijital fotoğraf makinenizin tarihinin yanlış olduğunu fark ettiyseniz ve bunu değiştirmek için bir yol arıyorsanız Attribute Changer'ı denemelisiniz.

■ Ücretsiz olarak dağıtılan Attribute Changer, normalde ulaşamayacağınız klasör ve dosya özelliklerini ayrıntılı bir şekilde değiştirmenize imkan sağlayan bir Windows kabuk eklentisi. Sadece 800 KB büyüklüğündeki bu programı <http://webplaza.pt.lu/~rpetges/index.html> adresinden temin edebilir ve hemen kurabilirsiniz.

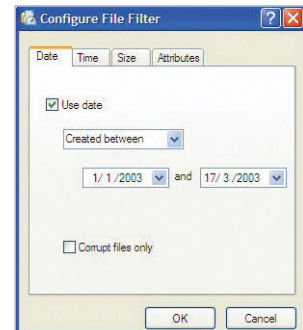
Doğrudan Windows gezgininin kısayol menüsüne eklenen Attribute Changer'ı çalıştırmak için yapmanız gereken, istediğiniz dosyanın üzerine sağ tuşla tıklamak ve açılan kısayol menüsündeki *Change Attribute* komutunu çalıştırmak. Ekrana gelen program ana penceresinde *Folder Attributes*, *File Attributes*, *Activity and Results*, *Global Settings* ve *About* sekmeleri bulunur. Buradaki *Folder* ve *File Attributes* seçenekleri aynı olsa da, ayarları birbirinden bağımsızdır ve değiştirilen bir klasörün özelliği, içerisindeki dosya ve alt klasörlere etki etmez. *File Attributes* sekmesi üzerinden *Read Only*, *Archive*, *Compress*, *Hidden*, *System* ve *Index* özelliklerini değiştirebilirsiniz. Kaydetme zamanını değiştirmek için de *Modify date and time stamps* seçeneğini işaretleyin. Bunun sonucunda, *Created*, *Modified* ve *Accessed* bilgilerini tarih ve saat bazında istediğiniz gibi değiştirebilirsiniz.

Seçili dosyaların kaydedilme zamanlarını değiştirmek istiyorsanız buradaki *Use relative adjustments* seçeneğini de etkinleştirmeli ve *Settings* düğmesine tıklamalısınız. *Properties*

sekmesinde, oluşturma tarihi ve zamanı altından *Change Time* seçeneğini işaretleyin. Diğer tüm kontrol kutucuklarını devre dışı bırakın. Ardından *Time* sekmesindeki kaydırma kutucuğuna "1" gibi bir değer girin ve bu pencereyi *Ok* düğmesine tıklayarak kapatın. Yaptığınız değişiklikleri *Apply*'a tıklayarak onaylayın.

Dosya ve klasörleri seçmek için *Use Filter* seçeneğini işaretleyin ve *Filter* düğmesine tıklayın. İletişim penceresini kullanarak dosyaların niteliklerine göre otomatik olarak seçilmesini sağlayabilirsiniz.

Eğer bir klasörü seçecek olursanız *Folder Attributes* sekmesini de görebilirsiniz. Bunun haricinde Windows XP'nin birden fazla dosyanın ismini aynı anda değiştirmek veya artan numaralarla isimlendirmek gibi işlevleri var. İlk olarak isimlerini değiştirmek istediğiniz dosyaları seçin, ardından ilkinin üzerine sağ tuşla tıklayıp kısayol menüsündeki *Yeniden Adlandır* komutunu çalıştırın. Şimdi istediğiniz ismi girin ve başlangıç numarasını da parantezin içerisine yazın. [Enter] tuşuna bastığınızda tüm dosyalar artık sizin belirttiğiniz şekilde isimlendirilecektir.

Kolay değişim: Attribute Changer ile öznitelikleri değiştirebilirsiniz.

Ayın Hatası

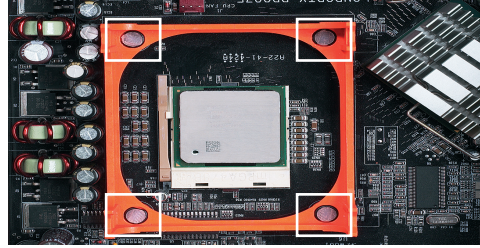
Daha henüz açılırken ısınan Pentium 4

Bir donanım hatası sinirinizi mi bozdu? Bize iletin. CHIP Yazı İşleri, Donanım Hatası başlığı ile Mevlüt Pehlivan Cad. Vefa Bayırı Sok. Gayrettepe İş Merkezi No:6 Blok B 34349 Gayrettepe/İstanbul veya ktuztas@chip.com.tr adresine sorularınızı gönderin.

PROBLEM: Bilgisayarını yenilemek için uzun süre bekleyen okuyucumuz kısa bir süre önce yeni bir anakart satın almış ve bunu da Pentium 4 Extreme Edition işlemcisi ile süslemiş. Donanımları hızlı bir şekilde ve hiçbir sorun yaşamadan monte eden okuyucumuzun hevesi, maalesef bilgisayarı açtıktan kısa bir süre kursağında kalmış. Çünkü bilgisayar sadece BIOS'un açılış kontrollerine kadar çalışıyor, ondan sonra ise sesli uyarılar vererek kilitleniyormuş.

HATA TESPİTİ: Okuyucumuz donanımları eksiksiz ve hatasız bir şekilde kurmuş. Bilgisayarın kasası ile anakart arasında da herhangi bir kısa devre mevcut değil ve tüm kablolar da doğru yerleştirilmiş. BIOS'a bir göz attığımızda, işlemci ısı göstergesinin, tüm soğutucuların sorunsuz bir şekilde çalışmasına rağmen daha bilgisayar açılışında bile 65 derecelik bir sıcaklık gösterdiğini tespit ettik.

Bunun üzerine hemen işlemcinin soğutucu parçasını kaldırdık ve ısı iletken macunun soğutucu plakaya P4 yüzeyinin sadece bir köşesinden temas ettiğini gördük. İki yüzey arasında ısı ileten bir temas olmadığı açıktı. Yaptığımız incelemelerde, bu durumun, soğutucu parçayı anakarta bağlayan plastik uçların

Yüksekte: DFI anakartın destek çubuklarının yüksek başları fanın CPU'ya temasını engelliyor.

ayaklarının aşırı uzun olmasından kaynaklandığını anladık. Nispeten geniş yüzeyli olan soğutucu, plastik yuvaya tam olarak oturuyor ancak soğutucu ile Pentium 4 yüzeyleri arasında kalan ve soğutucunun gövdesi nedeniyle dışarıdan görülmeyen hava boşluğu, teması engelliyor.

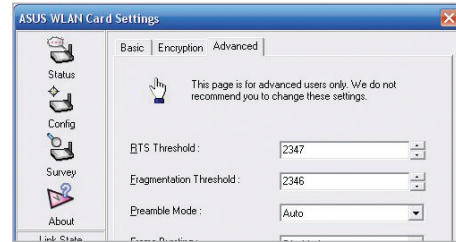
ÇÖZÜM: Soğutucunun işlemcinin üzerine tam olarak oturmasını sağlamak için söz konusu bağlantı başlıklarını dikkatli bir şekilde, yavaş yavaş kısalttık. Pentium 4'ün, çok ciddi sorunlara neden olabilecek bu durumdan hasarsız bir şekilde kurtulmuş olması ise bizi sevindirdi. Daha sonra yaptığımız uzun süreli deneyimlerde, başarılı soğutma sayesinde herhangi bir sıcaklık problemi yaşanmadı.

OKUYUCU İPUCU

W-LAN veriminin artırılması

Evinizde kurduğunuz ağda, sadece 802.11b standardını destekleyen, yani 11 MBit/s hızında çalışan bir yönlendiriciye sahipsiniz. Ancak, satın aldığınız yeni 802.11g W-LAN (54 MBit/s) bağdaştırıcısını kullanarak yönlendiriciye bağ-

Yüksek verim: Kablosuz ağızda eski bir 802.11b yönlendiricisi mevcutsa, tüm W-Lan bağdaştırıcılarını bu şekilde ayarlamalısınız.

landığınızda, aktarım performansı ciddi anlamda düşüyor. Sonuç olarak, W-LAN yönlendiricisi sadece "b" standardını desteklediği için zincirdeki en yavaş halkayı teşkil ediyor ve ağdaki diğer W-LAN bağdaştırıcıları çok daha yüksek hızları destekleseler de, ulaşabilecekleri aktarım hızı yönlendiricininin ile sınırlı kalıyor. Ancak tüm PC ve dizüstü bilgisayarlarınızdaki ağ bağdaştırıcılarını 54 değil de 11 MBit/s aktarım hızında çalışacak şekilde ayarlarsanız performans biraz daha yükselecektir. Sorunu çözmek için Aygıt Yöneticisi'ndeki **Ağ Bağdaştırıcı** simgesine gelin ve kısayol menüsündeki **Özellikler** komutunu çalıştırın. Şimdi ekrana gelen penceredeki **Gelişmiş** sekmesinde bulunan **Özellik** listesinden Wireless Mode olarak "802.11b only" değerini seçin.

SÜRPRİZ YUMURTA

► Bir başka gizli mesaj daha: Deus Ex geliştiricilerinin gizledikleri mesajı görebilmek için, ilk olarak oyunu, "-hax0r" parametresini kullanarak çalıştırın. Bu sayede oyundaki hile kodları etkinleşecektir. Ardından yeni bir oyun başlatın veya daha önceden kaydettiğiniz bir oyunu açın. Daha sonra **Credits** ekranına gidin ve "bighead" yazın. Bu sırada doğru girdiğiniz her harf için bir tıklama sesi duyacaksınız. Eğer tüm işlemleri doğru yaptıysanız gizli mesajı görebilirsiniz.

AYIN KİTABI

Bilgisayar destekli müzik

Bir bilişimci ve aynı zamanda profesyonel müzisyen olan Kerem Köseoğlu'nun kaleme aldığı kitap, bilgisayar yardımıyla müzik yapmayı isteyip de nereden başlayacağını, hangi yazılımlara ihtiyaç duyacağını bilemeyen amatör müzik meraklılarına olduğu kadar, geleneksel yöntem yerine bilgisayar teknolojisinin nimetlerinden faydalanmayı isteyen müzisyenlere de hitap ediyor. MIDI, Audio, Popüler Müzik Programları gibi başlıklar içeren 240 sayfalık bu kitap, beraberinde gelen CD'deki örnekler aracılığıyla da size sıfırdan şarkı projeleri üretmenizi için izlemeniz gereken yolda eşlik ediyor. Bugüne kadar sadece astronomik rakamlara mal olan stüdyolarda üretilbildiğini sandığınız parçaları, ekonomik bir şekilde, sadece bilgisayar, ses kartı ve tanıtılan programlar aracılığıyla kendiniz de yapabileceksiniz.

Bilgi için: Pusula Yayınevi
www.pusula.com

» ADIM ADIM TAM SÜRÜM PROGRAMLAR

DVD Rip N'Burn kopyaları

Özel DVD kopyaları

Film DVD'lerini fazla yer kaplamayacak şekilde sabit diskinize aktarmak veya CD'ye yedeklemek istiyorsanız DVD Rip N' Burn'ü mutlaka deneyin.

■ Bir filmdeki sevdiğiniz sahneleri keserek ayrı bir koleksiyon oluşturmak veya bıkmadan seyrettiğiniz filmleri sabit diskinizin bir köşesinde saklamak istiyorsanız, DVD Rip N' Burn işlerinizi oldukça kolaylaştıracaktır. Birinci amacı DVD'deki filmlerinizi CD'ye kopyalamak olan program sayesinde. MPEG veya .AVI biçimine dönüştürdüğünüz filmleri bilgisayarınızda işleyebilir ve daha sonra CD'ye basılmak üzere Video CD biçiminde saklayabilirsiniz. Çok basit ve kullanışlı bir arayüze sahip olan programın çalışma şemasını, DVD'lerin .MPEG dosyalarına dönüştürülmesi ve .MPEG dosyalarının VCD'ye basılması olarak iki başlık altında toplayabiliriz.

DVD filmlerini MPEG-1, MPEG-2, .AVI biçiminde kaydedebilen program, kaydedilen film dosyasının bölünmesi için de tüm özellikler, 60, 70 ve 80 dakikalık dosyaları bölünmesine izin veriyor. Ayrıca giriş ve çıkış dosyaları için gelişmiş seçenekler uygulayabilir, MPEG 1/2 dosyalarını doğrudan Video CD biçiminde yazabiliyor. Desteklenen tüm CD-RW sürücülerini ile çalışabilen program, yazmadan önce simülasyon da yapabiliyor.

DVD Rip N'Burn'ün tam sürümünü eCHIP'ten hemen yükleyebilirsiniz.

1

DVD'nin diske aktarılması

İşleme başlamak için program ana penceresindeki *Rip DVD* düğmesine tıklayın. Bunun sonucunda ekrana gelen pencere, yapmanız gereken işlemleri adım adım gösteriyor. İlk olarak *Browse DVD* düğmesine tıklayarak kaydetmek istediğiniz DVD'nin sürücüsünü ve IFO dosyasını seçmelisiniz. İkinci adımda ise çıkış dosyasının hangi biçimde saklanacağını belirlemelisiniz. Eğer .MPEG-1 veya .MPEG-2 değil de .AVI biçimini seçecek olursanız ayrıca ses ve film sıkıştırma biçimlerini de belirlemeniz gerekecektir. Bu sayede filminizi DivX başta olmak üzere çeşitli biçimlerde sıkıştırabilirsiniz. Ardından çıkış dosyasının bölünme ayarlarını yapmalı ve son olarak da çıkış dosyasının kaydedileceği yeri ve ismini belirlemelisiniz. Kaydetme işlemine başlamadan önce de son olarak gelişmiş giriş ve çıkış ayarlarına göz atabilirsiniz.

Advanced Input Settings penceresi üzerinden filmi kaydetmeden önceki karakteristik özellikleri belirleyebilirsiniz. Eğer bu konuda yeterli bilgiye sahip değilseniz buradaki birçok seçeneği olduğu gibi bırakmalısınız. Ancak buradan filminizin

Frame Rate System'ini (NTSC / PAL / SECAM) doğru belirlemeli, filmin kaydedeceği seslendirme dilini seçmeli ve filmin kalitesini (Low / Normal / High) belirlemelisiniz. Ayrıca işlemin iDCT modunu (Intel/IEEE/FPU) ve kaydetme sırasında kullanılacak DVD sürücü tampon belleğini belirleyebilirsiniz. Son olarak da filme eklenecek alt yazı dilini belirlemeniz gerekiyor.

2

Pratik kullanıcı arayüzü

Yazma işlemine başlamadan önce *Advanced Output Settings* düğmesine tıklayarak kaydetme sonrasında elde edilecek olan çıkış dosyasının karakteristik özelliklerini belirleyebilir veya daha önce yaptığınız ayarları buradan son bir kez kontrol edebilirsiniz. Eğer çıkış dosyasının .AVI biçiminde kaydedilmesini istediyseniz çeşitli ayarlar yapmanız gerektiğini daha önce söylemiştik.

Yaptığınız bu ayarları *Output Settings* penceresindeki *.AVI Settings* başlığı altından kontrol edebilir veya değiştirebilirsiniz. Ayrıca sesi ve videoyu tek tek devre dışı bırakarak ister sadece sesi ister sadece görüntüyü de kaydedebilirsiniz. Hemen altındaki *.MPEG Settings* kutusunu kullanarak da .MPEG biçiminde yapacağınız kayıtlar için video aktarım oranı, ses aktarım oranı, hareket (High/Low) ve DCT mode (Intel/IEEE/FPU) gibi ayarları yapabilirsiniz. *Output Type* listesinden çıkış dosyasının biçimini değiştirebilirsiniz. *Export Settings* seçeneği ise filmin çözünürlüğünü (genişlik, yükseklik), görüntü oranını ve saniyede görüntülen kare sayısını belirlemenize olanak sağlıyor.

Kaydettiğiniz bir filmi VCD/SVCD biçiminde CD'ye yazmak için *Burn VCD/SVCD* düğmesine tıklayın.

Buradan ilk olarak yazıcınızı seçmeli ve ardından yazma hızını belirlemelisiniz. Ayrıca yazma işlemi başlamadan önce medyanın hatalara karşı test edilmesini istiyorsanız *Test Mode* seçeneğini de işaretlemeniz gerekiyor.

Son olarak, yazmak istediğiniz video dosyasını seçmeli, video CD biçimini belirlemeli ve *Burn* düğmesine tıklayarak yazma işlemini başlatmalısınız.

FrameShow Basic 1.1

Çerçeveli resimler

Çektığınız resimleri, daha etkileyici görünmelerini sağlamak için FrameShow ile gerçekçi çerçevelere yerleştirebilir ve sevdiklerinizle paylaşabilirsiniz.

■ Artık yeni çıkan cep telefonlarının hemen hepsinin fotoğraf çekildiğini ve dijital fotoğraf makinelerinin, gelişen teknoloji ile fiyatlarının düştüğünü göz önüne aldığımızda, hemen herkesin bir şekilde dijital fotoğraflar ile iç içe olduğunu söyleyebiliriz. Bilgisayara aktardığınız dijital fotoğraflar üzerinde birçok düzeltme yapabilirsiniz ancak bunları çerçeve içine almak istediğinizde standart resim işleme programları pek yardımcı olmaz. FrameShow Basic, adından da rahatlıkla anlaşılacağı üzere, resimlerin çerçevesizliği üzerine uzmanlaşmış, kullanımı oldukça basit olan bir program.

Yazılım, görece az seçeneğe sahip olsa da, güncellediğiniz zaman online çerçeve galerisinden de sınırsız bir şekilde faydalanabiliyor. Böylece çeşitli kategoriler altında toplanmış yüzlerce çerçeveyi istediğiniz gibi kullanabilirsiniz. Örneğin, kahve içmeye davet etmek istediğiniz bir arkadaşınıza, bu amaca uygun bir çerçeve içine alınmış resminizi gönderebilir veya bir İstanbul manzarasını buzlar sarkan bir çerçeve içerisine ekleyebilirsiniz.

FrameShow Basic 1.1'in tam sürümünü eCHIP'ten hemen yükleyebilirsiniz.

1

Çerçeve ve resmin hazırlanması

Seri numarasını alabilmek için ekrana gelen penceredeki "take to my account" bağlantısına internet bağlantınız varken tıklayın ve buradaki formu eksiksiz bir şekilde doldurun. Ardından programı indirmek istediğiniz zaman verilen seri numarasını girin. Ancak ağa dahil olmadan önce gönderilen iletideki bağlantıya tıklayarak e-posta adresinizi onaylamalısınız. Artık e-posta adresinizi ve parolanızı kullanarak ağa dahil olabilirsiniz.

Programın sistem çubuğundaki simgesine sağ tuşla tıklayın. Nesne

menüsündeki *Preferences* komutunu kullanarak genel ayarlara ulaşabilirsiniz. Buradan; programın Windows açılışında otomatik olarak yüklenip yüklenmeyeceğine karar verebilir, antivirüs korumasını veya sesli uyarıları açıp kapatabilirsiniz. Ayrıca mesajlaşırken kullanılacak yazı tipi ayarlarını yapabilir veya engellediğiniz kullanıcıların listesini görebilirsiniz.

2

Çerçeveli resimlerin paylaşılması

Yaptığınız değişiklikleri, memnun kaldığınız takdirde kaydetmek için *Save* düğmesine tıklayın. Ekrana gelecek olan Windows'un farklı kaydetme penceresini kullanarak resmin ismini, kaydedileceği yeri ve kayıt türünü belirleyebilirsiniz. Program; .BMP, .JPEG, .Targa, .PCX, .Tiff ve .PNG türlerinde kayıt yapabiliyor. Ayrıca çerçevesiz resimlerin çıktısını almak için de *Print* düğmesine tıklamanız yeterli. Yazıcı penceresinden gerekli değişiklikleri yapın ve resminizi yazdırın. E-posta olarak göndermek için de *Email* düğmesine tıklayın. Göndermek istediğiniz kişi ya da kişilerin e-posta adresini girin, konu ve gövde kısımlarını doldurduktan sonra *Send* düğmesine tıklayın. Outlook'un verebileceği mesajı da *Gönder* düğmesine tıklayarak atlayın.

3

Windows masaüstü eklentileri

Oldukça kullanışlı bir araç olan FrameShow Basic, sahip olduğu masaüstü eklentileri sayesinde masaüstü arka planına da müdahale etmenize imkan sağlıyor. Hazırladığınız bir çerçeveyi masaüstüne eklemek için *Leave To Desktop* düğmesine tıklayın. Bunun sonucunda açık olan tüm pencereler geçici olarak aşağı indirilecek ve sadece hazırladığınız çerçeve ekrana gelecek. Şimdi, farenin sol tuşunu kullanarak çerçeveyi istediğiniz yere taşıyın. Farenin tuşunu bıraktığınızda çerçeve, masaüstündeki o noktaya yerleşecek ve normal çalışma moduna geri dönecek. Masaüstüne yerleştirdiğiniz bu resmi geri almak için de *Get From Desktop* düğmesine tıklamanız ve ardından çerçeveyi seçmeniz yeterli.

ADIM ADIM TAM SÜRÜM PROGRAMLAR

Avast Antivirus 4.5 Pro

Türkçe virüs tarayıcı

Kullandığınız anti virüs yazılımlarından memnun kalmadıysanız, bir de CHIP'in altı aylık tam sürümünü verdiği Avast Antivirus 4.5 Pro'yu deneyin.

■ Türkiye'ye K2 Bilişim ve Internet Teknolojileri tarafından getirilen Avast, tamamen Türkçe arayüzü ve sahip olduğu çok sayıda yeni işlev ile dikkat çekiyor. Bir anti virüs yazılımının hayatta kalmasını sağlayan şey, düzenli güncellemelerdir. Avast firmasının haftada iki kez yayınladığı güncellemelerin haricinde, zorla güncelleme işlevi sayesinde, acil durumlar karşısında firma tarafından yayınlanan güncellemelerin sisteme otomatik olarak kurulması mümkün oluyor.

Program, sahip olduğu ağ kalkanı sayesinde bütün ağ trafiğini analiz ediyor ve şüpheli içerikleri tarayarak, sisteminizi bilinen tüm internet solucanlarına ve saldırıların karşı başarılı bir şekilde koruyabiliyor. Yaygın olarak kullanılan mesajlaşma ve P2P paylaşım araçları için geliştirilmiş koruma mekanizması ise bu programlardan kaynaklanabilecek tehlikeleri bertaraf ediyor. Program, basit ve gelişmiş olmak üzere iki tane kullanıcı arayüzüne sahip. Tarama işlemi başlatmak ve çeşitli seçenekleri belirlemek için kullanılan basit arayüzün görünümü de, skin desteği sayesinde rahatlıkla değiştirilebiliyor. Bunun için internet sayfasından birçok skin elde edebilirsiniz. Buna karşılık, gelişmiş arayüzde tarama işlevi, görevler atanarak gerçekleştirilebiliyor. Bu sayede, taranacak yerleri, nesneleri ve tarama işleminin nasıl gerçekleşeceğini gösteren bir görev tanımlayabilir ve istediğiniz zaman çalıştırabilirsiniz. Ayrıca zamanlayıcı özelliği sayesinde, görevlerin belirli aralıklarla çalıştırılmasını da sağlayabilirsiniz.

E-posta trafiğinizi de kontrol eden Avast Antivirus'un profesyonel sürümü, ayrıca işletim sisteminizde ve bir web sayfasının bileşeni olarak çalışan tüm script'leri de inceleyen özel bir modüle sahip. Windows kabuğuna yerleşik olarak çalışan programı, klasör veya dosyaların kısayol menüleri üzerinden çalıştırabilirsiniz. Windows NT/2000/XP işletim sistemlerinde çalışabilen Boot Time taraması ise virüs çalışmaya başlamadan gerçekleştirileceği için zararlının bu işlem üzerinde herhangi bir etkide bulunmasını engelliyor.

Avast Antivirus 4.5 Pro'nun 6 aylık tam sürümünü eCHIP'ten hemen yükleyebilirsiniz.

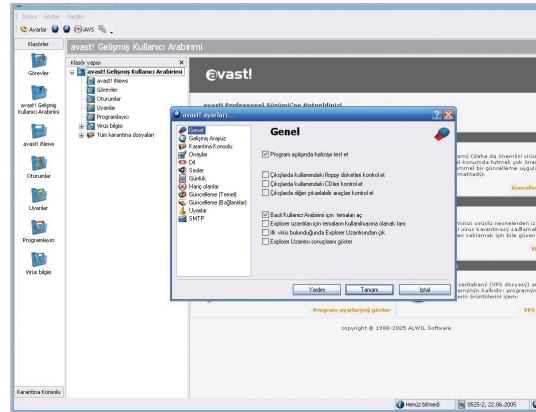
1

Genel program ayarları

Program arayüzünün görünüm modu gelişmişten basite dönüştürmek için *Göster / Basit Kullanıcı Arabirimi* ve basitten gelişmişe dönüştürmek için de *Menü / Gelişmiş Kullanıcı Arabirime geç* komutunu çalıştırmalısınız. Bundan sonra, gelişmiş kullanıcı arayüzünde çalıştığınızı varsayacağız.

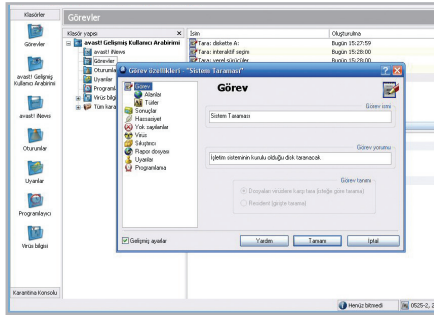
Programın genel ayarlarına ulaşmak için *Ayarlar* düğmesine tıklayın. Takip eden penceredeki geniş yapılandırma seçeneklerini kullanarak, Avast'ı ihtiyaçlarınızı karşılayacak şekilde ayarlayabilirsiniz. *Genel* başlığı altındaki seçenekleri olduğu gibi bırakabilirsiniz. Buradaki en önemli seçenek, biraz vakit kaybettirir de oldukça önemli ve etkili olan *Program açılışında hafızayı test et* seçeneğidir. *Gelişmiş Arayüz*'ü de olduğu gibi bırakabilirsiniz. *Karantina Konsolu* altından ise sabit diskinizin boyutuna göre karantina için ayrılacak maksimum disk alanını ve buraya gönderilebilecek en büyük dosya boyutunu belirleyebilirsiniz. Onaylar altında ise programın normalde ekrana getirdiği uyarı mesajlarının bir listesini görebilir ve ekrana gelmesini istemediğiniz mesajları devre dışı bırakabilirsiniz.

Dil seçeneği altından başka bir arayüz dili yükleyebilir ve *Sesler* altından ise uyarı seslerini etkinleştirebilir veya devre dışı bırakabilirsiniz. *Günlük* altından, tutulacak dosyanın maksimum büyüklüğünü ve buraya eklenecek olan kayıtların önem derecesini belirleyebilirsiniz. *Hariç Olanlar* başlığından belirleyeceğiniz tarama dışında tutulacak alanlar sayesinde, hem standart tarama işlemini hızlandırabilir hem de Avast'ın gereksiz uyarı mesajları vermesini engelleyebilirsiniz. *Güncelleme (Temel)* seçeneğinden ise virüs veritabanı ve program güncellemelerinin nasıl gerçekleşeceğine ve bununla ilgili seçeneklere ulaşabilir ve *Güncelleme (Bağlantılar)* net bağlantı türünü belirleyebilirsiniz. *Uyarılar* ise sisteminizde bulunun bir virüsle ilgili olarak uyarı mesajı gönderilip gönderilmeyeceğini belirlemenize imkan sağlıyor. Özellikle ağ yöneticileri için kullanışlı olan bu işlev sayesinde SMTP, MAPI, WinPopup, ICQ ve Windows Messenger üzerinden uyarı mesajları gönderilebilir.

2 Genel program ayarları

Düzenli olarak gerçekleştirdiğiniz tarama işlevleri için görevler oluşturabilir ve ileride aynı ayarları tekrar yapmadan bu görevi kullanabilir veya zamanlama özelliği sayesinde belirli aralıklarla çalışmasını sağlayabilirsiniz. Yeni bir görev oluşturmak için *Görevler / Yeni Görev Oluştur* komutunu çalıştırın. Takip eden pencereye amacını açıklayan bir isim ve yorum girin. Ardından görevin devamlı mı, yoksa isteğe göre mi çalışacağını belirleyin. Ardından taranacak alanları ve dosya türlerini belirleyin. *Gelişmiş Ayarlar* seçeneği etkinken ulaşabileceğiniz *Hassasiyet* başlığı altından tüm dosyaların tek tek taranmasını sağlayabilir. *Yok Sayılanlar* altından ise göz ardı edilecek konumları belirleyebilir, *Virüs* altından zararlının bulunması durumunda yapılacak işlemleri tanımlayabilir ve *Sıkıştırılmış* altından ise tarama işleminde açılacak sıkıştırılmış dosya türlerini işaretleyebilirsiniz. *Rapor Dosyası* altından tarama işlemi sonucunda bir

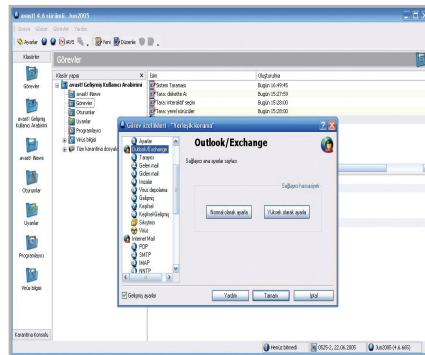

kayıt dosyası oluşturulup oluşturulmayacağını ve bunun özelliklerini, *Uyarılar* altından ise virüs uyarısının gönderileceği adresleri ve *Programlama* altından ise görevin düzenli olarak çalıştırılacağı zamanları belirleyebilirsiniz.

2 İlk yapılandırma önemli

Avast'ın sahip olduğu e-posta koruması ayarlarını değiştirmek için *Yerleşik Koruma* görev özelliklerine bakmalısınız. Buradaki *Outlook / Exchange* başlığı altındaki seçeneklere ayrıntılı bir şekilde göz atmak istemiyorsanız *Sağlayıcı Hassasiyeti* başlığı altından *Normal olarak ayarla* ve *Yüksek olarak ayarla* düğmelerinden istediğinizi kullanabilirsiniz. Ayrıca *Tarayıcı* altından hangi mesajların taranacağını, *Gelen / Giden Mail* altından iletilere mesaj eklenip eklenmeyeceğini ve virüs bulunduğunda ne yapılacağını belirleyebilir, *İmzalar* altından ise işaretlediğiniz iletilerin Avast tarafından taranmasını engelleyebilirsiniz.

Virüs Depolama altından virüs bulunan mesajların taşınacağı klasörü seçebilir, *Gelişmiş* altından işlemle ilgili ince ayarları yapabilir ve Outlook klasörlerinize bakmakta

kullanılacak MAPI profillerini belirleyebilirsiniz. *Keşifsel* altından hassasiyet derecesini ve izinli URL'leri belirleyebilir ve *Keşifsel Gelişmiş* altından ise *Yüksek* ve *Özel* hassasiyet seviyeleri ile ilgili ince ayarları yapabilirsiniz.

ACARD TECHNOLOGY

CD/DVD kopyalamak, yedek almak artık çok kolay!

Ses, data ve video uygulamalarını
tek tuşla kopyalama
Bilgisayardan bağımsız çalışma
Herkesin kullanabileceği
basitlikte menüler
Yazılım gerektirmeyen,
kullanıcı dostu sistem
Her türlü format ve
medyaya uyumluluk

ARS-2033P - 12X SPEED

ARS-2033L - 8X SPEED

1 to 7 CD / DVD COPY CONTROLLERS

Ortak

Teknik özellikler:

ACARD ATP-867 IDE processor
32-bit RISC CPU / 64 MB DDR bellek
8 adet bağımsız IDE arabirim / 2 X 16 LCD ekran
Panel üzerinde 4 adet kullanım tuşu
512 Kb flash bellek (boot) / 2Mb flash bellek (kopyalama)
DVD-ROM üzerinden yazılım güncelleme
Ölçüler: Y 42mm, D 215mm, G 150mm)

Sistem gereksinimleri:

Özel kasa 9/10 X 5.25" yuvalı
250W power supply
ATA 133 kablosu (35cm)
Digital DVD-ROM X 1 / Digital DVD-writer X 7
HDD (opsiyonel) / Tray (opsiyonel)

www.komtelbilgisayar.com.tr

Türkiye Distribütörü

Musadayı Sk. Çamlıca İş Merkezi
No:3/1 Mecidiyeköy / İSTANBUL
Tel: 0.212.356 59 31 (pbx)
Faks: 0.212.356 54 24

KOMTEL
BİLGİSAYAR

ADIM ADIM TAM SÜRÜM PROGRAMLAR

Snapfish Photoshow Express

Zahmetsiz sunumlar

Çektığınız fotoğrafları paylaşmakta zorlanıyor veya basit bir sunum için saatlerinizi harcıyorsanız, Snapfish Photoshow Express derdinize deva olacak.

■ Dijital fotoğraf makineniz ile çektiğiniz resimlerin sabit diskinizde düzenli bir şekilde saklanması veya toplantılarda çektiğiniz resimleri sevdiklerinizle paylaşmak, zamanla zorlaşabilir. İşte bu sorunları çözmek için geliştirilmiş olan Snapfish Photoshow Express, HP'nin online olarak verdiği Snapfish hizmetinin uzantısı. Oldukça kullanışlı olan bu araç ile sabit diskinizdeki fotoğrafları, albümler halinde saklayabilir ve sadece birkaç dakika içerisinde, üzerinde çeşitli hareketli efektler ve müzik gibi eklentilerin de bulunduğu sunumlara dönüştürebilirsiniz.

Fotoğraflarınızı ve hazırladığınız sunumları sevdikleriniz ve arkadaşlarınızla paylaşma imkanı sağlayan program, tüm resim işleme işlevlerine sahip olması ile de göz dolduruyor. Programdan ve online hizmetlerinden daha iyi faydalanabilmek için bir Snapfish hesabınız olmalı. Bunun için, eğer internet bağlantısına sahipseniz doğrudan program kurulumundaki formu doldurabilir ya da www.snapfish.com adresinden kayıt olabilirsiniz.

Snapfish Photoshow Express'in tam sürümünü eCHIP'ten yükleyebilirsiniz.

1 Resim albümlerinin kullanılması

Sabit diskinizde dağınık bir şekilde bulunan resimleri albümler içerisinde toplayabilir ve bunları da kendi türleri içerisinde düzenleyebilirsiniz. Program kurulum sırasında resimlerinizi sakladığınız klasörü sorup buna göre bir albüm oluşturuyor. Ancak sonradan yeni bir albüm oluşturmak için ilk olarak *Organize* başlığını etkinleştirin ve ardından *Albums* sekmesindeki *New Album* düğmesine tıklayın. Takip eden penceredeki *Import Photos* düğmesine tıklayın ve ekrana gelen klasör ağacından içerisinde resimlerinin bulunduğu klasörü seçin. Ardından pencerenin sağ tarafına gelen listeden albüme eklemek istediğiniz resimleri işaretleyin, *Add Photos To* listesinden *New Album*'u seçtikten sonra *Go* düğmesine tıklayın. Artık albümünüz için bir isim girmeli ve dahil olacağı kategoriyi belirlemelisiniz. Benzer şekilde, daha önceden hazırladığınız albümlere yeni resimler ekleyebilir veya albümden çıkartabilirsiniz.

2 Resim işleme işlevleri

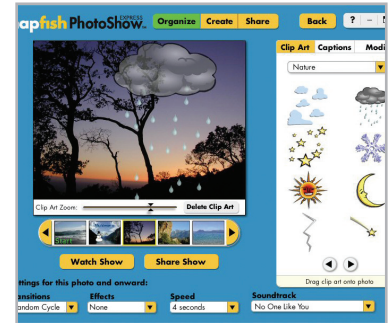
Fare imlecini, albüm görünümünde izlediğiniz resimlerin üzerinde tuttuğunuzda kısa süreli bir pencere ekrana gelir. Bu pencere üzerinden resim işleme işlevlerine ulaşabilir, resmi her iki yöne de döndürebilir, doğrudan yazıcı çıktısı alabilir,

e-posta ile gönderebilir veya silebilirsiniz. Ancak sildiğiniz resimleri daha sonra Photoshow Express'in çöp kutusundan kurtarmanız mümkün. Şimdi resim işleme işlevlerine ulaşmak için *Edit* komutunu çalıştırın. *Deluxe* sürümü birçok özelliğe sahip olan program, Express sürümünde sadece *General* ve *Clip Art* işlevlerini kullanmanıza izin veriyor. Buna göre, *General* altındaki işlevlerini kullanarak resminizi döndürebilir, kırmızı göz etkisini kaldırabilir veya kırabilirsiniz. Ayrıca otomatik düzeltme işlevini kullanabilir, metin ekleyebilir veya silebilirsiniz. *Clip Art* altından ise sadece *Seasons* ve *Nature* kategorilerindeki çizimleri ekleyebilir ve büyüklüklerini değiştirebilirsiniz.

3 Fotoğraflı sunumların hazırlanması

Snapfish Photoshow Express ile hızlı bir şekilde etkileyici sunumlar ve ekran koruyucuları hazırlayabilirsiniz. Bunlar için yapılan işlemler hemen hemen aynı olduğu için burada sunum hazırlayacağız. İlk olarak *Create* düğmesine tıklayın ve ekrana gelen pencereden *Musical SlideShow*'u seçin. Takip eden penceredeki albüm listesinden sunumunuza eklemek istediğiniz resimleri işaretleyin. Bu resimlerin farklı albümlerde olması hiçbir sorun teşkil etmeyecektir. Tüm resimleri seçtikten sonra *Make Show* düğmesine tıklayın. Şimdi sunumunuz için bir isim girin. Böylelikle ekrana gelen pencereden resimlerin sırasını değiştirebilir ve *Soundtrack* altındaki listeden istediğiniz bir müziği seçebilir veya Photoshow Jukebox'ın sahip olduğu müzikleri internetten indirebilirsiniz. *Edit Show* düğmesine tıklayarak ulaşabileceğiniz pencereden ise her bir resim için geçiş hızını ve efektlerini belirleyebilir, ayrıca hareketli çizimler ekleyebilirsiniz.

» ADIM ADIM TAM SÜRÜM PROGRAMLAR

Hanes T-ShirtMaker 2.4.10

Tişört tasarlayın

Özel bir hediye hazırlamak ya da kendinize özgü bir tişörtte mi sahip olmak istiyorsunuz? Hanes T-Shirt Maker kendi tasarımlarınızı hazırlama imkanı sunuyor.

■ Sevdiğiniz için özel bir hediye hazırlamak veya arkadaşlarınızı şaşırtmak istiyorsanız Hanes T-Shirt Maker yardımıyla kendi tasarımlarınızı hazırlayabilir, bunların çıktılarını alabilir ve kendi giysilerinize aktarabilirsiniz. Kullanımı oldukça kolay olan program, gayet geniş bir koleksiyon yelpazesine sahip. Ayrıca online paketler ile de desteklenen program, sahip olduğu çok sayıdaki hazır tasarımın haricinde, kendi tasarımlarınızı hazırlamanıza da imkan sağlıyor.

Hanes T-Shirt Maker'la projelerinize kendi fotoğraflarınızı ekleyebilir ve kırmızı göz düzeltme, kesme veya renk düzeltme gibi işlevler sayesinde, başka bir resim işleme programına ihtiyaç duymadan fotoğraflar üzerinde istediğiniz değişiklikleri yapabilirsiniz. Ayrıca hazırladığınız tişörtlere yazılar ve çizimler ekleyebilir, söz konusu bileşenleri çeşitli efektler ile istediğiniz gibi değiştirebilirsiniz. Online kaynakları takip ederek programınızı, bir kısmı bedava, bir kısmı ise ücretli olan çizim paketleri ile genişletebilirsiniz.

Hanes T-ShirtMaker Lite'in tam sürümünü eCHIP'ten hemen yükleyebilirsiniz.

1 Tasarımlar ile tişört hazırlığı

Varolan bir tasarım için araç çubuğundaki *Open* düğmesine tıklayın. Bunun sonucunda ekrana gelen *Open&Edit* penceresini kullanarak programın kendi şablonlarının bulunduğu "My designs" klasörüne göz atabilir veya daha önceden başka bir yere kaydettiğiniz şablonu rahatlıkla açabilirsiniz. Ayrıca pencerenin sağ tarafında bulunan *View* açılır listesinden *Best Thumbnail Size* öğesini seçerek önizleme görünümünün ekrana gelmesini sağlayabilirsiniz. Çeşitli kategorilere ayrılmış olan bu tasarımlar ile mumdun saate, pazar torbasından kahve fincanlarına kadar birçok nesne için, kendi zevkiniz ve ihtiyaçlarınız doğrultusunda

yeni görünüm hazırlayabilirsiniz. Tasarımı, üzerinde yaptığınız değişiklikleri kaybetmemek ve ileride rahat bir şekilde ulaşabilmek için mutlaka kaydetmelisiniz. Bunun için araç çubuğundaki *Save* düğmesine tıklayabilir veya *File/Save As* komutunu kullanabilirsiniz.

2 Çizimlerin eklenmesi ve özelleştirilmesi

Hanes T-ShirtMaker, sağladığı kullanım kolaylığıyla, kendi çizimlerin, kenarlık ve arka plan koleksiyonu, herhangi taşıyabilir bir ortam veya internet gibi birçok farklı kaynaktan grafik ve fotoğraf kullanmanıza izin veriyor.

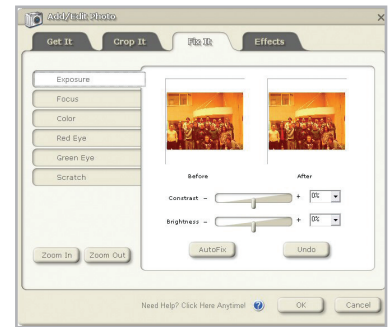
Bir grafiği veya fotoğrafı tasarımınıza ekledikten sonra boyutunu veya formunu değiştirebilir, renklerini ayarlayabilir ve fotoğraflar için hazırlanmış özel efektlerden faydalanabilirsiniz. Fotoğraf eklemek için araç çubuğundaki *Add Items* ve ardından *Add* denetim masasındaki *Photos* düğmesine tıklayın. Şimdi *Add/Edit Photo* penceresindeki *Get It* sekmesini kullanarak istediğiniz resmi seçin ve *Open* düğmesine tıklayın. Bunun sonucunda, söz konusu resim, üzerinde çalıştığınız nesne tasarımının üzerine eklenecektir. Ayrıca *Add Items* denetim masasını kullanarak *Clipart*, çerçeve veya arka plan resimleri de ekleyebilirsiniz. Ancak bu konuda oldukça fazla seçenek sunan program ile etkili bir şekilde çalışabilmek için biraz vakit ayırmalısınız.

3 Metin ve fotoğrafların kullanılması

Bir fotoğrafı seçtikten sonra sırasıyla *Crop It*, *Fix It* ve *Effects* sekmeleri ekrana gelecek. Bunlardaki işlevleri kullanarak resminiz üzerinde istediğiniz değişiklikleri yapabilirsiniz. İlk olarak *Crop It* sekmesi üzerindeki seçeneklerle resminizi dokuz farklı şekilde kırabilir ve elde edeceğiniz sonucu hemen yandaki ön izleme penceresinden görebilirsiniz. Ardından *Fix It* sekmesi üzerinden *Exposure*, *Focus*, *Color*, *Red Eye*, *Green Eye* ve *Scratch* kategorileri altındaki işlevlere ulaşabilirsiniz. Son olarak *Effects* sekmesindeki efektleri uygulayarak resminizin yepyeni bir görünüm almasını sağlayabilirsiniz.

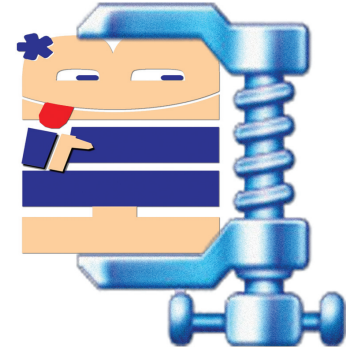
Bir tasarıma metin ekleyebilir, eklediğiniz ve tasarıma beraber gelen metin içerisinde değişiklik yapabilir ve metnin çerçeve üzerindeki yerini değiştirebilirsiniz. Ayrıca metnin rengini ve yazı tipini değiştirebilir, gölge ekleyerek derinlik kazandırabilir ve tabii ki formunu da değiştirebilirsiniz.

Film ve müzik sıkıştırma

Sıkıştırın!

HD boyutları büyüse de ve sisteme yeni depolama çözümleri bulunsa da müzik ve film arşivleri için hiç bir zaman yeterli olmaz. Her geçen gün daha da büyüyen müzik ve film arşivinizi sıkıştırmak için kullanabileceğiniz programları tanıtıyor ve ipuçları veriyoruz.

SEVĐĐİNİZ FİLMLERDEN VE MÜZİK albümlerinden oluşan kişisel bir koleksiyona sahip olmayı hayal ediyorsanız, bu tarz bir arşiv oluştururken kısa sürede evinizde CD/DVD medyalarından adım atacak yer kalmayacağını gözden kaçırmış olabilirsiniz. Zira “orijinal” biçimdeki bu yüksek kaliteli film ve ses dosyaları çok fazla yer kaplar.

Buna rağmen, sıkıştırma araçlarının yardımıyla, bir filmin tamamını veya birkaç müzik albümünü tek bir CD içerisine sığdırmayı başarabilirsiniz. Tüm bu sıkıştırma işlemleri codec (CODEC-DECODE) teknolojisi sayesinde mümkün hale gelmektedir. Codec, film veya ses dosyalarının toplam boyutunu küçültmek için kullanılan ve dolayısıyla da bu dosyaları oynatmak için gerekli veri miktarını düşüren bir sıkıştırma algoritmasıdır. (Detaylı bilgi için “Codec’ler iş başında” kutusuna bakabilirsiniz.)

Codec’ler bağımsız uygulamalardır, yani bir medya dosyasını sıkıştırmak için kullanılan uygulamaya, sıkıştırılmış dosyayı oynatmak için ihtiyaç duyulmaz.

Ses sıkıştırma

Peki ama, daha küçük bir alana daha fazla medya dosyasını sıkıştırmanızı sağlayan bu uygulamalar neler?

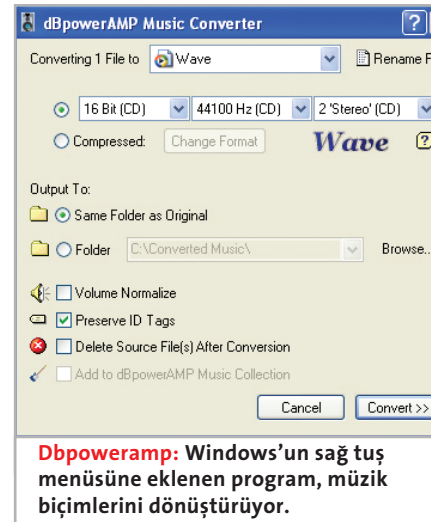
► **dBPowerAMP Music Converter:** Bu ses sıkıştırma programı müzik CD’lerini sabit diske aktarmanıza ve bu sırada MP3, WMA, Ogg Vorbis, AAC, FLAC ve Monkey Audio gibi biçimlerden istediğiniz bir tanesini tercih etmenize izin verir. Stan-

dart olarak MP3 ve WAV codeclerini destekleyen dBPowerAMP, diğer codeclerine ihtiyaç duyduğunuzda bunları www.dbpoweramp.com adresinden ücretsiz olarak indirmenizi desteklemektedir.

Arabirimi Windows ile uyumlu olan program, Windows’un sağ tuş menüsüne eklediği yeni komutlar sayesinde kullanımı çok kolaylaştırmaktadır.

Temel olarak müzik CD’lerini sabit diske aktarmak için kullanılan program, sahip olduğu “Auxiliary” girişi sayesinde plakları da dijital ortama aktarmak için kullanılabilir. ID3 etiketlerini destekleyen ve her bir şarkı için bit oranı değerinden şarkı uzunluğuna kadar çok sayıda özelliği değiştirmenize izin veren program, müzik arşivinizi organize etmek için faydalı seçenekler sunar.

Şimdiye kadar değindiğimiz avantajlara ek olarak çeşitli eksiklikleri de bulan dbPowerAMP, örneğin aynı işlemi çok sayıda dosya için tekrarlama (batch) özelli-

Dbpoweramp: Windows’un sağ tuş menüsüne eklenen program, müzik biçimlerini dönüştürüyor.

ğini desteklemez. Ayrıca programın kullanışlı bir yardım dosyasına sahip olmaması da bir diğer önemli problemidir. Tüm bunlara rağmen, oldukça sade bir arabirime sahip olan program, ses sıkıştırma konusunda ihtiyaç duyabileceğiniz çoğu özelliği desteklediği gibi, tamamen ücret-

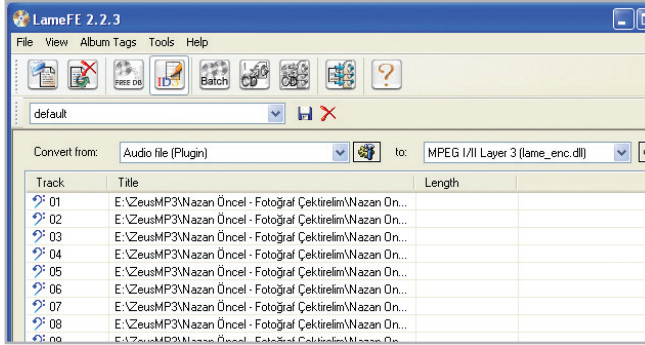
SIKİŞTIRILMIŞ FİLM DOSYALARI

» Temel Bilgiler

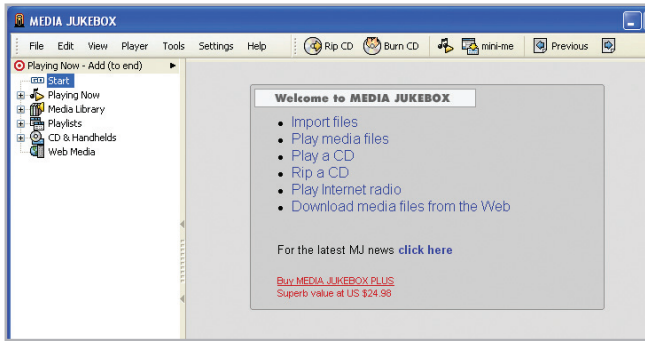
Tam ekran görüntülenebilen ve yüksek kalitedeki bir film (640x480 çözünürlükte ve 24 bit renk derinliğinde) saniyede yaklaşık 30 kareye sahip olmalıdır. Bu sayı, gözü rahatsız etmeyecek en optimum değerdir. Bu standartlarda bir film dosyasının 25 saniyesi yaklaşık 650 MB yer kaplar ve bu açıdan düşünüldüğünde standart bir CD içerisinde sadece 25 saniye görüntü kaydı yapılabilir.

Film aynı zamanda sesliyse, bu boyut belirgin bir biçimde artar. Zira ses bilgile-

rinin boyutu çoğu durumda görüntünün boyutuna göre daha fazla olmaktadır. Sesin kalitesine göre, bu oran 150 katına kadar çıkabilmektedir. Bu tarz büyük boyutlu dosyaların kapladığı alanın çokluğu dışında, bu dosyaları işlemek için de güçlü bir sistem gerekir. CD sürücüler ve sabit diskler bu işlemleri, görüntü atlatmadan gerçekleştirebilecek kadar hızlı değildir. Tüm bu sebeplerden dolayı, film ve ses dosyalarını sıkıştırmak büyük bir önem taşımaktadır.

Lamefe: Müzik CD'lerini sabit diskinize aktarabilen program, değişik müzik dosyaları arasında format dönüşümü gerçekleştirmenize imkan sunuyor.

Media Jukebox: Temel olarak medya dosyalarını organize etmek ve oynatmak üzere özelleşen program, değişik medya dosyaları arasında dönüşüm yapmanıza da izin veriyor.

siz olmasıyla da ön plana çıkıyor.

► **Lame FE:** Bir açık kaynak projesinin ürünü olan program; MP3, WAV ve Monkey Audio biçimlerini destekleyen basit ve kullanışlı bir ses sıkıştırma alternatifi. Kısmen de olsa CDEX programının üzerine inşa edilen ve LameFE ASPI Tool ile zenginleştirilen program, bu sayede sisteminizde kurulu ASPI sürücüler hakkında bilgi toplama özelliğine sahip olarak gelir. (ASPI sürücüler, CD-ROM/DAT ile sistem arasındaki iletişimi sağlar.)

Müzik CD'lerini toplu işlem (batch) kipinde sabit diske aktarmak için kullanabileceğiniz program, CD Text desteği sayesinde şarkı bilgilerini yakalama ve bu bilgileri FreeDB www.freedb.org üzerinden sorgulama yeteneğine sahip.

Şarkının adını ve çeşitli bilgilerini düzenlemenize izin veren program, şarkı listeleri (playlist) oluşturmanıza ve toplu işlem kipinde çalışmanıza destek verir. Sahip olduğu küçük boyut da (örneğin kurulum dosyası sadece 1.280 KB boyutundadır.) bu programın rakiplerine göre daha pratik olmasını sağlar.

Dezavantajları da bulunan program, örneğin sıkıştırma işlemi sırasında kendisini Windows'un sistem çubuğuna gizler ve bu durum da program üzerindeki kontrolünüzü azaltır. Dönüşüm işlemi sırasında yeterince hızlı olmadığını fark edebileceğiniz programın kullanıcı arabirimi de bir miktar aldatıcı olabilmektedir. LameFE'nin standart codecler ile gelmesi

ve harici codecleri desteklememesi ise bu sıkıştırma programının bir diğer eksikliğini oluşturuyor.

► **İ Media Juke Box:** Çok yönlü bir program olan Media JukeBox; her türlü film ve müzik dosyasını oynatmak, organize etmek, kaydetmek ve dönüştürmek gibi

özellikler dışında, başka hiçbir programın sahip olamayacağı kadar çok sayıda medya biçimini desteklemekte. MP3, WMA, Ogg Vorbis ve APE biçimlerinde kayıt yapabilen program; aralarında MP3, Real Media, Windows Media ve QuickTime'in da bulunduğu yirminin üzerinde medya biçimini oynatabiliyor. (MP3 biçiminde kayıt yapabilmek için harici bir eklentiye ihtiyaç duyacağınızı bir dipnot olarak belirtmeliyiz.) Şarkı listeleri oluşturmanızı ve mevcut listeler üzerinde düzenlemeler yapmanızı destekleyen program, DVD filmleri oynatmak ve TV yayınlarını görüntülemek gibi özelliklere de sahip.

Metalik görünümü ve gölgeli tuşları ile etkileyici bir arabirime sahip olan program, internet üzerinden indireceğiniz alternatif arabirimler (skin) ile bambaşka görünümlere bürünebilmektedir. Arabirimin sol bölümünde klasör görünümünü, sağ alt bölümünde ise şarkı listesini görüntüleyen program; geri kalan alanda da Visualization Studio aracını görüntüler. Sağ fare tıklamasıyla açılan menüler sayesinde kolayca yönetilebilen program, bilgisayarınızda kayıtlı medya dosyalarını bulmanızı kolaylaştıracak araçlara sahip olarak gelmektedir.

Media JukeBox Plus adını taşıyan gelişmiş bir sürümü daha bulunan prog →

CODECLER İŞ BAŞINDA

» Donanımsal ve yazılımsal codec'ler

Codecler iki farklı şekilde karşımıza çıkabilir: Donanımsal ve yazılımsal. Donanımsal codecler, görüntü yakalama kartları gibi cihazların içerisine entegre edilmişlerdir. Bu tip donanımsal codecler algoritmayı çözmek için gerekli tüm işlemleri kendi üzerlerine aldıkları için, işlemciye ekstra bir yük getirmez.

Buna rağmen, günümüzün işlemcileri bu tarz işlemlerin üstesinden kolayca gelebilecek kadar hızlıdır. Buna ek olarak, donanımsal codeclerin sahip olduğu uyumluluk problemleri de yadsınamaz bir gerçektir. Çoğu donanım üreticisi, kendileri tarafından geliştirilen codecleri destekleyerek, diğer standartlar ile uyumsuzluk yaratmaktadır.

Ayrıca bu cihazlar çok pahalıdır ve en basit modellerin fiyatları bile çoğu kez 1.700 dolardan başlar. Yazılımsal codecler, donanımsal codecler ile kıyaslandığında daha yüksek bir kalite ve hız sunabilmektedir. Üstelik bunların fiyatları çok daha ucuzdur. Çoğunun ücretsiz olmasının dışında, ücretli olanlar da oldukça makul li-

sans ücretlerine sahip. Yazılımsal codeclerin bir diğer önemli artısını ise kolayca güncellenebilir olmaları.

Codeclerden bahsederken, kayıplı ve kayıpsız olmak üzere bir başka ayrıma daha gidilebilir. Sıkıştırma araçları tarafından kullanılan kayıplı codecler, orijinal dosyanın içerisindeki insan gözü ve kulağı tarafından algılanamayacak verileri siler. Kayıpsız codecler ise, bunun aksine, sık tekrarlanan verileri tespit ederek buna özel bir algoritma oluştururlar. Bu sayede, herhangi bir veri kaybı olmaksızın, orijinal görüntülerin daha düşük dosya boyutları ile saklanması mümkün olur.

Tüm bunlara ek olarak, bu tür sıkıştırma işlemleri sırasında kullandığınız girdinin mutlaka sıkıştırılmamış ve orijinal veri olmasına dikkat etmeniz önerilir. Zira zaten sıkıştırılmış bir medya dosyasını tekrar sıkıştırdığınızda, çok belirgin kayıplar ile karşılaşmanız muhtemeldir. Kısacası, sıkıştırılmış bir dosyayı her sıkıştırışınızda, ortaya daha kötü bir kopyanın çıkacağı akıldatılmalıdır.

TEMEL BİLGİLER

» Windows'ta codecler

► Windows 2000

Başlat / Ayarlar / Denetim Masası / Sistem / Donanım / Aygıt Yöneticisi / Ses, Video ve Oyun Kumandaları / Video Codec Bileşenleri veya Ses Codc Bileşenleri

► Windows XP

Başlat / Ayarlar / Denetim Masası / Ses Etki ve Ses Aygıtları / Donanım / Ses Codec Bileşenleri veya Video Codec Bileşenleri

Bir film dosyasının hangi codecler ile sıkıştırıldığını tespit etmek

Windows Gezgini içerisinde ilgili film dosyasına sağ tıklayın ve açılan menüden "Özellikler" seçeneğine tıklayın. Ekranı gelen penceredeki "Özet" sekmesindeki "Gelişmiş"e tıklayın. Burada, ilgili film dosyasında kullanılan ses ve görüntü codecleri listelenecektir.

ram, bu sürümde CD etiketi hazırlamak, 320 Kbps bitrate değerinde MP3 dosyaları oluşturmak, daha yüksek hızlarda (standart sürüm maksimum 2x CD yazma hızını desteklemektedir.) CD yazmak ve medya dosyalarını belirli bir zamanda oynatmaya başlatmak gibi ekta özellikler de sunuyor.

Bu kadar çok özelliğin genel performansı düşürebileceği beklense de, Media JukeBox tüm özellikleriyle sorunsuz olarak çalışmakta. Media JukeBox'ın en temel eksikliği ise WAV, OGG (Ogg Vorbis), WMA ve MP3 biçimlerinde kayıt yapabilmemesine rağmen, AIFF veya AVI gibi diğer yaygın biçimleri desteklememesi oluşturmaktadır. Bu programın diğer bir önemli açığı ise ekstra uygulamaların ana programın arabirimi ile entegre biçimde çalışmamasıdır.

► Film Sıkıştırma

► **HT MPEG Encoder:** Bu program AVI, DV-AVI, DivX ve MPEG-4 dosyalarını MPEG-1 veya MPEG-2 biçimlerine (VCD, SVCD veya DVD standartlarında) dönüştürmek için kullanılabilecek en başarılı araçlardan bir tanesidir. Basit ve kolay kullanımlı bir arabirime sahip olan HT MPEG Encoder; yüksek sıkıştırma oranları, dönüşüm işlemlerinin hızlılığı ve ortaya çıkan sonuçların netliği ile dikkat çekmektedir. Toplu işlem yeteneğine

sahip olan program, "interlace encoding" adı verilen bir teknoloji sayesinde aynı görüntüyü iki defa işleyerek ortaya daha kaliteli bir görüntünün çıkmasını sağlayabiliyor. Programın bir diğer ilginç özelliği ise, standart olarak yirmi civarında hazır filtre ile gelmesi ve bu filtrelerin doğru film dosyaları üzerine uygulanabilmesi. Bu filtrelerle görüntünün boyutlarını değiştirmek ve ekranı ters çevirmek örnek verilebilir. Film dosyası hakkında detaylı bilgiler sunmak ve telif bilgilerini görüntülemek ise HT MPEG Encoder tarafında desteklenen diğer özelliklerden.

Kullanıcı arabirimi üç parçaya bölünen program; pencerenin üst yarısında o anda işlenmekte olan dosyası, alt yarısında ise o anda devam eden dönüştürme işlemi hakkında özet bilgiler sunmakta. MPEG-1 ve MPEG-2 standartlarına göre hazır ayarlar sunan HT MPEG Encoder'ın gelişmiş özelliklerine yakışmayan ilkel bir arabirime sahip olması, önemli bir eksiklik olarak dile getirilebilir. Programın bir diğer dezavantajı ise kendi şablonlarınızı yaratmanıza izin vermemesi. Kullanışsız arabirimine ve birkaç rahatsız edici özelliğine rağmen HT MPEG Encoder, video dönüştürme konusunda oldukça başarılı bir performans sergiliyor.

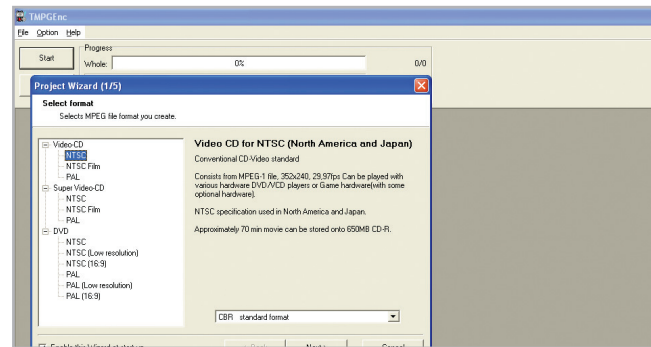
► **TMPG Enc:** TMPGEnc'nin, VCD, SVCD veya DVD oluşturmak için kullanılabileceğiniz başka bir video sıkıştırma uygulaması bulunuyor. Yazılım dönüştürme ve sıkıştırma işlemleri sırasında, kaynak

olarak değişik biçimleri kullanmanıza izin veriyor. Bu programı ön plana çıkaran bazı özellikler şöyle sıralanabilir: Ücretli bir "Plus" sürümüne sahip olmasına rağmen ücretsiz bir sürümünün de bulunması. Üstelik bu sürümde sıkıştırma ve dönüştürme işlemleri sırasında çok sayıda parametre destekleniyor. Zira çoğu video dönüştürme programı gelişmiş parametrelerin kullanıcı tarafından özelleştirilmesine izin vermiyor. Temel özelliklerine ek olarak ek özellikleri ile de dikkatleri üzerine çeken TMPGEnc, örneğin çoğu program tarafından desteklenmeyen "multiplex/demultiplex" motoruna sahip olarak gelmektedir. Bu motor, SVCD biçimindeki filmleri DVD oynatıcı cihazında oynatırken daha kaliteli görüntülerin oluşturulmasını sağlamaktadır. Çıktının genel özelliklerini değiştirmenize yardımcı olabilecek çeşitli filtrelerle sahip olan program, piyasadaki en iyi sonuç veren video sıkıştırma yazılımlarından bir tanesi olma özelliğini taşımakta.

Ne yazık ki, tüm bu artılarına rağmen TMPGEnc uygulaması, MPEG sıkıştırma uzmanlarının canını sıkabilecek hatalara ve sorunlara sahip olarak gelir. Örneğin çok sayıda seçeneğe sahip olan program, bu seçeneklerden bir tanesini değiştirdiğinizde tam olarak nasıl bir fark yaratacağını açık olarak belirtmiyor. Bir ayarı değiştirdiğinizde, dönüştürme işleminin hızının mı değişeceği yoksa ortaya daha kaliteli bir sonucun mu çıkacağı tam olarak kestirilemiyor. Tüm bu değişkenleri so-

HT MPEG: AVI ve MPEG-4 formatlarındaki film dosyalarını MPEG-1 veya MPEG-2 formatlarına dönüştürebilen program, bu sayede kolayca VCD veya DVD oluşturma sağlıyor.

TMPGEnc: Film dosyalarının formatını değiştirmek için kullanılabilecek en popüler programlardan bir tanesi olan TMPGEnc, değişik film dosyalarını VCD veya DVD uyumlu hale getirebiliyor.

nucunu hesaplamak tamamen kullanıcıya kalıyor. Kurulum ile birlikte gelen veya internet üzerinde bulunan bir yardım dosyasının bulunmaması ise işleri daha da zorlaştırıyor. Ancak ücretli "Plus" sürümünde detaylı bir kullanım kılavuzu bulunduğu belirtiliyor ve bu sayede kullanıcıların ücretli sürümüne yönelmesi hedefleniyor.

Tüm bu eksilerine rağmen, ücretsiz olması sebebiyle, video sıkıştırmaya ve dönüştürmeye meraklı kullanıcıların sistemlerinde TMPGEnc uygulamasını bu-

BAŞTAN SONA DÖNÜŞÜM İŞLEMİ

» Adım adım codec dönüşümü

Çözümleme: DVD filmler şifrelenmiş olarak gelir ve okuma, kopyalama, dönüştürme işlemleri için öncelikle bu şifreyi çözümlmek gerekir. DVD'den DivX'e dönüşüm yapabilen araçların bazıları bu çözümleme işlemini gerçekleştirebilecek dahili bir programa sahip olarak gelir. İlk olarak bu çözümleme işlemini gerçekleştirmeniz ve sabit diskinize şifresi kırılmış verileri kopyalamanız önerilir.

Analiz: Bir sonraki aşamada DVD içerisindeki dosyaları okumak ve analiz etmek gerekir. Bunun sebebi, dönüşüm araçlarının bu dönüşüm işlemine başlamadan önce DVD dosyasının nasıl bir yapıda olduğunu öğrenme ihtiyacıdır. Bu dosyaların en önemlisi VOB uzantılı dosyalar olsa da, mevcut yapıyı çözmek için IFO ve BUP uzantılı dosyalara da ihtiyaç duyulur. Ayırı-

ca değişik kamera açıları, altyazılar ve dil bilgilerinin hepsi de IFO dosyalarında kayıtlıdır. Bu yüzden, bir önceki aşamada tüm bu dosyaları çözümlmek gerekir.

Dönüşüm programı ayarları: Bu aşamada ses seviyesini değiştirme, renkleri düzeltme gibi çıktıyı etkileyecek ayarlar gerçekleştirilir.

Codec ayarları: Dönüştürmek istediğiniz codec'in sahip olduğu seçenekleri bu aşamada düzenleyebilirsiniz. Ortaya çıkacak dosyanın görüntü kalitesi ve dosya boyutu bu ayarlara bağlıdır.

Son düzenlemeler: Kullandığınız dönüşüm aracına göre, nihai dosyayı mükemmelleştirmek için çeşitli işlemler uygulamanız gerekir. Ses ile görüntü arasındaki senkronizasyonu sağlamak gibi bu işlemler tamamen kullanıcının tercihinine bağlıdır.

londurmamaları için hiçbir sebep bulunmuyor. Zira ücretsiz programlar kategorisinde TMPGEnc, mükemmel yakın bir performans sergiliyor.

► **AVOne Pro:** AVI dosyalarını VCD, SVCD, DVD veya MPEG biçimlerine dönüştürebilen bu program, video dönüş-

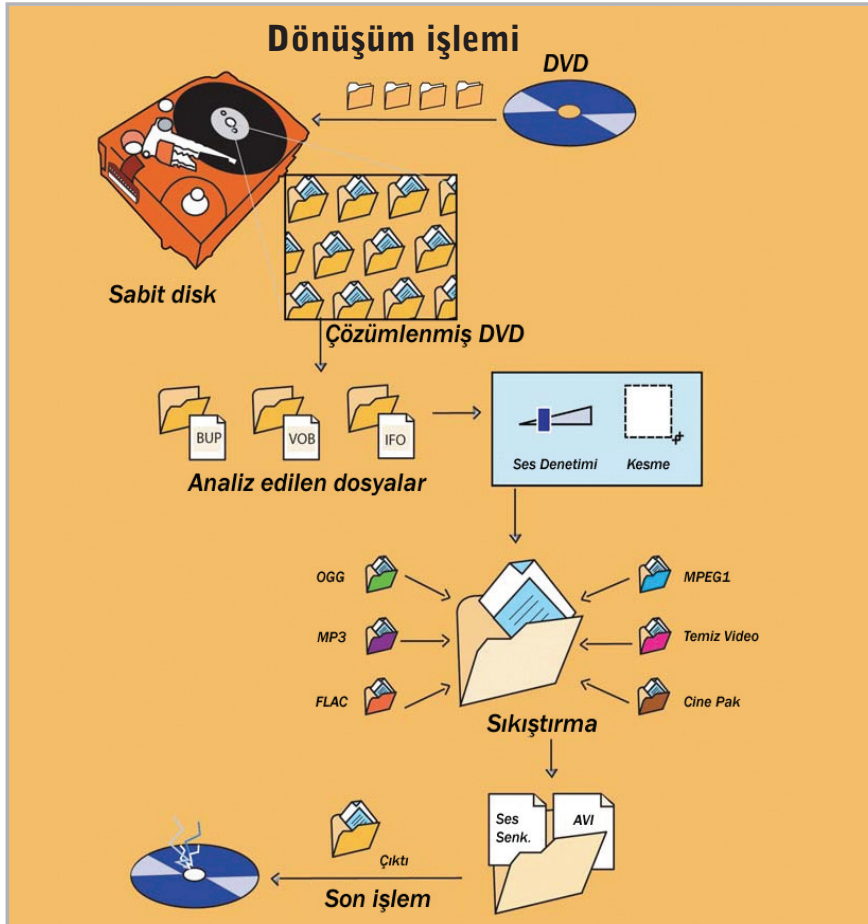
türme konusunda güçlü bir araç olarak karşımıza çıkıyor. Temel özellikleri AVI, MPEG, WMV ve ASF biçimlerindeki dosyaları AVI, VCD, SVCD, DVD, MPEG-1 veya MPEG-2 biçimlerine dönüştürmek olan program, tüm bu işlemleri toplu işlem kipinde gerçekleştirebiliyor. Çok sayıda dosyayı birleştirme ve tek bir dosyayı çeşitli parçalara bölme özelliklerine de sahip olan program; DivX, XviD, AVI, MPEG-1 (Layer1, Layer2 ve Layer3), MPEG-2 ve MPEG-4 biçimlerine ek olarak hem NTSC hem de PAL standartları ile uyumlu bir biçimde çalışıyor. PAL ve NTSC standartlarını birbirlerine dönüştürebilen program, hem girdiyi hem de çıktıyı görüntüleme özelliğine sahip olarak sunuluyor.

AVOne Pro'nun kullanıcı dostu arabirimi sayesinde film dosyalarını oynatma, dönüştürme, parçalara bölme ve ortaya çıkan sonucu CD'ye yazma gibi işlemleri son derece kolaylaştırıyor. Yazılım ayrıca çok sayıda parçadan oluşan film dosyalarını da tek bir parçada toplayabiliyor.

Dönüştürme işlemi sırasında çıktının renklerini değiştirme, çıktıya logo ekleme gibi filtreler sunan program, çok sayıda VCD filmi tek bir DVD içerisinde toplama yeteneğine de sahip.

En büyük eksikliği yeterince esneklik sunmaması olan program, sizi sadece bir avuç seçenek ile sınırlamakta. Hazır şablonlar ve profiller de sunmayan AVOne Pro, basit ve temel özellikler sunan bir video sıkıştırma yazılımı arayanlar için ideal bir alternatif olarak görünüyor. ■

Burak Tuyan, burakt@chip.com.tr

CHIPUCU KATALOG
TEMMUZ 2005

WINDOWS

194

- 1 **Windows Me, 2000, XP:** Denetim Masası öğelerine hızlı erişim
- 2 **Windows XP:** Gezgin penceresindeki performans sorunu
- 3 **Windows XP:** Komut satırının gezginden açılması
- 4 **Windows XP:** S-ATA sabit disklerin kullanımı
- 5 **Windows XP:** Görev çubuğundaki saatin kaldırılması
- 6 **Windows XP:** S-ATA sabit disklerin kullanımı
- 7 **Windows 2000, XP:** Görev çubuğundaki saatin kaldırılması
- 8 **Windows XP:** S-ATA sabit disklerin kullanımı
- 9 **Windows XP:** Görev çubuğundaki saatin kaldırılması
- 10 **Windows XP SP2:** Engellenen download'ların etkinleştirilmesi
- 11 **Windows 98, Me, 2000, XP:** Gezginin değişikliklere karşı korunması

UYGULAMALAR

198

- 12 **Excel 97, 2000, XP, 2003:** Tüm tablolar için VBA fonksiyonları
- 13 **Excel 97, 2000, XP, 2003:** Sayı tabanları arasında kolay değişim
- 14 **Norton Internet Security:** Belirli web sayfaları için özel güvenlik

İLETİŞİM&INTERNET

199

- 15 **Firefox:** Gizlenmiş adreslerin tespit edilmesi
- 16 **Internet Explorer:** Sayfaların kısayol menüsü ile yüklenmesi
- 17 **Opera:** Eski program bağlantısının kaldırılması

DONANIM

200

- 18 **Soğutucu fan:** Mürekkep kartuşlarının doğru saklanması
- 19 **iPod ve iPod mini:** Donanım sorunlarının düzeltilmesi
- 20 **AGP Ekran Kartları:** Bağlantı kesintilerinin önlenmesi

TIPS & TRICKS

Donanım ve yazılım sorunları bilgisayar kullanıcılarının günlük hayatlarının bir parçası. CHIP size sorunları güvenli bir şekilde çözebilmeniz için önerilerde bulunuyor ve rehberlik ediyor.

1 Windows Me, 2000, XP

Denetim Masası öğelerine hızlı erişim

Sistem ayarlarında düzenli olarak değişiklikler yapıyorsunuz. Yapacağınız işlemlerde denetim Masası'na ulaşmak için hayli zaman kaybediyor ve daha hızlı bir yol arıyorsanız.

İPUCU: Denetim Masası'nı, Başlat Menüsü'nün bir parçası haline dönüştürerek istediğiniz öğeye çok daha az tıklayarak ulaşabilirsiniz. Bunun için Windows altında farenin sağ tuşunu kullanarak görev çubuğuna tıklayın, açılan kısayol menüsündeki **Özellikler** komutunu çalıştırın ve takip eden penceredeki **Başlat Menüsü** sekmesini etkinleştirin. Buradan **Başlat Menüsü** seçeneğini işaretleyin ve **Özelleştir** düğmesine tıklayın. Şimdi **Gelişmiş** sekmesine geçin. Buradaki **Başlat Menüsü Öğeleri** seçeneği listesindeki **Denetim Masası** başlığı altında bulunan **Menü olarak** görünümüne tıklayın.

Denetim Masası'nı menü biçimine dönüştürmek Windows 2000 altında daha kolaydır. Bunun için farenin sağ tuşunu

kullanarak görev çubuğuna tıklayın ve açılan kısayol menüsündeki **Özellikler** komutunu çalıştırın. Ardından **Gelişmiş** sekmesini etkinleştirin. Buradaki **Başlat menüsü** seçeneklerinden Denetim Masası ile ilgili olanı işaretleyin ve **Tamam** düğmesine tıklayın. **Başlat** menüsündeki söz konusu menü yapılandırması diğer birçok klasör için de kullanılabilir.

Örneğin, Windows XP altında **Bilgisayarım**, **Resimlerim**, **Belgelerim**, **Müziğim** ve **Ağ Bağlantıları** klasörleri **Başlat** menüsünün bir parçası olarak kullanılabilir. Buna karşılık Windows 2000 altındaki seçenekler **Belgelerim**, **Ağ Bağlantıları** ve **Yazıcılar** ile sınırlı.

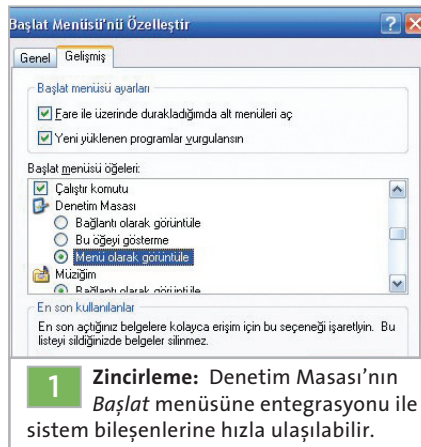
2 Windows XP

Gezgin penceresindeki performans sorunu

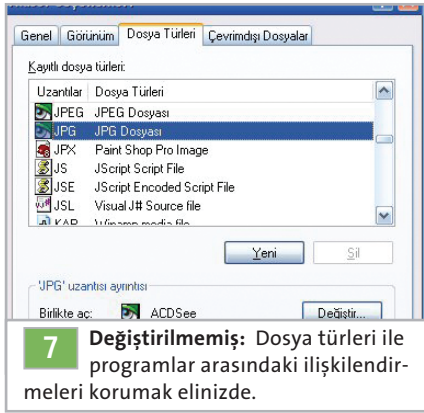
Windows gezgininde bir dosyanın üzerine farenin sağ tuşunu kullanarak tıkladığınızda işlemci yükü bir anda yüzde yüze çıkıyor ve müzik veya video oynatımını engelliyor.

İPUCU: Söz konusu sorun her sistemde değilse bile birçoğunda ortaya çıkıyor. Microsoft, bunun bir hata olduğunu resmi olarak onayladı, ancak yapılan açıklamalara bakılırsa bu hata düzeltilmeyecek. Söz konusu sorunu aşmak için iki yolunuz var: Eğer söz konusu dosyayı ilk olarak gezgin penceresinde seçer, daha sonra sağ tuşla tıklarsanız söz konusu durum oluşmayacak.

Ancak eğer bu sorunu kökten çözmek istiyorsanız ilk olarak Denetim Masası'ndaki **Görüntü** öğesine çift tıklayın, buradaki **Görünüm** sekmesini etkinleştirin ve **Etkiler** düğmesine tıklayın. Takip eden iletişim penceresindeki **Menü ve araç ipu-**

1 Zincirleme: Denetim Masası'nın **Başlat** menüsüne entegrasyonu ile sistem bileşenlerine hızla ulaşılabilir.

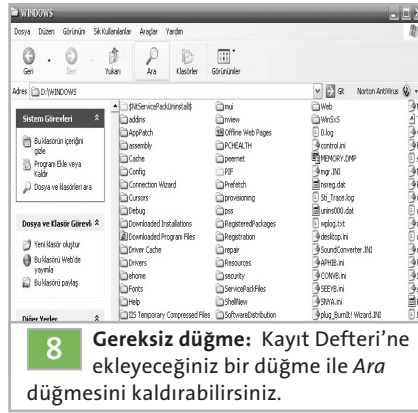
7 Değiştirilmemiş: Dosya türleri ile programlar arasındaki ilişkilendirmeleri korumak elinizde.

lanarak istediğiniz değişiklikleri gerçekleştirdikten sonra bir kez daha [Tab] tuşuna basarak sol tarafa geçin. Açık olan tüm anahtarları kapatmak için sol ok tuşuna basın ve bir süre basılı tutun. Kısa bir süre içerisinde Kayıt Defteri'nin en üst katmanı olan *Bilgisayarım* başlığı seçilecektir. Kullanışlı kısayol tuşlarını ve açıklamalarını aşağıdaki tabloda görebilirsiniz.

7 Windows 2000, XP Dosya tipi ilişkilerinin korunması

Yeni uygulama yükledikten sonra .JPG dosyaları gibi bazı dosya türleri otomatik olarak yeni program ile ilişkilendiriliyor. Ancak eski dosya – program ilişkilendirmelerini korumak istiyorsunuz.

İPUCU: Kayıt Defteri'ne ekleyeceğiniz yeni bir öge ile dosya tipleri ve programlar arasındaki ilişkilendirmeleri koruyabilirsiniz. Bunun için Kayıt Defteri Düzenleyicisi'ndeki "HKEY_CURRENT_USER\Software\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Policies\Explorer" anahtarını etkinleştirin. Ardından pencerenin sağ tarafındaki boş bir alana farenin sağ tuşunu kullanarak tıklayın ve *Yeni / DWORD Değeri* komutunu kullanarak "FoFileAssociate" adında yeni bir kayıt oluşturun. Şimdi *Düzen / Değiştir* komutunu çalıştırın ve ekrana gelen pencereyi *Değer verisi* kutusuna "1" yazdıktan sonra *Tamam* düğmesine tıklayarak kapatın. Ancak ileride çeşitli değişiklikler yapmanız gerekebileceği için *Sık Kullanılanlar / Sık Kullanılanlara Ekle* komutunu çalıştırın. Bu kayda *Dosya ilişkilerinin korunması* gibi bir isim verin ve *Tamam* düğmesine tıklayın. İleride dosya ilişkilendirmelerini değiştirmek için bu sık kullanılanlar bağlantısı ile söz konusu kayda anında ulaşabi-

8 Gereksiz düğme: Kayıt Defteri'ne ekleyeceğiniz bir düğme ile Ara düğmesini kaldırabilirsiniz.

lirsiniz. Son olarak Kayıt Defteri Düzenleyicisi'ni kapatın.

8 Windows XP Ara düğmesinin kaldırılması

Windows gezginindeki Ara düğmesine yanlışlıkla basarak devamlı Arama Yardımcısı'nı mı etkinleştiriyorsunuz? Arama işlemini [F3] tuşunu kullanarak da başlatabileceğiniz için söz konusu düğmeyi gönül rahatlığıyla kaldırabilirsiniz.

İPUCU: Kayıt Defteri'nde yapacağınız küçük bir değişiklik ile bu düğmeyi gezgin penceresinin araç çubuğundan kaldırabilirsiniz. Bunun için ilk olarak Kayıt Defteri Düzenleyicisi'ni açın ve buradaki "HKEY_CURRENT_USER\Software\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Policies\Explorer" anahtarını etkinleştirin. Ardından pencerenin sağ tarafına tıklayın ve *Düzen / Yeni / DWORD Değeri* komutunu kullanarak "NoShellSearchButton" adında yeni bir kayıt oluştuktan sonra üzerine çift tıklayın. Ekrana gelen penceredeki *Değer verisi* kutusuna "1" yazın. Bundan sonra sisteminizi yeniden başlattığınızda gezgin penceresindeki *Ara* düğmesi görünmeyecek. Söz konusu

9 Uyarı mesajları: Windows Güvenlik Merkezi'nin hangi bölümler için uyarı mesajı vereceğini belirleyebilirsiniz.

düğmenin tekrar görünmesi için de biraz önce oluşturduğunuz Kayıt Defteri ögesi-ni silmeniz yeterli.

9 Windows XP Güvenlik merkezi uyarılarının kapatılması

Windows XP, Service Pack 2 kurulduktan sonra, devamlı olarak sisteminizde virüs koruması olmadığına veya güvenlik duvarının kapatıldığına dair uyarı mesajları veriyor. Ancak başka bir firmaya ait güvenlik yazılımları kullanıyor ve bu nedenle uyarıları kapatmak istiyorsunuz.

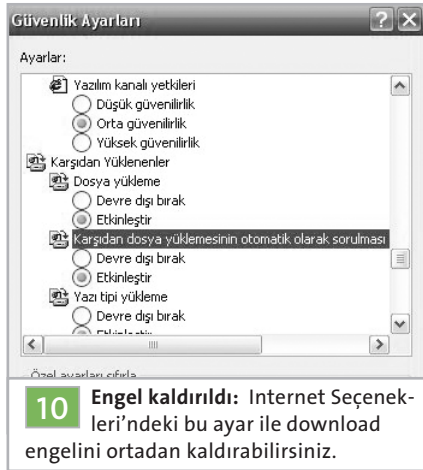
İPUCU: Windows Güvenlik Merkezi'nin uyarı mesajlarını her bir uygulama için ayrı ayrı kapatabilirsiniz. Bunun için Denetim Masası'ndaki *Güvenlik Merkezi* ögesine çift tıklayın ve ekrana gelen pencerenin sağ tarafındaki *Kaynaklar* bölümünde bulunan *Güvenlik Merkezi'nin uyarı yöntemini değiştirin* bağlantısına tıklayın. Takip eden iletişim penceresinden *Güvenlik Duvarı, Otomatik Güncelleştirmeler* ve *Virüsten Korunma* seçeneklerini kullanarak ilgili uyarı mesajlarını devre dışı bırakabilirsiniz. Son olarak yaptığınız değişiklikleri *Tamam* düğmesine tıklayarak onaylamalısınız.

Güvenlik Merkezi'ni tamamen devre dışı bırakmak için de ilgili hizmeti kapatmalısınız. Bunun için Denetim Masası'ndaki Yönetimsel Araçlar ve ardından Hizmetler öğelerine çift tıklayın. Şimdi ekrana gelen penceredeki listede bulunan Güvenlik Merkezi kaydına sağ tuşla tıklayın ve açılan kısayol menüsündeki Özellikler komutunu çalıştırın. Ardından Genel sekmesinde bulunan Başlangıç Türü açılır listesindeki Elle ögesini seçin. Son olarak yaptığınız değişiklikleri Uygula ve Tamam düğmelerine tıklayarak onaylayın.

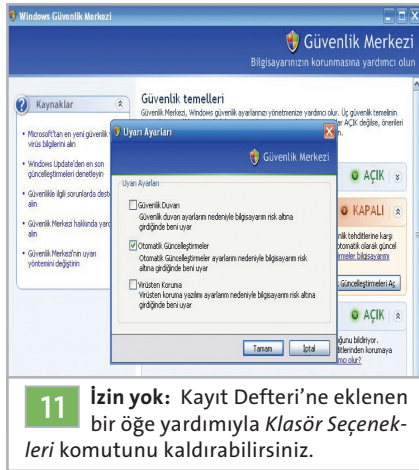
! DİKKAT: Windows Güvenlik Merkezi'ni, ancak başka bir güvenlik duvarı yazılımı kullanıyorsanız devre dışı bırakmalısınız. Aksi takdirde saldırganlar ve virüsler için bilgisayarınıza zarar vermek çocuk oyuncağı olabilir.

10 Windows XP SP2 Engellenen download'ların etkinleştirilmesi

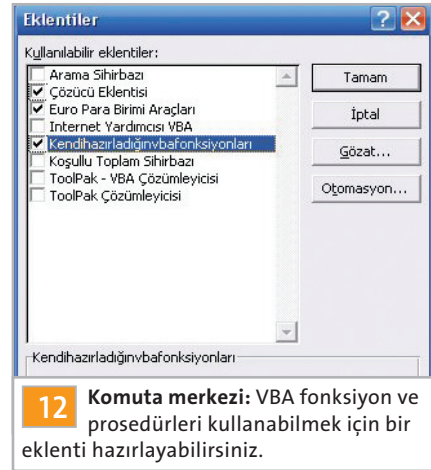
Windows XP, Service Pack 2 kurulduğundan beri herhangi bir uyarı vermeden tüm dosyaların indirilmesini engel-

10 Engel kaldırıldı: İnternet Seçenekleri'ndeki bu ayar ile download engelini ortadan kaldırabilirsiniz.

11 İzin yok: Kayıt Defteri'ne eklenen bir öge yardımıyla *Klasör Seçenekleri* komutunu kaldırabilirsiniz.

12 Komuta merkezi: VBA fonksiyon ve prosedürleri kullanabilmek için bir eklenti hazırlayabilirsiniz.

liyor. Bu sorunun nedenini arıyor ve bir çözüm bulmaya çalışıyorsunuz.

İpucu: Download engelini kaldırmak için Denetim Masası'ndaki *İnternet Seçenekleri* öğesine çift tıklayın, ekrana gelen penceredeki *Güvenlik* sekmesini etkinleştirin ve buradan web içerik bölgesi için *İnternet* simgesini seçtikten sonra, pencerenin en altında bulunan *Özel Düzey* düğmesine tıklayın. Şimdi *Ayarlar* listesinden *Karşıdan Yükleme* başlığını bulun. Ardından buradaki *Karşıdan dosya yükleme* ayarını *Etkinleştir* seçeneğini işaretleyin.

Son olarak *Tamam* düğmesine tıklayın ve ekrana gelen onay penceresini *Evet* düğmesine tıklayarak kapatın. Yeni koruma işlevi aslında bilgisayarın güvenliğini artırıyor. Ancak birçok durumda karşıdan yükleme işlemi kendi başladığı için söz konusu engel can sıkıcı olabilir. Sistemini mümkün olan en iyi şekilde koruyabilmek için güncel güvenlik yazılımları kullanmalısınız.

11 Windows 98, Me, 2000, XP

Gezginin değişikliklere karşı korunması

İzinsiz kişilerin gizli dosyaları görüntülemesi veya masaüstü görünümünde değişiklik yapmalarını engellemek için Klasör Seçenekleri penceresine erişimi yasaklamak istiyorsunuz.

İpucu: Kayıt Defteri'ne ekleyeceğiniz bir öge yardımıyla Windows Gezgin'i'nin klasör seçeneklerini erişimi engelleyebilirsiniz. Bu yöntem, en azından İnternet Explorer 4 kullanan tüm Windows sistemleri için geçerli. Bunun için ilk olarak Kayıt Defteri Düzenleyicisi'ni açın ve buradaki

"HKEY_CURRENT_USER\Software\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Policies\Explorer" anahtarını etkinleştirin. Ardından pencerenin sağ tarafına tıklayın ve *Düzen / Yeni / DWORD Değeri* komutunu kullanarak "NoFolderOptions" adında yeni bir öge oluşturun. Şimdi *Düzen / Değiştir* komutu yardımıyla ulaşabileceğiniz penceredeki *Değer verisi* alanına "1" girin ve *Tamam* düğmesine tıklayın. Ardından Kayıt Defteri Düzenleyicisi'ni kapattıktan sonra bilgisayarı yeniden başlatın.

Burada kullandığımız kayıt sadece etkin kullanıcının klasör seçeneklerine erişmesini engeller. Buna karşılık tüm kullanıcıları sınırlamak için "HKEY_LOCAL_MACHINE\Software\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Policies\Explorer" anahtarı ile çalışmalısınız. İleride klasör seçeneklerini tekrar kullanmak isterseniz yapmanız gereken tek şey eklediğiniz yeni kaydın değerini "0" olarak değiştirmek veya tamamen silmek olacaktır.

12 Excel 97, 2000, XP, 2003

Tüm tablolar için VBA işlevleri

Farklı Excel çalışma kitaplarında aynı VBA işlevlerine ihtiyaç duyuyorsunuz. Ancak şimdiye kadar bunları ayrı ayrı yerleştirdiğiniz için her seferinde aynı değişiklikleri yapmak zorunda kalıyorsunuz ve hem bu durumdan kurtulmak hem de işlevleri bir merkezden yönetmek istiyorsunuz.

İpucu: Hazırladığınız VBA prosedürlerini ve işlevlerini programa eklenti olarak entegre ederek tüm Excel tablolarında kullanılabilmelerini sağlayabilirsiniz.

Bunun için Excel'i çalıştırın ve *Dosya / Yeni / Boş Çalışma Kitabı* veya *Dosya / Yeni / Çalışma Kitabı* komutunu kullanarak yeni bir tablo oluşturun. Ardından *Araçlar / Makro / Visual Basic Düzenleyicisi* komutunu kullanarak Visual Basic For Applications'ın (VBA) geliştirme ortamını açın ve *Insert / Module* yardımıyla ekleyeceğiniz modülün içerisine kendi programlandığınız prosedür ve işlevleri girin. Son olarak *File / Close and Return to Microsoft Excel* komutunu kullanarak Visual Basic düzenleyicisini kapatın.

Şimdi çalışma kitabını kaydetmek için *Dosya / Farklı Kaydet* komutunu çalıştırın ve aynı isimli iletişim penceresinden *Dosya Türü* listesinden *Microsoft Excel Eklentisi (*.xla)* öğesini seçin. Bunun sonucundan Excel, hedef klasörü Excel eklentilerinin klasörü ile değiştirecektir. Office 2000, XP ve 2003 versiyonlarında söz konusu klasörü, örneğin Windows XP altında "C:\Documents and Settings\[Kullanıcı İsmi]\Application Data\Microsoft\AddIns" altında bulabilirsiniz. Ancak Excel 97 bu konuda size yardımcı olmayacağı için saklama konumunu kendiniz belirlemelisiniz. Şimdi. XLA uzantısına sahip çalışma kitabını içeriğini açıklayan uygun bir isim girin ve *Kaydet* düğmesine tıklayarak saklayın.

Ardık hazırladığınız işlev ve prosedürleri oluşturduğunuz eklenti yardımıyla tüm çalışma kitaplarında kullanabilir ve gerekli değişiklikleri bu çalışma kitabı üzerinden gerçekleştirebilirsiniz.

13 Excel 97, 2000, XP, 2003

Sayı tabanları arasında kolay değişim

Bilimsel bir çalışma için ikili düzende biçimlendirilecek olan ondalık sayıları

tekrar eden bölme işlemleri ile ikili sayıya dönüştürüyorsunuz. Bu sırada karşılaştığınız sıfırları ise göz ardı etmek istiyorsunuz.

İpucu: Çok sayıdaki bölme işleminin ağır yükünden rahatlıkla kurtulabilirsiniz. Excel, bu tür hesaplamalar için özel mühendislik işlevlerine sahiptir. Bu sayede sıfır sorunları da ortadan kaldırılmış olur. Örneğin, aşağıdaki işlevi girin:

=DEC2BIN(15)

Bunun sonucunda "1111" ikilik sayısını elde edersiniz. Burada örnek olarak verdiğimiz onbeşin yerine istediğiniz sayıyı ya da bir hücre adresini kullanabilirsiniz. Bunun tersi yöndeki dönüşüm işlemini ise "BIN2DEC" işlevi yardımıyla gerçekleştirebilirsiniz. Ancak ondalık sayıların ikilik biçime dönüştürülmesinde kullanılan işlevi ancak 511'den küçük sayılar için kullanılabilir.

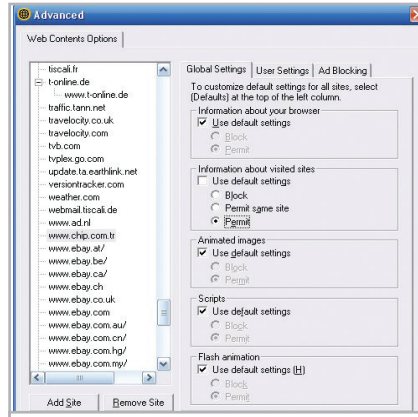
Excel, bunun haricinde on altılık ve sekizlik sayı düzenleri arasındaki dönüşümlerde de kullanılabilecek benzer işlevlerine sahiptir. Bunlar; "DEC2HEX", "DEC2OCT", "HEX2DEC" ve "OCT2DEC" işlevleridir. Ancak hepsi bu kadar değildir. Örneğin, "OCT2HEX" fonksiyonu yardımıyla sekizlik ile onaltılık sayı tablaları arasında dönüşüm yapabilirsiniz.

14 Norton Internet Security

Belirli web sayfaları için özel güvenlik

Sörf alışkanlıklarınızın takip edilmesini önlemek için yönlendirici bilgilerinin aktarılması engellenmektedir. Ancak bunun sonucunda bazı downloadlar gerçekleşmeyebilir. Bunun için güvenlik işlevlerinizden feragat etmeden bir çözüm yolu arıyorsunuz.

İpucu: Norton programlarında yönlendirici bilgilerinin aktarılmasını istediğiniz sayfaları tek tek belirleyebilir ve bazı sayfalara izin verebilirsiniz. Bunun için Internet Security veya Personal Firewall penceresini açın ve buradaki *Privacy Control* bağlantısına çift tıklayın. Takip eden iletişim penceresindeki *Advanced* ve daha sonra da *Add Site* düğmelerine tıklayın. Şimdi izin vermek istediğiniz web sayfasının domain ismini girin ve *OK* düğmesine tıklayın. Yeni eklediğiniz web sayfasını

14 **Soyağacı:** Bir web sayfası bileşenlerin görüntülenmesi için yönlendirici bilgisi gerektiriyorsa izin verebilirsiniz.

pencerenin sol tarafındaki listeden seçin ve *Global Settings* sekmesini etkinleştirin. Buradaki *Information about visited sites* başlığı altındaki *Use default settings* seçeneğindeki işareti kaldırın ve ardından *Permit* seçeneğini işaretleyip *OK* düğmesine tıklayın.

Bazı web sayfaları, istenmeyen zincirleme internet adreslerini (Deeplink) engellemek veya ziyaretçilerini belirli tanım veya bilgilendirme sayfalarına göndermek için yönlendirici bilgilerinin girilmesini ister.

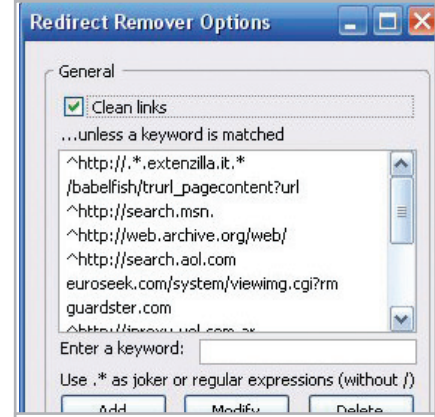
15 Firefox

Gizlenmiş adreslerin tespit edilmesi

Bazı bağlantıların arkasında, sörfçüleri başka web sayfalarına yönlendiren adresler gizlenir ve bu durumda asıl hedefi tespit çok kolay olmayacaktır. Söz konusu adreslerden kaçınmak ve otomatik olarak temizlemek istiyorsunuz.

İpucu: Redirect Remover isimli Firefox eklentisini kullanarak bu tür gizli adresleri otomatik olarak temizleyebilirsiniz. Söz konusu eklentiye yüklemek için www.extensionsmirror.nl/index.php?showtopic=2574 adresine gidin ve bu sayfanın altında bulunan *Install* bağlantısına tıklayın. Yükleme sonrasında Firefox'u kapatmalı ve daha sonra yeniden açmalısınız. Bunun sonucunda eklenti anında çalışmaya başlayacak.

Anahtar kelimeler yardımıyla belirli adreslerin temizlenmesini de önleyebilirsiniz. Yapılandırma için *Tools / Extensions* komutunu çalıştırın, ekran gelen pencere-
deki listeden Redirect Remover aracını seçin ve *Options* düğmesine tıklayın. Ekran

15 **Doğrudan bağlantı:** İstisnai web sayfalarını, anahtar kelimeler ile Redirect Remover'a tanıtabilirsiniz.

gelen listeden şu ana kadar ki tüm istisnaları görebilirsiniz. Ayrıca altındaki *Enter a keyword* kutusuna yeni istisnai web sayfalarını gösteren yeni anahtar kelimeler girilebilir ve *Add* düğmesini kullanarak listeye ekleyebilirsiniz. Son olarak iletişim penceresini *Tamam*, düğmesine tıklayarak kapatın. Söz konusu dolaylı yönlendirmeler genellikle bir önceki web sayfasının reklamlarının veya gereksiz bilgilerin ek çerçeveler üzerinde görüntülenmeleri için kullanılır. Ancak bu tür yönlendirmelerin Google aramasının birkaç bölümünde veya bazı download sayfalarında kullanılması mantıklı ve hatta gereklidir.

16 Internet Explorer

Sayfaların kısayol menüsü ile yüklenmesi

Tarayıcının güncellemesinden sonra bağlantıların kısayol menüsündeki Yeni Pencerede Aç komutu çalışmıyor. Hatta yeni bir sayfa açılıyor ama sayfa yüklenmiyor.

İpucu: Seçilen web sayfasının yeni pencere üzerinden sorunsuz bir şekilde açılması için browserin ilgili URL'yi yeni pencereye aktarması gerekli. Ancak, örneğin bir güncelleme sonrasında belirli DLL dosyaları doğru kayıt edilmediyse, farklı tarayıcı pencereleri arasında haberleşme mümkün olmayacaktır.

Söz konusu sorunu çözebilmek için ilgili işlev kütüphanelerini manuel olarak kayıt ettirmelisiniz. Bunun için *Başlat / Çalıştır* komutunu çalıştırın ve aşağıdaki ifadeleri girin:

```
regsvr32 urlmon.dll
regsvr32 ole32.dll
```


17 Opera

Eski program bağlantısının kaldırılması

Opera üzerinden başka bir standart uygulama yardımıyla bir Livestream bağlantısı kurdunuz. Ancak söz konusu uygulamayı kaldırdıktan sonra Opera hala bunu kullanmaya çalışıyor ve tabii ki her seferinde başarısız oluyor. Söz konusu sorunu çözmek için Opera'nın çalıştıracağı işlemi yeniden onaylatmasını istiyorsunuz.

İpucu: Opera, bir standart uygulamanın belirlenmesi sırasında işlemle MIME tiplerini veya Suffix, yani uzantılarını ilişkilendirir. Ancak harici bir uygulamanın kaldırılması burada herhangi bir değişikliğe neden olmaz. Bunun yerine söz konusu dosyanın Opera'daki tanımını manuel olarak değiştirmeniz gereklidir.

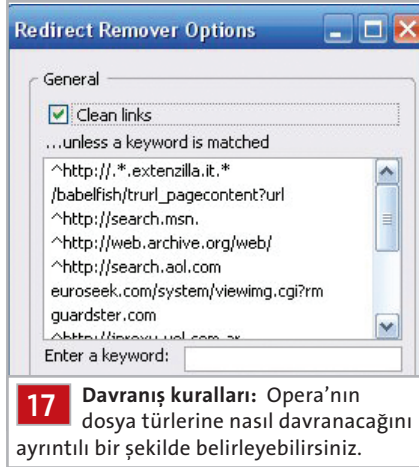
Bunun için *Tools / Preferences* komutunu çalıştırın ve buradaki listeden *File Types* kategorisini etkinleştirin. Şimdi pencerenin sağ tarafındaki listeden sorunlu MIME tipini veya uzantısını bulun ve seçtikten sonra *Edit* düğmesine tıklayın. Takip eden iletişim penceresinden istediğiniz işlemi seçebilirsiniz. Örneğin, *Show download dialog* veya *Open with other application* seçeneklerinden birini kullanabilirsiniz. Kullanılmasını istediğiniz harici programı belirlemek için de *Choose* düğmesine tıklamalı ve çalıştırılabilir dosyasını seçmelisiniz. İletişim penceresini *OK* düğmesine tıklayarak kapatın. Son olarak yaptığınız değişiklikleri onaylamak için de *Apply* ve *OK* düğmelerine tıklayın. Artık seçtiğiniz dosya türü için yapılmasını istediğiniz işlemi rahatlıkla belirleyebilirsiniz. Bu işlemleri hatalı diğer dosya türü ilişkilendirmeleri için de gerçekleştirebilirsiniz.

18 Soğutucu fan

Fan gürültüsünün önlenmesi

Bilgisayarınız sorunsuz bir şekilde çalışıyor ancak keşke anakartın üzerindeki fan da bir süre sonra sinir bozucu bir hale gelen gürültüler çıkartmasaydı. Bunun yerine yeni bir fan almak değil, bu kronik sorunu nasıl çözebileceğinizi öğrenmek istiyorsunuz.

İpucu: Fanların kaygan alanları da, diğer birçok mekanik bileşende olduğu gibi bir veya iki senelik bir çalışma süresinden

17 Davranış kuralları: Opera'nın dosya türlerine nasıl davranacağını ayrıntılı bir şekilde belirleyebilirsiniz.

sonra yıpranır. Yuvarın zaman içerisinde yenmesi sonucunda ise dönen parça da hareket etmeye başlayacak ve büyük bir gürültüye neden olacaktır.

Söz konusu gürültü kaynağını reçinesiz bir dikiş makinesi yağı ile tekrar sessizliğe kavuşturabilirsiniz. Bunun için ilk olarak motorun kapağını açın. Fanın mili bunun altında bulunur. Şimdi buraya çok az bir yağ damlattıktan sonra motor kapağını tekrar kapatın. Eğer kapak tam olarak oturmuyorsa, bir bant yardımıyla da yapıştırabilirsiniz. Bu, bilgisayarın içerisindeki tozun motora girmesini ve bu-
raya yerleşmesini engeller.

Fanı tekrar monte ettikten sonra bilgisayarınızı çalıştırın. Motor çalıştığı zaman yağ damlacıkları haznenin her tarafına yayılacak ve fan milinde sürtünmeyi oldukça azaltan bir yağ tabakası oluşacaktır.

19 iPod ve iPod mini

Donanım sorunlarının düzeltilmesi

iPod'unuz yere düştü ve çarpma sonucunda 20 GB'lık sabit diskte herhangi bir sorun olup olmadığını ve hafızası ile beraber USB/Firewire bağlantı noktasının sorunsuz bir şekilde çalışıp çalışmadığını öğrenmek istiyorsunuz.

İpucu: Apple iPod (4. jenerasyon) ve iPod mini, donanım testlerini gerçekleştirebileceğiniz gizli bir hata tespit sistemine sahip. Ancak bu hata tespit menüsüne ulaşmak için biraz yetenek ve çalışma gerek. İlk olarak Menü ve Select tuşlarına, yaklaşık olarak altı saniye boyunca aynı anda basın. Ekran boşaldığı anda tuşları bırakın. Bunun sonucunda iPod kapanacak ve daha sonra tekrar açılacak.

Apple logosunun ekrana geldiği kısa

süre içerisinde Rewind ve Select tuşlarına aynı anda basmalısınız. Bunun sonucunda elma şeklindeki logo kısa bir süre için değişecek ve hata tespit menüsü ekrana gelecektir. Buradaki HDD Scan aracını kullanarak sabit disk kontrolü yapabilirsiniz. Araç, Windows'taki Scandisk gibi çalışarak iPod sabit diskindeki tüm sektör ve izlerin sağlam olup olmadığını kontrol ediyor. İşlem bittikten sonra sabit diskte sorun olup olmadığını bildiren bir mesaj ekrana gelir. Hata tespiti menüsünde daha başka araçlar da mevcut. Örneğin, "5 IN 1" ile cihaz belleğinde, USB portunda ve ekran ışığında sorun olup olmadığını kontrol edebilirsiniz. Eğer Firewire bağlantı noktasında bir sorun varsa aynı isimli aracı kullanarak test edebilirsiniz. Sıcak yaz günlerinde sabit disk takılmaya başlarsa DRV TEMP aracını kullanarak cihazın aşırı ısınıp ısınmadığını öğrenebilirsiniz. Hata tespit menüsünü "DISK-MODE" ile terk edebilirsiniz.

20 WLAN

Bağlantı kesintilerinin önlenmesi

Birçok PC'yi ve dizüstü bilgisayarı bağladığınız bir kablosuz ağa sahipsiniz ancak bir bilgisayar ile uzun süre çalışmadığınızda W-LAN yönlendirici bağlantısı kesiliyor ve ağa tekrar bağlanabilmek için sistemi yeniden başlatmanız gerekiyor.

İpucu: Eğer bilgisayarınızdaki W-LAN arabiriminde güç tasarruf modunu etkinleştirdiyseniz bilgisayarınız bekleme modundan çıkarttığınızda W-LAN yönlendirici ile bağlantı kurulamayacaktır. Bunun nedeni W-LAN yönlendiricinin, bekleme konumunda şifreleme algoritmasını almadığı için "uyuyan" bir W-LAN kartı ile haberleşememesidir.

Söz konusu sorunu çok basit bir şekilde çözebilirsiniz. Aygıt Yöneticisi'ndeki ağ bağdaştırıcınıza sağ tuşla tıklayın ve ekrana gelen kısayol menüsündeki *Özellikler* komutunu çalıştırın. Ekrana gelen penceredeki *Güç Denetimi* sekmesinden Windows'un enerji tasarrufu için bu cihazı kapatmasını engellemelisiniz. Ancak bazı cihazlar için bu ayarı kendi sürücüsünden yapabilirsiniz. Örneğin, Asus'un WL-167G USB kablosuz ağ adaptörünün özelliklerindeki *Gelişmiş* sekmesinden *Power Saving Mode* özelliği için *CAM (Constantly Awake Mode)* yani devamlı uyanık modunu etkinleştirmelisiniz.

GELECEK SAYIDA...

AĞUSTOS 2005

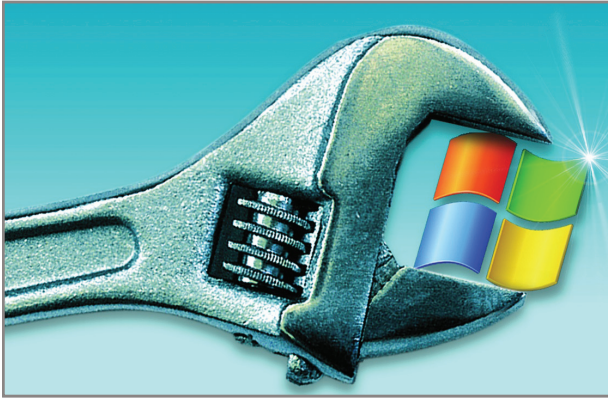
Donanım

Dizüstü aksesuarları

Dizüstü bilgisayarınız ancak doğru aksesuarlarla eğlenceye, oyunlara ve verimli çalışmaya hazır hale gelebilir. CHIP, fare ve USB genişletmeleri de dahil olmak üzere en önemli aksesuarları test ediyor.

VE DİĞERLERİ...

- **Tarayıcı karşılaştırması**
Explorer, Firefox ve Opera testte
- **Geleceğin cep telefonları**
Yeni cep telefonları daha becerikli
- **Test: Harici sabit diskler**
5 – 400 GB arası harici diskler

Yazılım

Windows'a Doping

Windows'unuzun atletik veya hantal bir yapıya sahip olması, sadece doğru ayarlara ve bazı doping maddelerine bağlı. CHIP, işletim sisteminizi yasal bir şekilde ve hiçbir yan etkisi olmadan güçlendiriyor.

Pratik

PC'nizi Hack'leyin!

Başkaları PC'nizi hack'lemeden önce siz PC'nizi hack'leyin. Profesyonel bir hacker olun ve sisteminizin zayıf yerlerini öğrenin. Zira PC'niz tahmin ettiğinizden çok daha büyük risk taşıyor.

Windows & .NET Magazine Temmuz 2005

KAPAK KONUSU:

Yama yönetimini WSUS ile kolaylaştırın...

Windows Server Update Services hakkında bilmek istedikleriniz, yeni özellikler ve yama yönetiminde yeni seçenekler.

WSUS Karşınızda

Microsoft'un yama yükleme servisinin sonucusu Windows Server Update Services (WSUS) karşınızda. Editörlerimizden Douglas Toombs WSUS Release Candidate'in (RC) nasıl ayarlandığını ve yama yönetimini geliştiren yeni özelliklerin neler olduğunu açıklıyor.

WSUS olmadan yama yönetimi

Eğer hala Windows NT kullanıyorsanız yama dağıtım seçenekleriniz kısıtlı, ama bu makaleden de anlayabileceğiniz gibi, imkansız değil!

Bunları bilelim

Windows Server 2003 x64 sürümleri ve Microsoft Internet Explorer 7.0

Kendi kendinizin doktoru olun

Kullanıcı ve PC problemlerini çözmek için teknisyenlere danışmadan önce yapabileceğiniz bir şeyler var.

Enine boyuna SPI

Windows Server 2003 SPI ile gelen devrim niteliğindeki değişiklikler Microsoft'un kalite anlayışının geliştiğini gösteriyor.

AD'ye geçerken

Hala AD sistemine nasıl geçeceğinizi mi düşünüyorsunuz? Geçiş işlemini kolaylaştırmayı vaat eden 4 aracı sizin için inceledik.

OWA 2003 için AttachView

Web erişiminin getirdiği eklenti yönetim kısıtlı-malarına AttachView ile çözüm getirin.

Yatırım rehberi:

64-Bit çift-işlemcili sunucular

64 bit işlemci gücünün elinizin altına getiren 33 sistemi sizler için inceledik.

Root Kit'ler hakkında bilmek istedikleriniz

Yönetici hesabı tarafından kolayca yükleniyorlar

ve zararlı kodları çok iyi saklıyorlar. Root kit'ler sisteminize yayılmadan bunlara karşı kullanabileceğiniz silahları tanıyın.

Sistem yöneticileri için SQL Server dersleri

Bir SQL sunucusunun sorumluluğu üzerinize kaldı ancak ne yapacağınızı bilmiyorsunuz. Bu durumda bu makale tam size göre.

Windows XP Home

kullanılmamak için IO neden

Bazı kurumlar Windows XP Home sürümünü kullanarak maliyeti düşürmeyi hedefliyorlar. Bu stratejinin neden yanlış olduğunu açıklıyoruz.

Felaketten kurtulun

Felaket kurumunuzu her an vurabilir. Siz her durumda her türlü felakete karşı hazırlıklı olmalısınız. Sizler için hazırladığımız bu 6 adımlık plan ile felaket kurtarma stratejinizi geliştirin.